

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 11 november 2005

§ 3 Förslag till budget 2006 för Stockholms stad och inriktning för 2007 och 2008 samt utvecklingsdirektiv 2006-2008 för koncernen Stockholms Stadshus AB (budgetutl.)

R II STADSBYGGNADS- OCH IDROTTSROTEN**Idrottsnämnden, Förslag till ny nämnd: Idrotts- och kulturnämnden
Punkt 9, 38)****Anförande nr 1**

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): God morgon fullmäktige, stockholmare, alla åhörare, medierna och alla tjänstemän som finns på läktaren! För några veckor sedan invigdes Sjöstadshallen. Jag tycker att det är en otroligt vacker byggnad som även tjänar som bullerskydd för bostäderna i Hammarby Sjöstad mot Värmdöleden. I hallen spelade tjejer i 10–12-årsåldern innebandy och handboll på varsin planhalva. Som invigning skulle jag göra mål. Efteråt lärde tjejerna mig hur man gör. Det är härliga minnen och underbara ögonblick som så ofta tillsammans med barn och unga på våra idrottsarenor.

Sjöstadshallen ingår i den unika idrottssatsning som genomförs under den här mandatperioden. I vår stad är nästan 300 000 barn och ungdomar aktiva i en idrottsförening. I studien Ung livsstil redovisas svaren när man har frågat stadens unga vilken fritidsaktivitet de tycker att Stockholms stad främst ska satsa på. Urvalet är sammantaget 10 000 unga på mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet. Alla svarar idrott. Det visar att idrottssatsningen är en riktig satsning. Den ska fortsätta.

Vi bygger nytt. Vi bygger idrottshallar för bollsporter – fullstora hallar. Det är en satsning som möter både tjejers och killars idrottande. Sjöstadshallen har full aktivitet, liksom Sköndalshallen. Hässelbyhallen är under byggnation. Skanstullshallen ska nu äntligen sättas i gång. Hjulstahallen – ett samarbete mellan stadsdelsnämnden och idrotten – ska byggas och en förprojektering ska starta för en sim- och idrottshall i Skarpnäck. Vi rustar upp gamla anläggningar, och det upprustningsbehovet är enormt stort.

Vi satsar på konstgräsplaner över hela staden. 126 miljoner kronor satsas med en geografisk spridning över hela staden. Totalt blir det 34 planer när det blir färdigt, med möjlighet att spela och leka fotboll dygnet runt om man så vill.

Satsningen på ridsporten fortsätter, och nu byggs en ny ridanläggning i Sättra. Friidrotten har fått många nya utövare i och med tillgången på de goda förebilderna som Kajsa, Carolina och Stefan. De har skapat en stor efterfrågan på friidrottsanläggningar. På sikt behöver staden bygga ytterligare en friidrottsanläggning som den i Sättra på norra sidan om staden. Men under mandatperioden har antalet friidrottsanpassade idrottsplatser ökat från 6 till 14 med en god spridning över hela staden.

Vi vill ha ett jämställt idrottande både vad gäller investeringar och fördelning av tider i stadens anläggningar. Vi vill också ha en tillgänglig idrott. Allteftersom tillgängliggörs stadens anläggningar med hjälp av de tio miljoner som tillförs årligen. Vid halvårsskiftet kommer också Idrottens hus att vara färdigt för inflyttning för handikappprörelsen.

Idrott är också stor underhållning. Stadens publika hallar har även de rustats. Stadion har rustats för omkring 40 miljoner i nära samarbete med Djurgården. Eriksdalshallen har rustats upp, och nu är det sista etappen med ett nytt yttertak och en totalrenovering av den lilla hallen. Zinken är klar, och den är just nu en fantastisk arena för fotboll och andra bollsporter i otålig väntan på kyla och is.

Frågan om en multifunktionsarena är högaktuell. De publika anläggningarna är oerhört viktiga för vår stads möjligheter att locka till oss små och stora evenemang och för att göra staden till ett spännande besöksmål. Stockholm Visitors Board arbetar med marknadsföring av Stockholm, och vi är framgångsrika. För att stärka samarbetet med olika intressenter arbetar SVB med samarbetsgrupper med olika företrädare för de olika områdena privatturism, möten och kongresser, evenemang och turistservice. En förestående viktig uppgift för SVB är att få i gång arbetet med en evenemangsavdelning för att underlätta för evenemangsarrangörerna.

Vi ska ha idrott för barn och unga – för att må gott och för att det är så hejdlöst roligt! Vi ska ha idrott för folkhälsan och idrott som underhållning. En välfungerande organisation för besökare och arrangörer – allt detta är viktiga delar i majoritetens budget för att utveckla Stockholm till en innehållsrik och rolig stad att leva i och besöka.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 2

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande och fullmäktige! Jag kan hålla med om ganska mycket av det som Py sade nu. Ganska mycket av det som vi sysslar med i idrottsnämnden är vi överens om – att man fortsätter den utbyggnad som den förra majoriteten påbörjade när det gäller idrottsanläggningar, konstgräsplaner, Sjöstadshallen, som Py nämnde, en del inomhusarenor och liknande. Men där slutar nog tyvärr enigheten.

Majoriteten säger halleluja till att nästan allting ska skötas i egen regi. Man säger och skriver ibland att man tycker om föreningsdrift. Men när det kommer till kritan – till exempel när det gäller den moderatmotion som jag och Mats G Nilsson skrev om föreningsdrift av Stadion – så säger man ändå nej till mycket. Det ska ske i egen regi.

Mycket av det som sker i idrottsroteln kännetecknas av senfärdighet, misslyckande och långbänk. Chapman är det första exemplet. Där tog det nästan ett år från det att man hade skrivit ett ärende i idrottsnämnden till dess att det kom upp i fullmäktige. Det var ett beslut som var illa underbyggt och som vi fick återremittera.

Sedan har vi då arenafrågan, som Py nämnde i förbigående. S vill bygga ett monument över sig själva genom att bygga en jättearena vid Globen för två och en halv

miljard. Men problemet är att man inte har förankrat det. Man har inte pratat med Fotbollsförbundet. Man hade inte pratat med Djurgården, AIK eller Bajen innan man kom på i förra veckan att vi kanske ska ha ett möte så här två år efter det att man har börjat. Då bjöd man in till ett möte där fyra partier inte ens fick vara med. Jag kanske kan förstå att man inte vill ha med sina samarbetspartier. Miljöpartiet säger ju alltid nej så fort något andas infrastruktur. Vänsterpartiet är väl lite mer positivt. Men man smäller igen dörren mitt framför näsan på kristdemokrater och folkpartister också, och hade ett möte där generalsekreteraren i Fotbollsförbundet Sune Hellströmmer sade att det här kanske borde ha kommit mycket tidigare och så vidare.

Sossarna försökte tydligen köra ett *chicken race* med oss moderater, och gick ut i pressen och sade: Vi är överens. Vi har slutit avtal om att vi vill bygga en arena. Allting är klart! Men så lätt är det inte riktigt. Vi gick inte riktigt på det. Man har tydligen missbedömt situationen helt från sossarnas sida. Vi har ingenting emot att man bygger en arena, men då måste vi ha lite underlag. Vi måste veta vad vi fattar beslut om. Vi måste ha en finansiering. Det kanske blir mer än 2 ½ miljarder. Det kanske blir 3 ½ eller 4 ½ miljarder. Gärna en arena men då måste vi ha klart för oss vad vi fattar beslut om. I en sådan här stor fråga måste vi ha en rimlig form av konsensus också. Det går inte att fatta beslut när de flesta partier är emot.

Py nämnde också Zinken. Det är jättebra att man har byggt om den. Okej, men det är också rätt så bra om man tänker lite mer. Det har varit ganska varmt nu och det är jättebra med fina läktare och det ena med det andra. Men det ska väl också kunna finnas is där om man ska kunna spela på arenan? Det kanske man borde ha tänkt lite mer på.

Bifall till Moderaternas förslag till beslut!

Anförande nr 3

Caroline Silverudd Lundbom (fp): Ordförande, fullmäktige! Innebandyklubban som jag har i handen och fotbollen som ligger vid mina fötter representerar några av de idrotter som Stockholms barn och ungdomar ägnar sig åt dagligen. Det är många tusen barn. Jag tror att den medelsiffra som finns är att 71 000 barn som är aktiva i någon form av idrott i Stockholm.

Vad vi behöver vi då göra? Det stora problemet i Stockholm är att det behöver byggas ännu fler anläggningar. Borgarrådet beskrev i mångt och mycket det som vi är överens om och det som var påbörjat redan under förra mandatperioden när borgarna styrde. Men det måste byggas ännu mycket mer. I jämförelse med Göteborg och Malmö är det bedrövligt. Ta till exempel fotbollen i Göteborg. Där har man 191 stycken planer för sju- och elvamannafotboll. I Stockholm har vi 166.

När det gäller inomhusidrotten finns det 28 fullstora inomhushallar i Göteborg. Då menar jag sådana med mått som är över 20 gånger 40 meter. Malmö har 18 stycken. Stockholm har 12 – alltså 12 stycken fullstora hallar i Stockholm!

Folkpartiet har insett att vi måste göra något drastiskt om vi ska komma upp i samma nivåer som i Göteborg och Malmö. Vi föreslog i våras i en skrivelse som vi lade på idrottsnämndens bord att vi ville ha en långsiktig strategi för byggandet av hallar i

Stockholm. Vi har insett att vi inte klarar av att göra detta som en ensam kommun. Det är inte bara skattepengar som vi måste ta till. Vi föreslog att man skulle bjuda in förvaltningar, bolag, och näringsliv för att gemensamt göra en satsning på det här. Det här behövs i Stockholm. Det röstades ned av majoriteten.

Borgarrådet var oerhört skicklig. Hon pratade inte ett dugg om det som egentligen är den stora grejen i årets budget – de besparingar som man faktiskt måste göra i storleksordningen 10–15 miljoner. Det pratas om det på förvaltningarna, och man jobbar intensivt med det. Man pratar inte heller om sänkningen av badavgifterna för barn och ungdomar, där man visserligen tillskjuter 11,7 miljoner. Men handen på hjärtat – är 15 kronor för att gå in på till exempel Forsgrénska badet dyrt? Det är frågan. Jag tycker inte det, och Folkpartiet tycker inte det.

Ordförande, fullmäktige! När det gäller majoritetens budgetförslag visar jag rött kort och yrkar bifall till Folkpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 4

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare som lyssnar! Det här skulle vara en ”hård” dag, men jag tycker att motion och idrott är mjukt. Det är ju i mycket en verksamhet för barn och ungdomar.

Majoriteten i Stockholm har gjort den kanske största satsningen någonsin på idrotten i Stockholm enligt min uppfattning. Under 2006 fortsätter satsningen med en fortsatt utbyggnad av konstgräsplaner, ett ökat öppethållande på våra bad med nya kassafunktioner som kommer att fungera bättre och med olika former av gratis inträde för barn och ungdom.

Fler idrottshallar ska färdigställas och äntligen påbörjas. Dessutom blir det pengar för förprojektering av en sim- och idrottshall på Skarpnäcksfältet. Det är en investering som kommer att komma de sydöstra delarna av vår stad till godo på sikt. Jag tycker att det är jättekul eftersom det är en motion från Vänsterpartiet från början.

Sätra ridskola får en mycket efterlängtd nybyggnad och flytt. Flera bollplaner och sportfält i staden får en rejäl ansiktslyftning modell *extreme makeover* eller ”gör om mig”!

När det gäller Zinken så träffade jag en arbetskamrat på vägen hit som sade: Hälsa alla och tacka för Zinken! Hon är tvåbarnsmamma och bor precis nära Zinken. Hon heter Stina, och hon var jätteglad för det här.

Totalt satsar Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet i år 341 miljoner på att investera. Ni förstärker alltså budgeten med 67 miljoner. Där ska det vara ett jämställdhets- och rättviseperspektiv som ska gälla. Därför ska investeringar och stöd fördelas lika mellan flickor och pojkar. Vi har haft svårt med det, för man räknar det här på väldigt olika sätt. Men vi ska försöka få det på ett ännu bättre sätt.

Det är också viktigt att vi arbetar hårt för att minska den elitisering som sker i allt tidigare åldrar. Där har nämnden en viktig och styrande roll bland annat genom fördelningen av tider.

Rättvisa är också detta att det ska vara ett ska-krav. Har ni tänkt på att det står *ska*? Vi ska tillgängliggöra anläggningar för funktionshindrade. Det handlar inte enbart om fysisk tillgänglighet utan även om bemötande, bevisning, attityder och delaktighet. Det finns gott om lätt avhjälpta hinder som *ska* elimineras. Det ska tas fram en planering för det här under våren. Stockholm ska ju bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010 även på idrottsområdet. Där kan en del av medlen på 100 miljoner för tillgänglighetsskapande åtgärder komma väl till pass.

Vi ska också möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrottsverksamhet genom att öka antalet idrottsanläggningar. Här är det viktigt att tänka just på flickors idrottande. Vi vet ju att flickor idrottar mindre än pojkar. Motion och idrott kan också vara en oerhört viktig pusselbit när det gäller folkhälsan.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 5

P e t e r N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Idrotten är en av de viktigaste folkrörelser som vi har. Det är den del av samhället som har lyckats bäst med integration. Den ger ungdomar möjlighet till meningsfulla och roliga aktiviteter. De lär sig laganda och att nå långsiktiga mål. Den ger också ett stort bidrag till folkhälsan. Vi vet i dag att fysisk inaktivitet kan innebära hälsorisker i paritet med till exempel rökning. Stillasittande och brist på motion är ett stort problem som ger ohälsa och som också medför ökade kostnader för samhället i stort.

Det som vi satsar på idrotten är alltså att se som långsiktiga investeringar som vi har igen på både lång och kort sikt. När vi rustar upp idrottsanläggningar ska inte det finansieras genom exploatering av idrottsmark. Miljöpartiet anser att vi måste värna såväl grönområdena som idrottsytor. Om det ändå till nöds trots allt skulle ske så måste fullgoda ersättningsytor skapas. För övrigt måste idrottsplatser planeras in från början när man bygger bostadsområden så att det inte blir dåliga efterkonstruktioner där grönområdena står mot idrottsplatser.

Arbetet med att möta det stora behovet av idrottsanläggningar och hallar måste fortsätta. Vi måste också se till att stadens lokaler nyttjas effektivt. Vad gäller skolidrottshallarna hoppas jag nu att dessa används mer effektivt. Vi måste också arbeta för att få ned energiförbrukningen på stadens anläggningar. Här gäller det att se till att man använder så energisnål teknik som möjligt samt att man är öppen för alternativa lösningar som till exempel solceller. Man får räkna med att energipriset snarare stiger än sjunker, och då blir det viktigare att man förbereder sig för detta.

Vi måste också arbeta med att få in fler tjejer så att de idrottar mer. Investeringarna ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Vad gäller diskussionen om att bygga en stor arena i Stockholm så måste jag säga att jag från början var rätt positiv. Stockholm är ju en storstad, och det är inte fel att ha en stor arena som kan utnyttjas på många olika sätt för både kultur och idrott. Men om man bygger en stor arena så måste det finnas ett intresse från de tunga aktörerna så att arenan verkligen används så att det blir någorlunda fördelaktigt för ekonomin.

Nu när Fotbollsförbundet inte vill vara med, i alla fall inte i dagsläget, så försvinner basen. Då finns inte förutsättningarna i nuläget för att bygga en stor arena. Det fanns också ett alternativt förslag om att bygga en mindre arena enbart för fotboll där stadens två allsvenska fotbollsklubbar skulle spela. Det är inte heller realistiskt av två skäl. Dels kan man ifrågasätta byggandet av en så stor arena som endast nyttjas för en idrott, dels tror jag att det är tveksamt att bägge klubbarna verkligen vill ha den arenan till sin hemmaplan.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget 2006.

Anförande nr 6

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Sedan vi kristdemokrater fick huvudansvaret för idrotten 1988 har vi blivit alltmer eniga i den här salen om satsningar på idrotten, framför allt på tjejidrotten. Det är ganska glädjande att det tidigare idrottsborgarrådet Alf Samuelsson är den enda som har fått medalj från Stockholms idrottsförbund för de satsningar som har gjorts på idrotten.

Det som behövs nu är fler idrottshallar. Om vi ska lyckas med det så måste man våga släppa in externa finansiärer för att få bra fart på det. Jag skulle önska att den nuvarande majoriteten var lite mer frimodig på det här området, och inte så räddhågsen. Det finns flera goda exempel på hur lyckat detta har varit, främst Eriksdalshallen.

En stor och viktig fråga nu är var en ny nationalarena ska vara. Som ni vet vill vi ha den i Kista-Akalla. En sådan satsning tror vi både skulle vara bra för idrotten och positiv för integrationen. Titta bara på de tragiska händelserna i Frankrike! Tror ni att risken för att få en fransk situation här i staden minskar mest om det byggs en arena vid Globen eller i Kista-Akalla?

Kista-Akalla-förslaget innebär dessutom nya bostäder och en stormarknad, vilket ger en bra möjlighet för extern finansiering. Men vad gör då idrottsborgarrådet med de här tre förslagen: Kista-Akalla, Globen och Råsunda? Jo, hon bjuder in Fotbollsförbundet för att diskutera, men struntar i att bjuda in oss andra till samtalet trots att det rör sig om stora investeringar.

Nu vet vi i och för sig allihop att Socialdemokraterna inte är världsmästare i demokrati och förankring. Men i de här stora och viktiga frågorna borde man ändå vara lite duktigare på att få en bredd och förankring. Varför utelämnas fyra partier i samtalen? Kommer Kista-Akalla-alternativet att finnas med i diskussionen? Det kunde ändå vara plan B, som Dagens Nyheter beskrev samtalen. Därför undrar jag: Kommer alla partier att få vara med i kommande samtal? Och kommer alla förslag på arenor att diskuteras?

Därmed yrkar jag bifall till det kristdemokratiska förslaget.

Anförande nr 7

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle gärna vilja kommentera en del av de saker som sades i inledningsanförandena. Jag vänder mig först till Billy. Jag måste säga att jag undrar om det finns någonting som ni vill göra i

Moderaterna. Den enda som du sade under ditt anförande som var ett förslag var att du som djurgårdare tyckte att vi skulle överlämna Stadion till Djurgården. För övrigt var det bara ifrågasättanden och klankanden. Jag bemöter gärna det, och jag tror att jag behöver mer tid för att diskutera arenan.

Jag skulle vilja börja med att påminna om hur vi har arbetat genom de här åren med arenafrågan. När förslaget kom upp fanns det arbetsgrupper där alla berörda parter inom ramen för en arenafråga – EMA Telstar, de olika klubbarna, supportergrupperna och så vidare – arbetade med att se vad det var för typ av arena som man behövde ha. Man hade också alla olika idrotter inblandade i frågan. Vi hade även en referensgrupp med de politiska partierna med under hela arbetet. Det är lätt för mig att säga, Billy Östh, att det var en ytterligt dålig närvaro av just Moderaterna i den gruppen. Jag förstår att ni är dåligt informerade eftersom ni faktiskt inte har bemödat er om att vara det.

Jag återkommer gärna om de andra frågorna också, och jag hinner ta lite mer nu. Bara för att det är lite roligt så ska jag säga en sak till Caroline. Det är inte så bedrövligt i Stockholm om man jämför med Göteborg som man skulle kunna tro. Jag träffade företrädare för Göteborg och Malmö nu för en vecka sedan. De tycker att vår satsning på till exempel konstgräs är fantastisk. Där ligger vi i dag före alla de andra. Inte för att jag tycker att det är så viktigt att tävla, men det kanske kan vara bra att någon gång framhålla att vi inte är fullt så dåliga och bedrövliga.

När det gäller Zinken, Billy, så rör faktiskt ingen över att det i morse när jag åkte hit var nio grader varmt. Det blir inte is när det är så här varmt. Det är ett förhållande som råder i hela landet. Bandyförbundet sitter i dag och lägger om tiderna för bandysäsongen av det enkla skälet.

Anförande nr 8

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Py tycker att jag var negativ. Men jag började faktiskt mitt anförande med att säga att vi var överens om mycket. De stora investeringar som påbörjades under förra perioden när Affe var idrottsborgarråd och som vi då alla var överens om tycker vi var jättebra. Det var vi som påbörjade dem och ni har fullföljt. Vi har varit överens om det mesta, och vi tycker att det är jättebra.

Det är lite för billigt att säga det där om Stadion och att jag är djurgårdare, Py! Jag anklagar inte dig för att vilja bygga en arena bara för att du är Bajare och tycker att det är jättebra att ha den just där; det gör jag faktiskt inte. Det är lite för lågt. Vår motion gick inte ut på att Djurgården skulle ta över Stadion. Vi sade att det skulle vara föreningsdrift. Det kan finnas andra än Djurgården, även om Djurgårdens medverkan naturligtvis skulle vara viktig.

När det gäller Zinken så förstår jag att det är varmt ute. Men det går faktiskt att fixa is i andra delar av landet. Det behöver inte vara i Norrbotten eller Kiruna. Det går att göra, men här har ni misslyckats. Det skulle ha kunnat funka. Det säger inte minst dina egna supportrar i Hammarby själva också – ni har missat att fixa det.

Anförande nr 9

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Kanske det är på sin plats att jag är noga med att tala om att jag tycker att jag tycker att det är jättebra med föreningsdrift. Vi *har* också föreningsdrift på en del av våra anläggningar.

När det gäller Zinken är det möjligt att göra is om man har en tunn sandbädd. På Zinken har vi ett tunt konstgräs som är särskilt anpassat för att man ska kunna ha is. Det är precis samma förhållande som vi har haft under tidigare år. Det är ingen skillnad.

Anförande nr 10

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag ska inte gå in på sakfrågan. Min replik är av mycket personlig natur. Jag känner mig aningen kränkt och påhoppad.

Du sade att Moderaterna hade dåligt förankringsarbete och dålig närvaro. Vi missade ett möte. Då hade vi inte utsett någon representant. Sedan kom jag på alla möten. Jag vågar påstå att jag hade kanske bäst närvaro av samtliga utom dig. Du påstår att det var dålig närvaro från min sida. Jag skulle faktiskt vilja att du tar tillbaka det, för det är ingenting annat än en ren lögn.

Anförande nr 11

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Vad som var skälet till Moderaternas dåliga närvaro kan inte jag veta, men jag upplevde det så.

Anförande nr 12

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Py tyckte att jag var lite väl negativ. Det är riktigt; vi har flest konstgräsplaner i Stockholm jämfört med Göteborg, Malmö, Västerås och Umeå.

Men låt mig få ta tillbaka frågan om idrottshallar. Om vi skulle komma upp i samma nivåer som man har i Göteborg, med samma antal invånare per anläggning, så skulle vi ha 44 stycken i Stockholm. Vi har 12 i dag. Om vi skulle lägga oss på samma nivå som man har i Malmö så skulle vi ha 51 stycken. Jag tycker att siffrorna talar sitt tydliga språk. Här har vi inte lyckats – vare sig vi eller ni. Vi hade ett förslag om hur man skulle kunna göra detta. Det röstade ni ned.

Anförande nr 13

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag är den första att hålla med om att vi behöver fler idrottsanläggningar i den här staden. Visst gör vi det! Det finns inga motsättningar mellan oss i det avseendet. Vi prövar också att hitta möjliga billiga och enkla lösningar för att klara den akuta kris som vi har just nu. Men jag ser ingenting riktigt konkret i de borgerliga förslagen som visar att ni är så upprörda över att det är alldeles för lite.

Anförande nr 14

A n d e r s B r o b e r g (kd): När det gäller det sista så är vi för extern finansiering, och det ökar ju möjligheterna för sådana saker. Det du säger och din historiebeteckning är egentligen fel. Det började så att när du och finansborgarrådet vitt och brett på en presskonferens presenterade planerna för Globen så var ingen informerad och ingen involverad. Inte undra på att man får en viss känsla av att det luktar lite monumentbygge om Globenalternativet!

Frågan är återigen: Hur ska du gå vidare med samtalen? Hur ska du försöka få till en bra och bred diskussion både om alternativen och bland alla inblandade parter så att vi får ett hållbart och bra beslut som håller under flera mandatperioder?

Anförande nr 15

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag vill gärna påminna om att arenadiskussionen har sin upprinnelse i behovet av en upprustning uppe på Söderstadion. Det var där det började, när man började vända och vrida på den arenan för att så småningom komma fram till att man behövde en stor arena om man ändå skulle bygga.

Jag vill gärna säga, Anders, att du får det att låta som om vi är emot det här med extern finansiering. Det är vi inte alls! Vi bygger fortfarande idrottsanläggningar och använder oss av exploateringspengar för att kunna bygga. Det är inte alls så att det finns en negativ inställning från den här sidan till det. Däremot är vi noga med att vi får en bra kompensation när vi till exempel bygger på idrottsmark.

Man pratar gärna om det här med att bygga monument över sig själv. Det är någonting som jag tycker extremt illa om. Jag återkommer till det eftersom det säkert kommer tillbaka.

Anförande nr 16

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare som lyssnar på denna debatt! Det kommer dagligen larmrapporter om ett ökande antal människor som riskerar tidig död på grund av fysisk inaktivitet och fetma. Statistik visar att upp till 25 procent av alla svenskar lider av överviktsproblem. Många av dessa 25 procent har så pass allvarliga överviktsproblem att de riskerar att drabbas av deras följsjukdomar – hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes och fel på rörelseapparaten.

För dem som drabbas av denna nya folksjukdom är livet inget annat än en personlig tragedi och katastrof. För samhället blir det enorma ekonomiska förluster i form av höga sjukvårdskostnader, långtidssjukskrivningar och utslagning från arbetsmarknaden.

Ordförande, fullmäktige! Vi har idéer och förslag som går ut på att reducera antalet människor som drabbas av fetma och råda bot för dem som redan är drabbade. Vi tycker att det är viktigt och väsentligt att förebygga uppkomsten av folksjukdomen fetma genom att tillgängliggöra möjlighet till fysisk aktivitet. Det gäller inte bara att tillgängliggöra den fysiskt utan också ekonomiskt. Vinsterna som vi gör genom att

jobba preventivt mot fetma och dess följsjukdomar är absolut inte jämförbara med insatskostnaderna.

Ordförande! För en billig penning kan vi rädda liv. Medan vi tycker att människors ekonomiska ställning inte ska vara ett hinder för fysisk aktivitet på stadens bad- och idrottsanläggningar så tycker borgarna med Moderaterna i spetsen att man inte ska subventionera vuxna människors tillträde till stadens bad- och idrottsanläggningar.

Med det, ordförande, yrkar jag bifall till majoritetens budgetförslag till beslut.

Anförande nr 17

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Mehdi var inne på att borgarna med Moderaterna i spetsen inte vill subventionera vuxnas badande. Nej, det är helt riktigt. I dag är subventionen per badbesök nere i under 10 kronor. Jag skulle tycka att det vore en bra sak att man såg till att man tog ut en avgift som gjorde att man inte hade en subvention. Jag tycker att vuxna kan betala lite mer.

Jag tycker att badavgifterna för barn och ungdomar ligger på rätt nivå. Ni vill sänka de avgifterna. I dag kostar det 15 kronor på alla bad utom Eriksdal och Husby, där det kostar 30 kronor för barn och ungdomar att gå in. Jag tycker att det är en rimlig nivå.

Vi har ett annat sätt. Vi vill sänka skatten, vilket gör att folk får mer pengar i plånboken, vilket gör att folk själva kan bestämma vad de vill använda sina pengar till. Det ska inte du eller jag göra.

Anförande nr 18

M e h d i O g u z s o y (v): Jag förstår att du prioriterar skattesänkningar framför att satsa på att framtidens invånare i den här staden ska ha möjlighet till en vettig sysselsättning på sin fritid och ökad fysisk aktivitet. Det kostar som sagt inte så mycket. Vi gör vinster genom att folk slipper de följsjukdomar som jag nämnde och som folk drabbas av på grund av fetma och fysisk inaktivitet. Samhället gör enorma vinster med en liten försäkring genom att man gör satsningar.

Anförande nr 19

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! När det gäller Zinken kan jag bara hålla med dem som tycker att det är en fantastisk anläggning, för det är den. Men man ska också komma ihåg att det är en multiarena; det är inte bara en arena för bandy. Jag kan tycka att det är jätteolyckligt att vi inte kan få is till bandypremiären, men det har sina rutiga och randiga skäl. Det är bland annat det vackra vädret utanför.

Jag går nu över till Folkpartiet och arenafrågan. Vi kan stämma in i den kritik som har framförts från många olika håll här. Ska man bygga en arena av detta slag – och även vi i Folkpartiet tycker att den är intressant – så måste det finnas en bred politisk majoritet. Det måste också finnas en bred idrottslig majoritet bakom anläggningen,

och det finns det inte i dag. Jag tycker också att en nationalarena av det här slaget även tarvar en statlig finansiering. Om man tittar ute i Europa i dag så kan man bara konstatera att när det gäller nationalarenabyggen så är de i stort sett i samtliga fall statligt finansierade. Jag tycker att även en nationalarena i Stockholmsregionen borde vara statligt finansierad.

Borgarrådet pratade om att ni inte var emot extern finansiering. Då blir jag lite förvånad. Vi hade på den senaste nämnden i förra veckan, när borgarrådet tyvärr inte kunde vara med, ett ärende om reklamtavlor på våra idrottsplatser. Där undrade vi från borgerligt håll varför vi bara skulle anlita en enda aktör. Det finns ju flera på det här området. Vi tyckte att man skulle göra en ordentlig upphandling – någonting som vi tyvärr inte är så där särdeles bra på i idrottsförvaltningen. Vi har blivit mycket bättre, och vi har äntligen landat med gymupphandlingen nu. Det är jag jätteglad över. Men när det gäller reklamtavlor så röstade dina kolleger i idrottsnämnden tillsammans med Vänstern och Miljöpartiet ned det. Annars hade vi kanske kunnat få in ännu mer intäkter än vad vi faktiskt fick.

Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 20

P e t e r N i l s s o n (mp): Caroline! När det gäller extern finansiering så försöker ni få majoriteten att framstå som något slags fullblodskommunister som inte vill tillåta något som helst privat initiativ. Du har ju suttit i idrottsnämnden länge, och du vet om att det inte är så.

Ett exempel är hallarna vid Brommaplan. Det var ett privat företag som byggde dem. Man gjorde en överenskommelse med idrottsförvaltningen om att vi får nyttja några av hallarna. Det är alldeles utmärkt.

När det gäller det här med skyltar som var uppe på idrottsnämndens sist så var det en idrottsplats som fick en förfrågan om att man skulle få sätta upp reklamskyltar. Då ville ni genast sätta i gång och göra ett jätteärende. Det skulle göras en stor anbuds-upphandling på alla idrottsplatser och sådant. Vi tyckte kanske inte riktigt att det var förberett för att sätta i gång med något sådant på en gång.

Anförande nr 21

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): När det gäller reklamtavlor så pratade man i ärendet om storleksordningen en eller två miljoner kronor. Förvaltningen ska tack och lov kolla detta och återkomma i ärendet. Jag hävdar att en sådan storleksordning och en sådan intäkt tarvar en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling. Det här röstades ned.

Vad som var ännu märkligare var att det röstades ned tack vare att Vänsterpartiet, som över huvud taget inte ville ha reklamtavlor någonstans, röstade med sossarna och Miljöpartiet. Det var den enda anledningen till att det röstades ned.

Anförande nr 22

M e h d i O g u z s o y (v): Caroline! Ni pratar om att andra aktörer ska vara med och investera i nya anläggningar. Mig veterligen har det inte kommit något initiativ över huvud taget till nämnden om att det finns privata aktörer som vill bidra till att man bygger nya idrottsanläggningar. Ni måste leva i en helt annan värld än vad vi gör. Vi har inte avvisat någon, och vi har inte röstat emot att det har kommit förslag från det privata näringslivet.

När det gäller det här med reklam så måste det få finnas rum där man slipper all kommersialism. Därför var vi kritiska mot förslaget.

Anförande nr 23

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Det är alltså egentligen okej med privat finansiering, men det har inte kommit någon med pengar i handen och sagt att vi ska bygga. Jag tror inte riktigt att det funkar så. Jag tror att man måste bjuda in till ett sådant möte.

Jag kan tycka att det är lite av dubbelmoral från Vänsterpartiet. Å ena sidan är det okej, å andra sidan ska man inte tillåta reklamtavlor som ger en intäkt på i storleksordningen en till två miljoner till idrottsnämnden. Det är tydligen inte okej.

Anförande nr 24

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Py säger att det är bra med föreningsdrift. Olika brukarundersökningar visar att föreningsdrivna anläggningar är mer uppskattade än andra på de flesta punkter. Varför säger du och din majoritet då nej till föreningsdrift till exempel av Stadion i svaret på en motion som jag och Mats skrev? Det gäller också Årsta golf. Ni bröt en upphandling. Den ideologiska käpphästen var viktigare. Det blev skadestånd.

Du påstår att jag svartmålar och tycker att allting är fel. Jag tycker inte alls det. Jag har sagt att mycket är bra. Många av de satsningar som görs är bra och positiva. Man bygger ut anläggningar – konstgräsanläggningar, inomhusanläggningar, ridanläggningar och liknande. Det är jättebra! Men alltför mycket tar alltför lång tid. Saker bordläggs och dras i långbänk. Man har inte hunnit med att samordna med stadsbyggnadsroteln. Om det hade varit ett annat parti eller en annan person som ledde den roteln så hade jag kanske haft lite större förståelse för det. Men det är ju samma person! Py sitter på bägge stolarna, och man borde kunna samordna lite bättre.

Senast gällde det ärendet med Tennisbollen. I Janne Lundqvisthallen har man nu sju stycken tennisbanor, och man ska bygga nytt. Det har dragits i långbänk och väntat i ett antal månader. Vi tycker att det är helt otillfredsställande.

När det gäller ersättningsytor vid exploatering hade det varit jättebra om man kunde samordna det ordentligt. Om man ska exploatera idrottsmark så måste ersättningsmark finnas till 100 procent. Det vill inte vi.

Mehdi! Med din ideologiska grundsyn så förstår inte du att skattesänkningar kommer vanliga människor till del. Vi vanliga människor av kött och blod får mer pengar i

plånboken om man sänker skatten. Men det verkar du inte riktigt förstå. Nej, vi tycker inte att det är vettigt att man subventionerar vuxnas badande. Vuxna människor ska betala ungefär vad det kostar. Det är inte heller alls orimligt att ungdomar betalar en viss summa pengar för att bada.

Till slut har vi arenan, Py. Det är viktigt att klubbarna och Fotbollsförbundet är överens. Det är därför jag tycker att ni inte har skött det här ordentligt. Ni har inte samordnat med Fotbollsförbundet, med Gnaget, med Bajen och med Djurgården på ett tillfredsställande sätt. Jag hoppas att ni gör det nu framöver.

Anförande nr 25

P e t e r N i l s s o n (mp): Ibland får man känslan av att Moderaterna vill upphandla precis allting. Vissa saker fungerar bättre i egen regi, och vissa saker ska man upphandla.

Vi tycker inte att det var lämpligt att upphandla Stockholms stadion. Det är ett kulturminnesmärke. Vi har flera aktörer som använder Stadion. Det är Djurgården, friidrotten och en del andra. Förvaltningen och SLK tyckte inte heller att det var någon jättebra idé.

Anförande nr 26

B i l l y Ö s t h (m): Nej, vi vill inte upphandla allting. Det har vi inte sagt heller. Men vi tyckte att Stadion var en mycket lämplig arena att upphandla.

Anförande nr 27

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Som jag sade tidigare så är vi för föreningsdrift. Precis som du säger så finns det många goda exempel på det.

Vi anser inte att Stadion är ett bra objekt att ha på föreningsdrift därför att det är en arena som många olika aktörer vill använda och som staden själv behöver ha rådgivning över. Vi har diskuterat det i den motion som vi avslog. Jag hade hoppats att det skulle räcka som motivering.

När det gäller samordning mellan stadsbyggnad och idrott så kan jag försäkra dig att uppdelningen med stadsbyggande och idrott på samma rotel är genial. Vi kan faktiskt mota många bekymmer i grind. Jag tror att mycket har gått fortare tack vare att vi har den här indelningen. Det är väldigt praktiskt.

Anförande nr 28

B i l l y Ö s t h (m): Detta att det finns många aktörer – att det spelas fotboll och friidrottas och allt möjligt annat – på Stadion är inget skäl att inte upphandla. Jag förstår inte riktigt detta.

Du säger att uppdelningen med stadsbyggnad och idrott är genial. Det kanske den är. Men då borde det nog vara lite färre ärenden som drar ut på tiden än vad det är nu.

Anförande nr 29

M a r i a H a n n ä s (v): Billy Östh tog upp Tennisbollen och Janne Lundqvists tennishall. Du behöver inte oroa dig alls, Billy. Vi kommer att se till att den är kvar till dess att en ersättning finns.

När det gäller Stadion finns det förutom det här med kulturmiljön en viktig anledning att driva i egen regi. Stadion är nämligen den arena som handikappidrotten och skolidrotten använder väldigt mycket. Det är jätteviktigt att de får vara där och inte blir utkonkurrerade av någon förening. Det skulle ju kunna bli möjligt.

När det gäller det här med motionen som togs upp så räcker er skattesänkning möjligen till lite chips, och det är jåkligt dåligt för hälsan. Det är viktigt att veta.

Anförande nr 30

B i l l y Ö s t h (m): Jag tror att människor kanske själva kan avgöra vad man vill göra om man får mer pengar i plånboken. Det står inte i grundlagen att man ska köpa chips. Man kanske vill köpa ett gymkort för de pengar som man får. Man kanske vill åka på en utlandssemester eller något liknande. Det är inte så att man bara köper chips om man får mer pengar.

När det gäller Tennisbollen så förstår jag inte varför inte ni kunde gå på det förslag som vi i de borgerliga partierna hade beslutat om. Där talar vi verkligen om, betonar och understryker vad förvaltningen har sagt; tennisbanorna ska vara kvar. Vi har ju bara gjort förvaltningens förslag ännu mer tydligt.

Anförande nr 31

M e h d i O g u z s o y (v): Billy! Du får genast trovärdighetsproblem när du säger att ni värnar människors pengar. Dina skattesänkningar för den som tjänar 16 000–17 000 kronor innebär 60 kronor mer i månaden. Men du glömmer, eller undanhåller för väljarna, att de skattesänkningarna finansieras med chockhöjning av avgifterna. Det tycker jag att du ska säga till dina väljare så att de har möjlighet att ta ställning till om dina förslag är vettiga eller inte. Vi tycker att skatter är ett utmärkt sätt att omfördela samhällets resurser.

Anförande nr 32

B i l l y Ö s t h (m): Vi vet att vänsterpartister aldrig skulle kunna tänka sig att sänka någon skatt. Skatterna ska bara höjas och höjas. Kommunalskatten är så konstruerad att det är en procentsats som är lika för alla. Men om du tar med våra skattesänkningar på riksplanet också, som i första hand vänder sig till låg- och medelinkomsttagare, så innebär det tusentals kronor i månaden. Ser man våra skattesänkningar totalt sett för människorna så blir det så.

Ideologiskt sett så funkar det inte för dig att tänka att man ska sänka skatterna; jag förstår det. Men vi anser att människor behöver mer pengar i plånboken för att göra saker som de själva vill göra. De kanske vill åka på en utlandsresa eller köpa en bil, vilket naturligtvis är emot era principer. De kan göra vad som helst – köpa ett

gymkort eller nya kläder till exempel. Det handlar om människornas valfrihet, men du kan väl inte stava till ordet valfrihet.

Anförande nr 33

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag gör ett försök att hinna prata färdigt. Jag skulle vilja säga någonting om det här med barn och unga och badavgifter. Vårt förslag är att man sänker badavgifterna för barn och unga. Det är också satt i relation till det som finns i de borgerliga förslagen om att man tycker att vuxna ska betala det som det kostar för vuxna, om jag har uppfattat saken rätt.

Vi tycker att det är viktigt att barn och unga har möjlighet till tillgång till våra fina sim- och badanläggningar för att få vattenvana och för att lära sig simma. Vi har inlett ett bra samarbete med simklubbarna, och även med bostadsbolag som satsar på att hjälpa till så att de som bor i fastigheterna också har simkunniga barn. Det är en fantastiskt bra insats.

Det är viktigt att påpeka att om man höjer avgifterna för de vuxna så minskar det naturligtvis också möjligheten för barn att gå och bada eftersom det finns en åldersgräns för barn för att gå ensamma till badet. Vuxnas höjningar drabbar också barnen; det vill jag allvarligt påminna om. Jag förutsätter att vi alla är måna om våra barn och unga och deras möjligheter att använda våra fina anläggningar i staden.

Anförande nr 34

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Om det är någonting som vi också är bra på i Stockholm så är det simhallar. Vi har 14 stycken. I jämförelse med de andra storstäderna så ligger vi klart i topp.

Under förra mandatperioden ägnade sig den där kanten åt att efterfråga statistik över badande under vart och vartannat sammanträde. Man fick statistik under vart och vartannat sammanträde, och man kunde konstatera att det badades som aldrig förr i Stockholm. Och det gör det fortfarande. Jag tycker att det här är en märklig prioritering. Samtidigt som idrottsförvaltningen ska spara någonstans mellan 10 och 15 miljoner kronor så ska man sänka badavgifterna för barn och ungdomar. Jag tycker inte att det är en riktig prioritering. Jag tycker inte att 15 kronor är speciellt mycket pengar.

Mehdi pratade om en chockhöjning. Det handlar inte om en chockhöjning. Det handlar om en höjning med några få kronor av de vuxnas badavgift för att vi skulle kunna få en nollsubvention.

Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 35

B i l l y Ö s t h (m): Jag håller med dig om att är viktigt att barnen kan simma, Py. Det är självklart. Men du får se våra förslag i en helhet. Vi har skattesänkningar som gör det möjligt att vuxna och barn själva får välja om de vill gå och simma, om de vill gå på gym eller göra någonting annat. Det är inte du som genom att sänka eller ta

bort avgiften ska styra till någon viss verksamhet. Jag håller med Caroline om att de avgifter som finns nu för barn och ungdom är ganska rimliga och att man inte ska subventionera vuxna.

Det är valfrihet som vi tycker är så viktigt, och som du inte riktigt begriper. Om man tar en kombination av våra skattesänkningar så gör det att människor själva kan välja vad man vill göra.

Anförande nr 36

A n d e r s B r o b e r g (kd): Som jag sade tidigare så är vi överens om mycket när det gäller satsningar på idrotten. Det är bra.

Men det finns några saker som jag vill återkomma till. Först är det badavgiften. Jag tycker att det är högst rimligt att man har en något högre avgift för vuxna. När man diskuterar att allting ska vara gratis för alla barn och ungdomar – det gäller SL-kort och alla andra möjliga saker – så tror jag att man är inne på en farlig väg. Man lär barn att allt är gratis. Så är det ju inte! Man får ta en diskussion om vad som är rimligt och vilka prioriteringar som ska göras.

När man nu sänker avgifterna så tar man ju bort pengar. Det är pengar som skulle kunna användas till att förbättra baden och servicen. Just nu kastar man pengarna i bassängen.

När det gäller extern finansiering så sade ni socialdemokrater nej till Stadshagen. Det var ett mycket bra projekt med bra extern finansiering. Det är viktigt att ha det för att komma ned till låga driftskostnader så att det håller i längden. Det är därför det behövs både företag och föreningar som är med både i byggandet och i driften.

Jag vill också återgå till Kista-Akalla-diskussionen. Där finns det ett intresseavtal med en mängd olika företag. Det enda som staden behöver göra är att ge tillstånd för byggandet och bidra med marken. Vi skulle snabbt kunna få en bra anläggning till rimliga pengar. Därför undrar jag återigen hur vi nu går vidare med diskussionen om arenan. Kommer alla partier att få vara med? Kommer alla alternativ att finnas med i diskussionen? Och vad bidrar bäst till integrationsarbetet? Är det en arena vid Globen eller en i Kista–Akalla?

Anförande nr 37

M e h d i O g u z s o y (v): Anders! Om det är någonting som barnen i den här staden får lära sig så är det att allting kostar så in i helsike mycket – ursäkta uttrycket! Ni vill särskilja barn och vuxna. Vi ska prioritera barn. Men barnen kan inte komma ensamma till en badanläggning, till exempel. De måste vara där i vuxensällskap. Hur ska det gå ihop? Jag tycker att ni ska tala om det.

Ni har inte förstått de vinster som man kan göra med preventiva och förebyggande insatser. Det kostar inte så mycket. Däremot kostar det mycket att behandla människor som drabbas av överviktsproblem. Det finns massor med statistik som du kan ta del av. Kolla vad det kostar sjukvården i dag! Tänk på det! Prioritera inte dina skattesänkningar framför folks hälsa!

Anförande nr 38

A n d e r s B r o b e r g (kd): Vi tycker mycket väl att det ska vara rimliga kostnader för olika saker, det är inget snack om den saken. Vi vill ha nolltaxa till exempel för mycket i fråga om barn. Det är fråga om avvägning av hur man prioriterar. På dig låter det som att enda sättet att hålla sig i form är att hoppa ned i plurret. Många springer i parkerna, och det kostar ingenting så att säga. Det får vara någon måtta och reson i ert sätt.

Ni vill ta in 100-procentig skatt så att ni kan bestämma allting. Det är där det verkar sluta, och det tycker jag vore bedrövt. Det får vara någon måtta och reson. Det får vara rimliga avgifter. Folk måste få veta att saker och ting kostar, och det får vara så. Ibland måste man sänka skatten för att folk ska få mer råd och möjlighet att leva ett drägligt liv.

Anförande nr 39

P e t e r N i l s s o n (mp): Det är barnen som går men de betalar inte själva, utan det är föräldrarna som betalar, det här är tänkt så att barnfamiljerna ska kunna få det lite enklare.

Vad gäller Kistaalternativet låter det på Anders Broberg väldigt enkelt att bara börja upplåta mark. Vet du vad huvudförutsättningen är för Kistaprojektet? Jo, det är att Fotbollsförbundet river Råsunda, säljer byggrätterna och går in med de pengarna i Kistaprojektet. Det har de själva uppgivit. Det är inte så realistiskt. Sedan kan man i och för sig tänka också att staden går in, liksom i Globen, och lägger pengarna på Kista. Men återigen: Det måste finnas ett intresse för inte bara företagen i Kista utan också Fotbollsförbundet och de allsvenska klubbarna. Tyvärr har inte det intresset funnits. Om det kommer är det jättebra, och då kan man diskutera den frågan.

Anförande nr 40

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det är vi inne på. Det gäller att ha med alla i samtalen om arenan för att hitta den bästa platsen och hitta det bästa alternativet. Just nu är det bara Globen som verkar blåsa på. Det är det vi tycker är fel. Man måste resonera med alla.

Jag skulle vilja höra från dig vad du tror bäst bidrar till integrationsarbetet – en arena i Globen eller en i Kista-Akalla?

Anförande nr 41

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag vill börja med extern finansiering, där vi har sagt att vi gärna deltar. Stadshagen som exempel var väl inte bästa. Jag får fortfarande mejl från tacksamma medborgare som är glada över att vi inte exploaterade Stadshagen. Man måste väl välja sina objekt, Anders.

Så Kista: Fotbollsförbundet vill vara bara på Råsunda av nostalgiska skäl. Varje fotbollsklubb vill ha sin egen lilla arena. Vi ska samla alla de här. Det finns inte

någon som har uttalat sig för Kistaprojektet av operatörerna. Jag anser att Kistaprojektet är stendött.

Anförande nr 42

A n d e r s B r o b e r g (kd): Stadshagen hade varit ett väldigt bra projekt för man får väldigt mycket för pengarna. Eriksdalshallen var ett annat liknande. Jag tycker att det är tråkigt att ni inte är lika positiva på den sidan som vi är här till att involvera både företag och föreningar i byggandet och driften. Där tycker jag att det skulle kunna bli bättre.

Du verkar inte direkt uppskatta Fotbollsförbundets synpunkter, framkommer det. Du säger att det bara är av nostalgiska skäl man vill ha det. Om jag vore ansvarigt borgarråd skulle jag försöka ta in alla alternativ och alla parter med i diskussionerna för att hitta en bra lösning. Jag tycker att det är tråkigt att du verkar snäva in dig på Globen rakt upp och ned utan att gå vidare med de andra tills det är klart.

Återigen skulle jag vilja höra vad du tycker bäst bidrar till integrationsarbetet – Globen eller Kista-Akalla.

R II STADSBYGGNADS- OCH IDROTTSROTELN

R III GATU- OCH FASTIGHETSROTELN

R V KULTUR-, ARBETSMARKNADS- OCH PERSONALROTELN

R VI INTEGRATIONS- OCH DEMOKRATIROTELN

**Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret (USK), Marknämnden, Fastighets- och saluhallsnämnden, Stockholms Stads Bostadsförmedling AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebo-städer, AB Stockholmshem, Centrum Kompaniet i Stockholm AB, Micasa Fastigheter i Stockholm AB
(Punkt 17, 13, 8, 25, 23, 26, 24)**

Anförande nr 43

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Jag vill inleda med att säga att för fem år sedan pratades det mycket på staden och bland vänner och bekanta om varför det inte byggdes i Stockholm och varför man inte försökte göra någonting åt bostadsbristen och var byggföretagen höll hus. Då såg inte stockholmarna någon mening med att stå i bostadskön, eftersom det knappt fanns några bostäder att förmedla. Det var för fem år sedan.

I dag ser läget lite annorlunda ut. Sedan fullmäktige efter budgetdebatten efter valet 2002 beslutade att påbörja byggandet av 20 000 nya lägenheter under mandatperioden har verkligheten förändrats. Nu är byggnationen i full gång. De människor jag träffar frågar inte längre vad vi gör för att bygga bostäder utan hur vi bygger och om vi nu verkligen bygger för vanliga människor som får råd att bo där.

Bostadskön växer, och det tror jag beror på att nu finns det hopp om att verkligen få en bostad för väldigt många stockholmare. Det finns fler bostäder att förmedla.

Vi har arbetat hårt för att uppfylla fullmäktiges mål om 20 000 nya lägenheter. Vi har en projektlista över alla bostadsprojekt som nu beräknas påbörjas senast 2006. Marknämnden har markanvisat över 20 000 lägenheter. Stadsbyggnadsnämnden har antagit detaljplaner som motsvarar 14 och byggandet av över 10 000 lägenheter har påbörjats under mandatperioden. Vi har nu ett mycket bra samarbete med våra byggherrar, både med dem som fanns i verksamheten sedan tidigare och med de nya som har etablerat sig på marknaden och som nu konkurrerar och pressar priserna.

Majoriteten lägger fram ett starkt budgetförslag med betoning av byggandet av det goda Stockholm där vi eftersträvar en långsiktigt hållbar utveckling och där vi förtätar staden i kollektivtrafikhärla lägen. Minst hälften av de nya bostäderna ska vara hyresrätter, och vi vill värna hyresrätten som boendeform. Det ska finnas möjlighet att välja vilken boendeform man vill ha: bostadsrätt eller hyresrätt eller villa i både ytterstaden och innerstaden.

I Rinkeby, Tensta och Rågsved byggs det bostadsrätter samtidigt som Familjebostäder planerar nya hyresrätter vid Norra bantorget och Svenska Bostäder bygger hyresrätter i Sabbatsbergsområdet. Vi vill erbjuda valfrihet i boendet. Vi vill inte låta innerstaden tömmas på hyresrätter, utan vi måste se till att det finns kvar hyresrätter där, och vi måste också se till att planera för fler nya bostäder med blandade upplåtelseformer i ytterstaden.

Att bygga 20 000 nya bostäder i en storstad som Stockholm är en utmaning, det måste finnas plats. Då spelar stadsutvecklingsområdena en stor roll men också förtätning i befintliga områden. Vi vill bygga i kollektivtrafikhärlägen och på redan exploaterad mark. Då finns det givetvis hinder för bostadsproduktionen. Ett av de mest debatterade hindren är det buller som skapas från vägar och järnvägar. Men det finns lösningar på bullerfrågan, och det är viktigt att vi angriper den från olika håll genom planering, som är det traditionella sättet att minska buller, men också genom att åtgärda källan för bullret, till exempel genom att arbeta med tystare vägbeläggningar och så vidare.

Målet om 20 000 nya bostäder fram till 2006 ligger fast, och framtiden för Stockholm ser ljus ut. Fram till år 2030 kommer staden att växa med ytterligare 150 000 invånare som behöver någonstans att bo. Vi behöver 80 000 nya bostäder. Den långsiktiga planeringen finns i dag. Vi ska klara att bygga, och vi kan klara att bygga nya bostäder och skapa nya bostadsområden med blandade upplåtelseformer, väl anpassade för lek, idrott, friluftsliv, rekreation och mötesplatser för barn och unga och gamla med spännande omgivning nära grönska och vatten. Men det ska märkas att Stockholm är en världsstad där vi vågar ta ut svängarna, med spännande arkitektur, höga hus och våga ge plats för människor i stället för bilen, helt enkelt våga skapa möjligheter för en spännande världsstad.

Att våga med det är lika med bifall till majoritetens förslag till beslut.

Anförande nr 44

M a t s G N i l s s o n (m): Ordförande! Borgarrådet Börjeson ljög tidigare i debatten när hon påstod att vi hade dålig närvaro i referensgruppen för Globen. Det gör inte så mycket att hon ljuger om detta, det drabbar bara mitt personliga förtroende för borgarrådet som fick sig en törn.

Svaret var intressant, hon har alla protokoll för sin rotel, hon ”upplevde” det så. Med det förhållningssättet var det inlägg vi just hörde inte så konstigt. Hon upplever att vi kommer att ha 20 000 lägenheter påbörjade under den här mandatperioden. Jag beundrar, lite motvilligt, den bild som Socialdemokraterna har lyckats ge av denna lögn. Det finns rätt många människor som tror att det byggs så här mycket.

Faktum är att det nu har påbörjats byggande av 6 800 lägenheter. Jag ska försöka omsätta det till det verkliga livet, till någonting praktiskt. Jag tänker osökt i dessa dagar så här: Tänk om jag fick sällskap av borgarrådet Börjeson att följa med på en fysisk resa som gör det lite lättare att förstå resan mot dessa 20 000 bostäder. Låt oss säga att Börjeson gjorde mig sällskap i Föreningen Gajsare i Stockholm på en resa ned till Göteborg för titta på det nya allsvenska laget Gajs. Låt oss säga att de möter ditt favoritlag Hammarby. Om man då efter att ha förbrukat två fjärdedelar av tiden

har åkt ungefär en tredjedel av resan, då befinner man någonstans mellan Norrköping och Linköping och har lite mer än en timme kvar att åka. Vad skulle Py Börjeson säga då? Skulle hon säga: Det är lugnt, det här fixar vi? Eller skulle hon säga: Det här är kört, för vi kommer inte fram, inte ens till Jönköping?

I det läget skulle man inte kunna säga ”full gas”, för att köra i mer än 300 kilometer i timmen klarar inte bilen av, och skulle det gå vore det inte särskilt önskvärt att trafiksäkerhetsmässiga skäl. När det gäller bostadsbyggandet går det säga ”full gas”.

Moderaternas och de övriga borgerliga partiernas förslag är full gas för ökat bostadsbyggande. Det innebär bygglov över disk, integrering med miljöaspekterna för att förkorta handläggningstiderna, att våga ta utmaningarna med dem som gör det svårare för oss att bygga i den här regionen, förenkla PBL, minska överklagningsinstanserna, ändra riktvärdena på buller och våga angripa det faktumet att staten tar 60 procent av produktionskostnaden för nyproduktion. Av detta vill Py Börjeson inte göra någonting. Jag tror mig veta att hon inte upplever detta som något problem.

Anförande nr 45

Borgarrådet E d h o l m (fp): Sammanfattningsvis skulle man kunna säga om sossarnas politik: Mycket snack och lite verkstad. Vi har under budgetdebatten i går hört att Socialdemokraterna på område efter område lovar runt och håller tunt, och det gäller även bostadsfrågorna.

Socialdemokraterna gick som bekant till val på att bygga 20 000 nya bostäder, bygga fler bostadsrätter i ytterstaden och att sänka hyrorna i nybyggda lägenheter med 25 procent. Hur ser då verkligheten ut? Ja, när det gäller antalet påbörjade bostäder talar jag inte om antagna markanvisningar eller sossarnas egna hemsnickrade definitioner där man har satt spaden i marken eller sådant utan om hårdfakta. Det hade påbörjats fram till den 30 september knappt 7 000 lägenheter. Sanningen är att under de första nio månaderna i år påbörjades det färre lägenheter än under samma period förra året. Det innebär att på drygt ett år måste ni påbörja nästan dubbelt så många lägenheter som hittills under mandatperioden. Det är alldeles uppenbart att det vallöftet kommer ni aldrig att kunna uppfylla, inte ens med era omdefinitioner.

Nästa vallöfte då? Det står i ert program att Socialdemokraterna vill bygga ett Stockholm där alla har råd att bo. Därför vidtar vi åtgärder som möjliggör en sänkning av boendekostnader med 25 procent.

Det låter fint och bra, eller hur? Enligt ny statistik som jag fått från Stockholm Stadshus AB visar att årshyran per kvadratmeter i en nybyggd lägenhet producerad av allmännyttan har ökat med mellan 2 och 5 procent under mandatperioden. Nyproduktionshyrorna har alltså ökat, inte minskat. De har definitivt inte minskat med 25 procent.

Det här är inget konstigt alls. Socialdemokraterna saknar ju ledarskap. Den ena handen genom Py Börjeson säger: Sänk hyrorna. Den andra handen genom Leif Rönngren säger: Høj markhyrorna kraftigt.

Stockholm ställer i dag högre krav på byggherrarna än vad lagstiftningen kräver. Varje sådant ytterligare krav ökar kostnaden och därmed hyran. Om man vill sänka hyrorna måste man ifrågasätta alla de här programmen. Ta bort det som inte är nödvändigt. Lyssna på byggherrarna, lyssna på Hyresgästföreningen, de vet vad som höjer kostnaderna.

Naturligtvis beror en stor del av kostnaderna på staten, precis som Mats sade. Byggandet har, från att ha varit en kraftigt subventionerad bransch, gått till att bli en kassako. Men också här saknas det ledarskap. Sossarna i regeringen lyssnar inte på sossarna i Stockholms stadshus. De saknar förtroende, inte bara här utan även borta i Rosenbad.

Jag tycker att det är dags att säga att Stockholm behöver ett nytt ledarskap även när de gäller byggandet.

Anförande nr 46

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag trodde i min naivitet att inledningarna skulle handla om att partierna skulle presentera vad de ville uppnå under den kommande mandatperioden. Tyvärr – eller kanske är det tur – har vi inte replikrätt på inledningarna, för på så sätt blir det i vart fall något så när seriöst.

Stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde omfattar den fysiska planeringen av bostäder, arbetsplatser samt miljö- och rekreationsområden i bland annat naturreservat. Nämnden har även det övergripande myndighetsansvaret för att planprocess, bygglov och bygganmälan genomförs lagenligt. Kommunfullmäktige har beslutat att inrätta 20 000 nya bostäder under innevarande mandatperiod.

Stadsbyggnadsnämnden med sina dugliga tjänstemän, som vi anser att de som tjänstgör på nämndens kontor är, är på väg att uppfylla de antagna målsättningarna. I oktober 2005 var, i motsats till de borgerliga kollegernas avsikter, 21 814 lägenheter markanvisade. Av dem var 10 343 hyresrätter. Vi hade utlovat 50 procent hyresrätter.

Grönytor och parkmark har stort rekreationsvärde även i förorterna. De ska därför vara skyddade från exploatering. Allt byggande ska i första hand ske på redan exploaterad mark. Kan inte intrång i grönytor undvikas ska det intrånget kompenseras med åtgärder avsedda att ersätta förlorade grönytor. Vid all planering för bostäder ska även hänsyn tas till behovet av ytor för spontanidrott för barn och därmed alltså bli inplanterade i planprocessen.

Stadsbyggnadsnämnden har ansvar för bildandet av naturreservat inom staden och för att öka samarbetet där så är möjligt för samma syfte. Glädjande är att vi under mandatperioden kunnat fatta beslut om Grimsta och Flatens naturreservat och kommer att kunna lägga fram förslag till kommunfullmäktige om inrättande av Nackareservat för Stockholms del och Ingelbäckens och Årstaskogens naturreservat samt även om Sätterskogens reservat. Stadens attraktionskraft ökar i takt med att vi kan behålla och skydda stadens grönska och rikedom i naturmark och tuktad park.

Slutligen, fru ordförande, vill jag betona vikten av stadsbyggnadsnämndens betydelse vid genomförande av ett antal viktiga projekt, men jag vill nämna nydaningen av Slussen och renoveringen av Plattan vid Sergels torg till vad den en gång skapats som, tillkomsten av en modern kongressanläggning i centralt läge och inte minst ett nytt stadsbibliotek.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 47

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige! Nu står vi här igen och ska dänga varandra i huvudet med argument, och vi ska hylla den egna majoriteten och svärta ned oppositionen. Det är bara att sätta i gång.

Stadens idé är att minska avstånd till transporter och föra oss människor närmare varandra för nytta och nöje. Vi är många som bor i städer, och tätortsområdena kommer att fortsätta att växa. Stockholms län har i dag 21 procent av befolkningen fördelad på 2 procent av Sveriges totala yta. Vi får dock inte glömma att staden alltid kommer att vara beroende av sitt omland.

Det har klara fördelar att bo tätt för kollektivtrafik, värme etcetera, men vi måste värna om stadens kulturella, biologiska och infrastrukturella funktion så att staden inte blir en bebodd soptipp. Allt vi producerar och sprider kommer tillbaka till oss. Det är ett helhetsgrepp som oppositionen ofta bortser ifrån.

Staden måste vara vårt långsiktigt hållbara hem. Det är vår hembygd som ska innehålla från gatukaféer och nattliv till naturreservat, sjöar och parker. Alla har verkligen inte råd till sommarställe och resor.

Bostadsbyggandet pågår med mycket högt tempo. Jag vet inte om vi uppnår uppsatta mål, men vi politiker i majoriteten och alla i stadens organisation arbetar mycket hårt för att producera bostäder i ett högt tempo genom nybyggnad, påbyggnad och ombyggnad. Vi har gett förutsättningar för många nya bostäder genom markanvisningar och genom färdiga detaljplaner som läggs fram för byggarna. Vi kan inte själva bygga husen; vi kan ge förutsättningar för det från stadens sida, men inte hur som helst och var som helst. Vi i majoriteten är överens om att bygga i gott kollektivtrafiknära läge och att undvika att exploatera grönområden – men gör vi det försöker vi kompensera för intrånget – och att skapa goda boendemiljöer och bygga miljövänligt.

Enligt senaste kvartalsrapport från USK är det oerhört positivt att så många lokaler byggs om till bostäder. Avkontorisering är någonting som vi i Miljöpartiet verkligen vill se. Vi vill också att Bromma flygplats läggs ned i syfte att bygga en stadsdel med en stor mångfald av bostäder. Miljöpartiet har i veckan lagt fram en utmärkt skrivelse om att vänner gemensamt ska kunna stå på ett hyreskontrakt – kompisboende.

Segregation är ett problem, och vi gör en stor satsning genom en bomässa i Tensta nästa år. Målet ska vara att våra förorter ska bli så attraktiva att alla vill leva där.

Oppositionen har varit riktigt tråkig denna mandatperiod utan vision, utan engagemang och rolig diskussion. Ni har bara skrivit om fler p-platser i papper efter papper. Det är det enda som engagerar er. Man ska väl ändå inte bo på en p-plats, eller i en bil. Bilismen och infrastruktur tar 30 procent av ytorna i staden. Trafiken ställer till problem för byggandet med att ta så mycket utrymme, skapar buller och partiklar. Minska trafiken, och vi kan bygga mer.

Jag yrkar bifall till majoritetens budget.

Anförande nr 48

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Som kristdemokrat slåss jag för prisvärt boende, stor valfrihet och ökad trygghet. För att sänka boendekostnaderna tycker jag att ni i det rödgröna borde sluta att straffbeskatta boendet. I dag är det över 60 procent av nyproduktionen av lägenheter som är skatt, för att inte tala om fastighetsskatten som för många i den här staden är en mycket tung börda. Tyvärr är vi ensamma här om att vilja avskaffa den.

Det gäller också att sätta press på byggherrarna för att komma ned med kostnaderna. Häromdagen kom en undersökning från Chalmers som visade att mellan 30 och 35 procent av byggkostnaderna är rent slöseri. Sony Modig, som är regeringens nationella byggsamordnare, säger med anledning av detta att det i dag kan kosta upp till 35 000 per kvadratmeter att bygga. Det borde kunna vara möjligt att komma ned till 15 000. Här tror jag att vi har en stor uppgift i allmännyttan att försöka ta itu med detta för att pressa ned kostnaderna.

Sedan vill jag ha ökad valfrihet. Det betyder blandade upplåtelseformer. Därför är det fortfarande obegripligt att ni på den sidan vägrar folk utanför innerstaden att ombilda sina lägenheter. Förutom det bygger ni fler hyresrätter. Ni har försökt höja hyran genom att ni först bildat en stiftelse, sedan ändrat det till att göra en kooperation av alltihopa. Stora kooperationer är alltid misslyckade därför man inte har något inflytande, och då är det ingen vits med att vara med i det.

Tryggheten måste öka. Att Nalin Pekgul, Socialdemokraternas vice ordförande och påtänkt borgarråd, nu flyttar visar hur angeläget det är att höja tryggheten i vår stad. Då krävs det bättre belysning, klottersanering, stadsvakter, brottsförebyggande råd och kameraövervakning, för att nämna några saker.

Vad ni borde göra är att ta de 162 kameror som finns i biltullsprojektet och flytta dem till platser med hög brottslighet. Varför säger ni nej till ombildningar i ytterstaden? Varför fortsätter ni att straffbeskatta boendet? När är ni beredda att flytta biltullskameror till platser där de bättre behövs?

Anförande nr 49

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Då flera har tagit upp det vill jag också säga någonting om det som jag tycker är – förutom att få till stånd bostadsbyggandet – det viktigaste, att kunna erbjuda ett billigt byggande. Jag vill redovisa några av de åtgärder som vi har gjort hittills. Det finns säkert flera goda exempel på vad man skulle kunna göra. Men detta har ändå resulterat i att vi har lyckats. Vi är inte

framme vid 25 procent, men vi har lyckats sänka kostnaderna med 15 procent. Det är jag glad för så här långt.

Det vi har gjort är till exempel att ha markanvisningstävlingar där den som kan presentera ett billigt och bra förslag får en markanvisning. På Familjebostäder har vi haft en väldigt intressant arkitekttävling där vi har satt gränserna för en lägenhet till 1 100 per kvadratmeter. Vi bygger nu hus i Högdalen och Svedmyra med en trerummare som kostar 6 700 i nyproduktion. Det är ganska hyggligt, tycker vi.

Vi prövar nya metoder, vi bygger i trä för att se om vi kan sänka kostnaderna. Det finns ett projekt i Örby på det. Vi har naturligtvis typhus och industriellt byggande.

Det som är särskilt roligt, tycker jag, är att vi också, som jag nämnde i mitt inledningsanförande, har flera aktörer på marknaden som är intresserade av att komma till Stockholm och bygga. Jag tycker att det faktum att andelen byggherrar har ökat som är intresserade av att bygga ger en fingervisning om den aktivitet som faktiskt vårt vallöfte om 20 000 påbörjade lägenheter ändå har inneburit.

Jag vill gärna visa en lite graf som anger fördelningen av byggherrar under förra mandatperioden och under denna mandatperiod. Vi kan se att det faktiskt är så att andelen byggherrar har ökat väsentligt under perioden, och det är jag väldigt glad för.

Anförande nr 50

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande! Nu försöker Py Börjeson ta till det klassiska socialdemokratiska knepet, nämligen att hävda att vallöftet i själva verket var formulerat på något annat sätt. Hon säger att man sänker kostnaderna, det är mycket bra. Problemet är att ni lovade att ni skulle sänka hyrorna med 25 procent. Då skulle man kunna förvänta sig hyrorna åtminstone hade sjunkit lite, naturligtvis inte med 25 procent, för det finns ingen människa i världen som trodde på det, men kanske 1–2–5 procent. Men i själva verket har hyrorna stigit i nyproduktionen, precis på samma sätt som de har stigit föregående år. Det beror på bristande ledarskap. Om man höjer till exempel markhyrorna, är det klart att också hyrorna i nyproduktionen ökar. Om man inte lyckas påverka regeringen och få bort en massa konstiga regler när det gäller byggandet klarar man inte av att sänka hyrorna.

Har man en massa program utöver lagstiftningen som gäller endast här i Stockholm är det klart att man inte kan sänka hyrorna. Ni skulle sänka hyrorna, inte höja dem.

Anförande nr 51

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Självklart är det så att om man lyckas sänka produktionskostnaderna måste det väl i någon ända också påverka hyran, även om det inte är hela bilden.

Anförande nr 52

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det är jättebra det du räknar upp för att sänka byggkostnaderna. Det är inget konstigt med det, det är bra. Men frågan är om du är

beredd att uppvakta regeringen och kräva slut på straffbeskattning på boendet och avskaffande av fastighetsskatten. Det är då vi börjar prata om sänkningen av kostnaderna.

Anförande nr 53

M a t s G . N i l s s o n (m): Precis som framkom mellan raderna när borgarrådet talade har man misslyckats även med att minska kostnaderna, och det föranleder mig att ställa två konkreta frågor: Varför röstar du konsekvent nej till billigare gestaltningsprogram i stadsbyggnadsnämnden, någonting som direkt skulle sänka just dessa kostnader? Vad har du sedan du blev stadsbyggnadsborgarråd gjort för att påverka den avgörande kostnaden för nyproduktionen i Stockholmsregionen, nämligen de 60 procent som tas ut i skatt?

Anförande nr 54

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Markfrågorna är oerhört strategiskt viktiga frågor och har alltid varit så i fullmäktige under alla år. Utan tidigare generationer av förutseende och visionära förtroendevalda i stadsfullmäktige hade vi haft mycket små möjligheter att ekonomiskt och faktiskt kunna förädla och utveckla och förnya vår stad. Utan de här initiativen att förvärva mark för bostadsbyggande, för näringsverksamhet men också för friluftslivet och rekreationen hade vi i dag inte haft några möjligheter till egna initiativ, till bostadsprojekt eller till stadsutveckling. Rådigheten över marken och det egna markinnehavet är viktiga både för beslutsmöjligheterna och utifrån perspektivet ekonomi och kraften som markvärdet ger för att kunna vidareexploatera.

Det finns en mängd konflikter i markfrågorna. Det handlar om olika önskemål, krav och behov som ska ställas mot varandra i varje enskilt ärende i varje fall. Det handlar om bostadsbyggande, om önskemål och krav utifrån företagande, båtuppställningsplatser, hundägare, kolonister, friluftsliv, idrott och rekreationsändamål. Men Stockholm växer och måste fortsättningsvis växa. Vi vill att Stockholm ska fortsätta att växa.

Därför är markfrågorna oerhört viktiga strategiska frågor även framöver. Det är en av de mest viktiga frågeställningar som vi förtroendevalda har att hantera. Vi måste göra det varsamt, vi måste göra det beslutsamt men också göra det i ett långsiktigt strategiskt perspektiv.

Tidigare har vi trott att bostäder kommer så fort tillväxten ökar och tar fart i staden. Med erfarenheter och med det som vi har bakom oss och det som vi står inför i dag får vi snarare dra slutsatsen inför kommande lågkonjunkturer att bostadsbyggandet och bostäder är en förutsättning för tillväxten och att vi därför måste hålla en jämn och hög bostadsbyggandetakt i staden även under tider när det går sämre.

Bostaden är också en social rättighet. Vi måste därför arbeta vidare aktivt med de båda perspektiven, att dels jobba på att få ned produktionskostnaderna, dels få ned hyresnivåerna i allmännyttan.

Det handlar om industrialiserat byggande, prefabricerade material, upprepningsmoment, typhus men också att höja exploateringsgraden så att vi i de projekt vi genomför faktiskt tar vara på marken och gör lite större projekt som får bärighet, om att också bygga högre. Det handlar om att stärka byggherrekompetensen. Det är fullkomligt förödande för Stockholm och stockholmarna och allmännyttan att det under förra mandatperioden inte skedde i princip något byggande inom de allmännyttiga bostadsföretagen. Men det handlar också om fler entreprenörer och samverkan och dialog och att hela tiden jobba ifrån att vi har en gemensam uppfattning om att vi ska bygga bostäder. Sluta gnälla, det är inte ledarskap.

Anförande nr 55

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det är väldigt lätt att hålla med Leif Rönngren om hans tal. Problemet är att allt det där pratet saknar verklighetsförankring. Leif Rönngren säger att man måste behandla markfrågorna varsamt och beslutsamt. Men ni har ju gjort precis motsatsen. Ni har fattat beslut som strider mot lagen. Byggherrarna vet i dag inte vilka hyresnivåer som gäller för marken i Stockholms stad när de ska bygga. Det skapar allt annat än säkerhet när man inte vet vad kostnaderna i slutändan blir.

Nu har ni sagt i flera år att man ska bygga högre. Varje gång i stadsbyggnadsnämnden när Folkpartiet yrkar på att vi ska bygga högre, till exempel nu senast vid Norra stationsområdet där Annika Billström sade att det ska byggas högre, så röstar ni emot. Ni har inga praktiska förslag när det väl kommer till kritan.

Anförande nr 56

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är lite konfunderad. I varje debatt hitintills har det pratats om ledarskap och om vilka krav som ska ställas på ledarskap. Under alla mina år i arbetslivet och i politiken har inte ledarskap för mig varit att bara kritisera och gnälla och inte komma med egna konstruktiva förslag eller idéer. Jag har inte hört ett enda sådant hitintills; jag ser fram emot dem.

Det här är ett mål som vi alla i fullmäktige har sagt. Vi har sagt: 20 000 bostäder under mandatperioden. Vi har också sagt att vi ska bygga långsiktigt. Vi är alla överens om det i de här partierna att tillväxten förutsätter bland annat bostadsbyggande. Det hänger ihop.

Frågan är: Vad har ni för förslag för att lösa de problem som ni själva kan identifiera och ta upp i salen? Det skulle jag vilja höra någonting om.

Det pågår en rättslig prövning omkring detta med tomträttsgälder. Vi har inte fattat något beslut som är olagligt. Däremot har vi haft en tanke och en idé hur vi kan få i gång mer bostadsbyggande för framför allt hyresrätter. Vi ser fram emot att det ska avgöras.

Anförande nr 57

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det är väldigt bra att du tar upp detta med marken och sådana saker. Det som borde göras är helt enkelt att göra sälja tomträtter till

småhusägare och bostadsföreningar. Det skulle ge dessa medborgare rådighet över den mark deras hus står på. Då behöver man kunna friköpa tomten till ett rimligt pris.

Därför undrar jag om ni kommer att se till att småhusägare och bostadsrättsföreningar får rådighet över sin egen mark?

Anförande nr 58

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag tror inte att Anders Broberg har läst budgeten. Det är självklart så att småhusägare i fortsättningen har möjlighet att friköpa sina tomter, inte till de rabatterade priser som ni hade under förra mandatperioden. Jo, de som anmälde det intresset 1999 får göra det. Sedan har vi satt priset till 70 procent av taxeringsvärdet. Det står vi för. Det är inte det som är huvudfrågan i den här debatten, utan det är att ni, framför att Kristdemokraterna, lägger ett försäljningsbeting på 2 miljarder. Ni ska sälja ut samtliga egendomar, både marken och fastigheterna. Vad ska ni ha de pengarna till att ligga och skvalpa i kassakistan vet vi inte.

I mitt huvudanförande talade jag om hur strategiskt viktiga de här frågorna är. Vi vet och jag vet vad som händer om vi inte har rådighet eller ekonomin för att kunna göra något framöver.

Anförande nr 59

R o l f K ö n b e r g (m): Fortfarande i dag har det inte sålts en enda tomträtt enligt villkor och spelregler. De som säljs säljs fortfarande enligt våra gamla spelregler.

Socialdemokraterna odlar ogenerat ett antal moderna myter, så kallade Klintbergare. En sådan är att hyresrätten är utrotad i innerstaden. Men sanningen är att andelen hyresrätter är 47 procent i innerstaden. En annan myt som Leif Rönngren nyss nämnde är att det i princip inte skedde något byggande i allmännyttan när vi styrde. Det har jag kommenterat ett femtontal gånger, och jag kommenterar det gärna 15 gånger till om det behövs. Sanningen är den att det först är i år som ni kommer upp i samma nivå av påbörjad nyproduktion i Svenska Bostäder, allmännyttans flaggskepp, som vi gjorde 2001/02. Ett av skälen är att ni har varit mer upptagna av att köpa in befintliga privata fastigheter än att faktiskt bygga nya.

Anförande nr 60

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är inte så mycket för statistik och siffror, så jag ska inte bolla med dem. Jag vill endast uppmana som inte gjort det att ni läser den moderata reservationen där det står en del statistik och listor. De tar in lite fel år då de själva satte och styrde och försöker spetsa till siffrorna.

Det som är intressant är att vi bygger mångfald. Vi har i dagsläget markanvisat och det håller på att byggas 739 atriumhus, parhus, stadsvillor och villor. Under hela föregående period markanvisade ni för 193. Det visar en del av skillnaden på vad som är snack och vad som är verkstad.

Anförande nr 61

I n g v a r S n e e s (m): Majoritetspartierna pratar väldigt mycket om markanvisningar och detaljplaner. Men problemet är att på vanlig enkel svenska är den som bor i en markanvisning hemlös. Alla de färdigställda lägenheterna som man faktiskt kan flytta in i och bo i planerades under förra mandatperioden. Att det blev så få lägenheter igångsatta förra perioden beror på att majoriteten då ni hade majoritet dessförinnan inte planerade någonting. Vi fick mer eller mindre börja från noll när vi fick makten. Det är det vi kan se.

Py pratar om att ni vill sänka kostnaderna, och ni har lyckats med det genom en arkitekttävling och sänkt kostnaderna med 15 procent. Det är riktigt, men det byggföretag som vann tävlingen kunde inte, när de lade bud på andra projekt, inte bygga billigare. De var också låsta av de specifika Stockholmsregler som inte finns någon annanstans i landet.

Så talar man om vågad arkitektur och om att bygga högt. Men det är ingen arkitektur. Det är för sjutton så att när man ska bygga någonstans tittar man räddhåget på vad det finns för hus sedan tidigare. Jo, det är smalhus eller punkthus, och så blir det bara den typen av nya hus.

Dessutom säger Cecilia Obermüller att hon vill värna grönområden. Jag ställde frågan i stadsbyggnadsnämnden: Hur mycket mark av Stockholms totala yta är det som faktiskt är bebyggd? Då kom man fram till att det var 40 procent, och då ingår alla trädgårdar. De gröna kilar som Miljöpartiet vill ha har lett till att vi får in en massa vilda djur i staden. För första gången har vi fått fästingar i stadens innerstads-parker, beroende på alla rådjur och harar som skuttar omkring. De enda djur som vi ska ha i hela Storstockholm är husdjur.

Anförande nr 62

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! När det gäller statistik och sådant och att det minsann var ni som gjorde det ena och det andra och det är vi som tar åt oss äran är det alltid så i alla frågor. En majoritet beslutar, en annan som genomför. Så har det varit genom åren. Det är en del av problemen vårt styrelsesystem bland annat.

Jag tycker inte att det är relevant och intressant, utan det viktiga är när vi tänker på Stockholm och dess framväxt i framtiden att vi gemensamt jobbar för att ha en planberedskap, att vi hela tiden jobbar med bostadsbyggandet, ser till att ha goda relationer och långsiktigt bra villkor för entreprenörerna och byggherrarna men också en attityd i staden som gör att det är enkelt att lösa problem, inte skapa nya problem hela tiden. Om vi har det förhållningssättet behöver vi inte oroa oss för framtiden, för att Stockholm ska växa med ganska många personer över åren.

Det är viktigt för företagen för vi behöver arbetskraft. Men det är också viktigt utifrån det sociala perspektivet, människor behöver ha någonstans att bo.

När det gäller arkitektur och annat vågar jag påstå att det är första gången som vi skriver in arkitektur i budgeten, och vi tänker följa upp det.

Anförande nr 63

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Man kan inte bo i en markanvisning, utan markanvisningar blir det inga bostäder alls. Det är så det börjar. Under vår mandatperiod har vi markanvisat 21 814 nya lägenheter. Drygt 10 000 är påbörjade, och 12 000 ligger i parkplan med byggstart under resten av 2005 och 2006. Det är så det ser ut. Därmed är målet uppnått. Mer än hälften är hyresrätter. Det var skillnad i förhållande till er mandatperiod. Under första året lyckades ni inte anvisa mark till en enda hyresrätt. Borgerlig enfald har nu bytts ut mot rödgrön mångfald.

Anförande nr 64

I n g v a r S n e e s (m): En markanvisning leder inte nödvändigtvis till att man bygger på den anvisade marken därför att det ibland finns mycket som talar för att det inte går att bygga lönsamt eller att man får bygga som man vill.

Anförande nr 65

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): När det gäller byggande av höga hus tycker vi också att man kan bygga där staden tål detta. Vi har en utmärkt byggnadsordning som staden har antagit, och den ger många riktlinjer. Den hänger med översiktsplanen som antagits av fullmäktige, under er mandatperiod, ska jag påpeka.

Jag har ingenting emot en bostadsskrapa i Kistaområdet, de höga hus som ska byggas längs Essingeleden vid östra Kungsholmen och vid slutpunkten av Lindhagens esplanad. Värtahamnen kan också tåla en del höga hus. Det finns visst möjligheter att göra det.

En massa vilda djur i stadens parker, säger du. Fjärilar – usch! Småfåglar – usch! Sångfåglar – usch! Det kan man inte ha.

De gröna kilarna ger förutsättningar för att vi har fåglar i parkerna, att de kan sprida sig i parkerna så att man kan lyssna på lite fågelsång även i parkerna. Men Ingvar kanske vill ha bara råttor i staden, för de finns där.

Anförande nr 66

I n g v a r S n e e s (m): Fjärilar är innan de blir fjärilar skadeinsekter till 95 procent av arterna. Svenska staten lägger ut, och har gjort det de senaste 20 åren, 50 miljoner om året för att bekämpa dessa skadedjur.

Anförande nr 67

U l f F r i d e b ä c k (fp): Jag tänkte tala om Svenska Bostäder. Det är Sveriges största bostadsföretag. Det här bolaget har en viktig uppgift när det gäller att de ungefär 140 000 människor som står i bostadskön en bostad och planera för ett kraftfullt byggande i framtiden. Men det ska ske på marknadsmässiga villkor och inte snedvrida konkurrensen. Bolaget ska inte ägna sig åt att köpa in nya hus som andra företag har byggt och inte kan sälja eller hyra ut. Man ska inte ägna sig åt att bygga om eller omvandla gamla kontorsfastigheter, som till exempel skattehuset.

Jag delar helt den uppfattningen att området kring skattehuset behöver rustas upp. Det är vi alla överens om, tror jag. Vi är dock inte överens om att det är staden och dess skattebetalare som ska betala för de idéer som Annika Billström fick när hon sade att man skulle göra studentlägenheter av hela gamla skattehuset. Köpet och omvandlingen av skattehuset kostar ungefär lika mycket som 2 500 studentlägenheter på andra platser i den här staden. Vi från Folkpartiet har lagt fram förslag om exempelvis Hammarby sjöstad, där vi skulle kunna bygga nya fina studentlägenheter.

För några veckor sedan fick jag en inbjudan till den officiella starten av ombyggnaden av skattehuset. Det var den 25 oktober. Jag läste i inbjudan att finansborgarrådet Annika Billström, som inte är här nu, tala och Teres Lindberg i sin egenskap av ordförande i styrelsen. Det är väl okej att man talar. Sedan läste jag – hör och häpna – att de skulle gjuta av sina händer i en betongplatta som senare skulle smyckas ut och användas som en utsmyckning av skattehuset. Jag för min del trodde att man gör sådant i Hollywood med filmstjärnor eller möjligen på film. Med tanke på vad hela spektaklet kostar borde det, Teres Lindberg, vara era kreditkort ni gjöt in i betongplattan. Det hade varit schystare.

En annan aspekt på det hela: Jag tror att det är bra för framtidens stockholmare att få se framöver vilka som bär ansvaret för det här gigantiska slöseriet med skattepengarna.

Ordförande! Skattehuset ska naturligtvis säljas. Bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 68

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige, Ulf Fridebäck! Det var en rolig retorik. Hur som helst ska de allmännyttiga bolagen jobba efter marknadsmässiga villkor. Men de är också allmännyttiga, och då måste man fundera över vad det är som är allmännyttan i vår stad. Jag tror, och vi tror på den här sidan, att det är viktigt att vi har hyresrätter i Stockholms innerstad. Därför är det bättre att de allmännyttiga bolagen köper fastigheter som annars riskerar att stå tomma för att de inte kommer till allmän försäljning. Det bidrar till det allmännas bästa.

När det gäller studentskrapan skulle jag vilja säga så här: Föreställ de studenter som faktiskt kommer att bo där. Föreställ vilken kraft de kommer att tillföra vår stad. I ett kunskapsintensivt samhälle och den konkurrens som vi har internationellt och nationellt handlar det nästan bara om kunskap. Den kunskap som de här studenterna kan bidra med är ovärderlig.

Anförande nr 69

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, Teres Lindberg! Det är väl ingen som har sagt att det inte behövs studentlägenheter i den här staden. Jag sade i mitt anförande att i stället för de här 600 studentlägenheterna skulle vi kunna bygga 2 500 på andra ställen. Det är väl mycket bättre, för det är många fler studentlägenheter. Jag anvisade exempelvis det kvarter i Hammarby sjöstad där det i dag står tillfälliga studentbostäder som man har flyttat. När vi antog den planen i marknämnden lade oppositionen ett förslag att vi där skulle bygga studentlägenheter. Det hade varit ett alldeles utmärkt tillfälle att få många studentlägenheter.

Jag förstår inte, Teres Lindberg, hur man kan öka produktionen av lägenheter om man köper in redan färdiga hus. Det är väl bättre att bygga nytt. Det är väl man ska göra i Svenska Bostäder.

Anförande nr 70

K a t a r i i n a G ü v e n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill prata om ytterstaden, blandat ägande och valfrihet och fler vuxna förebilder. Jag har hört många vackra ord från Py Börjeson. Mycket av det som du säger håller jag med om, det står på min lista också. Skillnaden är bara den att ni har makten i dag och ska kunna genomföra allt, medan vi bara kan tala. Mycket av det som du tar upp tycker jag inte blir genomfört, och jag känner att det beror att mycket av pengarna sprids till många olika projekt. De sprids till ytterstadssatsningen, till nya tjänster och nya nämnder. Då är det klart att pengarna då inte räcker till.

Det ska byggas mer, men bygg inte hyresrätter där det redan finns hyresrätter. Vårt mål är precis samma som ert, vi vill ha fler hyresrätter också men försök sprida dessa så att vi får en bättre integration. Satsa inte på udda tillfälliga ytterstadsprojekt utan satsa pengarna på att förvandla en del av hyresrätterna i ytterstaden till bostadsrätter. Det bidrar till integrationen. Genom ägande tror vi att folk tar bättre ansvar. Det är lättare att satsa på eget företag om man äger sin bostad. Då behöver man kapital. Genom arbete får man självförtroende, och man blir mindre beroende av socialbidrag. Man kan bli bättre förebild till sina egna barn.

Vad gäller fler vuxna förebilder sker det en rekrytering till kriminella nätverk i ytterstaden därför att de kriminella förebilderna finns där. Jag skulle vilja ha att vi hade fler vuxna förebilder som tycker om ungdomarna och som vill lära sina ungdomar i förorterna. Bomässa hjälper inte. En viktig roll har skolan, fältassistenter, fritidsgårdar, simhallspersonal och inte minst närpolisen.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 71

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Då vill jag gärna lämna lite uppgifter om det som faktiskt görs för att i någon mån få blandade upplåtelseformer. I södra ytterstaden finns det nu byggnation på 507 villor, radhus och så vidare. I västra ytterstaden 224 och i innerstaden 8. Det gör sammantaget drygt 700 där man alltså får blandade upplåtelseformer.

Det som har visat sig vara svårare är att i vissa områden få en acceptans för att man bygger hyresrätter bland det som redan är etablerade bostadsrätter. Det är klart att vi där behöver hjälpas åt allesammans.

Anförande nr 72

K a t a r i i n a G ü v e n (fp): Jag håller med. Men när vi ger markanvisningar, vilket vi inte ger i stadsbyggnadsnämnden utan det är andra som gör det, är det ofta så att när Svenska Bostäder ska bygga ska de bygga där det passar dem, nära intill

det som redan finns. Då blir det ännu mer hyresrätter där vi redan har hyresrätter. Jag tycker att det är synd.

Anförande nr 73

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi från Vänsterpartiet tycker också att man ska ha blandade upplåtelseformer men inte bara bygga bostadsrätter och småhus i utpräglade hyresområden. Det ska vara tvärtom också. Jag tycker att det var väldigt synd att Folkpartiet inte ville medverka till att Svenska Bostäder fick bygga hyresrätter och ett par mycket välbehövliga förskolor i ett av stadens mest segregerade områden, nämligen Äppelviken.

Anförande nr 74

Å s a R o m s o n (mp): Jag håller med Ann-Marie Strömberg om vad som är mest segregerat. Vi har en väldigt homogen befolkning i de rikare områdena i staden. Där bör Folkpartiet fundera på hur man kan blanda.

Mer intressant, tycker jag, är att man i sin iver att få mer privata inslag vill sälja Stockholms hem. Genom att få en annan hyresvärd förstår jag inte riktigt hur man kan få en bättre blandning. Menar ni i Folkpartiet att det finns ett integrationshänseende i att ha en privat hyresvärd i stället för en allmännyttig hyresvärd? För mig känns det väldigt konstigt.

Anförande nr 75

K a t a r i n a G ü v e n (fp): Det är två olika frågor. Jag har inte tagit upp en försäljning av Stockholms hem över huvud taget. Jag tycker inte att vi ska ha några kommunala bolag.

Vad jag tog upp var att människor ska få möjligheter att äga sin egen bostad och inte genom att det blir ett massvist ägande utan att man får äga sin egen bostad. Jag tror att man då har mer känsla för det område man bor i.

Anförande nr 76

R o l f K ö n b e r g (m): Fru ordförande! Snart finns det inte någon mark eller några fastigheter som inte majoriteten vill låsa in i stiftelser, kooperativ eller ekonomiska föreningar. Nämnder och bolag är uppenbart alldeles för öppna, transparenta och påverkbara av en annan majoritet än dagens. Majoriteten tillämpar den brända jordens taktik även på mark- och fastighetsområdet.

Vi säger nej till alla dessa ekonomiskt, juridiskt och demokratiskt förödande planer. Vi säger också nej till att fastighets- och saluhallsnämnden, eller i mer folkligt språkbruk "hus- och skinknämnden", ska agera kommunalt byggbolag för att staden ska skattetricksa. Vi säger dessutom nej till att lura stockholmarna med budgetteknik. Det som majoriteten presenterar som en ökad satsning på underhåll av stadens fastigheter är i själva verket en ny besparing. Ni skriver att "hus- och skinknämnden" får en "minskning av avkastningskravet på grund av återläggningen av engångsbe-

sparing om 40,3 miljoner”. Dock gör ni sedan, på en senare rad, sex nya besparingar som av en ren händelse summerar till, gissa vad? Jo, 40,3 miljoner.

Effekten av det här blir ett fortsatt eftersatt underhåll i stadens viktigaste fastigheter, bland annat här i Stadshuset. Det hade varit bättre att vara ärlig och tydlig, men det är nu inte denna majoritets främsta signum. Det saknas ju inte direkt möjlighet till riktiga och viktiga besparingar, bland annat tydligt motiv för lokaleffektivisering och tydliga hinder mot korkade externa lokalkontrakt av den typ som har tecknats de senaste åren.

Vi säger ja till att återinföra det försäljningsbeting för stadens fastigheter som majoriteten ”råkade” avskaffa när gatu- och fastighetsnämnden blev tre nya nämnder. Vi säger också ja till att åter betona ”hus- och skinknämndens” näringspolitiska uppgift, att säkerställa råvaruförsörjningen och främja partihandel i Stockholm. Det är en uppgift som har kommit helt i skymundan av alla turer med stiftelser, skatte-tricksande och budgettricksande.

Jag yrkar bifall till det moderata budgetförslaget vad avser det som formellt heter fastighets- och saluhallsnämnden.

Anförande nr 77

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Att Moderaterna inte har någon politik för rekreation har vi väl alla förstått när vi har läst budgeten. Och att man över huvud taget inte har något till övers för spridningskorridorer för biologisk mångfald, något som man numera diskuterar på global nivå eftersom det är ett av de största miljöproblemen vi har, har vi också förstått efter inläggen tidigare om skadeinsekter, fåglar, fjärilar och sådant.

Sälja all den mark som ligger utanför kommunens gränser försökte man såvitt jag vet redan förra perioden. Det var väl bara inte så himla lätt, därför att det är mark som är just av rekreationskaraktär. Det finns liksom ingen annan köpare som skulle vilja ha den. Det finns ett stort och starkt intresse från rekreationsorganisationerna, från Svenska Turistföreningens stockholmskrets, från Idrottsförbundet i Stockholm, från Friluftsrådet, från Naturskyddsföreningen i Stockholms län med flera som faktiskt har pekat på modellen med Skärgårdsstiftelsen som Moderaterna såvitt jag vet inte har velat lägga ned. När det gäller den metoden, att inte vilja ha någon rekreation för stockholmarna, får ni väl ändå ge er.

Anförande nr 78

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! När Åsa Romson på sitt charmiga sätt i tv klappar myror i Ågesta vill hon förmedla bilden att vi skulle vilja bygga en skyskrapa i Ågesta. Det är, som Åsa Romson väl vet, inte det vi vill. Vi tycker att naturreservaten och naturskyddsområdena ska vara kvar. Men er markstiftelse är ju till 90 procent någonting annat. Det är att lägga en död hand över hela utvecklingen i Stockholmsregionen, i 17 grannkommuner som vi mästrar, till exempel Salem. Halva Salems exploateringsmark blir omöjlig för Salems kommun att använda. Det är inte naturreservat, Åsa Romson.

Anförande nr 79

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Rolf pratar om myror. Det är väl det man får i huvudet när man lyssnar på argumenten. Jag förstår att det är väldigt enkelt för dig att yrka bifall till er reservation avseende budgeten, för den är likalydande med det budgetförslag som vi har på fastighets- och saluhallsnämndens område, med ett viktigt undantag. Ni vill sälja för 1 miljard per år de kommande åren. Det totala bokförda värdet på hela FSN är 4,95 miljarder kronor. På fem år har ni gjort av med samtliga tillgångar, inte bara grönmarken utan också samtliga fastigheter som staden förvaltar i FSN. Då är vi i det läget jag pratade om förut. Vi har ingen rådighet kvar. Vi har ingen ekonomi. Vi kan inte göra affärer. Vi kan inte utveckla staden. Vi kan inte göra någonting över huvud taget. Till vilken nytta? Hur blir det för framtida generationer av stockholmare om man betar sig på det sättet?

Anförande nr 80

R o l f K ö n b e r g (m): Nog för att jag vet att majoriteten är väldigt mycket för att överlåta saker till bokfört värde i stället för marknadsvärde, det har framgått i helt andra sammanhang, men det är inte det som gäller i den verkliga världen. I den verkliga världen har det gjorts en marknadsvärdering av "hus- och skinknämndens" totala innehav. Det uppgår till minst 10 miljarder. Att under en fyraårsperiod sälja för 1 miljard per år skulle jag snarare säga är en låg ambitionsnivå. Det är betydligt mer upprörande att ni inte vill sälja någonting än att vi vill sälja på en nivå som är långsiktigt och uthålligt försvarbar och som frigör resurser till betydligt viktigare ändamål. 60 procent av de här kommunala lokalerna saknar i dag ett kommunalt ändamål. Då har jag ändå räknat väldigt försiktigt, fru ordförande.

Anförande nr 81

M a r t i n a L i n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi hörde i går och även i dag om Nalin Peggul som lämnar Tensta efter 25 år därför att hon har tröttnat på kriminaliteten och utanförskapet. Nalin Peggul är bara en person, fick vi höra då, och man kan inte bygga en hel debatt bara på henne. Men det är fel, för Peggul följer tusentals andra som har tagit sitt pick och pack och dragit från Tensta och Rinkeby. Hon är bara den sista och mest kända personen som har stuckit därifrån.

Rinkeby och Tensta har blivit genomfartsförorter i dubbel bemärkelse. De som höjer sina inkomster flyttar därifrån. De som flyttar in har inga inkomster. Klyftan gentemot resten av Stockholm bara växer, och de sociala problemen förvärras.

I andra områden i staden gör människor så kallad bostadskarriär. Man kanske börjar i en liten hyresrätt, sedan byter man till en större hyresrätt och sedan kanske man byter in den när man köper en bostadsrätt och så vidare. Ett område lyfter när människor gör bostadskarriär. Ett område lyfter när människor som utbildar sig och arbetar kan investera sina pengar i sina hemförorter. Men det går inte om man kommer från Tensta eller Rinkeby, för här finns bara hyresrätter. Så man får flytta vidare någon annanstans och göra bostadskarriär.

Vad gör ni i det läget? Jo, ni fyller på med kommunala hyresrätter i de utsatta förorterna och ni fyller på med bostadsrätter i de rika förorterna. Lika för lika.

Sedan föreslår ni att hyresrätterna ska låsas fast i en odemokratisk stiftelse som kommer att tvinga bostadsbolagen att chockhöja hyrorna. Ni bygger för lite i Tensta och Rinkeby, precis som överallt annars. Det tål att sägas igen. Det är 13 000 bostäder kvar om ni ska uppfylla era löften. Ni bygger vidare på Stockholmssegregationen, ni bygger vidare på utanförskapet och ni bygger vidare på klyftorna.

Samtidigt vet vi att det är de som har sämst kontakter och sämst inkomster som ofta betalar de relativt sett högsta hyrorna. I de yttersta förorterna, med den sämsta servicen, är det många låginkomsttagare som i själva verket betalar hyror som verkar ligga över marknadshyresnivån. Är det rättvist? De som bor i hus med höga hyror i ytterstaden tillhör faktiskt dem som kan sänka sina bostadskostnader genom att köpa sina bostäder. Men då säger ni stopp. De som bor hos privata värdar i innerstaden fortsätter att ombilda sina lägenheter. Men när människor i förorterna vill göra detsamma säger ni stopp.

Alla andra förorter runt staden förändras och utvecklas. Södermalm är en del av staden som har förändrats på det sättet. Men ni har blivit konservativa miljonprogramskramare som sakta men säkert kramar ihjäl den ekonomiska livskraften i de här förorterna. I går talades det om att småföretagen flyttar. Ja, småföretagen flyttar för att köpkraften flyttar.

Vi måste börja förändra våra utsatta förorter. Vi måste börja ombilda för att skapa integration och egen makt. Vi måste bygga för tillväxt även i Rinkeby och Tensta. Vi kräver fler villor, fler radhus, fler bostadsrätter i de utsatta ytterförorterna och inte i de välbärgade. Därför yrkar jag bifall till Folkpartiets budgetreservation.

Anförande nr 82

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande och Martina! Jag ska återkomma i mitt inlägg om en stund och prata mer om vad man kan göra för att förbättra situationen i några av våra utsatta stadsdelar. Men jag skulle vilja be dig att hålla dig till sanningen, för det är inte sant att det inte finns bostadsrätter i Tensta. Det finns några få i Rinkeby, får man väl säga. Där kan jag instämma i att det knappt finns några. Men i Tensta finns det faktiskt ganska många.

Sedan håller vi på och gör ganska många bra saker. När vi bygger bygger vi blandat. Vi bygger både hyresrätter och bostadsrätter. Vi bygger 20 000 nya bostäder och hälften är bostadsrätter. Det är bra många fler än de bostadsrätter ni lyckades prestera under förra mandatperioden. Men vi försöker också se till områdets helhet när vi faktiskt bygger. Ett exempel är det vi gör just nu i Svenska Bostäder. Vi försöker omvandla ett par planerade hyresrätter till att faktiskt bli radhus med äganderätt just för att det behövs i det här området.

Anförande nr 83

M a r t i n a L i n d (fp): Teres Lindberg! Du säger att det redan finns bostadsrätter i de här områdena. Det låter som om du är nöjd med hur det är. Det behöver kanske inte byggas några andra bostäder där. Det håller inte jag med om. Det behövs en radikalt förändrad byggstrategi i de här områdena.

Vi ska hålla oss till sanningen, säger du, men ni talar ju någon sorts socialdemokratiskt nyspråk. Det är inte sant att ni bygger i de utsatta ytterförorterna. Ni bygger massor av bostadsrätter i ytterförort, men ni bygger i de välbärgade ytterförorterna. 1 procent av bostadsrätterna under 2003 och 2004 hamnade i utsatta områden.

Anförande nr 84

Å s a R o m s o n (mp): Jag tycker att du pekar på många problem som jag tror att vi alla i salen faktiskt håller med om finns. Det är storstadsproblem som vi alla har del i, även del i att försöka lösa.

Men jag undrar vad som gör det mer demokratiskt för den hyresgäst som bor i Stockholmshem att ni vill sälja hela det bolaget till en privat hyresvärd än att göra som vi tycker att man borde, utreda mer och titta på att erbjuda de hyresgästerna att på ett kooperativt sätt, tillsammans styra över sina bostadsområden och sitt bostadsbyggande. Ni måste faktiskt konstatera att alla inte har den ekonomin att man kan bilda bostadsrättsförening, som också är en kooperativ modell. Men den kooperativa modell man har med hyresrätt bara avvisar ni rakt av. Vad är det som ger mer demokrati genom att sälja Stockholmshem än att erbjuda hyresgästerna ett eget inflytande?

Anförande nr 85

M a r t i n a L i n d (fp): Jag måste säga att jag tycker att den här debatten bara blir konstigare och konstigare. Nu talar Åsa Romson om demokrati. Men på ert språk handlar ju det om att kidnappa hela allmännyttan och låsa in den i en stiftelse där det blir dött kapital för evig framtid. En stiftelse kommer att innebära att Stockholms stads kreditvärdighet sjunker och hyrorna får höjas, hur kan det vara en demokratisk reform?

Anförande nr 86

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det vore väldigt trevligt om Folkpartiets intresse av att bygga bostadsrätter och småhus i hyreshusområden motsvarades av samma intresse att bygga hyresrätter i utpräglade villaområden som Äppelviken och andra delar av Västerort. Men där viker ni er ju påfallande snabbt.

När det gäller att bygga bostadsrätter vill jag återigen säga att nästan hälften av den mark som vi anvisar för byggnation avser bostadsrätter. Det är för oss i Vänsterpartiet oerhört stor skillnad mellan att bygga bostadsrätter i nyproduktionen och de omvandlingar som ni kör med när ni tvingar människor som inte kan eller vill köpa att bli hyresgäster hos sina grannar eller att flytta. Men det är klart att i er värld existerar inte de människor som varken kan eller vill köpa sina lägenheter. De finns ju inte.

Anförande nr 87

M a r t i n a L i n d (fp): Jag har själv bott i hyresrätt i Alvik i många år, och jag vet att Alvik är ett betydligt mer blandat område, både vad gäller upplåtelseformer och människors etniska bakgrund, än många av de områden vi nu diskuterar i

ytterstaden. Vi har föreslagit hyresrätter på alla möjliga ställen, till exempel i Mälarhöjden och i Åkersberga. Vi kommer att fortsätta arbeta för att bygga hyresrätter i villaområden, därför att hyresrätter är en bostadsform som efterfrågas väldigt mycket i de områdena och som borde kunna byggas där i mycket större utsträckning än i dag. Till exempel borde man kunna fylla på med de 13 000 bostäder som ni har lovat att ni ska bygga det närmaste året.

Anförande nr 88

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns mycket jag skulle vilja säga i den här debatten, men just nu tänkte jag fokusera på att prata om stadsdelsförnyelsens fortsättning. Stockholms framtid bestäms i stor utsträckning av hur väl vi i dag förmår att ta till vara den utvecklingspotential som finns i olika delar av vår stad. När vissa områden utanför Stockholms tullar huvudsakligen beskrivs som eftersatta, utsatta eller svaga påverkar det stadsdelarnas och deras invånares möjligheter att styra utvecklingen i en positiv riktning. Återkommande problemorienterade beskrivningar blir i sig ett problem. Det blir ytterligare ett hinder som måste övervinnas.

Satsningen på stadsdelsförnyelsen har till skillnad från alla de tidigare satsningar som vi har gjort i staden fokuserat på de utvalda områdenas tillgångar och utvecklingsmöjligheter. En av dessa tillgångar, medborgarnas engagemang för det egna närsamhället, är också en viktig motor i det arbetet. Det är också en viktig motor i det fortsatta arbete för utvecklingen av ytterstaden som staden måste göra. Det är nu dags att gå vidare och förbereda inför nästa mandatperiod.

I budget 2006 aviserar vi tre stycken bolagsspecifika utredningar i syfte att ge våra tre bolag ett utökat ansvar när det gäller att åstadkomma en positiv social och ekonomisk utveckling i vissa stadsdelar. Genom att låta allmännyttan ta ett mycket större ansvar när det gäller utvecklingen i vissa bostadsområden tror jag att vi också kan ta de steg som behövs för att bryta den utvecklingen.

Både i går kväll och i dag har fullmäktige diskuterat situationen i Tensta. Många gånger har Tensta också utmålats som ett av våra värsta områden. Men man bör också komma ihåg att det faktiskt inte är så i statistiken att brottsligheten i Tensta har ökat utan det är känslan av otrygghet som har växt. Det är klart att varje gång som vi beskriver Tensta som ett stort problem spär vi på den känslan av otrygghet. Vi spär på tvivlet på deras möjlighet att själva vara med och bidra till att ta sig ur, att använda den positiva kraft som finns.

Jag hoppas att vi tillsammans ska kunna föra en dialog om hur vi faktiskt ska göra för att komma åt de problem som finns i vår stad och för att också se till att ta till vara de utvecklingsmöjligheter och de potentialer som finns i de här förorterna. Jag skulle vilja inbjuda till en dialog om hur vi ska kunna använda allmännyttan i framtiden, och naturligtvis vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 89

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Som jag sade redan i går är vi för att bostadsbolagen får det här uppdraget. Men det är ert språkbruk, Teres

Lindberg. Du citerade dig själv väldigt selektivt. På s. 214 står det om vissa eftersatta stadsdelar. Det står inte vissa stadsdelar. Det står att de är eftersatta.

Sedan måste man fråga sig vad det innebär för de boende i ytterstaden när de ska erbjudas att gå med i er ekonomiska förening. Du ska köpa en insats som du kan förlora men aldrig göra vinst på. Är det ert erbjudande till de boende i ytterstaden? De som har tvingats in i kooperativ hyresrätt tidigare, till exempel i Umeå, har flytt för livet.

För att göra en historisk parallell – det gjorde finansborgarrådet i går och det vill jag göra i dag – krävs det antagligen för att lyckas med det här att vi återinför kollektivanslutningen. Är ni beredda att göra det, Teres Lindberg?

Anförande nr 90

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag är ledsen, Rolf, jag förstod inte det sista om kollektivanslutningen.

Det är jättebra, och jag blir ganska glad över att du är positiv. Det känns som om vi faktiskt kan komma vidare här. Det är klart att både du och jag och de andra partierna i den här fullmäktigesalen också har ambitioner för våra egna respektive partier. Vi hoppas väl alla att det är just vi som ska ta hem valsegern. Men problemet kvarstår, och då är det jätteviktigt att vi kan göra det här tillsammans. Du är hjärtligt välkommen att föra en dialog om detta.

Anförande nr 91

U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande! Det var intressant när Teres Lindberg talar om stadsdelsförnyelsens framtid och hur mycket pengar ni satsar på just förnyelsen av de här områdena. Sanningen är ju att det inte alls går särskilt mycket till förnyelse av de olika stadsdelarna utan det mesta av pengarna går rakt in i stadsdelsnämndernas stora svarta hål.

Hur många bostadsrätter finns det i de här områdena, exempelvis Rinkeby? Du som är ordförande i Svenska Bostäder vet ju också mycket väl hur det ser ut i stadsdelar som Fagersjö och Östberga. Hur ser utemiljön och förnyelsen ut där? Både blandad bebyggelse och upprustning av områdena är eftersatt i dag och det gör inte du särskilt mycket åt.

Anförande nr 92

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ulf! Både du och jag vet att man kan räkna bostadsrätterna i Rinkeby på fingrar och tår. Jag tror att det räcker som svar. Det är inte så många fler.

När det gäller stadsdelsförnyelsen har beslutet redan från början varit, vilket du mycket väl vet om, att hälften av finansieringen ska gå direkt från stadsdelsnämnderna och den andra hälften från allmännyttan. Det var inte det jag pratade om. Jag pratar om någonting helt nytt. Jag skulle vilja se en modell där bostadsbolagen kan vara med och ta ett mycket större ansvar och göra det i dialog med de människor som

bor i områdena. Ska vi klara de utmaningar och de problem som vi har i vår stad finns det egentligen bara tre saker att satsa på. Det handlar om bostaden och den egna närmiljön, det handlar om möjligheten till arbete och det handlar om utbildning. Jag tycker att vi ska använda alla de möjligheterna. Men i den här diskussionen handlar det om bostaden.

Även du, Ulf, är hjärtligt välkommen att föra en dialog om hur vi ska klara de här problemen.

Anförande nr 93

H a r d y H e d m a n (kd): Jag trodde att stadsbyggnads- och byggnadsfrågor måste innebära något mer än bostäder. Det är jättebra om de kommunala bolagen får mer att göra i de här förortsområdena, men kan ett kommunalt bolag se till att det kommer en bank till området, att det kommer en bilverkstad dit, att det kommer en massa småföretag dit? Det är just det som fattas i alla områdena för att det ska bli något liv där.

Samtidigt ska bostadsbolagen sköta det där lokalt. Det ska enbart vara invånarna som föreslår förbättringar av sitt eget område. Men här i innerstaden ska det vara de kända politikerna som begär statusprojekt. Hur länge ska vi hålla på och liksom gulla med förorterna och säga att de får klara det här själva? Det kommer att gå åt miljarder för att klara detta.

Anförande nr 94

M a t s G N i l s s o n (m): Fru ordförande! Leif Rönngren tog upp ett väldigt viktigt område när det gäller bostadsfrågorna, nämligen ledarskap. Man skulle kunna kalla det avsaknad av ledarskap, men ledarskapsfrågorna i det här sammanhanget är väldigt viktiga. Det är på något sätt en ödets ironi att Py Börjeson tidigare hade upplevt en verklighet som inte finns enligt någon form av statistik. Hon har tidigare i dag ljugit, och dessutom vägrar hon att besvara varje form av fråga som har ställts till henne. Jag repeterar de två mycket enkla frågorna till dig, Py: Varför röstar du konsekvent nej till billigare gestaltningsprogram när du samtidigt påstår att du vill göra nybyggnationen billigare? Den andra mycket enkla frågan är: Vad har du gjort för att påverka lejonparten av kostnaderna för nyproduktionen, nämligen skatten? Det är två mycket enkla, konkreta frågor.

En annan del av ledarskap, Leif Rönngren, är väl att lyssna. Du påstår att oppositionen inte har levererat någon typ av förslag. Min motfråga till dig blir: Vad har ni kommit med för nya idéer över huvud taget under denna stund?

Men, Leif, låt mig ändå besvara den fråga du ställer. Jag tog tidigare upp ett antal konkreta förslag. Du kanske inte var här då. Jag pratade om bygglov över disk för att snabba på byggprocessen. Jag pratade om en integrerad behandling vad gäller stadsbyggnad och miljö i form av en gemensam förvaltning och en gemensam nämnd. Jag talade om billigare gestaltningsprogram, som tidigare nämnts. Jag talade ärligt talat om för få saker, men det är åtminstone konkreta saker som vi föreslår och som ni är emot.

Jag kommer aldrig att anklaga er här för att ni inte kan sänka statliga skatter, men jag anklagar er för att ni inte gör någonting, för att ni inte uppvaktar den regering som ligger bakom att mer än 60 procent av produktionskostnaderna är skatter. Vi behöver förenkla hela PBL, vi behöver minska antalet överklagansinstanser och vi behöver förändra riktvärdena vad gäller bullernormen. Det här är saker som vi inte kan besluta om här. Men man kan agera, och det gör inte ni. Ni inväntar en juridisk process. Må så vara, men man kan också försöka förändra lagen. Det jag efterfrågar hos er är att ni åtminstone gör ett ärligt försök.

Det här var ett antal saker som vi står bakom, som vi arbetar för och som också finns i våra förslag. Vad har ni att komma med egentligen?

Anförande nr 95

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är väl alldeles utmärkt att du kommer med ett antal konkreta förslag. Du är en av de få borgerliga företrädare i den här salen nu som faktiskt gör det, även om en del handlar om annat som inte vi har rådighet över i den här salen.

Jag tycker att det är viktigt att vi diskuterar hur vi ska lösa detta, för det är en gemensam målsättning. Vi har samma grund för vårt agerande, nämligen att vi vill att Stockholm ska växa, att vi ska ha en hög och jämn bostadstakt. Sedan är vi oense när det gäller utförsäljningarna, privatiseringarna och ombildningarna, och vi har lite olika syn på hur vi ska lösa integrations- och segregationsfrågorna. Men det är oerhört viktigt att vi fortsätter att vara konstruktiva i den här salen och vid de möten vi har med dem som vi träffar runtomkring oss, byggherrar, entreprenörer och andra, och att vi har en samsyn och inte bara gnäller och skäller. Vi har en gemensam målsättning. Låt oss se till att vi lever upp till den också.

Anförande nr 96

M a t s G N i l s s o n (m): Jag uppskattar ditt tonläge. Jag hoppas att jag får säga det också till nästa socialdemokratiska borgarråd, som jag inte är lika nöjd med i dag. Och jag delar uppfattningen att vi i mångt och mycket har samma målsättning vad gäller att bygga många bostäder. Det är därför, måste jag säga, som jag också upplever att den här salen präglas av en väldigt konstruktiv opposition. Jag förmodar och hoppas verkligen att ni räknar markanvisningar, men framför allt när det gäller de detaljplaner jag själv känner till har vi varit väldigt lojala. Vi har stött och röstat igenom lejonparten.

Anförande nr 97

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Vi får se hur nöjd Mats blir. Jag förstår att du har tagit det jag sade tidigare om Moderaternas frånvaro i den här gruppen väldigt personligt. Jag var inte medveten om att det var just dig jag pekade ut då. För övrigt skulle jag vara tacksam om vi hade en lite annan ton till varandra. Jag har lite svårt att acceptera den där ledsamma tonen.

Jag ska försöka svara på några frågor. Min vilja är att svara på allt du frågar om.

När det gäller skatter, när det gäller överklaganden, när det gäller buller vill jag bara tala om att vi har ständiga kontakter med regeringen och departementet. Vi är i dag eniga om att man måste vara mer flexibel när det gäller buller. Man måste ta mer hänsyn till lokala lösningar och man måste angripa bullerkällan. Vi har ständiga diskussioner.

Bygglov över disk har jag väldigt svårt att förstå varför ni är så ivriga med just nu eftersom ni tog bort det själva under förra mandatperioden.

Anförande nr 98

M a t s G N i l s s o n (m): Vi är ivriga när det gäller att snabba på byggprocessen och planprocessen på alla sätt och vis. Det tycker jag att vi borde vara eniga om.

Ja, jag tog illa vid mig, därför att när man påstår att någon inte är närvarande är det inte någonting annat än ett rent faktafel. Påstår man någonting sådant är det en lögn. Det går faktiskt att kolla upp. Det är liksom ingen tolkningsfråga. Antingen är man närvarande eller inte. Det syns i de protokoll som finns på din rotel. Det är fakta. Där har ni fel.

Du nämnde bullret, men jag anser att vi här borde ha uppvaktat den parlamentariska församling som beslutar om detta som är ett stort problem för oss. Det hade jag gärna ställt upp på. Det behöver vi inte gaggla vidare om för där är vi faktiskt överens.

När det gäller den andra frågan för vi en aningen fiktiv debatt när vi talar om boendekostnader om vi inte talar om det som rör mer än 60 procent av kostnaden, nämligen skattefrågan.

Anförande nr 99

R o l f L i n d e l l (s): Fru ordförande! Jag tycker också att man ska använda tiden när vi pratar budget och viktiga övergripande frågor liksom när vi har temadagar till något annat än närvarolistor. Det tycker jag är en ganska bra insats.

Py Börjeson visade förut ett väldigt pedagogiskt diagram över vad vi har åstadkommit under de tre år som hittills har gått av mandatperioden. Jag ska hålla upp två till. Det här handlar om antagna detaljplaner. Det är ganska tydligt. Här ser ni att det röda laget leder överlägset. Det är alltså tre år av perioden, jämförbart mellan den förra mandatperioden och den här mandatperioden. Så ser det alltså ut med de antagna detaljplanerna.

Det diagram jag håller upp här visar antalet byggstarter under samma period. I båda fallen vinner alltså det röda laget. Jag tycker att ni alla ska inse att det är ett enormt arbete som pågår. Det är en enorm insats som majoriteten faktiskt driver stadsbyggnadskontoret att göra.

Jag vill också titta lite framåt, och naturligtvis stannar inte utvecklingen vid det här, som vi också har hört. Vi kommer kanske fram till 2030 att behöva bygga ungefär 80 000 lägenheter om vi ska svara mot den utveckling som vi förväntar oss i den här staden. Då måste man också höja blicken lite grann från pulpeterna här och resonera

om de långsiktiga frågorna. Om vi inte skaffar oss en bra planberedskap, markberedskap och allting annat har vi naturligtvis inte möjlighet att uppfylla detta. Det är därför som vi heller inte ska sälja ut allt som vi har, som har diskuterats tidigare.

Vi arbetar med *Vision Stockholm 2030*. Jag tycker att det är ett spännande arbete som lyfts fram alldeles för lite. Den långsiktiga, översiktliga planeringen för stadens framtid är en av de viktigaste frågorna framöver men det är väldigt sällan vi kommer in i en dialog om de frågorna. Det handlar inte minst om hur vi ska få in stockholmarnas intresse för de översiktliga planerna. Det är lätt att bli engagerad precis när ett husbygge står för dörren och man bor intill, men det är väldigt svårt att uppamma intresset för de långsiktiga utvecklingsstrategierna. Där tror jag att vi måste bli bättre. Där tror jag att *Vision Stockholm 2030* är väldigt viktig.

Det gäller att ha en vision för det här. Den visionen kan man uttrycka på det sätt som vi gör i 2030-arbetet, men vi kan också återropa Persson, som väldigt ofta citeras av er. Han är alldeles uppenbart en väldigt populär person, att döma av alla citat som ni kommer med. Han har myntat ”det gröna folkhemmet” som en vision. Det tycker jag också är någonting som kan stimulera till en bra framtid och en bra planering.

Anförande nr 100

Borgarrådet E d h o l m (fp): Rolf Lindell pratade om vad det röda laget har åstadkommit och vad det blå laget har åstadkommit. Sanningen är ju att detta är vad det lila laget har åstadkommit. Det är inte så att ni har byggt allt det här själva. Vi hjälper er ju hela tiden. Vi tycker att det är jättebra när ni bygger, men ni bygger för lite. De antagna detaljplanerna stoppas ju på andra sidan vattnet av era partikompisar. Det är det som är fakta. Varje gång jag träffar Py Börjeson berättar hon om olika möten hon har haft med Samhällsbyggnadsdepartementet eller vad det heter. Det är inget samhällsbyggnadsdepartement. Det är ju ett ”samhälls-icke-byggnads-departement”. Därifrån kommer inga beslut. De enda beslut som kommer är beslut som innebär att vi inte får bygga, som krånglar till det ytterligare så att det blir ännu svårare eller ännu dyrare. Ni måste komma till skott när det gäller era partikompisar på andra sidan vattnet.

Anförande nr 101

R o l f L i n d e l l (s): Jag visade två diagram, Lotta. Det ena visar byggstarter under era tre första år och våra tre första år. Det är jämförbart. När det verkligen kommit i gång vinner också där det röda laget. Om du vill ha en dialog om att vi hjälper varandra vill jag, som sitter i stadsbyggnadsnämnden, fråga: På vilket sätt driver ni på ytterligare, utöver det byggande som sker nu? Inte alls egentligen, ni är överens med oss för det mesta.

Anförande nr 102

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag tycker ärligt talat att den här pajkastningen är rätt tröttsam, och jag tycker att Rolf Lindell gör sig själv en mycket stor otjänst. Du trampar faktiskt ganska rejält i klaveret. Alla som känner till någonting om stadsbyggnad vet hur långsiktigt det här planeringsarbetet är. Genom att visa de där bilderna bekräftar du bara precis det som Lotta Edholm alla redan har

sagt, nämligen att de här planerna togs fram under den borgerliga tiden. När vi tillträdde, Rolf Lindell, fanns det noll. Det fanns ingenting att utgå ifrån. Vi fick göra hela jobbet. Och jag bjuder gärna på det. Jag bjuder på att bostadsbyggandet är högt nu, vilket det också var 2001 och 2002, faktiskt lika högt som förra året.

Men vad jag inte gillar, Rolf Lindell, är när du visar staplar och påstår att den ena är röd och den andra blå. Det är nämligen precis tvärtom. Den röda stapeln är den blå och den blå stapeln är den röda. Det är sanningen. Jag tycker att vi kan lämna det här pajkastandet. Vi vill alla att det ska byggas bostäder i Stockholm. Det är det viktiga och att det blir resultat.

Anförande nr 103

R o l f L i n d e l l (s): Snälla Mikael Söderlund, då kan vi väl sluta gnälla och hålla på med den eviga sifferexercis som ni gör hela tiden. De här siffrorna är faktiskt jämförbara, och man kan se vad som gjordes och vad som inte gjordes under förra perioden.

Låt mig säga att jag förstår den förvirring som Mikael Söderlund känner, därför att när man läser er reservation om de här frågorna märker man att den är fullständigt förvirrad. Där uppehåller ni er i stort sett vid vad som hände förra mandatperioden. Det var någon mening som riktades framåt men inte mycket mer. Det verkar på något sätt som om ni mentalt inte har förstått att ni faktiskt förlorade valet förra gången. Ni lever kvar i föreställningen att ni ska styra och ställa. Det gör ni inte den här perioden. Det är alla stockholmare glada för.

Anförande nr 104

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag tycker att det vore bra om det hände mer och det styrdes och ställdes mer. Jag tänkte egentligen ägna mer tid åt begreppet stad. Jag tycker att det är ganska väsentligt. Den viktiga och grundläggande frågeställningen tycker jag kommer bort. Det pratas om bostäder och om ytterstad, men det pratas inte om någon helhet. Den ende som kommit in på det i den här långa debatten är faktiskt Hardy Hedman, som hade en väldigt viktig replik för en stund sedan.

I en situation där människor väljer att lämna Tensta på grund av utvecklingen där tycker jag att det borde vara någonting som engagerar oss alla i den här salen. De stadsfientliga krafterna i det här landet, om jag får säga så, är väldigt många. Det är väldigt många som tycker att det är ett problem att städer finns, att städer växer.

Jag skulle vilja säga så här: Det är stadsdelar vi ska bygga i Stockholm. Jag tycker att det är fel att prata om bostadsområden eller företagsområden. Det är stad vi ska bygga, nya stadsdelar eller komplettering i gamla. Det är alldeles för lite diskussion om att vi varje gång vi försöker göra det motarbetas, antingen av gamla ideologier eller av pågående miljöplaner, av lagstiftning eller av kvalitetsnormer.

Det här är en otroligt viktig frågeställning. Den berör människorna i Tensta. Den berör människor som skulle vilja bo i Stockholms City. Den berör oss alla på olika sätt. Jag måste säga att det som jag är mest besviken över under de här tre åren är att

så lite har gjorts för att motverka de stadsfientliga krafterna. Varför finns det inga trottoarer i Rinkeby och Tensta? Det gör det inte vid bilvägarna. Man är hänvisad till andra plan. Det stimulerar till klotter. Det stimulerar till skadegörelse. Det motverkar små butiker och småföretagare. Där har väldigt lite hänt. Rinkeby består av 5 500 kommunala hyrestreor som ser likadana ut allihop och som byggdes samma år som jag föddes, 1965. Det finns enormt mycket man kan göra i stadsutveckling.

Då blir jag, fru ordförande, oerhört bekymrad när jag märker att en av de viktigaste insatserna den här mandatperioden, nämligen Tvärbanan, som ärligt talat borde gå genom Rinkeby – jag bryr mig inte om att alla säger att det är omöjligt, det borde vara möjligt att dra Tvärbanan genom Rinkeby och ut över Järvafältet – inte blir av. Det är den enskilt viktigaste insatsen man kan göra för integration. Det är lagt i malpåse, och blir det över huvud taget av så garanterat inte genom Rinkeby.

Jag blir bestört när jag läser att landshövdingen, som stoppade mina bostäder i city, skriver debattartiklar, och dessutom har den dåliga smaken att skriva debattartiklar med en ledande stadspolitiker, för det tycker inte jag att landshövdingen ska göra – ja, det var Annika Billström – efterlyser mer arkitektur och mer spännande lösningar, när sanningen är att regeringen i form av Mona Sahlin och landshövdingen motarbetar alla sådana initiativ och sådana förslag. Det är det som är vår verklighet, fru ordförande. Varför görs det så lite från majoritetens sida för att motverka dessa krafter? Om vi ska få en riktig levande stad måste vi ha en förändrad attityd.

Anförande nr 105

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Mikael! Bortsett från dina kommentarer om landshövdingen, som vi numera har väldigt bra kontakt med när det gäller överklaganden, och regeringen måste jag säga att jag instämmer i väldigt mycket av det du sade. Det skulle vara och är väldigt roligt att kunna arbeta med utvecklingen av en verklig stad. Det gläder mig väldigt mycket att du särskilt lyfter fram ytterstaden. Där är också boställningen i Tensta en bra väg framåt i avseendet att utveckla ytterstaden.

Anförande nr 106

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det där är jättebra, men Mona Sahlin säger nu att alla gamla planer som inte kan realiseras, det handlar ju om 14 000 av de 20 000 lägenheterna till exempel, ska upp till regeringen för överprövning. En sådan ordning kan vi väl inte ha i Sverige. Det är absurt. Och det är ni som äger den frågan. Det är Socialdemokraterna som äger den frågan. Gör er fria från den här gammaldags, förlegade idén om att städer är fel och att man ska ha alla funktioner separerade! Bejaka staden och förändra regelverket! Ni har haft tio år på er att göra det men det sker inte. Det är ett stort bekymmer. Och allra störst är bekymret för dem som bor i Rinkeby och Tensta. Det kan jag försäkra. Då är jag särskilt besviken på att era partivänner i landstinget nu har stoppat Tvärbanan dit.

Anförande nr 107

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Vissa saker är det väldigt lätt att lova och vissa saker är väldigt lätta att psyka. Vi har i alla fall hört hur

en hel del företrädare för majoriteten, bland annat det ansvariga borgarrådet, har pratat om att nu ska det byggas lägenheter som alla har råd att bo i.

Hur har det gått att pressa priserna generellt sett? Vi hörde om några projekt som är på gång samtidigt som man höjer tomträttsavgälderna för hyresrätter och samtidigt som man inte har gjort någonting åt byggmomsen. Jag har ett valmanifest här. Det får väl läggas till som ytterligare ett svek i valdebatten från Socialdemokraterna. En av de punkter ni gick till val på var att sänka byggmomsen. Ni kan väl påminna era kamrater på riksnivå att man gick till val på att sänka byggmomsen. Men det har ni inte gjort någonting åt. Det är väl det tydligaste tecknet på att man inte jobbar seriöst med kostnadsutvecklingen.

Sanningen är dessutom den att alla tre bostadsbolagen nu genomför stora nedskrivningar i de nybyggnationsprojekt som äger rum. Kostnaderna är helt enkelt för höga. Man kan inte täcka de kostnader som man har för att bygga.

Sanningen är dessutom den, mina damer och herrar och alla åhörare, att Socialdemokraterna i Stockholm har infört marknadshyra i förorten. Gick ni till val på det? Nu sätts nämligen hyror som är precis på gränsen till vad stockholmarna är beredda att betala i bland annat Rågsved, Skärholmen och Sättra. Det är oerhört kort kötid och det om något innebär ju att efterfrågan och utbud nu möts. Det är väl trots allt marknadshyra. Nu går alltså Socialdemokraterna i Stockholm till historien som det parti som inför det som partiet mest förkastar. Det är en jättespännande utveckling, tycker jag.

Avsaknaden av cityförnyelse är total i majoritetens förslag till budget. Det finns inget resonemang om hur man ska kunna komma till rätta med otryggheten i de citymiljöer som finns i dag. Det finns ingenting om att man ska bygga in belysning och bygga in fler bostadslägenheter i citykärnan. Otryggheten ökar. Vet ni om att tjejer som går ut på krogen för att dansa numera kanske går ut i högklackade stövlar eller skor, men i väskan har de gymmaskor med sig som de byter om till när de ska gå hem, ifall de behöver springa ifrån någon. Avsaknaden av ett resonemang när det gäller stadsbyggnad och trygga citymiljöer är total.

Anförande nr 108

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Inom majoriteten har vi arbetat mycket för att forma ett levande city. Genom att upphäva planer för förbud mot vindsinredningar har vi sett till att det blir väldigt många fler bostäder i citydelarna. Som man kunde se i den senaste kvartalsrapporten från USK sker det mycket ombildningar av kontor till lägenheter. Vi får bit för bit bort den smygkontorisering som har skett, och det är väldigt positivt att vi får liv i city. Vi hoppas också att trängselavgifterna kan ge staden tillbaka till medborgarna, till fotgängarna och till cyklisterna.

Dessutom har vi väckt en motion om att bredda trottoarerna för att ge utrymme åt gatuliv. Vi försöker skapa bra boendemiljöer där vi bygger nytt och där vi kompletterar. Vi har också en spännande plan på gång kanske bredvid Jakobs kyrka. Det är väldigt kul. Det är mycket på gång. Kvarteret Adam och Eva är ett annat exempel. Det motsatte ni er för att det var parkeringshus. Hallå!

Anförande nr 109

Kristina Alven dal (m): Det du sade om trängselavgifterna tyckte jag var rätt intressant. Om det är någonting som trängselavgifterna kommer att åstadkomma i den här staden är det ytterligare ödeläggande av innerstaden. Butiker kommer att flytta ut från Stockholms innerstad till vissa förorter. Jättebra för förorter, väldigt dåligt för trygghet i innerstaden. Det är ytterligare ett argument för att man skulle kunna vara emot biltullar. Jag är förvånad över – men det bör man ju aldrig vara – att det finns tre partier som över huvud taget inte bryr sig om hur citykärnan kommer att se ut när man inför biltullarna.

Anförande nr 110

Tord Bergstedt (m): Ordförande, ledamöter! Jag tänkte växla spår lite grann och ta upp Bostadsförmedlingen som har blivit en ganska stor succé. Ca 125 000 människor har anmält sig till förmedlingen. Det är en ganska aktningvärd siffra. Det huvudsakliga skälet till det är att man har ett enhetligt och enkelt köbegrepp. Alla inkommande lägenheter går till förmedlingens kunder, exklusive förturerna. Det är lätt att förklara för människor att man har den ordningen. Det är av stor vikt att det inte splittras upp i olika köer. Det finns ett stort förtroende från allmänheten och våra kunder för att alla ansökningar om lägenheter behandlas på ett rättvist sätt. Det är av stort värde för bolaget.

Vi moderater är också för en fortsatt regionalisering, naturligtvis på frivillig basis. Den stora tillströmningen av kunder har möjliggjort en sänkning med 50 kronor av årsavgiften samt en sänkning av förmedlingsavgiften för seniorbostäder. Det finns en bred politisk enighet om dessa sänkningar.

Avslutningsvis vill jag betona vikten av att bolaget fortsätter sina riktade insatser gentemot fastighetsägarna. Jag kan inte underlåta att göra en reflexion. När bolaget började hävdade bland annat v mycket intensivt att de höga avgifterna skulle göra att vanliga människor inte hade råd att anmäla sig. Om någon politisk linje har fallit totalt ned i avgrunden skulle jag vilja säga att det var den. Det var en felsatsning.

Jag yrkar bifall till det moderata förslaget.

Anförande nr 111

Anita Habel (v): Jo, Tord Bergstedt, det finns faktiskt människor som inte har råd att stå i kön. Det är de flyktingar som enbart lever på LMA-bidrag och inte genom Migrationsverket får några pengar till att stå i kö. Där har vi en grupp.

Anförande nr 112

Tord Bergstedt (m): Det är möjligt att man utanför gruppen med de 125 000 kan hitta någon som inte har möjlighet att betala denna summa. Men jag vidhåller att har man 125 000 i kö är det ett bevis för att systemet är vettigt, att det är riktigt och att det är rättvist.

Anförande nr 113

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ärade ledamöter! I och med den här budgeten fortsätter majoriteten den viktiga processen med att inrätta en stiftelse för att bevara och utveckla naturmark runtom i Stockholmsregionen. Den här stiftelsen har miljöorganisationer, idrottsrörelse och friluftsförbund efterfrågat och slagits för väldigt länge. Nu äntligen kan det genomföras.

Den här egendomsstiftelsen innebär att stora och väldigt viktiga, centrala friluftsområden i länet som ägs av Stockholms stad, till exempel Ågesta, Paradiset i Huddinge, Åva i Tyresö, Dåderö i Södertälje och mark kring Fituna och Segersång i Nynäshamns kommun långsiktigt måste bevaras för att utveckla rekreations-, natur- och kulturvärden för kommande generationer.

Den här stiftelsen kommer också att för första gången ge ett bestående skydd för de gröna kilar som är avgörande för att Stockholm ska kunna behålla sin skönhet och sin biologiska mångfald. På samma sätt som Skärgårdsstiftelsen när den bildades har lett till att man lyft skärgårdens kvaliteter och gjort den tillgänglig för besökare kommer den här egendomsstiftelsen att göra friluftslivet i Stockholm bättre. Man kommer att bidra till Stockholmsregionens attraktionskraft. Det visar sig ju att just närheten till lugn, stillhet och orörd natur är en väldigt viktig konkurrensfördel för Stockholmsregionen jämfört med många andra storstadsområden som vi konkurrerar med och är det som gör att vi kan få hit företag och specialister. Det finns ju en anledning till att vi inte har motorleder på framsidan av våra turistbroschyrer utan att det är just vackra byggnader och framför allt grönområden och naturmark som vi försöker locka med.

Enligt den tidsplan som föreligger kommer naturmarksstiftelsen att bildas i början av 2006 och starta sin verksamhet under våren. Tyvärr har den borgerliga oppositionen motsatt sig den här stiftelsen, av mycket grumliga skäl måste jag säga. Det vore väldigt intressant att få höra varför ni vill gå emot den folkrörelse som representerar över 600 000 personer? Varför vill ni inte ge ett långsiktigt skydd för den naturmark som visar sig vara väldigt viktig för medborgarna i den här regionen?

Frågan är om de borgerliga partierna inte tror att stockholmarna har något behov av rekreation i skog och mark. Eller kanske ni tycker, Gud förbjude, att man när den här marken bebyggs, som ni föreslår, ska betala för sig. Man ska i framtiden köpa tjänsten att få gå omkring i skog och mark av privata entreprenörer i en marknads ekonomi.

Anförande nr 114

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det bestående intrycket av Miljöpartiets politiska gärning under den här mandatperioden kommer i historieböckerna att vara att man låtit staden breda ut sig på länskommunernas bekostnad och att Stockholms stad ska mästra länskommunerna, i det här fallet 17 andra kommuner där Stockholms stad har ett markinnehav som vida överstiger hela Stockholms stads yta. Varför, Per Bolund, vill du lägga en död hand över halva Salems exploateringsmark? Varför kan inte Salems kommun själv få förfoga över sin mark och göra det de vill inom sin kommunala kompetens?

Sedan måste vi klara ut att det som är skyddsvärt ska skyddas. Vi har inte lagt några andra förslag. Det finns naturreservat. Det finns naturskyddsområden. Det som har ett sådant skyddsvärde ska skyddas. Det ni gör är till 90 procent att låsa in och lägga en död hand över andra markområden, inklusive en massa soptippar. Vilket omistligt skyddsvärde, Per Bolund, har de olika soptipparna?

Anförande nr 115

P e r B o l u n d (mp): Nej, vi anser inte att soptippar ska bli naturreservat vi heller. Det kan jag lugna Rolf Könberg med. Det handlar absolut inte om att mästra och köra över grannkommunerna. Snarare har det här skett med otroligt mycket av samråd och samarbete med de andra kommunerna. Det är faktiskt så att den här stiftelsen är någonting som uppskattas och efterfrågas väldigt mycket av andra kommuner i regionen just för att de då känner att de slipper ta ansvar för att se till att medborgarna har grönmärk och grönytor som de kan vara på. Att lägga en död hand över regionen stämmer inte alls.

När det gäller Moderaternas vilja att skydda viktiga grönområden måste jag sätta ett stort frågetecken. Det som hände under förra mandatperioden var att ni bildade affärsområde Egendom. Det gjorde ni av hela markinnehavet, alltihop, rubb och stubb, med syfte att senare sälja ut det. Att ni moderater också vill skydda grönmärk är jag väldigt tveksam till.

Anförande nr 116

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, kära favoritantagonistledamot Per Bolund! Jag ska faktiskt hjälpa Rolf Könberg, i ett annat parti, med att säga att Nackareservatet tog initiativ till att bli naturreservat under två moderata kommunalråds och borgarråds möte. Det var Sten Nordin och kollegan i Nacka som gjorde det här möjligt.

En av de första frågorna som gjorde att jag blev politiskt aktiv i den här staden för mer än 25 år sedan var att det är urviktigt att vi bevarar naturområden, att vi har naturreservat och för den delen nationalparken nere i Åva som är helt unik i Sverige.

Men varför ska vi ha en stiftelse för stenkrossen i Kungens kurva? Varför ska vi ha en stiftelse som bevarar soptipparna? Varför ska Stockholms stads skattebetalare betala för det rörliga friluftslivet i de olika kommunerna runt om Stockholm, inte bara i Stockholms län utan i Uppsala län och Gävleborgs län? Detta är absurt.

Anförande nr 117

P e r B o l u n d (mp): Nej, det är inte alls absurt. Jag måste påpeka att Nackareservatet ska ingå i stiftelsen. Det är en del av att ge det ett långsiktigt skydd och framför allt att se till att det vårdas och behandlas på rätt sätt så att man också värnar de naturvärden som finns.

När det gäller stenkrossen ska den inte in i stiftelsen alls. Den ska fortsätta att vara i stadens vanliga regi.

Sedan är det så att Stockholm faktiskt har skäl att värna grönmarken runt om i regionen mer än andra kommuner just för att vi har sämre tillgång till rekreationsmark än andra kommuner har. De ligger längre ut i periferin och har därmed större grönområden i närheten, medan Stockholm faktiskt är beroende av stora områden i andra kommuner för att vi ska kunna ge även en rekreation som är väldigt viktig för både folkhälsa och välmående till våra medborgare. Därför tycker jag att vi tar ett stort ansvar när vi ser till att också värna de här områdena för kommande generationer.

Anförande nr 118

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Cecilia Obermüller sade i ett tidigare inlägg att vår politik riskerade att leda till att Stockholm blev en soptipp. Jag måste säga att jag tycker att det är lite att kasta sten i glashus. Stockholm håller på att förvandlas till en soptipp, och det ansvariga partiet för denna politik är Miljöpartiet. Det är er politik som leder till att det blir allt skräpigare på stadens gator, att det inte städas, att de här förfärliga sopsorteringsanläggningarna inte töms som de borde.

Det är också ert ansvar att det inte byggs fler bostäder i Stockholms City. Jag är nämligen helt övertygad om att ett av de största problemen med Stockholm är uppdelningen av olika verksamheter. Vi tänker oss att människorna ska bo på ett ställe och arbeta på ett annat ställe. City töms på mänskligt liv efter kontorstid och återuppstår endast i form av krogliv några timmar senare. Det bor inga människor i city.

Dessutom är modernismens fastigheter så otroligt sårbara för vandalisering. Det finns ingenting som ser så förslummat ut som en modern 60-talskåk. Jämför den med någon av jugendkåkarna på Östermalm, som också kan vara ganska dåligt renoverade. Man får inte alls samma intryck av slum som man får om man går i Stockholms City. Det ser alldeles förfärligt ut där. Vi måste få in fler bostäder.

Det är klart att ni är ansvariga för den politik som förs på andra sidan vattnet, som stoppar bostäder i Stockholms innerstad, liksom ni faktiskt är ansvariga för städningen i den här staden.

Anförande nr 119

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Vi håller med om att staden har blivit skräpigare. Och för att göra någonting åt den här skräpigheten satsar vi redan i höst 30 miljoner. Till nästa år, i denna budget, lägger vi 47 miljoner för att göra någonting åt problemet. Vi vill inte heller ha någon skräpig stad. Påstå inte att vi inte gör någonting. Det var det dummaste.

Som jag sade tidigare har vi i denna majoritet sett till att lyfta bort vindsinredningsförbudet i en massa stadsdelar för att försöka få in fler bostäder i city och i staden. Kvarteret Adam och Eva är ett annat exempel på bra byggande av bostäder i city. I projekt efter projekt försöker vi se till att det blir levande verksamheter i bottenvåningarna. Vi försöker verkligen se till att det ska bli en blandning av verksamheter så att det inte bara blir rena bostadsområden eller bara verksamhetsområden. Vi arbetar väldigt hårt på det här. Du kan titta på våra texter som är något mer omfattande än era brukar vara, som bara säger fler parkeringsplatser.

Kvalitet i byggandet är väldigt viktigt.

Anförande nr 120

Borgarrådet E d h o l m (fp): Stockholm behöver städas. Miljöpartiet och er majoritet har negligerat detta under flera års tid nu. Stockholm har aldrig varit så smutsigt som det är just nu. Det är klart att det är som med precis allt annat i er maktutövning; den ena handen gör en sak och den andra handen en annan. Den ena handen bestämmer att vi ska ha kommunalt drivna klotterskolor. Den andra handen bestämmer att någon måste städa upp efter klottret. När ni bestämmer att Kulturskolan ska driva klotterskolor i Bromma så är hela Bromma stadsdelsnämnd emot att man förlägger klotterskolan där. Det är Bromma stadsdelsnämnd som får städa upp.

Ni måste inse att den politik som ni för faktiskt får effekt. När det gäller sophanteringen och städningen så har ni misslyckats komplett. Stockholm är inte längre en ren stad.

Anförande nr 121

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): När det gäller städning och när det gäller att kunna återvinna sopor så vet ni att vi på stadsbyggnadsnämnden har att ta ställning till var man ska kunna placera olika typer av återvinningscentraler. Också Folkpartiet vet att vi möter ganska stora bekymmer när vi försöker placera dem på olika ställen. Det är ett arbete som pågår. Det finns alldeles för få sådana stationer för närvarande. Jag tror att vi har lyckats få igenom fyra totalt sett, och det behövs många fler.

Jag vill igen säga att vi har ett långsiktigt arbete med att tillsammans med departementet och samhällsbyggnadsfunktionen arbeta för att få förståelse för de förutsättningar som finns i Stockholm. Jag tycker att det finns en förståelse där för detta nu, när man säger att man ska tala för flexibla lösningar och hänsyn till lokala förutsättningar.

Anförande nr 122

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det arbetet med regeringen har varit oerhört långsiktigt; det har pågått i årtal nu. För varje gång som det kommer ut någonting nytt ur det där departementet så har det varit i precis motsatt riktning. Först avslog man lägenheter i City därför att det bullrar för mycket. Sedan gav man Boverket i uppdrag att ta fram nya bullernormer. Och då kommer Boverket tillbaka med ännu värre bullernormer! Är det inte bullernormerna så är det ett nytt strandskydd som kommer att hota lägenhetsbyggena i våra hamnområden.

Ni måste inse att ni måste sätta hårt mot hårt! Det här långsiktiga arbetet leder bara till motsatt effekt. Det blir bara svårare och svårare att bygga i våra storstadsområden.

Anförande nr 123

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Debatten är väldigt intressant. Den spänner över en massa olika områden. Nu tänkte jag ta in jordbruket

också. Jag tänkte höra efter en sak med er. Det gäller särskilt dem som tillhör stiftelseivarna vad gäller markområdena. Vet ni vem som är Sveriges största jordbruksägare? Svaret är naturligtvis lätt. Det är Stockholms stad. Vet ni vem som finns bland Sveriges största jakträttsinnehavare? Just precis – Stockholms stad!

Borgarrådet Rönngren säger att det är viktigt att vi har ett markinnehav som vi har rådighet över så att vi kan planera för fortsättningen i staden. Jag undrar bara: Ska vi ha ett fortsatt jordbruksäggande i Stockholms stad? För mig är det självklart att när man har sådana här egendomar så erbjuder man arrendatorn eller den som hyr på annat sätt, det vill säga nyttjaren, att köpa dem om det blir aktuellt. Man lägger dem inte i en stiftelse. Det är helt absurt.

Pengamässigt går det inte riktigt att räkna ut hur mycket det är som ni använder av stockholmarnas pengar i förmögenhetsöverföring till denna stiftelse. 1 miljard är lågt räknat – det kan ni i alla fall lova.

Man tycker att man i sin strävan efter att vara maktfullkomlig – fast man förmodligen inte erkänner det själv – ska bestämma över vad andra kommuner ska göra med sitt fastighetsinnehav och med sin mark. Det blir inget kommunalt självstyre. Då blir det så att Stockholms stad ska besluta för andra kommuners räkning.

Man gillar stiftelser, och vill använda sådana för allmännyttan i Stockholms stad. Men man såg att det inte gick, för det blir chockhöjningar av hyrorna. Då kom man på det här med kooperativ bostadsrätt. Det kollade vi på tidigare, och det är lätt att sedan göra om sådana till bostadsrätter sedan. Om ni gör det så blir det lättare med bostadsrättsomvandlingen.

Man kan undra över den omvandlingen också. Ni talar om blandade upplåtelseformer. Hur ska man uppnå blandade upplåtelseformer i de så kallade utsatta områdena eller i de allra yttersta av Stockholms ytterstadsdelar? Jo, man ska bygga bostadsrätter, säger ni. Hur i halva fridens namn ska man komma i kapp en sådan total dominans av hyresrätter i allmännyttans regi i dessa stadsdelar om man ska bygga bostadsrätter? Det går inte. Alltså måste man använda omvandling av hyresrätter till bostadsrätter. Men det går ni emot, för att ni ser att er egen maktbas då minskar. Det är tyvärr också ett exempel, som jag ser det, på maktfullkomlighet.

Nej, det behövs en ny politik i den här staden! Vi behöver ett nytt ledarskap. Rösta på reservationen från Folkpartiet och övriga borgerliga partier!

Anförande nr 124

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Det är många växlar och slutsatser som dras utifrån budgetförslaget. Jag kan inte säga om du har rätt eller fel. Vi håller ju på att utreda förutsättningarna, och vi har kommit en bit på vägen. Jag ser med spänning fram emot ärendet som ska klara ut förutsättningarna. Som du är inne på så finns det så klart en mängd olika fastigheter inom ramen för den stiftelsemark som är tänkbar. Det är bland annat jordbruk, jaktarrenden och annat.

För övrigt har Stockholms stad en god relation till kranskommunerna. Det har förts många samtal i samband med stiftelseärendet för att klara ut förutsättningarna och

vilka önskemål, krav och behov som kranskommunerna har med anledning av att Stockholm äger så mycket mark i kranskommunerna runtomkring oss.

Detta är en oerhört viktig fråga. Det handlar både om friluftsmark för rekreationsändamål och om bostadsexploatering och näringsverksamheter. Detta är alltså någonting som kommer att komma upp i stiftelseärendet och som vi tar ställning till då, inte nu och här. Då har vi också samma underlag allihop så att vi kan ha en bra debatt också om de ideologiska förtecknen.

Anförande nr 125

B j ö r n L j u n g (fp): Borgarrådet Rönngren! Jag tyckte att du hade en del klokt i det du sade när du sade att Stockholms stad måste tänka framåt och vara framsynt i sin planering för infrastruktur och annat. Så långt hängde jag med.

Jag förstår att du inte riktigt svarade på min fråga här. Du började i stället prata om att vi så småningom får förutsättningarna för stiftelsen. Men för varenda liten svaghet som kommer upp när det gäller argumenten för stiftelsen så säger ni: Det där ska utredas! Man kan väl titta på saker och ting utan att utreda dem i minsta detalj. Det handlar om enorma värden som ni tänker göra så här med. Det handlar om att ha rådighet över andras exploateringsmark i andra kommuner. Dessutom – om man nu säger som din kompis Bolund, att vi ska ha det här för rekreation och friluftsliv, så handlar det ju inte om att ha rådighet för infrastrukturinvesteringar. Det hänger inte ihop.

Anförande nr 126

P e r B o l u n d (mp): Björn Ljung förordar framsynthet. Man måste väl säga att det inte är Folkpartiets starka sida i den här frågan. Vi vet ju alla att Stockholms stad kommer att växa. Vi arbetar alla för det – även vi från Miljöpartiet. Men ni gillar ju oftast att kasta motsatsen emot oss. Vi jobbar alltså hårt för att förtäta staden och för att skapa fler bostäder framför allt inne i den centrala staden.

Men om man gör det så behöver också marken runtom staden värnas. Markytan per invånare kommer ju då successivt att minska. Då är det viktigt att vi skyddar och värnar marken så att även våra barn och barnbarn ska kunna ha tillgång till rekreation.

Du frågar om värdet. Värdet på den här marken är redovisat till 385 miljoner kronor. Där har du ett klart svar på den frågan. Man kan säga att markvärdena säkerligen är väldigt överdrivna. I Tyresta till exempel är det redovisade värdet ungefär dubbelt så högt som marknadsvärdet. Delar av marken är reservat, som har ett lågt värde av andra skäl.

Det har skett samråd, och man har frågat om de andra kommunerna vill köpa marken. Intresset har varit oerhört lågt, så det verkar inte finnas något stort tryck på det.

Anförande nr 127

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Nu ska ni höra! Det värde som Per Bolund tar upp är 385 miljoner. Värdet är ungefär tio gånger så mycket enligt fastighets- och saluhallskontorets beräkningar och det som man nyligen har skickat ut. Det är alltså ungefär 1 miljard, och sedan tillkommer exploateringsmarken. Du kan nog fundera lite grann på dina siffror.

Det är klart att jag också skulle vara jätteglad om jag vore en kommun och en annan kommun kunde tänka sig att sköta om mina egna grönområden. Hej och hå – det är väl jättetoppen! Då slipper man ju betala för det. Det är stockholmarna som betalar. Det trodde jag inte riktigt var någonting som handlade om den kommunala självstyrelsen, som ni brukar värna. Nej, i det här fallet handlar det om att ni i er iver att ha kontroll över de här sakerna också sätter er över det kommunala självstyret och de kommuner som vill exploatera sin mark. Det vill ni förhindra, för ni vill i själva verket inte ha någon tillväxt. Det är Miljöpartiets politik.

Anförande nr 128

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Björn Ljung! Det finns ett värde i att staden äger mark av flera skäl. Det hade kunnat underlätta för oss i Liljeholmens stadsdelsnämnd när det gällde att tillgodose det skriande behovet av förskoleplatser om vi hade ägt mark i nya Årstadal. Då hade vi sluppit vara utlämnade åt privata byggherrar som är helt ointresserade av förskolor. Det har underlättat för oss när det har gällt att kunna erbjuda bostäder för elöverkänsliga. Vi har kunnat erbjuda bostäder i torp som är belägna på mark som staden äger, så att de kan få fredade zoner. Det underlättar när vi försöker tillgodose medborgarnas intresse av att ha stora grönområden. Detta gör vi i samarbete med kommunerna.

Därmed inte sagt att vi alltid behöver äga all mark. Till skillnad från er för vi en aktiv fastighetspolitik; vi både köper och säljer. Ni vill ju bara sälja ut stadens egendom.

Anförande nr 129

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Vi ska ju inte använda värdeord som kommunist och så vidare i talarstolen, men jag får vissa associationer när jag hör vad Stockholms stad egentligen ska syssla med.

Om man nu vill föra en aktiv fastighetspolitik, vilket jag tycker är viktigt och där jag tycker att borgarrådet Rönngren har rätt – dock inte ledamoten Strömberg – så ska man kunna köpa och sälja precis som du säger. Men hur köper och säljer du om man lägger allting i en stiftelse? Vet du över huvud taget hur en stiftelse fungerar? Om du inte vet det så kan jag tala om det för dig. Man måste tala om exakt i stiftelseurkunden vad man ska göra i varje situation för all framtid. Om man inte gör det så bryter man mot den, och då blir det ingenting. Det är det som är allvaret i det här. Stockholms stad tänker göra så här inte bara för sin egen del utan också för andra kommuners del.

Jag noterar att det i den här lilla debatten och replikväxlingen inte var någon som tog upp det som handlar om bostadsrättsomvandlingen och hur man får blandade upplåtelseformer i ytterstaden. Följaktligen hade jag rätt i det som jag sade.

Anförande nr 130

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Borgarna pratar hellre om majoritetens bostadspolitik än om sin egen och hellre om majoritetens alla löftesbrott än om sina egna. Förklaringen till detta är enkel: De saknar en seriös bostadspolitik i den här staden.

Förra gången som de styrde denna församling lyckades de sälja över 10 000 lägenheter i de mest attraktiva lägena. De lyckades fokusera byggandet på enbart bostadsrätter. Vi tycker inte att det är fel att det byggs bostadsrätter. Däremot tycker vi att det också ska byggas hyresrätter.

Vi kritiseras av oppositionen för att inte bygga med låga hyror. Ordförande! Borgarna glömmer att de delvis är ansvariga för att produktionskostnaderna i dag är väldigt höga i Stockholm. Det finns nämligen bevis på att byggandet av enbart bostadsrätter ledde till att bostadsproduktionen ökade med 20 procent. Räkna ut själva hur mycket mindre i kvadratmeterhyra som stockholmarna skulle behöva betala!

Ordförande, fullmäktige! Borgarnas bostadspolitik kommer oundvikligen att leda till *social housing*, fast de inte vill erkänna det. Ordförande! Vi vill utveckla och stärka allmännyttan och bidra till en bra bostadsförsörjning för dagens och morgondagens stockholmare medan borgarna vill nedmontera och avveckla allmännyttan genom försäljning av en av allmännyttans bostadsbolag till exempel.

Anförande nr 131

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och fullmäktige! Det verkar precis som om du inte har varit med i den debatt som vi har fört här. Om du hade varit med och lyssnat så hade du fått massor med bra exempel på hur vi från den här sidan vill skapa en bättre stad och ge möjligheter till fler människor att få bostad här.

Vi har inte sagt nej till något enda av förslagen i marknämnden och till någon av de markanvisningar som har kommit. Vi bejakar att man bygger fler bostäder. Det bästa sättet att bryta segregationen i ytterstadsområdena måste rimligen vara att bygga fler bostadsrätter i miljonprogrammets områden. Varför säger ni nej till det? Det är ju en enkel åtgärd.

Anförande nr 132

M e h d i O g u z s o y (v): Det enda som ni tror ska råda bot på segregationen i ytterstadsområdena är att sälja allmännyttan. Så enkelt är det inte.

Ni för en propaganda ute i förorterna om att om innerstadsborna kunde göra miljonklipp på sina bostadsrätter så kan ni också det. Men faktum är att många människor aldrig kommer att ges möjlighet att köpa bostadsrätterna. Dessutom vill ni

ju sälja ett helt bolag, så de kan drömma om att få sin lägenhet omvandlad till bostadsrätt.

Anförande nr 133

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tror att du missade en hel del av det som vi har sagt. Först och främst är vi ju överens om målet att bygga mycket. Du kan ju inte anklaga oss från den här sidan för att ha hindrat byggandet. Det vi klagat på är att det inte har gått tillräckligt snabbt.

Jag berättade att jag tyckte att fler bör få rådighet och därmed även trygghet i boendet. Då handlar det om att kunna friköpa sin tomt till ett rimligt pris och om att kunna ombilda i ytterstaden. Det är klart att inte det enbart löser några problem där. Det handlar också om jobb, som vi hade en diskussion om i går. Det finns en massa bra saker sammantaget som måste göras. Om du hade lyssnat till debatten så hade du uppfattat det.

Det handlar också om att ta bort fastighetsskatten och om att öka tryggheten på olika sätt. Det handlar om att kunna utveckla och underhålla mycket i staden i stället för att lägga en död hand över allting och lägga allt i en stiftelse.

Anförande nr 134

M e h d i O g u z s o y (v): Om ni verkligen var seriöst intresserade av att genom er bostadspolitik föra en bättre integrationspolitik i den här staden så hade ni kunnat påbörja er omvandlingsiver i ytterstadsområdena. Det var inte innerstaden som var i behov av att integreras. Det var inte där som det största problemet fanns. Det största problemet fanns och finns i ytterstadsområdena. Det här är inte seriöst.

Bostadspolitik handlar inte bara om att bygga och att ni är med på att vi bygger. Det handlar också om hur vi förvaltar de lägenheter som vi bygger i dag.

Anförande nr 135

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det var ju uppenbart att Mehdi hade skrivit sitt inlägg innan han hörde på debatten. Vad vill du själv göra åt situationen i ytterstaden? Det är väl mycket mer intressant. Du har ju haft tre år på dig att utveckla ytterstaden.

Vad jag förstår är det enda som har hänt, och som inte är ett dugg konstruktivt, att Tvärbanan till Rinkeby är stoppad. Jag tycker inte att det känns som ett särskilt bra testamente till valet 2006.

Jag efterlyser också de konkreta åtgärder som vi saknar. Nu börjar dessutom partivänner och koalitionsvänner att flytta ifrån den här stadsdelen. Det finns fortfarande inga trottoarer. Det finns fortfarande inga småbutiker. Det finns fortfarande inte några hotell eller några nya kompletteringar i stadsdelen – om vi ska ta just den som exempel.

Herr ordförande! Jag väntar med spänning på några radikala konkreta förslag till hur ytterstaden ska lyftas. Under tiden har vi lagt fram ett antal seriösa och riktiga förslag. Det finns 5 500 kommunala hyrestreor som alla ser likadana ut i Rinkeby. Vad tänker du göra åt det, Mehdi?

Anförande nr 136

M e h d i O g u z s o y (v): Mikael Söderlund! Jag har faktiskt suttit här sedan debatten om bostäder började. Du säger att jag ska nämna något konkret förslag. Faktum är att allmännyttans bostadsbolag har getts direktiv om att de ska ta ett större socialt ansvar. Medel har avsatts för att de ska rusta upp i ytterstadsområdena. Du kan inte säga att vi inte gör någonting. Återigen: Er lösning på bostadsproblematiken är att sälja ut.

Anförande nr 137

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Byggandet av bostäder, både nya och ombyggnationer, fortsätter i Stockholm, vilket Miljöpartiet liksom andra partier tycker är glädjande. Men för att uppfylla målet att ge människor som kommer till Stockholm någonstans att bo och för att utveckla staden långsiktigt krävs en mer nyanserad politik än att bara ge markanvisningar där byggbolagen pekar eller att ge bilarna fri fart på all yta som de kräver.

Jag vet att flera partier här i salen tycker att beslut ska fattas av individer. Men markanvändningen i en storstad kanske tydligast av allt visar varför alla inte kan få göra precis vad de vill på alla politiska områden. Ett exempel nämndes här i går: Om någon individ startar ett jordbruk i Humlegården så vore det kanske inte speciellt lyckat.

Om man som Moderaterna skriver att man ska frångå principen om att i första hand bygga på redan exploaterad mark så betyder det att grönområdena kommer att försvinna. Det är ett faktum. Kvar står staden med tidigare industrimark utan liv och med gamla miljösynder som läcker ut i vattendragen bara därför att man tycker att det är billigare att bygga i skogspartier och att det är för dyrt att sanera. Det är för dyrt i Moderaternas kortsiktiga ekonomiska politik. Är det ett hållbart ledarskap?

De borgerliga föreslår sammanlagt att byggherrarna rakt av ska bygga en p-plats per lägenhet. Det är deras gemensamma förslag i marknämnden nu för tiden. Om man gör så höjer man inte bara byggkostnaden och därmed boendekostnaden för alla, utan man planerar också för en stad där bilen ska ta mer plats. Det verkar vara ett självuppfyllande mål. Man vill att bilen ska få mer plats. Det vill man trots att bilen är det minst yteffektiva transportmedlet i storstaden.

Jag som lyssnade på stora delar av debatten i går kan inte riktigt förstå hur man får ihop sin politik. Å ena sidan pekar man på lokalprinciper som vi har för samlingslokaler, för skollokaler och liknande där man vill effektivisera ytanvändningen genom att använda så mycket som möjligt av lokalerna, vilket jag tycker är bra. Om man vill göra det på inomhusområdet, varför vill man då inte göra det på utomhusområdet?

Den senaste undersökningen av bilinnehavet i nybyggnation i innerstaden visar att 65 procent av hushållen har bil. Tycker man att det är för få? Detta är *med* subventionerad gatuparkering. Tror ni att man kommer att få ytterligare bilar om man bygger dyra garagelösningar? Vi har ingenting emot garage i outnyttjade tunnlar och utrymmen, men ni måste någonstans se att ekonomi och användning hänger ihop. För ytterstaden finns det 0,71 bil per lägenhet i hyresrätter. Vad är det för p-norm som ni vill ha när ni vill ha 1,0? Ni vill bara att staden ska byggas upp för bilar.

Anförande nr 138

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag pratade tidigare om de stadsfientliga krafterna som finns på regeringens departement och hos tjänstemän här och där både i stad och land och hos Åsa Romson. Det är alldeles uppenbart att om man inte gillar städer så blir man bekymrad. Jag undrar vad du har för recept för integration mellan ytterstad och innerstad. Det vore intressant att höra. Det gäller de grönområden som du hyllar. Det finns spännande, attraktiva och användbara grönområden.

Men åk upp i en helikopter och se ut över staden! Då ska du hitta en och annan planta som vi faktiskt skulle kunna flytta på om vi ska åstadkomma integration och om vi ska kunna mötas mellan stadsdelar. Det är ju ni som mest bekämpar Tvärbanan genom Rinkeby till Kista till exempel. Varför ska vi inte ha någon Tvärbana där? Varför är det fel?

Jag tycker seriöst att vi skulle kunna enas och förenas i den här salen nu för att låta staden växa på stadens villkor. Det är den viktigaste insats som vi kan göra. Vi kan väl släppa retoriken och se möjligheten att möta stadsdelar och få integration till stånd. Och ärligt talat, Åsa Romson: Bilen behövs! Bilen är ett blodomlopp som förbinder stadsdelar.

Anförande nr 139

Å s a R o m s o n (mp): Mikael Söderlund! Jag vet inte hur jag ska tolka det där. Du tycker att jag är en stadsfientlig person. Terrorlagstiftning och annat får ni väl diskutera i ert parti i riksdagen.

För att vara seriös och just för att få en seriös debatt så vill jag ta upp det här med era oseriösa förslag om p-nämnden. Det fördyrar boendet och det gör att man planerar staden för bilismen. Det som du kallar för blodomlopp är det som kan bli hela kärlekskrampen i den här staden. Det riktiga blodomloppet, majoriteten av transporterna och personresorna, Mikael Söderlund, är kollektivtrafiken. Men jag förstår att du inte är speciellt intresserad av den realiteten.

Det är inte Miljöpartiet som är emot tvärbanorna i Stockholm. Tvärbanan är den utveckling som vi kan få om vi får några pengar och investeringar till den. Det kan vi få om staden tar sitt ansvar för trafikpolitiken och också ser till att dra in pengar till kollektivtrafiken. Det är det vi gör med Stockholmsförsöket, och vi vill fortsätta att göra det med trängselavgifter.

Så kalla inte mig för oseriös i den här debatten! Det är snarare Moderaterna som är oseriösa med sina parkeringsförslag.

Anförande nr 140

U l f F r i d e b ä c k (fp): Vi har precis nyss hört bilismens fiende nummer ett i den här salen, Miljöpartiet och Åsa Romson, tala. Alla förslag som ni lägger fram är emot, emot och emot. Hur vore det, Åsa Romson och Miljöpartiet, om ni någon gång lyssnade på vad människorna som bor i den här staden vill ha? Lyssna på vad de behöver!

De behöver också bilen, om du inte förstår det. Det är faktiskt så. Man behöver åka ut på landet och man behöver ta sig till släkt och vänner som bor på andra håll. Då kan bilen vara ett bra komplement. Därför måste vi också ge möjligheter och se till att vi har en ordentlig parkeringsnorm när vi bygger nya hus med en bil per lägenhet. Vi ska se till att vi använder de bergrum och garage som finns och att vi kanske kan få ned bilarna under jord.

Du säger bara nej till allting. Är det en bra politik, tycker du?

Anförande nr 141

Å s a R o m s o n (mp): Det är alltid lätt att referera andras politik som att man bara säger nej. Men faktum kvarstår. Vi har en p-norm som är 0,7 i ytterstaden. Jag försöker faktiskt föra en seriös debatt om era yrkanden. Det är ingen av er som pratar om era yrkanden här. Ni är helt ointresserade av vad ni yrkar på i den här budgeten. Ni är bara intresserade av att få populistiska röster bland bilisterna ute i Stockholm.

Ni vill inte tala om vad er politik faktiskt kommer att innebära. Det blir höjda boendekostnader för de hushåll som inte har bil. I ytterstaden är det 66 procent som har bil i de nybyggda bostäderna enligt den statistik som är senast tillgänglig. Jag antar att ni har tittat på den, eftersom ni har skrivit i ert yrkande att ni vill att p-normen ska överensstämma med bilinnehavet.

Men ni skiter i dem som väljer de moderna formerna i en stad. Om man vill ha bil för att man ska åka till landet på helgerna eller vid enstaka tillfällen så vill man ha olika bilar. Man vill ha en bil för att kunna flytta sina möbler, en bil för att åka och storhandla och en bil för utflykten till fjällen och liknande. Använd bilpool! Det är det moderna instrumentet i en storstad. Men dit har inte Folkpartiet i den här staden kommit ännu.

Anförande nr 142

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Herr ordförande! En sak slog mig när jag satt och läste era reservationer så att ögonen blev fyrkantiga. Det är tragiskt att läsa Moderaternas budgetförslag. Hur man än tittar på det så är det bara besparingar. Vart man än vänder sig så är det besparingar. Ingenting är heligt eller orörbart.

Det som är det hemskaste och det som gör mest ont i hjärtat på mig är att det är de sämst ställda, de svagaste, bland stockholmarna som får finansiera det hela. Det är de

som ska betala den moderata sparpolitiken med höjda avgifter i badhus, ungdomens fria SL-kort som dras in och den avgiftsfria månaden i barnomsorgen, som också dras in.

Allt det här blir ett minne blott vid en borgerlig, moderat valseger. Vad får då stockholmarna i stället? Något måste man väl ändå ge dem? Jo, de får en skattesänkning som i mitt fall skulle bli ungefär tolv öre.

Jag måste fråga Moderaterna: Vad är det som sammanslagningen av miljöroteln, hälsa och stadsbyggnad kommer att betyda för planläggandet? Det är det ena.

Det andra är: Hur kan man säga att man tillför nya medel till stadsbyggnadsnämnden när man tillför 5 miljoner men sedan kräver lika mycket i ökade inkomster? De summorna tar ju ut varandra.

Slutligen skulle jag vilja fråga en sak till: När lägger alliansen fram ett gemensamt budgetförslag? Vi har gjort det fyra gånger.

Anförande nr 143

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): När Torsten Sandgren börjar lägga fram gemensamma reservationer i opposition med Socialdemokraterna så ska vi också börja göra det på vår kant. Det har inte vi gjort, och det har inte ni heller gjort.

Jag tycker att Torsten Sandgren ska prata med ganska små bokstäver eftersom ni har dragit in skjutsen för särskoleeleverna. Det är de som är mest utsatta i Stockholm. Du har dragit in deras skjuts till badhuset. Det har de facto skett. Jag tycker alltså att du ska prata med små bokstäver om det här med besparingar.

När det kommer till miljöfrågorna så är det väl ganska naturligt att de hör hemma under stadsbyggnad – just *under* stadsbyggnad. Man bör ha som övergripande mål att åstadkomma förnyelse och utveckling av den här staden. Då tycker vi nog att det där kan vara en ganska bra ordning med tanke på de inlägg som vi hittills har gjort om stadsfientlighet. Du vet mycket väl att det pågår ett krypskytte både inom och utom staden mot möjligheterna att över huvud taget utveckla staden. Då kanske den här samordningen kan bli ganska bra.

Anförande nr 144

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande och Mikael Söderlund! Det sista som du sade hörde jag inte över huvud taget. Det blev bara ett mumlande. I övrigt hörde jag inte heller att det fanns något konkret när det gäller vad som skulle hjälpa upp om man sammanslår stadsbyggnads- och miljörotlarna.

Anförande nr 145

Borgarrådet E d h o l m (fp): Väldigt många andra kommuner har stadsbyggnadsfrågor och miljöfrågor i en och samma förvaltning med en och samma nämnd. Man har det så för att miljöfrågorna ska komma in tidigt i processen. I dag kommer miljöfrågorna in som jätten efter degen, och det är ett problem. I stället borde man ha

det i en och samma process. Vi tror att det skulle underlättas av att man hade en och samma förvaltning och en och samma nämnd. Då skulle man se de här frågorna med samma ögon.

Anförande nr 146

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Lotta Edholm! För det första: När man inte har en gemensam hälso-, miljö- och stadsbyggnadsnämnd så får man mer självständiga miljöprovningar.

För det andra: Jag tror inte att det är relevant att ha en sådan sammanslagning i städer som Stockholm, Malmö och Göteborg. De är för stora. De omfattar för mycket. Det här behöver sina egna nämnder.

R III GATU- OCH FASTIGHETSROTELN

**Trafiknämnden, Stockholms Stads Parkerings AB, Stockholms Hamn AB,
Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet inkl. Agenda 21
Punkt 19, 31, 29, 6)**

Anförande nr 147

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Staden sjuder av liv och rörelse. Vi blir alltför stockholmare, glädjande nog. Tillväxtkurvorna pekar alla just nu åt rätt håll. Vi har en både önskad, förväntad och prognostiserad befolkningsökning, vilket också är glädjande. Vi har en gemensam arbetsmarknad i hela Mälardalen. Vi har fler bostäder, ökat företagande och fler jobb.

Med detta följer självfallet också behovet av goda kommunikationer. Det behövs tvärförbindelser för att kunna resa och förflytta sig men också en god infrastruktur för vägar, järnvägar och hamnar och för både transporter och hantering av gods och varor.

En välfungerande stad är en enhet och en helhet där frågorna hänger ihop och där sammanhangen är tydliga. Tillväxtens pris får inte bli utanförskap, isolering och ökade sociala skillnader och den får inte ske på bekostnad av vår gemensamma miljö. Det är därför tillväxten måste kombineras med en långsiktigt hållbar utveckling där vi också väger in och tar hänsyn till skillnader mellan både människor, förutsättningar och bostadsområden.

Dessutom måste vi väga in och ta hänsyn till framtiden och kommande generationer av stockholmare. Det är därför våra infrastruktursatsningar inklusive bostadsbyggandet går hand i hand med jämlikhetssträvan och satsningar på barn, unga och äldre. Det är också därför som infrastruktursatsningarna och satsningarna på Norra länken, Förbifarten, E 18, väg 73, Citytunneln, Slussen, Norvik och tvärförbindelser går hand i hand med satsningarna på kollektivtrafiken – med utbyggnaden av både nya bussar, busslinjer, spårväg och tunnelbana.

Det är också därför vi med trafikanter inte bara menar bilister, utan också barn, gående, cyklisterna och kollektivtrafikresenärer. Det är därför vi inte bara talar i innerstadens perspektiv utan också i ytterstadens.

Ordförande! I det budgetförslag som vi nu diskuterar och ska diskutera framgår tydligt vår ambition, vilja och uttalade mening att staden ska vara en stad som är till för alla. Köer, utsläpp, stress, trängsel och stillastående trafik är några av de största hoten mot både folkhälsan, miljön och i förlängningen den ekonomiska tillväxten. Att trafiken ökar är ett faktum. Att kollektivtrafiken är ytterst sårbar tillsammans med vägnätet är det ingen som längre ifrågasätter.

Lösningen på problemen är satsningar på både vägutbyggnad och kollektivtrafik. Det handlar också om att påverka resmönster, att skapa förutsättningar för alternativa färdmedel och att stimulera till ny teknikanvändning, alternativa drivmedel och färdmedel och färdvägar. En annan stor del av lösningen är att väga diskutera och pröva exempelvis miljöavgiftssystem och skatter för att både styra trafik och gynna

omställning till hållbar utveckling och samtidigt även medverka till alternativa finansieringar av efterlängtrade och oerhört viktiga kommande infrastruktursatsningar.

Det handlar om att vilja förändra det som vi inte tycker är bra och att göra detta med handlingskraft för framtiden. Inom två månader startas det försök som kan vara en av nycklarna i lösningen på storstadens trängsel- och framkomlighetsproblematik. Tid är pengar både för den enskilde och för företaget och för samhället. Alla de här utgångspunkterna och ingredienserna måste med för att Stockholm ska klara sig långsiktigt i den hållbara utvecklingen.

En annan viktig och aktuell fråga är stadsmiljöfrågan och målet om ett Stockholm som är rent, snyggt, ljust och tryggt. Ingen i den här salen har kunnat undgå den uppmärksamhet som har funnits på nedskräpning, ökad skräpmängd, klotter, mörker och överfallsvåldtäkter. Det har präglat den allmänna debatten under flera månader. Jag utgår från att alla delar uppfattningen om att det måste vara nog nu. Nu får det vara nog!

Välfärdssamhället är faktiskt hotat i grunden om människorna och medborgarna inte kan känna trygghet. Det märks i vårt budgetförslag hur viktigt vi tycker att detta är. Det märks också i de förslag som vi lägger fram generellt. Ännu viktigare är hur vi fortsättningsvis kommer att arbeta med frågorna när det gäller städningen, ljuset och tryggheten.

Staden ska vara ren och snygg. Förutom budgetförstärkning till städinsatserna måste vi uppmärksamma och jobba med stockholmarnas egna attityder till städningen och framför allt till nedskräpningen. Det är inte okej att slänga papper eller cigarettfimpar omkring sig. Det är inte okej att bara lämna picknickkorgen, ölburken eller kaffemuggen och gå därifrån.

Vid sidan av de höjningar av ambitionerna som vi gör när det gäller klottersaneringsåtgärder och de informationsinsatser som vi ska göra tillsammans med stadens skolor och elever måste vi se till att vi har goda samtalsforum och en dialog med alla de goda krafter som finns i vår stad. Det behövs i arbetet med att göra Stockholm både ljust, snyggt och tryggt. Det handlar om ett flertal åtgärder.

Jag ser verkligen fram emot den här debatten. Jag tror att detta är någonting som vi alla tycker är oerhört viktigt. Det märks också i allas förslag till budgetar.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 148

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! I såpornas tidevarv har Stockholm sin egen såpa. Ni förstår att jag tänker på biltullscirkusen. I dag suckar de flesta stockholmare tungt över alla konstiga turer kring tullarna. Själva sitter de samtidigt fast i köerna på Essingeleden eller väntar kanske i Blåsut på överfulla tåg som redan är försenade.

Stoppholm, skriver tidningarna, och övriga landet skrattar åt oss. Obegripligt – det är det vanligaste och förvisso också det vänligaste omdömet som man hör från stockholmarna om biltullarna och allt trafikelände, herr ordförande. En ringled och fungerande kollektivtrafik kan väl ni politiker i alla fall fixa? lägger de till. Nej, piskan gör mer nytta, säger de rödgröna. Folk ställer bilen, tar friår och köper miljöbil, tror de. Att många fler får råd att köpa miljöbil i en stad som växer och dit människor, kunskap och företag känner sig välkomna – det har de rödgröna aldrig lärt sig.

Herr ordförande! När man står på perrongen eller sitter i bilkön hinner man i alla fall fundera. Varför dröjer ombyggnaden av även livsfarliga vägar i evigheter? Varför är det just stockholmarnas vägar som ska skjutas på en osäker framtid när regeringen satsar pengar i Trollhättan? Varför finns det inte pengar till stockholmarnas nya spårvägar, men 20 miljoner till biltullsexperimentet, det vill säga 20 miljoner varje dag i sju månader? Varför ska bensinen i Stockholm kosta 16–20 kronor litern? Det är nämligen tullarna översatt till bensinpris. Varför ska vi tåla klotter i kollektivtrafiken? Varför struntar man i parkeringsplatser i nya bostadsområden? Varför vänder socialdemokratin stockholmarna ryggen?

I skrift är Socialdemokraterna anhängare av de flesta vägar och järnvägar. Det hörde vi av Leif Rönngren. Textmässiga satsningar, brukade Calle Cederschiöld säga. Och det är just vad det är – textmässiga satsningar! Om det vore så att ni verkligen ville göra det här så skulle det finnas en bedövande majoritet. Vi skulle inte bo i Stoppholm. Men det händer inte. Ni kommer bara med era listor.

Jag tänker inte försöka analysera socialdemokratin och regeringen eller försöka reda ut varför ni på sin höjd gillar utfartsvägarna från Stockholm. Nej, herr ordförande, såpans logiska slut måste bli att Annika och Göran röstas ut. Sedan kan en borgerlig majoritet börja göra jobbet. Då kan man börja bygga ringen och se till att vi får en fungerande kollektivtrafik. Det är det som stockholmarna väntar på i köerna.

Jag yrkar bifall till den moderata reservationen.

Anförande nr 149

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Vänner! I onsdags bestämde Socialdemokraterna inte bara vad som skulle stå på deras egen valsedel utan även på oppositionens. Alla medel är tillåtna för att vänstermajoriteten ska behålla makten några månader till: löftesbrott, miljardspel med stockholmarnas pengar och till och med censur.

Synen på demokrati går som en milsvid klyfta mellan oppositionen och majoriteten. Det började den dag som Göran Persson beordrade Annika Billström att införa biltullarna för att ett kommunalråd i Kalix tyckte att det var en bra idé. Det går via utformningen av folkomröstningen till vilka som ska få delta och ha något att säga till om på folkomröstningsdagen. Endast boende i Stockholms stad tar jag order av, säger Annika Billström och slår sig för bröstet. Men det var ju synd att du inte hade samma höga moral den dagen som Göran Persson lyfte på luren och ringde till dig i september för tre år sedan.

Biltullarna är ett miljardsvindleri. Om stockholmarna hade haft tillgång från början så hade de nog tyckt att pengarna skulle användas till andra saker. Jag är övertygad om att den ensamstående mamman i Gubbängen som åker tunnelbana hade tyckt att det hade hjälpt henne mer att få en bättre utbyggd tunnelbanetrafik än tomma bussar som går utifrån Tyresö, som det är nu. Det är möjligt att de med hemtjänst hade tyckt att en fördubbling av antalet hemtjänststimmar hade varit bättre. Det är möjligt att en fördubbling av antalet lärare i Stockholm hade varit bättre.

Det finns en massa saker som stockholmarna nog gärna hade tagit ställning till om de hade fått chansen. I stället hade det högre prioritet för socialdemokratin att Göran Persson fick sitta fast fyra år till vid toppen och bestämma över att bidragsberoendet skulle upp i toppen och arbetsmarknaden ned i botten.

Biltullsomröstningen har blivit Stockholms stads egen *Big Brother* – en skandalokusåpa som kan komma att påverka stockholmarnas syn på stadshuspolitiken i många, många år framöver. Vad får de för bild? Jo, att argument inte räknas och att stockholmarnas dagliga liv i förorterna – de som pendlar in – inte är intressant för majoriteten i Stadshuset.

Med en målmedvetenhet som man kan beundra har man snubblat och sjabblat fram det här förslaget. Listan på ogenomtänkta saker kan göras oändlig. Det är alltifrån hur vi filmas varje dag till vilka som ska betala och vilka som inte ska betala. Det gäller om de handikappade får ha sitt kort eller om de får sälja det till någon annan och så vidare, och så vidare.

Men allt är inte politik. Politik är också praktik. Som politiker accepterar vi ofta fattade beslut, för det är det som vi lär oss. En del av bråken kring folkomröstningen och hur den ska genomföras hade kunnat undvikas. Det hade inte behövts. Om Annika Billström hade kunnat nedlåta sig till att samtala med sådana som inte tycker samma sak som hon själv så hade vi kommit mycket långt.

Stockholm är i akut behov av lösningar. Kollektivtrafiken behöver ha en stadshusledning för vilken stockholmarnas vardag är viktigare än vardagen på dess egna taburetter.

Anförande nr 150

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande och fullmäktige! Stockholm, staden som simmar på vattnet, Stockholm, Nordens Venedig – kär stad har många namn. Vi bor i en vacker stad. Men vi bor också i en stad som håller på att få trafikinfarkt. Lösningen är inte mer bilkörande. Det är som att försöka bota hjärtinfarkt med mer arbete. Botemedlet är en trafikpolitik som bygger på kollektivt resande, spårbunden trafik, minskat bilkörande, miljöbilar och bilpooler. Det är en modern trafikpolitik.

Nästa år startar Stockholmsförsöket – trängselskatt och utbyggd kollektivtrafik. Observera *och!* Det ena är avhängigt det andra. Syftet är att styra bilkörandet till mindre belastade tider och till kollektivt åkande. Därför är kollektivtrafiksatsningarna oerhört viktiga. Genom avgifterna finansieras utbyggd kollektivtrafik och även andra åtgärder. Vi bygger också parkeringsgarage och infartsparkeringar. Vi

premierar miljöbilar genom avgiftsfri parkering. För miljöbilar behöver man inte heller betala trängselavgifter. Vi genomför tillgänglighetsprojektet, som möjliggör kollektivt resande för funktionshindrade och ökar tillgängligheten i staden. Våra stadsmiljösatsningar ger en ren och trygg stad. Detta är en modern politik för en ren och trygg stad och en stad för alla.

Jag är ordförande i en av stadsdelsnämnderna. Jag har märkt hur oerhört intresserade medborgarna är av stadsmiljön och av att kunna påverka sin närmiljö. De flesta av de medborgarförslag som vi får in handlar om stadsmiljöfrågor. Det kan vara trafiklösningar, trafiksäkerhetsåtgärder, upprustningar och hur man ska göra i ordning skojiga lekparken. Det är kreativa och konstruktiva förslag som det är ett nöje att verkställa själva när vi kan det och att ibland föra vidare till andra nämnder. Vi vill utöka medborgardemokratin. Vi skulle kunna fatta många fler beslut själva i stadsdelsnämnderna. Det förs oerhört roliga diskussioner i staden.

Jag är oerhört nöjd och glad över den budget som vi kan lägga fram. Det gäller speciellt stadsmiljösatsningarna och Stockholmsförsöket som vi hoppas mycket på.

Jag ska avsluta med ett utdrag: Ansträngningarna för att komma till rätta med problemen i trafikmiljön måste mot denna bakgrund bygga på att begränsa icke nödvändig biltrafik i de områden och på de tider då den samhällsekonomiska kostnaden jämte miljökonsekvenserna för att utnyttja bilen överstiger nyttan av detta nyttjande. Åtgärderna bör koncentreras på att påtagligt begränsa arbetsresorna med bil till stadens centrala delar. Licenssystem med arbetsresor med bil av det slag som tillämpas i Singapore skulle kunna tillämpas i Stockholm samt i det sammanhanget bör man föreslå vilka kompletterande åtgärder som bör genomföras i ett sådant system.

Gissa vem som sade det? Det var en partibroder till Sten Nordin – Calle Cederschiöld.

Anförande nr 151

P e r B o l u n d (mp): Herr ordförande! Ärade ledamöter! Vi från Miljöpartiet är stolta och glada över att lägga fram den här budgeten på trafikområdet. Genom vårt förslag kommer stora resurser att satsas på oskyddade trafikanter som gående, skolbarn och cyklister. Vi kommer att intensifiera arbetet med att genomföra stadens cykelplaner, framför allt den nya cykelplanen i ytterstaden. Vi satsar också extra på barns och ungdomars trafiksituation.

Dessutom genomför vi nu ett projekt med biogasbåtar på Stockholms inre vatten. Det har det pratats om i decennier, men man har aldrig kommit till skott med det förrän nu. Vi förlänger också spårvägslinjen; planeringen för det går vidare. Vi åstadkommer alltså mycket.

Man blir bekymrad när man läser oppositionens reservationer. Oppositionen yrkar kraftfullt på avslag när det gäller Stockholmsförsöket. Det kanske inte förvånar någon längre, men vi kan ju beklaga att oppositionen inte har tagit sig mer tid att sätta sig i frågan innan man skriver. Vi vill gärna ha ett motförslag och veta vad

oppositionen har för alternativ. Det enda som de kommer med är att man ska bygga Förbifart Stockholm och Österleden.

Att försöka inbilla stockholmarna att dessa mångmiljardinvesteringar skulle lösa stadens trängselproblem är rent lurendrejeri. Det går inte att kalla det för någonting annat. Det finns några monumentala problem som man måste överbygga för att man ska kunna övertyga stockholmarna om det här.

För det första finns det ingen finansiering. Det som man har kommit med från oppositionens sida är egentligen bara en lång önskelista som det inte finns pengar till.

För det andra kan man inte ens med den bästa möjliga av planer öppna till exempel Förbifart Stockholm förrän tidigast 2020. Och vad händer då under tiden fram till dess att den är byggd? Om man tittar på Vägverkets bedömningar i vägutredningen om en nord-sydlig förbindelse så ser man att verket säger att fram till dess kommer trafiken på Essingeleden att öka från 140 000 bilar per dygn till över 200 000. Och det är innan förbifarten över huvud taget kan öppnas för trafik.

Då vill man gärna veta hur ni på nejsidan tänker hantera det problemet. Ska ni bara stoppa huvudet i sanden och låta det gå? Jag vill inte höra den där vanliga gamla klagovisan om att man borde ha byggt vägar tidigare. Det hjälper ju inte nu. Vi står i den situation som vi står i. Vi vill alltså gärna veta hur ni hanterar en femtioprocentig ökning av trafiken på Essingeleden. Vi har en lösning som vi vet fungerar. Hur ska ni lösa det problemet utan trängselavgifter?

Även när de här vägarna är färdiga så har man efter 20 år av allt värre köer grävt ned över 50 miljarder kronor i ringleterna. Vad får det för effekter på trängseln i Stockholm? Om man vill ta reda på effekten så ska man gå till källan. Man ska alltså gå till myndigheter och trafikexperter. Om man pratar med Vägverket så säger de där själva i informationsmaterialet om en nord-sydlig förbindelse så här: Förbifarten beräknas inte avlasta innerstaden och lösa problemet med trafikstockningar där.

När Vägverkets projektledare för Norra länken var hos oss och pratade i trafiknämnden så började han sitt anförande med att säga att man inte ska bygga Norra länken för att avlasta trafiken. Det finns andra skäl att bygga den, men inte för att minska trängseln. Även SIKÄ, Statens Institut för Kommunikationsanalys, säger så här: Att lösa trängselproblemen i Stockholm med vägutbyggnader framstår som orealistiskt.

Man vill gärna ha ett svar från Sten Nordin, från Madeleine Sjöstedt och från Göran Holmström. Varför tänker ni lura stockholmarna med att detta är en lösning på trängselproblemen?

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 152

Göran Holmström (kd): I trafikfrågorna har vi en i huvudsak enad opposition och en svårt sargad och splittrad majoritet som hankar sig fram i de här

frågorna bara därför att Miljöpartiet har tagit friår från alla trafikfrågor utom trängselavgifterna.

Jag vill börja med att uppmärksamma två viktiga trafiksäkerhetsfrågor. Då pratar jag först om de gående. Vi menar att staden måste bli betydligt bättre på att tillgodose de gåendes trafiksäkerhetsbehov. Ungefär 30 procent av förflyttningarna i staden beräknas ske till fots. Tegelbacken är ett skräckexempel på hur det ser ut för de gående i staden, men det finns betydligt fler.

Den andra trafiksäkerhetsfrågan handlar om alkolås och onykterhet. I går såg vi i medierna att onyktra förare tillåts köra skolbarn till skolan. Enligt uppgifter från Vägverket finns det mellan 12 000 och 15 000 alkolåspåverkade förare i trafiken runtom i Sverige varje år. 10 procent av dessa är förare i yrkestrafik. En del av dem kör bil i tjänsten åt offentliga arbetsgivare som Stockholms läns landsting eller Stockholms stad. Många kör på uppdrag. Det gäller då olika transporter efter upphandling av stat, kommuner och landsting.

I den budget som ni har lagt fram räknar man trafiksäkerhetsprogrammet som ett av stadens huvudsakliga styrdokument. I det programmet slog vi gemensamt fast att staden ska genomföra alkolås i alla stadens egna fordon och kräva det i samtliga upphandlingar. På det området, särskilt när det gäller upphandlingar, händer det ingenting enligt den information som jag har. Jag vill gärna ha en kommentar till detta. Tar majoriteten avstånd från det gemensamma krav som vi har enats om – att vi i alla stadens upphandlingar av transporter ska kräva alkolås?

Jag går nu över till att tala om trängselavgifterna. Miljöpartiet fick ju beröm i går för att man spelar ärligt och öppet om trängselavgifter. Miljöpartisterna har inte dolt att ni vill ha dem, och ni arbetar hårt och förhandlar för att få dem. Nu fortsätter tyvärr hanteringen av avgifterna att kännetecknas av svekfullhet. Häromdagen beslutade majoriteten att censurera och diktera villkoren även för baksidestexten på nejsidans valsedel.

Att Miljöpartiet och även Vänsterpartiet agerar på det här sättet gör oss djupt besvikna. Om ni nu vill genomföra Stockholmsförsöket före folkomröstningen och tvinga in oss i oppositionen i ett tillvägagångssätt som vi starkt ogillar – varför måste ni då också nyttja majoritetsbeslut för att diktera villkoren och den text som nejsidan vill uttrycka i folkomröstningen? Varför går Miljöpartiet med på det? Jag trodde ni var bättre än så.

Anförande nr 153

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Jag tror att det är viktigt att redan så här initialt i trafikdebatten få en möjlighet att reda ut detta med valsedlarna. Trafikpolitiken och infrastrukturen är ju, som både Sten Nordin och andra i salen säger, ett av grundfundamenten för Stockholms utveckling. Låt mig få beskriva läget.

Våren 2003 fattade fullmäktige beslut om en folkomröstning och att den folkomröstningen skulle genomföras den 17 september 2006. Vi har också sagt att folkomröstningen ska handla om ett ja eller ett nej till ett sådant här styrande system. Det är

också alldeles klart att syftet med valsedeln är att beskriva innebörden för ja-sidan för ett ja-ställningstagande och för ett ställningstagande vid ett nej.

Folkomröstningen den 17 september nästa år kommer inte att handla om ett ställningstagande för vid vilken tidpunkt man ska ha en folkomröstning. Fullmäktige har redan fattat beslutet. Jag upplever att nejsidan vill sätta sig över fullmäktiges demokratiskt fattade beslut från våren 2003.

Det är också så, mina vänner, att den här församlingen har sagt att man har för avsikt att följa folkomröstningsresultatet. Nu har vi läst i Riksdag & Departement och vi har hört från riksdagen att Folkpartiet i riksdagen inte vill ha någon folkomröstning. Vi har också förstått att Moderaternas nya ställningstagande är att det måste vara 80 procent som röstar ja för att man över huvud taget ska följa folkomröstningen.

Därför vill jag passa på att ställa en fråga till oppositionen, och framför allt till Moderaterna och Folkpartiet. Vad är det som gäller i den här salen? Är vi fortsättningsvis överens om att det är så att samtliga sex partier ska följa Stockholms stads folkomröstningsresultat eller inte?

Anförande nr 154

Borgarrådet N o r d i n (m): Ordförande! Det går inte att försvara det stora misstaget för att uttrycka mig mildt - som finansborgarrådet begick den galna onsdagen då hon började stryka i oppositionens texter. Hon får gärna uttrycka vad hon vill när det gäller hur hon tolkar oppositionens åsikter, men där gick finansborgarrådet för långt.

Hela majoriteten bär ett ansvar. Alla ni som sitter här har ett ansvar för detta beslut. Ni kan inte bara skjuta fram Annika Billström för det ansvaret. Ni har alla ett personligt ansvar för det övertrampet. Det kommer ni att få leva med under hela folkomröstningsdiskussionen. Demokratifrågan kommer vi att hålla levande under hela folkomröstningen.

Den borgerliga reservationen har klart redogjort för hur vi tolkar folkomröstningen. Stadens folkomröstning gäller, men vi kommer att ge regering och riksdag till känna vår uppfattning att man också tar hänsyn till exempelvis Solna och Sollentuna som röstar samtidigt.

Det är klart uttryckt i vår reservation. Annika Billström behöver inte ställa fler frågor i den delen.

Anförande nr 155

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det innebär, kära fullmäktigeledamöter, att Moderaterna frångår det ställningstagande som de tidigare har haft. Syftet med folkomröstningen är att man från första stund som fullmäktige fattade beslut om försöket fortsätter att med tekniska eller juridiska åtgärder sabotera hela frågan. Det är vad som har skett under tre års tid.

Det finns bara en kommun i Stockholms län som har fattat beslut om att genomföra ett försök. Då kan man inte låtsas som att andra kommuners så kallade folkomröst-

ningar ska adderas till den folkomröstning som bara denna församling har fattat beslut om. Det är mycket allvarligt, Sten Nordin, att ni inte under demokratins fana vågar stå upp för att stockholmarna själva ska få avgöra den här frågan.

Anförande nr 156

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Hur kan Annika Billström som har infört ett försök för 3,8 miljarder utan att fråga någon, utan tvärtom gått till val på motsatsen, stå här och med darrande röst säga att stockholmarna själva måste ta ställning till den här frågan? Det är så att man dånar!

Jag förstår att du upplever en massa saker. Det har jag respekt för. Jag upplever också en massa saker. Att du upplever vad som ska stå och inte stå på valsedeln är en sak, men du måste ha respekt för att vi känner på ett annat sätt. Du måste förstå att vi vill ha den här texten. Du vill ha en annan text. Du kan inte bestämma vad vi skriver, oavsett vad du upplever och känner. Vi känner en annan sak. Det är det som är det fundamentala med demokrati. Vi upplever olika saker och måste respektera varandra för det.

Du vet lika väl som jag att vi respekterar utfallet i folkomröstningen. Folkpartiet har aldrig sagt någonting annat. Alla som berörs ska få vara med och säga sitt. Det har vi tyckt hela tiden. Det kommer vi att fortsätta att tycka. Det är det som är skillnaden mellan dig och oss.

Anförande nr 157

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Fullmäktige! Så svävar även Folkpartiet på målet. Alla som berörs ska få rösta. Det är fortfarande den här församlingen som är den enda fullmäktigeförsamling som har fattat beslut om att genomföra ett försök.

Jan Björklund försökte i augusti i år att vid en kommunstyrelsesammankomst med samtliga länskommuner få det till att staden skulle addera de andra kommunernas folkomröstning. Det vore djupt odemokratiskt att göra så. Man måste ha respekt för folkomröstningsinstitutet och den lagstiftning som reglerar detta.

Att Folkpartiet är motståndare är glasklart, men att ständigt jobba med teknik eller juridik för att förhindra ett försök som ska genomföras tycker jag är höjden av svaghet i ett ledarskap som egentligen inte existerar.

Anförande nr 158

E w a S a m u e l s s o n (kd): Vilka krumbukter du än gör, Annika Billström, så går det inte att rättfärdiga det som har hänt här i Stockholms stad. Det är ett svek utan like. Det fortsätter med ytterligare svek under tiden.

Det har funnits två tillfällen att genomföra en folkomröstning och vi har lagt förslag från oppositionen på dessa tillfällen före genomförande av försöket. Det ville ni inte ens diskutera.

Vi har sagt att valsedlarna ska ha rena frågor: Anser du att trängselskatter ska införas? Ja. Anser du att trängselskatter ska införas? Nej. – Ingenting annat.

Om riksdagen vid euroomröstningen hade gjort på samma sätt som ni gör nu skulle det på valsedlarna ha stått: Flera länder i Europa har som gemensam valuta valt euron. Anser du att Sverige som medlem i EU också ska införa euro?

Det är texter som inte behöver finnas med. Frågan ska besvaras med ja eller nej. Ingenting annat behövs.

När det gäller folkomröstningen har vi sagt att vi ska följa den. Men jag vill fråga Annika Billström om hon har den socialistiska majoritetens underlag i riksdagen att de kommer att följa folkomröstningen här i Stockholm.

Anförande nr 159

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag läste om detta i går. Jag vill gärna upprepa det, eftersom timmen var sen då.

I Riksdag och departement 24 oktober 2005 säger Gunnar Andrén: – Folkpartiet känner säkert honom – Det är en manipulativ folkomröstning. Eftersom vi inte vill ha den kommer vi inte att lyssna på den om vi vinner riksdagsvalet.

Mitt syfte med citaten är naturligtvis att visa att det är ett ständigt manipulerande från kristdemokrater, folkpartister och moderater som handlar om att med hjälp av juridik och teknik se till att försöket inte blir av. Jag tror att det i grunden är så att ni är livrädda för att detta försök ska lyckas. Det är därför ni ständigt försöker hitta sådant som gör att ni slipper se försöket förverkligas. Jag tycker att det är pinsamt.

Ordningsfråga

Anförande nr 160

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): I en kontrareplik i går refererade Martina Lind till borgarrådet Lindberg i positiva ordalag. Då protesterade Annika Billström. Hon stod upp och skrek att hon inte ens fick referera till borgarrådet Lindberg i en kontrareplik.

Nu upplevde jag att borgarrådet Billström angrep Folkpartiet i en kontrareplik. Jag tycker att det är fel. Jag tycker att presidiet borde protestera och utdela en liten reprimand till borgarrådet.

Anförande nr 161

M e h d y O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Borgarnas vägar och politik är nyckfulla och outgrundliga. Samtidigt som vi får höra borgarnas kraftiga avståndstagande från nedskräpning och klotter uppmanas bilister av samma höga borgerliga företrädare här i stadshuset till näst intill kriminellt trafikbeteende.

Sätt kriminell klottringsverksamhet i relation till kriminellt trafikbeteende så förstår ni vad borgarna i den här salen prioriterar. Det handlar om mera parkeringsterror men ingen prioritering vad gäller trafiksäkerhet, framkomlighet för ambulanstransporter, brandbilar och annan nyttotrafik.

Ni sprider myter om att vi med p-böter enbart vill bötfälla bilister. Det är grovt fel. Ni vill konkurrensutsätta och sälja ut kommunens trafikövervakningsbolag. De privata trafikövervakningsbolagen jobbar på provision. Ju fler bilister de fäller desto högre lön får de.

Den utvecklingen kan man vänta sig. Snacka om parkeringsbestraffning för stockholmarna!

Anförande nr 162

Borgarrådet N o r d i n (m): Friskt vågat, hälften vunnet, Mehdi. Jag tror nog att du körde i diket.

Vi hade ett upphandlat parkeringsövervakningsdistrikt. Det är alldeles riktigt. Om man har den principen skulle ju du vara för upphandling. Då skulle de ju fälla på provision. Vi hade ett avtal som sade att de inte fick någon provision för att de bötfällde så många som möjligt. Det var alltså inte det det byggde på. Det skulle vara rätt parkerade bilar.

Utvärderingen visade att det gick ganska bra, men ni vill ju inte ha något nytänkande, utan ni avskaffade det.

Jag förstår inte vad du menar med att bilisterna är kriminella personer värre än andra. Det tror inte vi

Bilen är ju ett forskaffningsmedel. Det är ett nyttoinstrument i staden precis som tunnelbanan och bussarna. Jag tror, Mehdi, att det är det synsättet vi måste ha i trafikdebatten.

Anförande nr 163

M e h d i O g u s z o y (v): Jag har inte sagt att bilisterna i Stockholm är kriminella. Ni tycker att det ska var fritt fram att parkera var man vill. Ni struntar i att det är viktigt att nyttotrafik, ambulanser och brandbilar kan komma fram.

Om vi, som ni påstår, enbart skulle vara ute efter att bötfälla bilister skulle vi tycka att det var bra att bolagen jobbade på provision. Så är det inte. Vi vill ha en trafiksäkerhet värd namnet i staden till skillnad från er som enbart prioriterar bilisterna och ingenting annat.

Anförande nr 164

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Det framstår fortfarande som fullkomligt obegripligt hur du menar att vi uppmuntrar till kriminellt trafikbeteende. Du får faktiskt lov att förklara dig.

Anser du att vi med vår politik uppmuntrar till kriminalitet är det ju ganska allvarligt. En förklaring vore på sin plats.

Du säger att det med vår politik är fritt fram att parkera var man vill. Sedan säger du att vi förföljer och bötfäller bilister genom att lägga ut trafikövervakningen på upphandling. De båda ståndpunkterna går inte ihop.

Anförande nr 165

M e h d i O g u s z o y (v): De privata övervakningsbolagen jobbar ju på provision. Det finns ingen anledning att inte tro att det skulle bli skillnad om vi privatiserar egen övervakningsverksamhet, som dessutom kostar mer än det smakar. De skulle naturligtvis göra så hög vinst som möjligt.

Anförande nr 166

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det finns ett jättebra sätt att öka framkomligheten, öka säkerheten och minska trängseln på gatorna i Stockholm. Det är att ordna parkeringsplatser. Ditt parti tycker att det är dåligt.

I varje förslag som kommer om att människor ska ha en parkeringsplats i nybyggda områden gör ni neddragningar. Nu är ni nere på att det ska vara en halv parkeringsplats per lägenhet. Det är klart att bilisterna kommer att åka runt. De kommer att ställa sig precis var som helst. Det är er policy när det gäller parkeringsplatser som orsakar det. Ni får själva ta ansvar för detta.

Anförande nr 167

M e h d i O g u s z o y (v): Madeleine Sjöstedt! Det stämmer inte att vi alltid skulle vara motståndare till att man bygger parkeringsplatser och garage. Vi tycker att det är viktigt att man styr bilarna från gatuplan till garage så att man ökar framkomligheten för nyttotrafiken. Det du säger om vår trafikpolitik stämmer inte alls.

I ert budgetförslag föreslår ni en minskning med 30 miljoner på parkeringsintäkter. Kan du förklara hur ni ska uppnå det?

Anförande nr 168

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag känner att jag vill komma in tidigt i debatten. Jag har en känsla av att det kommer att vara många frågor som vi ska debattera under de här två timmarna.

Jag kan känna en viss oro. Jag har varit med här i fullmäktige ganska länge. Jag kommer ihåg alla de år då vi debatterade Dennispaketet. Det gjorde vi i princip varje måndagskväll år ut och år in. Det hände inte speciellt mycket. Det som hände var att vi tappade tid. Vi fick inga lösningar på de problem som vi diskuterade.

Nu har vi börjat se resultat av alla de ändlösa debatter vi hade då. Nu är vi på väg att få samma situation av andra skäl. Det gör mig lite orolig.

Det är klart att vi har olika uppfattningar, och det är klart att Sten Nordin vill att Göran Persson och Annika Billström ska röstas ut. Vi behöver också diskutera vad vi ska göra åt den trafiksituation som vi har i vår stad, i vårt län och i vår region om vi ska kunna möta framtiden. Vi har en befolkningstillväxt och behov av att bygga ut både kollektivtrafiken och vägarna.

Jag tror att vi måste hitta en ton här i salen där vi diskuterar lösningar och gör det oerhört brett. Det är svårt emellanåt av olika skäl. Vi ska inte bara diskutera de lösningar som vi har framför oss just nu och några år framöver. Det handlar om 50, 70, 100 år. För några dagar sedan visade en prognos i tidningarna att vi kommer att vara en miljonstad inom 70 till 100 år. Det säger en hel del om de problem som vi kommer att ställas inför. Vi måste se i perspektivet att vi behöver göra olika saker.

För oss är saken självklar. Det handlar både om att bygga ut vägarna och att hitta lösningar för att bygga ut kollektivtrafiken. Vi måste då hitta lösningar på finansieringsfrågorna. Det är en oerhört viktig fråga. Hur ska vi klara av att finansiera alla de oerhört viktiga infrastrukturprojekt vi har framför oss? Vilka lösningar ska vi se? Vi här i salen är alltid tvärsäkra på allting. Det är antingen det ena eller det andra. Det är aldrig både-och.

Om vi fortsätter att ha ett sådant förhållningssätt kommer vi inte att få se vare sig vägar eller kollektivtrafik framöver. Det handlar om vår gemensamma miljö. Det handlar om hälsan. Det handlar också om de kostnader vi i dag har för trängselproblematiken. Det är 6-8 miljarder kronor.

Vilka problem ska då trängselskatten lösa? Det är ju ett försök. Men om man tänker i förlängningen har vi en trafikökning som ser ut att vara 2 procent varje år. Även om vi byggde alla de leder som är planerade – Förbifarten och Västerleden – har vi samma kösituation om 15 år, trots att vi ska lägga ned 30 miljarder kronor. Det måste vi självklart göra om vi ska ha en stad som ska hålla ihop och en region som ska växa.

Vi måste också hitta lösningarna för finansieringen. Det handlar då också om kollektivtrafikfrågorna. Vi vet att det har blivit problem med tvärbanan och att det har stött till komplikationer. Ska vi ge upp för det? Vi kommer inte att göra det. Det här är avgörande frågor för Stockholm.

Anförande nr 169

Borgarrådet N o r d i n (m): För egen del bevarar jag lugnet även när din grupp-
ledare går in i debatten. Var inte orolig för mig när det gäller tonen här. Jag delar
uppfattningen att vi ska ha en trevlig ton även när vi har olika åsikter.

Du talar ganska luddigt om finansieringsfrågorna. Det är bra att du tar upp dem. De
glöms ofta bort i de önskelistor som vi alla ibland har gjort oss skyldiga till i olika
trafikgrupper. Vad är det egentligen du tänker på? Är det biltullarna som nu är en
finansieringsfråga? Det har ni ju talat ganska tyst om annars.

Vi kan se hur det är i omvärlden. Bompengen i Oslo har höjts från 12 kronor till 20
kronor sedan den infördes. Tullarna i London har höjts från £5 till £8 sedan de

infördes. Ert *record* när det gäller att höja skatter är ju ganska välkänt. Stockholmarna bör få veta detta. Om det här är en finansieringskälla är ju den nivå ni tänker starta med ganska osäker.

Anförande nr 170

Borgarrådet Rönngren (s): Jag har erkänt förut att jag inte är den person som är bäst på att räkna i detalj. Det ska jag gärna erkänna en gång till. Matematik är inte min starka sida.

Om man tittar på samtliga projekt som finns i Stockholmsberedningens prioriteringslista och alla andra önskemål som finns och de behov som vi ser framför oss och tar i beaktande att staden kommer att växa står vi inför ett enormt jättebekymmer

Jag säger inte att vi har någon lösning eller ens förslag på hur vi ska göra. Jag konstaterar bara att vi alltid hamnar i diskussioner om annat än det som vi behöver diskutera. Det är hur vi ska klara att bygga ut vägnätet och bygga ut kollektivtrafiken och hitta finansieringsformerna för det.

Maria Wallhage hade ett inslag i någon av morgontidningarna om PPP-lösningar. Det kanske är ett sätt. Jag tror inte att det finns någon lösning som kommer att fungera överallt och löser allt i ett enda slag. Jag känner mig lite orolig över att vi hela tiden hamnar i diskussioner om protokoll, dagordningar, texter och vem som sade vad. Det gör att vi aldrig får någon bra dialog och debatt.

Anförande nr 171

Göran Holmström (kd): Det som nu gör diskussionen svår är ju Socialdemokraternas omsvängning när det gäller trängselskatterna. Det är inget att hymla om. Diskussionen om trafik och infrastruktur kunde ha varit en helt annan om ni inte hade bytt fot i frågan.

Jag fäste mig vid det du sade inledningsvis om nya finansieringsformer. Nu specificerar du att det kan handla om PPP, som det kallas. Vad är det? Jag tycker att det är en spännande debatt och jag ser gärna att vi kommer igång med det. I budgeten hittar jag ingenting om det. Du väljer ändå att ta upp det i ditt inledningsanförande om budgeten. Jag antar att det beror på att vänstern och Miljöpartiet inte är med på det tåget. Du kan gärna bekräfta det.

Jag tror nog att du på den här sidan av salen kan hitta flera partier som är villiga att diskutera alternativa finansieringslösningar.

Anförande nr 172

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Det finns ju i de remissvar som vi har avgivit, inte minst på Förbifarten, resonemang som handlar om hur vi ska klara finansieringsfrågorna framöver när det gäller de stora infrastruktursatsningarna. Det har också förekommit skrivelser i medierna utifrån att det har blivit omprioriteringar på statlig nivå.

Jag menar att man då måste våga diskutera vilka finansieringslösningar vi ska se framöver för att klara av att lösa både kollektivtrafiken och vägutbyggnaden. Jag är inte tvärsäker på var vi ska landa och vilka objekt och investeringar det handlar om.

Jag glömde att säga en sak i mitt förra inlägg, Göran. Du tog upp en konkret sakfråga som inte handlar om att avsätta Göran Persson och Annika Billström. Vi ska ha alkoholås i bilparken i staden. Det är ett beslut inom ramen för trafiksäkerhetsprogrammet. Jag kommer självklart att följa upp hur det ser ut med upphandlingarna. Det är illavarslande om inte beslutet följs. Det är allvarligt menat att vi måste ställa om till en miljövänlig bilpark och att vi ska ha alkoholås i våra bilar. Det ska gälla samtliga våra upphandlingar, så det kommer jag att följa upp.

Anförande nr 173

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag vill tacka borgarrådet Rönngren för hans inlägg. Det var närmast förlösande i tonen och inställningen.

Det var också bra att du gav besked om Förbifarten, Citybanan och kollektivtrafiken. De är alla väldigt nödvändiga frågor där du och socialdemokratin faktiskt behöver prata med oss andra. Det finns ett stort problem i detta. Du säger att det handlar mycket om formaliafrågor. Det måste det ju göra eftersom det för oss inte är formaliafrågor om man inför trängselskatter. Det handlar inte om vem som sade vad utan om vad som görs.

Det handlar också om Socialdemokraternas roll till sin omvärld, det vill säga till regeringen och till era kompisar här i stadshuset. För att låsa upp de låsta situationerna behövs det ett utökat samarbete kring de frågor som är fullkomligt avgörande för stockholmarna, det vill säga en utbyggnad av både kollektivtrafik och biltrafik. Är du beredd att ta det steget och kasta loss?

Anförande nr 174

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag tror att det är oerhört viktigt att vi alla kastar loss och tar samma riktning. Det har hänt en hel del i vår region och i länet över tiden. Vi har fått samförstånd mellan kommuner och över blockgränserna i stora och viktiga frågor. Om Stockholm och vår region ska kunna lyfta fram våra perspektiv och få genomslag för de behov och krav som vi har i vår region måste vi vara mer överens och sluta käbbla. Det finns flera indikationer på att vi börjar närma oss det.

Jag tycker också att det är oerhört viktigt. Vi har ju olika forum där vi diskuterar olika frågor. Jag har själv tagit initiativ till att vi ska ha en politisk styrgrupp i det här huset kring Citybanan eftersom det är en så oerhört viktig fråga med många dimensioner och mycket knepigheter. Det är viktigt att vi hittar forum och kan sköta dialogen över blockgränserna i så stora och avgörande frågor. Det håller jag fullständigt med om.

Anförande nr 175

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande! Jag tänker inte hålla någon lång drapa om biltullar. Jag tror att jag tillräckligt många gånger har talat om vad jag tycker om dem, nämligen att jag inte tycker om dem.

I vårt budgetförslag tar vi upp många andra viktiga saker. Innan jag går in på dem måste jag göra en kommentar till Mehdi Oguszoys oförsämlda och okunniga inlägg.

Det är okunnigt och oförsämt både mot oss i oppositionen och mot privata p-aktörer i vårt län och i vår stad. Det handlar banne mig inte om att man jobbar bättre och rättare bara för att man får lönen från kommunen, Mehdi. Jag tycker att du är rent ut sagt oförsämd mot de privata aktörerna. De jobbar så gott de kan. De jobbar väldigt bra de också. Jag hoppas verkligen att du tar reda på fakta innan du nästa gång kommer med ett okunnigt inlägg.

Jag kan inte låta bli att ta upp frågan om parkeringsplatser. Enligt Miljöpartiet är ju parkeringsplatser det enda vi jobbar för när det gäller stadsplanering. Så är det självklart inte. Men vi jobbar mycket för att bygga bort den brist på p-platser som ni på den där sidan har orsakat.

Parkeringspolitiken är en mycket viktig del av hela trafikpolitiken. Parkeringspolitiken är trafikregulatorn. Det är inte en ekonomisk mjölkkossa åt staden, om det är det ni tror. Från Miljöpartiets sida har man försökt sätta käppar i hjulet för i princip vartenda förslag till p-platser som läggs fram här. Tillsammans med sossar och vänsterpartister, som är flata i den här frågan, är ni ansvariga för det kaos vi har när bilister snurrar runt och letar p-plats och inte hittar någon.

Tack och lov att Stockholm parkering fungerar så bra och bygger så bra. Jag hoppas att Trafikkontorets parkeringsövervakning också fungerar bra. Jag läste i tidningen att p-vakterna där nu äntligen ska utrustas med handdatorer. Det gör p-vakternas arbete lite lättare, om inte handdatorerna är för tunga och om de fungerar när de regnar – men det utgår jag ifrån att de gör.

Jag vill i detta sammanhang ge en eloge till våra p-vakter, både Parkabs, Trafikkontorets och de privata aktörernas p-vakter. Tack för att ni finns. Tack för att ni gör ett himla bra jobb. Vi behöver er, särskilt när den sittande majoriteten rör till trafiken i staden.

Av olika skäl ökar bilinnehavet i innerstaden. Det är oftast på grund av det ekonomiska välståndets ökning. Bilismens fiende nummer ett, Miljöpartiet, tror att om vi låter bli att bygga p-platser och nya vägar får vi ett bilfritt paradisiskt Stockholm. Så är självklart inte fallet. Stockholmarena är kloka nog att själva bestämma om de vill ha bil, hur många bilar de vill ha och var de vill bo med sin bil. Det kommer de att fortsätta med, vad ni än försöker.

Anförande nr 176

M e h d i O g u s z o y (v): Jag kanske var otydlig med vad jag menade. Jag menade naturligtvis att ni vill sälja Parkab som har en utmärkt fungerande verksamhet. Jag är emot att ni sprider myter och desinformation till invånarna om att vi skulle

vara på jakt efter att bötfälla dem. Så är inte fallet. Vårt syfte är att öka trafik-säkerheten och att öka framkomligheten och få en bättre miljö i staden.

Om man privatiserar finns det risk att de som utför detta jobbar på provision. Då kommer stockholmarna ännu mer att känna att de måste betala höga böter och avgifter.

Anförande nr 177

Inge-Britt Lundin (fp): Suck, säger jag bara! Sprida myter och desinformation har vi lärt från de gamla kommunistländerna. Det är väl det de har ägnat sig åt mest av allt.

De diskussioner vi har haft har handlat om att sälja Parkab till personalen. Samma personal som du säger gör ett himla gott jobb i dag skulle alltså i morgon göra ett skitjobb. Är det sant, Mehdi?

Anförande nr 178

Åsa Romson (mp): Det var ju bra att vi fick ett förtydligande från Folkpartiet om att de anser att parkeringsutrymme och parkeringspolitik är en regulator. Det trodde jag inte. Jag trodde att ni tyckte att vi ska ha många parkeringsplatser. Så fort en stockholmare köper en ny bil är kommunens kärnuppgift att hänvisa en ny, ledig och subventionerad – gärna gratis – gatuparkering. Söktrafiken skulle ju inte vara mindre om den subventionerade gatuparkeringen låg kvar på 1990 års nivå, vilket är vad ni har velat hela tiden för att ni ska framstå som sådana otroliga bilistflörtare.

Det enda som Miljöpartiet kräver är ju att bilarna ska betala sitt verkliga pris så att det lönar sig att spara på Stockolms gatuutrymme och våra parker så att alla stockholmare kan dem utnyttja och inte bara bilägarna.

Anförande nr 179

Inge-Britt Lundin (fp): Du har inte hängt med i utvecklingen, Åsa Romson. Ni fortsätter att med en dåres envishet hävda att bilar är strunt. Det är något vi inte ska ha i den här staden. Egentligen borde vi gräva ett stort svart hål och låta dem köra ned där och aldrig komma upp igen. Då har vi löst alla problem. Så ser inte verkligheten ut, Åsa.

Faktum är att stockholmarna själva må bestämma om sina liv, hur många bilar de vill ha, var de vill ha dem och var de bor med sina bilar. Tänk om man har tre bilar i en familj, Åsa. Så fruktansvärt gräsligt! Då måste du ingripa, tycker jag.

Anförande nr 180

Eva Louise Erlandsson Slorach (s): Jag tror inte att du har läst vårt förslag till budget när det gäller parkeringar, Inge-Britt. Det är Moderaternas förslag du har läst. Där står det nämligen att man ska avskaffa parkeringsvakter. Det lät som om du inte var med på det.

I vårt förslag till beslut står det om färre felparkerade bilar: Målet med 85 procent rätt parkerade bilar måste uppnås om vi ska få en säker och bra trafikmiljö. Jag förutsätter att du röstar på det när vi kommer till votering.

Anförande nr 181

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Eva Louise! När det gäller parkeringspolitiken i den här staden anser jag att ditt parti enbart är ett lydparti under Miljöpartiet

Anförande nr 182

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi anser inte att trafikövervakningen ska drivas i privat regi eftersom vi anser att det är myndighetsutövning. Vår primära oro gäller att ni vill ha en besparing på 30 miljoner. Vi har just nu 210 parkeringsvakter i tjänst. 30 miljoner mindre blir en halvering av antalet. Jag har mycket svårt att förstå hur en halverad personalstyrka ska kunna göra ett lika bra eller bättre jobb.

När det gäller att köra ned bilarna i svarta hål säger jag. Mycket gärna. Ned med bilarna i parkeringsgarage. Vi har hela tiden stött utbyggnaden av garage här i staden.

Anförande nr 183

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Det värsta är, förstår du, att de kommer upp igen.

Kan du tala om för mig varför de personer inom Parkab som gör ett oerhört bra jobb i dag skulle göra ett oerhört dåligt jobb i morgon om de fick lön från sitt eget ägda bolag.

Anförande nr 184

S t e n N o r d i n (m): Jag ska återkomma till Leif Rönngrens diskussioner. Jag har tillsammans med det socialdemokratiska kommunalrådet Hans Ekström i Eskilstuna skissat en modell för trafiksamtal som nu ligger till grund för trafiksamtalen i Mälardalen och försöken till en gemensam prioritering. Det är nödvändigt med samarbete.

Det innebär ju inte att jag tänker bli alltför gullig mot dig här och nu. Det finns ju ett politiskt ansvar även när det pågår trafiksamtal. Jag är kritisk mot att det har gått ett antal dagar sedan det damp ned ett pressmeddelande från Vägverket som säger att de viktiga trafikleder som vi, inte minst i den här salen, har slitit med, bråkat om och lagt ned pengar på – E 18 och Norra länken – plötsligt har åkt flera år bort i framtiden. Det skickar Vägverket ut ett litet pressmeddelande om.

Jag är kritisk mot både Vägverket och regeringen för det agerandet. Vi har en finansieringsöverenskommelse där vi ska anslå 2 miljarder till Norra länken. Då kan väl inte den ena parten plötsligt bara säga: Det här gör vi lite senare.

Du har ju också ett ansvar. Vad har jag hört från dig, Leif Rönngren? Det är möjligt att du har ringt till Ulrika Messing och gett henne en utskällning som inte jag vet om,

men det måste du nog tala om för oss andra och för stockholmarna annars tror jag inte att det gör så mycket nytta.

Vi måste reagera, även om det är dina partikompisar och det börjar närma sig val och kan vara känsligt. Vi måste reagera när sådant händer. Det är inte acceptabelt.

Ni socialdemokrater har ju haft synpunkter på hur snabbt Norra länken skulle byggas. När regeringen säger att den nu åker två år in i framtiden, kan vi ju inte bara tiga. Till det är kopplat det som vi vill göra på Klarastrandsleden, en av våra värsta trafikproppar. Vi vill bygga den till fyrfiligt i två fält. Det kräver att Norra länken blir klar. Om den åker på framtiden drabbas Klarastrandsleden, Sveavägen och hela Stockholmstrafiken.

Vi kommer att utkräva det politiska ansvaret. Vi kommer att fortsätta att vara beredda att sitta i trafikgrupper, att vara med och även i opposition ta ansvar för de här frågorna som måste leva i flera mandatperioder. Vi kommer naturligtvis inte att bortse från vem som har det politiska ansvaret. Just nu är det du, Leif Rönngren.

Anförande nr 185

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan nog leva med att man inte är alltför gullig mot mig.

Jag tycker att det som Sten framför som huvudbudskap, nämligen att vi måste ha dialog och samtal, är viktigt. Vi har självklart ett ansvar. Det ansvaret tar vi. Vi ligger på i varje enskilt fall där det kommer fram fakta om att överenskommelser kanske drar ut på tiden eller att vi inte ser resultat av dem. Det är oerhört viktigt att vi gör det. Om vi inte reagerar blir det som Sten säger. Det kommer att vara mycket mer som går oss förbi om vi inte ställer oss upp och kräver vår rätt och talar om vad vi menar ska ske.

Vi har gjort en hel del sådana insatser. Det är därför det har hänt så oerhört mycket, inte bara när det gäller vägar och kollektivtrafik utan också när det gäller bostadsbyggandet. Det är precis så vi jobbar.

Jag lovar att vi ska berätta mer om det arbete vi bedriver både för oppositionen och för stockholmarna, och vi kommer att inbjuda till samtal. Vi kommer att göra det från och med i dag och hela vägen fram till valrörelsen. Vi vill fortsätta att ha det politiska ansvaret.

Anförande nr 186

Borgarrådet N o r d i n (m): Stockholmarna tror ju på det de ser och upplever. Tro inte att de är lättflörtade. Det ska de heller inte vara. De sitter i köer. De upplever många av sina arbetsdagar i kollektivtrafik som inte fungerar. Detta kräver kraftfulla insatser från dem som har det politiska ansvaret. Även om det är de egna partikompisarna knappt ett år före valet, måste man ta itu med detta.

Anförande nr 187

R o l f L i n d e l l (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska skifta från det traditionella och från hela kommunen till det lokala. Jag är ordförande i en av stadens stadsdelsnämnder. Under den här rubriken diskuterar vi ju också stadsdelsmiljön.

Jag vill för det första säga att dialogen mellan Sten Nordin och Leif Rönngren är något som jag tycker att vi ska ta till oss. Det är början till något som kan vara ganska bra, nämligen att hitta de gemensamma nämnarna när vi vill satsa på något som har långsiktiga konsekvenser. Det måste vi lära oss av andra kommuner och städer i landet.

På samma sätt är det på den lokala nivån. Trygghetsfrågorna är mer och mer uppmärksammade. Till det hör sådant som belysningsfrågor och hur vi ska hantera miljön i våra parker. Många av oss som sitter i den här salen är ledamöter i olika stadsdelsnämnder. Vi får ta på oss det. Vi ska försöka få till ett större samarbete kring de frågorna.

Vi läser om sådant som händer i den mörka Humlegården. Vi vet att det finns vägar med alléer där sikten är alldeles för dålig och där belysningen är alldeles för dålig. På natten ser man knappt om någon tänker gå över gatan när man kör bil till exempel.

Jag tycker att vi ska jobba tillsammans med att få ett bra sådant program och få en bra belysning som ökar säkerheten för oss alla. Det måste vi jobba tillsammans med.

Det finns naturligtvis andra bakgrunder till detta än rent tekniska. Man löser inte alla problem i Humlegården med bättre belysning. Det hjälper inte heller med bättre belysning utmed Valhallavägen och Karlavägen. Det finns bakomliggande orsaker som vi måste se i ett helhetsperspektiv.

Vi måste ta en diskussion med stadens bilister i riktning mot en ökad trafiksäkerhet. Man måste som bilist ta ett större ansvar än vad man gör hittills för att köra trafiksäkert. 30-zonerna är ett klart bidrag till detta. Vi måste få en annan trafikmoral i staden.

Det är viktigt att man hittar andra orsaker bakom överfall och annat i Humlegården än bara belysningen. Självfallet måste vi diskutera vilka effekter till exempel kroglivet i den heta delen av staden runt Stureplan får. När vi går in i ett starkt alkoholberoende och ökat supande allt längre ned i åldrarna får vi också problem.

Det är också sådant som vi måste se. Vi kan inte bara prata teknik. Vi måste också se de bakomliggande orsakerna. Det tror jag att vi måste jobba stenhårt med tillsammans.

Anförande nr 188

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Rolf Lindell ger en väldigt verklighetsnära beskrivning av hur bedrövligt det faktiskt är i våra parker och i innerstaden, hur mycket belysning som saknas och hur mycket buskage som växer upp. Skillnaden mellan dig och oss är att du faktiskt kan besluta att det görs något åt det. Att jag sätter mig ned och pratar med dig om det har väl ingen effekt. Du sitter på pengarna,

du sitter på besluten, du sitter på möjligheten att göra något. För dig är det bara att agera.

Att jag gör uttalanden och kommer med förslag, vilket jag har gjort otroligt många gånger i alla möjliga nämnder, har ingen effekt så länge ni inte dunkar igenom det som dina beslut. Fatta beslut om mina förslag så har du något konkret att göra.

Anförande nr 189

R o l f L i n d e l l (s): Med samma inskränkta synsätt skulle man kunna säga att det inte finns någon anledning för borgarrådet Rönngren att prata med Sten Nordin. Det är ju han som sitter på besluten. Varför ska vi ha en sådan dialog?

Även om vi har en politisk position måste vi självklart diskutera och ha en dialog. Jag är övertygad om att vi kommer att ha en bra dialog med dina partikamrater i vår stadsdelsnämnd, Madeleine. Det har vi haft hittills, och det kommer vi säkert att fortsätta att ha. Det är nödvändigt.

Anförande nr 190

S e b a s t i a n C e d e r s c h i ö l d (m): Det är bra att Rolf Lundell har vaknat när det gäller belysningen. Vi har tjatat länge om belysningsfrågan, egentligen hela den här mandatperioden. Problemet är att lamporna inte kommer ut. Det har funnits budgetmedel men det har gått väldigt trögt att få ut lamporna på gator och torg.

Jag hoppas att Rolf Lundell intresserar sig för detta och ser till att lamporna kommer ut. Det gäller inte bara den säkerhetsbelysning som vi alla vill ha, utan också den belysning som tar fram vår vackra stad. Det ska inte heller glömmas bort.

Det är bra att sossarna nu har fattat att vi måste få upp lampor. Se till att det händer också.

Anförande nr 191

R o l f L i n d e l l (s): Det ska vi absolut göra. Om vi får fortsätta att ha stadsdelsnämnderna kvar, vilket du inte vill – du hör ju till dem som vill ta bort dem – kan vi få en väldigt bra lokal dialog och ett lokalt samarbete över partigränserna och göra detta tillsammans. Det är en konstruktiv inställning, tycker jag.

Anförande nr 192

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Rolf Lindell tar upp en viktig fråga om den senaste tidens våldtäkter och otrygghet. Det som händer just nu är att Socialdemokraterna privatiserar tryggheten när man tillåter att privata väktarbolag tar över ordningshållningen och tillåter att den statliga offentliga polisen träder tillbaka från sitt ansvar.

Man drar in på polisen och de tvingas ägna sig åt administration och byråkrati. Stadens vänstermajoritet tar själv initiativ till att på stadens mark och fastigheter

tillåta, och till och med uppmuntra, nämnder och förvaltningar att låta privata väktarbolag ta över bevakningen.

Såg ni valaffischerna i valrörelsen? Där stod det: Låt väktarna sköta tryggheten. Privatisera polisen.

Det är självklart bättre att det finns väktare på Gullmarsplan eller i Humlegården eller på Sergels torg än att det inte finns någon bevakning alls. Men ni gör ju så att staten och kommunen abdikerar från sitt ansvar. Det är något som vi måste våga diskutera samtidigt som det finns många andra bra åtgärder mot otrygghet.

Anförande nr 193

R o l f L i n d e l l (s): Vi bör nog alla vara lite bekymrade över utvecklingen när de ordinära krafter vi har för bevakning inte riktigt räcker till. Det har vi också anledning att fundera över tillsammans.

Vi har en otroligt bra samverkan med vårt närpolisdistrikt. Vi för ständiga dialoger om de problem som dyker upp i de områden som är heta för oss. Jag tror att man måste hitta mekanismerna bakom. Vi kan inte lösa allt med bättre lampor och mer poliser. Det finns andra krafter som vi måste ta tag i tillsammans.

Anförande nr 194

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! När jag cyklar på Hornsgatan är det ofta dubbelparkerade bilar i cykelfälten. Det är oerhört farligt, inte bara för mig som cyklar utan också för de bilar som måste väja när man cyklar ut för att ta sig runt.

Ni säger att det är legitimt för bilister att fatta sina egna beslut. Det är ett individuellt val. Man är lite hungrig och går in på McDonald's och äter. Det underlättas av att Moderaterna och Folkpartiet nu föreslår sämre parkeringsövervakning. Jag tycker att det snarare är en flört med de bilister som man vill ha kortsiktiga röster från än ett försök att värna om transportörerna, funktionshindrade, fotgängare och cyklister som är helt beroende av att stadens regler när det gäller gatuutrymmet faktiskt följs. Det är en farlig politik som baserar sig på att det är djungelns lag som ska råda i Stockholm. Vi vet att det då är de starkaste som vinner.

När det gäller trafikpolitiken är det vida känt att om man ska titta på vad som händer i trafiken är inte Stockholm något unikt exempel. Storstäder finns på flera ställen i världen. Vi har unika geografiska förutsättningar till viss del, men det finns mycket trafikforskning som kan ge oss både läxor och lärdomar från andra håll.

Vi i Miljöpartiet har under den här perioden verkligen försökt att föra in den typen av erfarenheter. Vi vill titta på hur det ser ut. Varför är det sådan skillnad mellan Los Angeles och New York? Los Angeles har sina enorma köer och vida mycket större vägutrymme än New York. Vad gör Köpenhamn för att få över korta resor till cyklism? Vad gör Paris och London när det gäller parkering och trängselavgifter som vi kan använda oss av i Stockholm?

Vi vet att bildelning, *car-sharing*, bilpooler är något som kommer starkt inte bara i Holland, som är ett tätt land, utan i många storstäder. Man har behov av bil ibland och man har behov av olika typer av bilar. Vi tycker att de nya trafikinstrumenten ska användas också i en modern stad som Stockholm. Vi vill inte att trafikdebatten ska stå och stampa i sina 30 år gamla hjulspår.

Per Bolund, min kollega, ställde en fråga inledningsvis om vilka institutioner oppositionen bygger på när man påstår att sexfiliga motorvägar ska lösa trängselproblemet. Vi kan inte se annat än att man på forskarsidan är överens. Det är inte trängseln man löser med sexfiliga motorvägar. Däremot kan man uppnå andra saker. Man kan till exempel få en större spridning på staden. Vi är emot det i vår översiktsplan. Vi vill ha en tät stad. Vi tycker att man ska tänka på det när det gäller utbyggnaden av motorvägar.

Ni vill uppenbarligen hellre gjuta in era händer i så stora betongprojekt som möjligt. Vi står kvar i den gamla politiken. Det kan handla om Förbifart Stockholm eller en ny godsterminal i Nynäshamn.

Anförande nr 195

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Stockholm har under den senaste månaden figurerat på ganska obehagliga sätt i medierna. Det handlar om överfall och om den otrygghet som många stockholmare upplever i staden.

Det är en verklighet för många av oss. Vi tänker på hur vi rör oss. Vi tänker på hur våra barn rör sig. Om vi är äldre tänker vi på att inte utsätta oss för onödiga faror. Det är otroligt obehagligt. Slutsatsen av ett sådant tänkande är att människor håller sig hemma och att vi får tomt på våra gator.

Från Stockholms stadshus ledning har den här diskussionen mötts av största möjliga tystnad. Det har inte rests krav på fler poliser till Stockholm. Det har inte skett någon massuppsättning av lampor. Det har inte skett någon total massaker av alla farliga buskage i staden.

Jag tycker att det är oerhört allvarligt. Jag vet att majoriteten i budgeten hummar lite kring trygghetsfrågorna. Det är alldeles för lite och alldeles för sent. Det kommer heller inte att leda till någonting.

Man säger att man myllar ut lite pengar till trygghetsskapande åtgärder. Jag vet från min stadsdel att det inte kommer att bli något i slutändan. Våra tjänstemän funderar återigen på hur man ska spara in på stadsmiljön. Det kommer inte att leda till några insatser för att öka tryggheten.

Trygghetsfrågorna är en utmaning för Stockholm. Trygghetsfrågorna är viktiga för oss alla. De måste upp på den politiska dagordningen. Vi måste börja ställa människor till ansvar för dessa frågor. Jag vill hävda att Socialdemokraterna ligger efter – inte ett steg, utan en mil.

Jag efterlyser förslag. Jag efterlyser bifall till de förslag till åtgärder som vi har lagt både här och i olika nämnder. Vi behöver ett åtgärdsprogram för trygghetsfrågorna, och vi behöver det omedelbart.

Anförande nr 196

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Först och främst vill jag instämma i att det är allvarligt om våra medborgare känner sig otrygga. Vi får en stad som vi inte vill ha. Beskrivningen är riktig. Det är färre som vågar röra sig ute. Med det blir det ännu mer otryggt.

Vi måste se till att vi får en stadsbild med mer människor i rörelse. Vi måste också jobba med både städning och ljusfrågor så att det blir mer tryggt.

Det har varit satsningar över åren, framför allt på ljus. Vi har Nattljusvisionen som den dåvarande borgerliga majoriteten satte i gång. Jag tror att det är dags att följa upp de åtgärderna och vidta ett antal nya åtgärder och konkretisera vad vi behöver göra gemensamt i de olika delarna. Det är olika saker som behöver göras för att vi ska få en tryggare stad.

I vår budget finns ett antal förslag som vi kommer att genomföra. De är dessutom finansierade.

Farliga buskage ses alltid över.

Jag återkommer till trygghetsfrågan senare.

Anförande nr 197

Madeleine Sjöstedt (fp): Det må vara naivt, men om man sitter som ansvarig politiker i Stockholms stadshus och hör vad som händer ute på stan tycker jag att man borde kommendera ut åtgärder omedelbart. Det kanske är löjligt, men jag tycker att man måste agera. Man måste göra det nu.

Jag hävdar att problemen med trygghetsfrågorna är att de är uppdelade på alla möjliga olika nämnder, stadsdelsnämnder och olika borgarråd. Ingen av er tar riktigt ansvar för de här frågorna. Jag efterlyser det. Jag tycker att det är er plikt och er skyldighet. Det ska ske snabbt.

Anförande nr 198

Ann-Marie Strömberg (v): Jag känner inte igen mig i beskrivningen att vi ingenting gör. Lokalt arbetar vi i min stadsdelsnämnd med de här frågorna i vårt lokala brottsförebyggande råd tillsammans med våra förträffliga närpolis, de lokala företagarföreningarna och medborgare som är alerta när det gäller att påtala problem. Vi jobbar just med frågor som hur man kan se till hur den fysiska miljön blir öppen och ljus och trygg och hur vi kan komma till rätta med ordningsproblem. Vi arbetar med de frågorna.

I vår budget har vi faktiskt en slant avsatt för bättre stadsmiljö. Jag tycker att din bild är mörkare än vad det finns skäl till. Du har definitivt fel när du säger att vi ingenting gör. Stadsdelsnämnderna är utmärkta forum för de här frågorna. Där har vi lokal-kännedom.

Anförande nr 199

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag har för länge sedan förstått att Liljeholmen är paradiset på jorden. Jag gratulerar Ann-Marie Strömberg, och alla andra som bor där, till att bo där. Jag förstår att det måste vara perfekt.

På några andra ställen är det inte lika perfekt. Jag bor i en stadsdelsnämnd där man återigen sparar på de här frågorna trots vad majoriteten inne i staden säger. Jag vill inte vara ful, Ann-Marie Strömberg. Men man pratar om brottsförebyggande råd och om vad man kan göra på lång sikt. För mig är det så att när en 14-åring våldtas utanför Globen krävs det åtgärder omedelbart.

Det behövs krisåtgärder och att man går igenom hela staden och ser vilka åtgärder man kan vidta nu, i dag, helst i går.

Anförande nr 200

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! Den som hävdar att bilavgifter är orättvisa eftersom fattiga diskrimineras bortser från att de som inte har råd samt de yngsta och de äldsta i dag ensidigt drabbas av trängselns nackdelar utan att deras egen rörlighet förbättras. Dessutom, om intäkterna utnyttjas i kollektivtrafiken, skulle de främst gynna de ekonomiskt svagaste.

Det är inte jag som har skrivit det. Det är ett citat ur en huvudledare i tidningen The Economist den 6 december 1997.

Jag vill härmed återknyta till mitt första inlägg.

Från oppositionen låter det som om de kommande trängselskatterna vore den största katastrof som drabbar den enskilde medborgaren. Jag vill erinra om att det fanns en tid då det inte alls var sådana tongångar från den nuvarande oppositionen. Det fanns en tid då ni var väldigt positiva till bilavgifter, eller biltullar som ni föredrar att kalla dem, under förutsättning att de användes till att finansiera motorvägar. Om man använde pengarna till vägar var det inte någon ekonomisk totalkatastrof för privatpersoner som är beroende av bil.

När vi vill använda pengarna till utbyggd kollektivtrafik är det annat ljud i skällan. Snacka om var ni har er solidaritet!

Vi vill bygga ut kollektivtrafiken så att så få som möjligt ska vara beroende av att köra bil. Då blir det också mer plats för dem som verkligen behöver köra bil. Det är det som är avsikten med vårt trängselavgiftsförsök.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

En fråga som jag fortfarande inte har fått svar på från oppositionen när det gäller parkering är: Hur kan man göra ett lika bra eller bättre jobb för 30 miljoner kronor mindre och halverad personalstyrka? Jag förstår inte det.

Anförande nr 201

Borgarrådet N o r d i n (m): Nu får du vara lite ärlig, Ann-Marie. När det gäller biltullarna struntar du i Johanna i Skärholmen. Det är vad du gör. Det går inte att påstå något annat när man inför en sådan avgift som direkt slår mot den som har minst marginaler. Under det att den här, vad han nu hette, Sparre på Östermalm, som kanske har tjänstebil, inte betalar en krona ska Johanna i Skärholmen betala alla kronor. Det har ju du varit med och bestämt, Ann-Marie Strömberg.

Jag tycker att det är modigt av dig att ta upp debatten ur det perspektivet, får jag säga. Den elogen ska jag ge dig. Men du har faktiskt tippat henne över bord i den här frågan, särskilt när ditt parti har ett medansvar för att vi inte får tillräckliga anslag för att utveckla kollektivtrafiken, som skulle kunna vara Johannas alternativ. Särskilt när du har bidragit till en utveckling där det är otryggt att ge sig ut och åka på kvällen har du verkligen övergivit Johanna.

Anförande nr 202

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Sten Nordin! Om Johanna vill handla i Skärholmen har Skärholmen väldigt goda kollektivtrafikförbindelser så att hon kan ta sig dit, och det tror jag att hon gör också som den förnuftiga kvinna vår Johanna är. Men vad jag inte förstår är att de avgifter som ni tyckte var helt okej om de finansierar vägar är en totalkatastrof om de finansierar kollektivtrafik.

Anförande nr 203

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Men, Ann-Marie Strömberg, det är inte bara arbetsresor vi pratar om. Det handlar också om många privatresor när föräldrar skjutsar sina barn till fritidsaktiviteter, när man drar sig till och från idrottsplatser och så vidare.

Det finns också andra aspekter på just arbetsresor. Var det meningen att näringslivet skulle drabbas hårt av trängselavgifterna? Uppgifter jag fick mig till livs häromdagen visar att ett småföretag som till exempel vill ersätta sin hantverkare för att åka bil i tjänsten, där avgiften är 60 kronor för en dag, får en kostnad på 192 kronor för att finansiera de arbetsresorna. Det blir enorma summor för småföretagen och för tjänstesektorn. Om den anställda är en av tusentals stockholmare som använder egen bil i tjänsten och varje dag kommer att nå maxbeloppet på 60 kronor blir det en trängselskatt på 1 200 kronor per månad och en kostnad för arbetsgivaren på över 3 800 kronor per månad.

Var det meningen att riksdagsledamöter och anställda i statlig tjänst skulle ha fri framfart, och var det meningen att det skulle vara gratis trafik inom tullsnittet?

Anförande nr 204

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det vi vill uppnå, Göran, är att så många som möjligt ska åka kollektivt. Det är därför det är så oerhört viktigt för oss att vi använder inkomna avgifter för att finansiera en utbyggd kollektivtrafik. Försöket innebär inte heller enbart avgifter. Det är också en utbyggd kollektivtrafik. Då blir det också mer plats och ökad framkomlighet för dem som verkligen måste köra. Det är ett annat system vi vill ha, ett systemskifte.

Anförande nr 205

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Ann-Marie Strömberg! Det krävs faktiskt ett visst mod av dig, som jag beundrar, att ta upp de fattiga förortsbornas fördelar med biltullar. Hur du får ihop det är fullkomligt obegripligt. Biltullarna är Vänsterns krig både mot förorten och mot de fattiga i förorterna, därför att det är precis de som inte längre ska ha rätt att åka på vägarna. De ska inte längre ha någon valmöjlighet. De ska inte få ha råd att åka där. De ska göra något annat. Då ska de åka med kollektivtrafiken. 12 000 personer till ska få plats i tunnelbanan.

Ni pratar så fint om utbyggd kollektivtrafik. Det låter ju himla bra. Men det går inte att bygga ut tunnelbanan mer än i dag. Om du någon gång pendlar från Farsta, Skärholmen eller någon annan förort in till staden på morgnarna vet du att det är smockfullt. Där ska ni ha in 12 000 människor till. Då kommer de människor som ni har tvingat bort från vägarna att få stå där och trängas ännu mer. Detta är närmast ett krig mot de fattiga, framför allt de i förorterna.

Anförande nr 206

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): I den mån vi för något krig är det för förortsborna. Det du glömmer är att de verkligt fattiga inte har bil. De åker kollektivt. Där har vi också många kvinnor. Vi har lågavlönade. Vi har barn och ungdomar, som är för unga för att köra bil. Vi slåss för kollektivtrafiken.

Jag åker väldigt ofta Skärholmslinjen. Eftersom jag bor i Liljeholmen åker jag ofta den linjen. Sedan det har kommit in förstärkningsbussar har det blivit betydligt mer plats på tågen också. Dessutom jobbar vi på att få ut spårbunden trafik. Vi ska ha en tvärbana i sydväst så småningom också, bättre tvärförbindelser. Det är den politiken vi jobbar för. Men ni vill ju ha ett samhälle där man är helt beroende av bilar, och då fortsätter trafikinfarkten till en katastrof.

Anförande nr 207

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Jag känner mig föranledd att tala om för oppositionen att det här är en budgetdebatt. I en debatt brukar man ha ett utbyte av åsikter. Jag ställde ett antal frågor i mitt inledningsanförande till oppositionen. Åsa Romson ställde samma frågor. Vi har inte fått tillstymmelse till svar än så länge. Jag vill böna och be er som debatterar för oppositionen: Kan ni vara snälla och trycka på replikknappen och ge mig svar på de frågorna.

Jag ska upprepa vad frågorna handlar om. De handlar om Essingeleden. Innan ni har en chans att bygga någon av era ringleder som ni vill bygga kommer det att bli från

140 000 fordon per dygn till 200 000 fordon per dygn på Essingeleden under en 15-årsperiod. Hur har ni tänkt hantera den situationen? Hur ska ni kunna få flyt på Essingeleden? Ni hänvisar ju bara till ringleder i er reservation till budgetförslaget. Hur ska ni hantera Essingeleden med 50 procent mer bilar innan det finns en chans att ringlederna är klara? Har ni någon lösning på det problemet?

Vi har en lösning. Avgifter kan klara av det här systemet utan problem. Men er lösning är tydligen bara värre köer för stockholmarna. Men då ska man vara ärlig och tala om det för stockholmarna. Fram tills ringleder byggs finns det absolut ingen chans att ni kan lösa de här problemen.

Jag kan också upplysa om att Essingeleden har gått ned från fyra till tre körfält på grund av Lodbrokcidenten. Vägsystemet klarade faktiskt av det i måndagsrusningen. Enligt Vägverket beror det på att trafiken har spritts ut så att man åker tidigare eller senare. Det är precis det som ekonomiska styrmedel är till för, att man ska försöka styra om trafiken. Men det alternativet säger ni nej till. Ni vill inte utnyttja de möjligheterna, vilket innebär att det kommer att bli totalt kaos på Essingeleden om er politik får genomslag.

Sedan ställde jag frågan vad som kommer att hända med framkomligheten när de här ringlederna väl är byggda. Ni säger alla tre partierna i era reservationer att framkomligheten blir bättre av att man bygger ringleder. Jag gav ett par exempel på personer som inte tycker det. Folk från Vägverket säger att så inte är fallet. Det blir inte bättre. SIKA säger samma sak. Om det inte räckte med de exempel jag gav kan jag ge några nya här.

Stockholms stads egna tjänstemän säger i en rapport som man tog fram när ni var i majoritet förra gången att tillförd kapacitet ökar reseedefrågan. Detta leder till att den trånga sektionen kommer att flyttas runt i trafiksystemet. Frågan är om det på sikt är möjligt att bygga ut Stockholms vägtrafiksystem så att framkomlighetsproblemen undviks utan att någon form av betalsystem införs. Svart på vitt konstaterar våra egna tjänstemän att det inte går.

Ett annat exempel ges av regionplane- och trafiknämnden som tog fram översiktsplaner för Stockholms län, RUFS. De konstaterade att även om man bygger alla de leder som ni vill bygga ut, plus några extra som inte ens är med, skulle trafiken som fastnar i köer och trängsel öka med 40 procent till år 2030. Den skulle öka med 40 procent. Hur kan ni ha mage att i era reservationer påstå att detta är att lösa trängselproblemen? Jag förväntar mig ett svar.

Anförande nr 208

Göran Holmström (kd): Ett grundläggande skäl till att vi är för att Förbifart Stockholm byggs är att vi önskar att en större del av expansionen av den här regionen ska förläggas utanför innerstaden, kanske till och med utanför Stockholms stad. Det kanske inte blir den typen av tät innerstad i framtiden som människor egentligen mår väldigt bra av eller den typ av tät innerstad som Miljöpartiet önskar. Det blir en expansion som ligger längre från centrum, som inte uppfyller alla Miljöpartiets kriterier men som ändå möjliggör en expansion och utbyggnad. För det är förbifarten väldigt viktig.

Fler typer av tvärförbindelser, både på väg och på spår, tror vi är väldigt viktiga för att den här staden inte längre ska vara en radiell storstad där alla kommunikationer måste passera Stockholms innerstad utan där det också finns ett liv utanför tullarna.

Anförande nr 209

P e r B o l u n d (mp): Det var väldigt upplysande. Det var skönt att vi äntligen får reda på vad utbyggnaden av den här infrastrukturen egentligen handlar om. Men då måste man fråga varför det i er reservation på s. 60 står "infrastruktursatsningen för ökad framkomlighet". Det är ju det ni lyfter fram i reservationen, att ni ska skapa framkomlighet. Det har jag visat med mängder av exempel inte sker. Det finns ingen som tror på att det kommer att hända, och då förväntar jag mig att ni också är ärliga framöver, till exempel i valrörelsen, och säger: Ringleterna kommer inte att lösa trängselsproblemen. Vi vill inte ha några trängselavgifter. Vi dömer er till att sitta längre och längre tid i köer. Det är det som kommer att bli effekten.

Sedan är det också väldigt belysande att Kristdemokraterna vill ha en expansion utanför staden. Man vill ha det som brukar kallas *urban sprawl* helt enkelt. Man vill ha värre och värre trafikproblem på grund av att man tvingar människor att transportera sig längre och längre.

Anförande nr 210

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande! Per Bolund säger att i budgetdebatten ska man byta åsikter. Men ni har väldigt lätt för att gå i opposition trots att ni är i majoritet. I en budgetdebatt ingår det ju att oppositionen ställer majoriteten till svars. Det är vi som ställer frågorna och det är ni som kan komma med svaren, varför ni har gjort på ett visst sätt, varför ni lägger fram en viss budget. Vi kommer med en alternativ budget, som vi också har redovisat. Det vore väl bra om du kunde läsa den innantill i alla fall.

Jag återkommer strax i ett inlägg om många konkreta grejer i vår politik. Men jag tycker att du ska svara för det som ni lägger fram och på de frågor som vi ställer till er. Det är er skyldighet som majoritet. Vi lägger fram förslag om att man ska bygga ut kollektivtrafik och vägtrafik.

Anförande nr 211

P e r B o l u n d (mp): Jag håller med om att vi ska svara på de frågor som ni ställer till oss. Det är det som ingår i att vara majoritet. Oppositionen ska ställa frågor och vi ska svara på dem. Men det ingår också i majoritetens uppgift att granska de alternativ som oppositionen för fram, om de är rimliga, om det finns någon reson i dem, om de kan uppfylla det som ni hävdar.

Moderaterna hävdar i sin reservation, precis som Kristdemokraterna gör, att ringleder leder till ökad framkomlighet. Och jag har visat väldigt tydligt att det inte finns något som helst fog för det. Har ni några bra referenser som kan visa på att de här ringleterna faktiskt skulle lösa trängselsproblemen i Stockholm är jag otroligt nyfiken på att få ta del av dem. Jag har inte kunnat se tillstymmelsen till bevis från oppositionens sida på att man faktiskt kan hantera den trängselsituation som har

uppstått i Stockholms stad. Men jag får väl hoppas att ni under kommande inlägg faktiskt kommer att ge sådana referenser.

Anförande nr 212

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Per Bolund! Du kommer med tusen frågor. Det intressantaste med dem är egentligen vad du säger själv. Du säger att vi inte ska ha fler vägar i Stockholm. Jag tror inte att medborgarna håller med dig om det. Jag vill inte ta exemplet Skene, jag ska ta ett helt annat exempel. Det finns många städer i världen och de flesta satsar faktiskt på att bygga kringleder. Det kan inte vara så att alla har fel. Jag har all respekt för att du har slagit upp några statistiska tabeller som säger det ena och det andra. Vår empiri och vårt undersökningsmaterial är stockholmarna och vad de vill ha. Det kommer de att visa i nästa val. Då kommer vi att fråga dem: Tycker ni att det är bra med förbifarter runt Stockholm eller tycker ni inte det? Då kommer vi att få svar på den frågan.

Med er politik säger ni att trängselskatten är lösningen på alla problem. Varför behöver ni då en folkomröstning? Om ni vet vad som löser trängselproblemen i Stockholm, nämligen trängselskatterna, varför ska vi då ha en omröstning om detta? Ska vi inte bara genomföra det?

Anförande nr 213

P e r B o l u n d (mp): Anledningen till att vi vill ha en folkomröstning är ju att vi respekterar demokratin, och vi tycker att det är viktigt att stockholmarna få säga sitt. Det är synd att de inte har fått chansen att göra det till era ringleder. Vi begärde ju det väldigt intensivt under Dennispaketets tid. Vi hade flera underskrifter på våra krav än Moderaterna och Motormännen någonsin har kommit med. Men då fick vi inte någon folkomröstning. Det är ett tråkigt sätt att hantera demokratin på, tycker vi.

Jag ställde en enda fråga: Hur har ni mage att säga att ringlederna löser trafikproblemen och trängseln när det faktiskt inte finns några som helst bevis för det? Alla som tittar närmare på det säger att det inte är sant. Du säger att man i många städer har infört ringleder. Men då vill jag gärna se ett exempel på en stad där man faktiskt har löst trängselproblemen genom att bygga ringleder. Det vore väldigt intressant. Jag vill gärna se ett exempel på en stad där man faktiskt löst trafikproblemen enbart genom att bygga ringleder.

Anförande nr 214

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktigeledamöter och inte minst lyssnarna! Parkeringspolitiken är alltid en hett debatterad fråga i Stockholm. Konstigt är inte det eftersom det i en storstad finns konkurrens om utrymmet i stads- och gatumiljön. Som ansvariga politiker måste vi göra prioriteringar av alla krav som ställs runt trafiken och bilen. Stadsrummet ska ju disponeras av så många. Våra förslag i budgeten 2006 skapar en bra förutsättning för att staden ska utvecklas i en hållbar riktning, till gagn för alla trafikantgrupper, för kommande generationer och inte minst för miljön.

Vår utgångspunkt med parkeringspolitiken är att få framkomlighet för alla kategorier trafikanter, säkerhet genom bättre uppsikt och överblick, vilket leder till färre olyckor, färre felparkerade bilar, som jag sade tidigare, styrande av gatuparkering till tomtmarksparkering, fler parkeringshus, infartsparkeringar, utbyggnad av cykelbanor. Möjligheten att parkera i staden underlättas av enhetliga och tydliga regler. Staden kan inte präglas av parkerade bilar som korkar igen gator och torg så att det inte blir framkomligt för dem som måste fram, varubilar, utryckningsfordon, handikappbilar, sjuktransporter och så vidare. Här är fler parkeringshus och infartsparkeringar en lösning.

Låga avgifter i kollektivtrafiken med enhetskort över hela länet, som snart kommer att införas, gör det än mer attraktivt att ställa bilen utanför staden, hemma eller på infartsparkeringen.

Boendeparkeringarna i staden förbättras. Ett sätt är att man på ett ökat antal boendeparkeringar ska övergå från nattservice till dagservice, det vill säga att gatorna ska städas och underhållas på dagtid i stället för på nätterna.

Många av oppositionens förslag på parkeringsområdet tummar rejält på säkerheten, delaktigheten och ansvarskännandet i trafiken. Ingen p-terror, står det i den borgerliga budgeten. Vad betyder det? Ska vi ha färre som övervakar att vi parkerar rätt eller ska de som bevakar vara mindre noggranna? Eller ska det inte vara någon övervakning alls? Vad öppnar det för? Jo, då gäller djungelns lag, som Åsa Romson sade. Men det är inte de starka som förlorar utan det är de svagaste, de mest utsatta, barn, rörelsehindrade, utryckningsfordon på väg till någon akut sjuk, eldsvåda eller kanske till och med något överfall. Det är vad som blir resultatet av parkeringsanarkin.

Att luckra upp reglerna om parkering vid övergångsställen till att det ska vara 10 meter, som Moderaterna också föreslår, är också en allvarlig säkerhetsförsämring.

Nej, det går inte att smita ifrån ansvaret för alla medborgares behov av säkerhet, framkomlighet och trygghet i en växande storstad som vår. Vi tar ansvaret på allvar i majoriteten, därför yrkar jag bifall till Socialdemokraternas, Vänsterns och Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 215

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Eva-Louise! Staden utvecklas i en hållbar riktning, pratar du om i inledningen. Men, Eva-Louise, faktum är ju att ni har gått med och går med på Miljöpartiets och Vänsterns snäva och okunniga parkeringspolitik. Det du säger låter bra men rimmar illa med verkligheten, Eva-Louise. Ni har skapat djungelns lag genom att se till att vi har för få p-platser i staden. Har man en Porsche och bor på Strandvägen får man leta av bara helsike för att få en parkeringsplats.

Anförande nr 216

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Jag vet inte riktigt vad jag ska svara på det där mer än att du inte lyssnade riktigt på det jag sade. De som

behöver parkera Porschar på Strandvägen har säkert garage, Inge-Britt, så för dem oroar jag mig inte det minsta. Jag oroar mig för miljön och för gående, cyklister och alla andra som vill vara i staden.

Anförande nr 217

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): När det gäller parkeringspolitiken, Eva-Louise Erlandsson Slorach, är det som på alla andra områden att ni kanske är påverkade av samarbetspartierna, men min replik riktar sig till dig. Det handlar ju som i många andra frågor om att hindra, försvåra, fördyra och förbjuda. Det är faktiskt så.

Det är inte bara fråga om att man ska öka framkomligheten. Hur ökar du framkomligheten i Västertorps centrum genom den p-terror som man bedriver där? Ni vill också ta bort p-platserna. Det är att hindra dem som har svårt att gå, vare sig de är pensionärer eller barnfamiljer med små barn som behöver komma i närheten av de affärer där de ska handla, kanske små, snabba ärenden. Det är att försvåra för handlarna att få besök av de här personerna. Det är att fördyra om man ska införa ytterligare kostnader både för själva p-avgifterna och för kontrollavgifterna.

Anförande nr 218

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Nej, vi i majoriteten tror att hela staden ska vara till för människor, inte för bilar. Det är inte så i staden att handlarna på något sätt skulle vara beroende av att en bil parkeras utanför affären. Om du någon gång har varit inne i staden, Berthold, vet du att man får parkera långt ifrån. Det är bättre att det finns möjligheter att gå och komma fram till affärerna än att bilar står i vägen.

Anförande nr 219

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Leif Rönngren sade i sitt inledningsanförande att staden i trafikhänseende ska vara till för alla trafikanter. Det sade han. Men hur är det i verkligheten? Har vi en stad som är anpassad för gående, för cyklister, de som åker kollektivt och de som åker bil? Det kan vi faktiskt fundera på ett tag.

Först tänkte jag berätta för dig, Leif och er andra, vad vi i Folkpartiet vill med trafikpolitiken, inte bara komma med klagomål.

Som nummer ett vill vi ha en utbyggd, väl fungerande ringled. Det betyder att byggnationen av Norra länken måste komma i gång, planer och allt är klara. Arbetet måste helst starta redan i år.

När det gäller Österleden och Förbifart Stockholm saknar vi sossarna, Leif Rönngren. Var står ni i det här arbetet? Vi vill gärna ha besked. Vi är för att planeringen för Österleden och Förbifart Stockholm startas omedelbart.

Vi har inte pratat så mycket flyg här i dag men ni som läser vår budget kan se att vi vill ha Bromma flygplats kvar efter 2011. Vad vill du, Leif Rönngren, och sossarna

med en flygplats som näringslivet verkligen vill ha i den här staden? Vi har ju hört Annika Billström tala väl om Stockholm och kontakterna med näringslivet, men vad gör ni i verkligheten? Vi kanske får ett svar nu, Leif.

Åter ned på lite mer lokal nivå, till parkeringspolitiken. Vi vill ha fler parkeringsplatser i staden. Jag har själv väckt en motion om att vi ska titta närmare på om man kan använda alla bergrum och tomma ställen som finns under staden till att bygga lite fler garage. Vi ska utnyttja den marken. Vi kanske ska undersöka om man kan vinkelparkera lite mer på breda gator, som det finns ganska gott om. Om man rör sig i staden ser man många gator där det är parkeringsförbud i dag, och jag har många gånger funderat på om det verkligen är nödvändigt att ha de här förbuden. Jag vill alltså att vi ska titta över ordentligt om alla de här parkeringsförbuden behövs. Det kanske går att slopa ett och annat parkeringsförbud.

Vi cyklistar, hör och häpna, tycker att det ska finnas cykelbanor i staden, men de ska inte se ut som många av de trafikfarliga cykelbanorna gör. Jag tänker närmast på Fleminggatan och Hornsgatan, där banorna ligger precis mitt i vägen. De ska ligga avskilda.

Där fick du några förslag, Leif Rönngren.

Bifall till Folkpartiets förslag!

Anförande nr 220

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Först ska jag instämma i att alla trafikantgrupper inte har en säker trafikmiljö i dag. Där är en av de bärande punkterna i trafiksäkerhetsprogrammet att vi ska se över alla gatuutrymmen och utifrån trafiksäkerhetsprogrammet vidta ett antal åtgärder för att separera olika trafikantgrupper och se till att vi får en ökad trygghet och säkerhet rent generellt på våra gator och i angränsning till gatorna.

Jag skulle väldigt lätt kunna räkna upp samtliga stora lägesprojekt i staden. Det finns en stor överensstämmelse i det vi tycker om de olika delarna av projekten. Så det tänker jag inte göra, för det skulle ta mer än en minut. Då skulle jag behöva begära företräde och då får inte Berthold göra sitt inlägg och det tänkte jag försöka låta honom göra.

Men när det gäller Bromma flygplats ska jag säga att det inte råder något som helst tvivel om att vi vill ersätta Bromma flygplats med Bromma boplats och tycker att det är dags att göra detta nu. Det är inte tidsenligt att ha en flygplats mitt inne i staden.

Anförande nr 221

U l f F r i d e b ä c k (fp): Det var i alla fall ett besked, Rönngren. Det var beskedet att ni inte följer det näringslivet och de flesta bedömare när det gäller näringslivsfrågorna säger, nämligen att det är viktigt för att Stockholms näringsliv ska kunna utvecklas att vi har en flygplats nära. Det är ett besked så gott som något naturligtvis. Jag tycker att det är ett mycket dåligt besked. Jag tror att det är så, Leif Rönngren, att du sitter i knäet på dina kompisar från Miljöpartiet.

Sedan är det väl lite dåligt att du inte kan ge lite mer tydliga besked när det gäller Österleden och planeringen av den. Allting hänger ihop.

Anförande nr 222

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Majoriteten berömmar sig av att ni har kunnat komma överens om en gemensam budget. Men vad blev det av den budgeten? Jag kom att tänka på vad som står i Bibeln: Varhelst två eller tre samlas och bedjer om någonting i mitt namn skall det vederfaras eder. Det verkar som om så snart någon har haft en uppfattning om någonting man vill hindra, någonting man vill försvåra, någonting man vill fördyra, någonting man vill förbjuda är det bara att skriva in det, antingen direkt eller indirekt.

När man gör ett val gör man också ett val att inte göra saker. När man väljer att satsa på någonting väljer man att inte satsa på någonting annat. Läser man budgeten på det sättet blir det väldigt mycket som det inte kommer att satsas på för trafikantgrupperna. Särskilt bilistgrupperna kommer det inte att satsas på. Det handlar om att hindra, försvåra, fördyra och förbjuda.

Jag fick det senaste exemplet när jag körde på Essingeleden häromdagen. Trafiksignaler är redan uppsatta på väg upp mot Essingeleden, nästan ända uppe. Detta kommer att innebära att köerna kommer att öka ner och ut i bostadsområdena. Det kommer att innebära, Miljöpartiet, att det blir sämre miljö i bostadsområdena när man ska ha köerna där. Varför ska vi som bor i Söderort inte kunna komma förbi staden över huvud taget? Varför ska de som jobbar i Söderort inte kunna ta sig till Västerort och jobba på vanlig kontorstid eller norr om staden eller till Lidingö? Det går inte om man först ska lämna barnen på dagis och sedan åka kommunalt. Det är många som behöver bilen.

Rönngren, ansvarigt borgarråd, säger så mycket vackert om tillväxt, miljö och att man ska undvika köer, utsläpp och sådant. Men du har ju fått lägga dig platt på alla de här områdena. Inom Miljöpartiet säger man olika saker. Bolund säger att man ska sprida ut, att man ska ha flerkärnighet, medan Åsa Romson säger att man ska ha en tät stad. Var går den täta stadens gräns? Är det vid tullarna? Är ni i så fall med på att bygga höghus där, skyskrapor, så att de får plats där?

Ska staden växa, som Rönngren säger, till en miljon invånare om ett antal år kanske det också behövs fler vägar. Flera vägar, Bolund, löser inte alla problem, men hur ska du kunna bygga mer bostäder om du inte samtidigt bygger fler vägar? Om man tar ditt alternativ blir det ännu värre än det du försöker påskina i ditt tal om nya vägar som löser alla problem.

Till Vänsterpartiet vill jag ställa frågan: Hur ska vi ha det med SUV:arna? Min granne har tvillingar. Hennes man dog. De behöver säkert en större bil. Du ska hindra henne från att någon gång köra in i staden med denna bil. Måste hon sälja den och köpa en mindre och trafikfarligare bil?

Anförande nr 223

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Berthold Gustavsson tar Bibeln till hjälp. Jag ska inte vara sämre utan vill också citera Bibeln: ”Har jag inte sagt dig att om du tror, skall du få se Guds härlighet.” Jag vill inte påstå att det är det vi håller på med. Däremot är det vi vill visa med vår budget både politiskt ledarskap och handlingskraft liksom att vi vill sätta lite verktyg bakom de ord som står där.

Jag lovar att vi kommer att jobba vidare på att både bygga ut kollektivtrafiken och att bygga ut vägnätet. Men jag tror ändå att vi måste tillföra någonting mer till debatten. Om det blir som prognoserna säger – och vi vill att Stockholm ska växa, att tillväxten ska öka, vi vill ha fler arbetsplatser och fler som bor här – kommer vi att vara drygt en miljon människor om 70–100 år. Då är frågan: Hur löser vi trafikproblemen? Hur ska samhället se ut vid den tidpunkten? Vilka beslut måste vi fatta i dag om vi ska kunna möta den framtiden utan att enbart få ett enormt stort kaos där allting står stilla? Det kommer vi att jobba vidare med för att lösa.

Anförande nr 224

Berthold Gustavsson (m): Som ansvarigt borgarråd borde du ha en hel del kontakter uppåt. Det är socialistisk majoritet, det är socialdemokratiskt styre i Stockholm, i landstinget och i riksdagen. Det är ju lite märkligt om man då inte på något sätt ska kunna hjälpa till att komma framåt så att Stockholm ska kunna utvecklas på ett bra sätt. För att Stockholm ska kunna utvecklas på ett bra sätt behövs det också vägar. Att ni så faller undan för stödpartierna i stället för att ta den hjälp som ni skulle kunna få från den borgerliga sidan med att genomföra detta, så att vi får en bra utveckling i staden och därmed en bra utveckling av landet, kommer att ligga er tungt i fatet i den kommande valrörelsen.

Anförande nr 225

Per Bolund (mp): Berthold säger i sitt tal att den situation vi förespråkar skulle vara ännu värre än den som den borgerliga sidan står för. Det stämmer självklart inte. Som vanligt har han inga som helst bakgrundsfakta som stöder honom. Vi vet att en avgiftssättning på Essingeleden skulle lösa upp trafiksituationen där väldigt snabbt och väldigt effektivt. Det finns både exempel utifrån andra länder och studier som visar på detta. Genom att införa en låg avgift på Essingeleden kan man helt och hållet undvika trängselproblemen.

Men Berthold har inte svarat på den fråga som jag ställde. Man förlitar sig enbart på att bygga Förbifart Stockholm, men det kommer att ta 15 år innan den är klar. Under den tiden kommer trafiken på Essingeleden att öka från 140 000 fordon till 200 000 per dygn. Det är Vägverkets siffror. Hur ska ni hantera den situationen? Ni dömer ju stockholmarna till allt värre köer på Essingeleden. Kan ni inte erkänna det. Ni har ju inget alternativ.

Anförande nr 226

Berthold Gustavsson (m): Jo, Bolund, vi har många alternativ. Men det verkar som om du har både skyggglappar och hörselskydd där du bor ute i Söderort. Du märker inte att människor klagat och hör inte vad de som behöver köra bil säger

både om att de inte har möjlighet och att de nu får ännu svårare att röra sig i staden. De har svårigheter att åka kommunalt för det verkar som om bussarna är uttagna från museer utan att åtgärdas innan de sätts i trafik igen.

När det gäller pendeltågen får folk stå kvar på perrongerna därför att de inte kommer med. Och när det gäller tunnelbanan är vagnarna överfulla redan efter ett par stationer. Man har tagit ett antal ur trafik. Jag vet att en del av detta är landstingsfrågor. Men de hör ihop. Ni är med i majoriteten där också, och vi måste se helheten.

Hur många nya bostäder ska du kunna vara med och bygga om du inte bygger en enda ny väg, om du inte vill utveckla vägsystemet i staden, om du inte vill hjälpa till så att vi får det bättre på det sättet? Det är det som är frågan.

Anförande nr 227

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Om Berthold vill åka från sydvästra Stockholm till Västerort har vi numera en väldigt bra tvärförbindelse, snabbspårvägen. Du kanske inte har hört talas om den. Det kommer att bli en snabbspårväg till.

Syftet med våra trängselavgifter är för övrigt att underlätta framkomligheten. Med mindre trafik går det fortare att komma fram för dem som är tvungna att köra bil. Men den bästa hjälpen är att minska behovet av bilkörning över huvud taget. Det gör vi genom att bygga ut kollektivtrafiken, gärna spårbundet. Det kommer att bli bra.

Anförande nr 228

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det behövs mer kollektivtrafik, men över 70 procent av människorna i Stockholmsregionen åker med kollektivtrafik i rusningstid. Det får inte plats fler för närvarande, vare sig på pendeltågen eller i tunnelbanan. Vi är för att bygga ut kollektivtrafiken med Citybanan och så vidare, men du är inte med på att bygga ut vägar. Du har sagt själv i medierna att du är SUV:arnas svurna fiende. Du vill inte att de som verkligen behöver en sådan lite säkrare bil för att våga köra med sina barn ska få göra det. Du vill hindra, fördyra, försvåra och förbjuda. Det är er genomgående politik. Jag tycker att ni på era valaffischer ska ha just det: Rösta på oss. Vi vill förhindra, förbjuda, försvåra och fördyra. Jag tror att en del människor kommer att rösta på er. Men jag är inte säker på att ni kommer att få majoritet.

Anförande nr 229

Å s a R o m s o n (mp): Berthold Gustavsson sade att jag och Per hade olika budskap när det gällde flerkärnighet och tät stad. Men det är faktiskt så att flerkärnighet med just täta kärnor förbundna med varandra med framför allt effektiv kollektivtrafik är det som kan skapa en region, en Stockholm–Mälardalsregion som vi får både hållbarhet och en god medmännisklighet i.

Det är som i dina bibliska citat, det sägs att tron kan flytta berg. Men det behövs mer än tro för att nya motorvägar ska avlasta storstadsbilism. Det är 30 år gamla profetior och ingenting annat som är er tro. Vi menar att ni måste ta del av forskningen. Ni

måste se vad de kommit fram till och ni måste vara ärliga. Ni vill ha en utglesad stad. Det är därför och av ingen annan anledning ni vill bygga förbifarten.

Anförande nr 230

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det beror på vad man menar med tät stad. Innebär det att det inte ska få finnas några villor, inga radhus, ingen låghusbebyggelse, inga grönområden som det kan ligga bebyggelse runt? Hur ska det funka? Däremellan ska man inte kunna ta sig. Man ska bara kunna förflytta sig inom det här området, eller? Har du varit ute i förorterna någon gång? Jag börjar undra. Och du svarade inte på hur du ställer dig till höghus i stället, om du nu vill ha en sådan tät stad. Är det okej att bygga 20, 30, 40 eller 50 våningar? Du nickar. Okej. Men när vi lägger fram de konkreta förslagen i marknämnden och andra sammanhang upplever jag inte er som så positiva. Då är det alltid något problem att bygga just där och just så mycket just där. Det är alltid några problem. Alltid något man behöver hindra, försvåra, fördyra och förbjuda just där. Så är det med er politik. Jag tycker att ni kunde vara ärliga och säga det. Då får vi se hur många röster ni får när ni är ärliga i stället för att komma med en massa dimridåer.

Slutligen, herr ordförande, ska jag be att få yrka bifall till Moderaternas reservation.

R VIII MILJÖ- OCH KONSUMENTROTELN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Renhållningsnämnden, Stockholm Vatten AB, Konsumentnämnden, Brand- och räddningsnämnden, Kyrkogårdsnämnden, Förslag till ny nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Punkt 14, 15, 28, 10, 7, 12, 37)

Anförande nr 231

Borgarrådet **G u n n a r s s o n** (mp): Ordförande, fullmäktige! Majoritetens budget för år 2006 har en fortsatt tydlig grön inriktning. Miljöfrågor, som tillgången på ren luft, rent vatten och gröna områden, är viktiga och grundläggande för att behålla hälsan och ge en god livskvalitet. Inte minst har vi blivit påmind om detta genom ett antal stora katastrofer under de senaste åren, som upprepade stormar, cykloner och översvämningar i vissa delar av världen och torka med vattenbrist i andra delar av världen. Det blir mer och mer tydligt att de stora framtidsfrågorna kommer att handla om hur vi hejdar klimatförändringar och löser problemen med tillgången på grundläggande nyttigheter som ren luft, rent vatten, säkra livsmedel och energi. Det är inom miljöteknik, bioteknik och energiteknik som utvecklingen kommer att ske och det är inom de områdena vi behöver utveckla forskning och tillämpning. Inom de områdena finns jobben och inom de områdena finns framtiden för våra ungdomar.

Det är en gigantisk omställning som pågår i världen. Detta tycks helt ha förbigått moderater, folkpartister och tyvärr också kristdemokrater i Stockholms fullmäktige. Här fortsätter de i sina budgetar att montera ned satsningar på miljö, räddningstjänst, miljökunskande och även inriktningar som kan ge delaktighet i dessa frågor, till exempel Agenda 21-arbetet och konsumentvägledningen.

Det vittnar om en häpnadsväckande okunnighet om vad som pågår i världen i övrigt att de borgerliga partierna har satt i system att förminska miljöarbetet till en restriktion för tillväxten. I dag är medvetenheten om att miljön måste prioriteras stor i så gott som hela världen. Inom EU görs detta bland annat genom stora satsningar på miljövänlig teknik, på miljövänligare transportsystem, på miljöbränslen, på ekosystemet, bland annat Östersjön, och på bevarande av biologisk mångfald och forskning. Därav följer också internationella överenskommelser, lagar och förordningar som måste uppfyllas om vi ska kunna ställa om i hållbar riktning. Det genererar arbete på kommunal nivå, där vi tack och lov har välutbildade och duktiga medarbetare som också kan sätta Stockholm på kartan i detta arbete.

Det är väl för stockholmarna att Stockholm styrs av en majoritet som satsar på dessa frågor och som kan ge Stockholm en bra möjlighet att framstå som föregångare och en viktig framtidsstad.

Några exempel:

- Vi inrättar ett energicentrum och satsar på alternativ energi som solenergi och biogas och ger ett miljöinriktat direktiv till stadens representanter i Forum. Det minskar kostnaderna för enskilda och för kommunen.

- Vi satsar på ungdomarnas medvetande genom miljöinformation och skolornas miljöpris.
- Vi satsar på att verksamheter genom sin upphandling, till exempel av ekomat och miljöbilar, bidrar till att styra om produktionen

Genom miljömiljarden har staden också gjort en gigantisk satsning för framtiden på miljöprojekt och sanering av förorenade mark- och vattenområden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får ytterligare resurser till bland annat livsmedelskontroll och program- och utvecklingsarbete. Det är viktigt att nu arbeta vidare med ett hållbarhetstänkande och att gå vidare med arbetet med ett utvecklat miljöprogram, Agenda 21-strategin, vattenprogrammet med kopplingar till folkhälsoprogrammet och konsumentpolitiken. Det lokala Agenda 21-arbetet och konsumentvägledningen ska samverka, fördjupas och skötas så att boende i stadsdelarna blir involverade. För att nå målen i miljöarbetet är det viktigt med samverkan och fördjupat samarbete med stadens övriga nämnder och styrelser.

Detta gäller även renhållningsnämndens uppgifter i avfallshanteringen. Genom den nystartade återvinningscentralen i Vanadisberget och återvinningsbåten sker en mer nära upplysning som staden länge saknat. Inför 2006 planeras ytterligare återvinningscentraler och fler miljöstationer. Genom detta och den kampanj för ett renare Stockholm som planeras kommer servicen att öka och därigenom också insikten om att de varor som burits hem också måste bäras bort som avfall. Ingen kan räkna med att staden är en mamma som ska städa efter sina små slarviga barn. Och ingen som försöker ta hand om sitt skräp vill väl betala för att andra slänger omkring sig, vilket vi får göra genom att använda skattepengar till renhållningen i stadsdelarna.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens budget i den delen.

Anförande nr 232

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste inledningsvis säga att miljöområdet i den här budgetdebatten kanske är det svåraste området att föra en politisk diskussion om. Orsaken till det är inte minst att varken Folkpartiet eller Moderaterna egentligen har några konkreta förslag på miljöpolitik. Hos de här partierna finns nästan inga miljöpolitiska mål med något konkret innehåll, nästan bara generella till intet förpliktande formuleringar. Jag tycker att det säger en hel del om de borgerligas svaga ambitioner på det här området.

Ett av det fåtal konkreta förslag som de här partierna har är att de vill slå sönder miljöförvaltningens arbete genom att lägga ihop miljöförvaltningen med stadsbyggnadskontoret. Jag menar att det, nästan enligt gammal sovjetisk förvaltningstradition, riskerar innebära att en stor förvaltning skapas som på ett sätt kommer att få leva ett eget liv med mycket dålig insyn. Varken allmänhet, medier eller politiker kommer att kunna få ta del av alla tillsynsärenden eller miljöanalyser av olika stadsbyggnadsplaner till exempel.

Miljöärenden som riskerar att komma i konflikt med stadens övergripande planer inom till exempel trafik- och bostadsområdet kommer redan på beredningsstadiet att

styras bort från offentlighetens ögon. Genom att bortrationalisera kritiska miljöanalyser redan på beredningsstadiet tror Folkpartiet och Moderaterna att man kan effektivisera byggprocessen. Jag är övertygad om att det blir tvärtom, inte minst kommer statens olika organ att se till att de här frågorna prövas, med längre tidsåtgång som följd.

Folkpartiet i Stockholm har också förslag som kritiserar riktlinjerna för bullervärden och tillämpningen av miljölagstiftning som plan- och bygglag. Märkligt nog är det riktlinjer för buller som Folkpartiet i riksdagen tycker är för lågt satta och en miljölagstiftning som Folkpartiet i riksdagen i huvudsak stöder. Min slutsats är att Folkpartiet i det här huset saknar trovärdighet i de här frågorna.

Som borgarrådet redogjorde för innebär majoritetens förslag ett ambitiöst arbete med miljöfrågorna, där flera viktiga och unika styrdokument utgör en viktig grund för arbetet, dokument som antagits i detta fullmäktige, oftast i strid med de borgerliga. Borgarrådet har också redogjort för flera av de omfattande mål som vi tar upp i budgeten om tillsyn, klimatarbete, trafikmiljö, marksanering och plananläggning, miljöskydd med mera.

Jag tycker att det utifrån den redovisning vi gör är glädjande att kunna tillstyrka förslaget till budget för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Anförande nr 233

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Herr ordförande, fullmäktige! Nu ska vi lyssna på ett andra anförande i rad som kommer att handla om moderat politik.

Tänk om vi hade en stadsmiljö med välstädade, upplysta och trygga grönområden för medborgarnas rekreation. Tänk om vi hade en stad med ringleder för trafik- och boendemiljöns bästa. Tänk om vi hade en stad där en global klimatfokus hade satts i det primära rummet och inte bara det lokala. Tänk om vi hade en stad där miljöhänsyn integreras i planprocessen och inte som i dag motverkar densamma. Tänk om vi hade en stad där miljölagar och förordningar bidrar till samhällets utveckling och tillväxt och inte bromsar, som i dagens situation. Tänk om vi hade en stad med en fungerande städning i det offentliga rummet. Tänk om vi hade en stad utan snusk och utsorterat matavfall och i stället prioriterade farligt avfall och andra viktigare områden. Tänk om vi hade en stad utan klotter och skräpiga återvinningsstationer. Och tänk om vi hade en stad med en fungerande avfallspolitik och fokus på individens behov och olika förutsättningar. Eller kanske snarare ett budskap till den nuvarande majoriteten – tänk om!

Vi moderater vill verka för en förnyelse och en utveckling av stadsmiljön i såväl city som ytterstaden. Stockholm måste vara en attraktiv stad. Vi vill också verka för en stad som måste gå i bräsch för en förändrad och mer verklighetsanpassad miljölagstiftning i riksdagen, som det ser ut i dag.

Vi moderater vill också fokusera på trafikmiljön. Där måste fokus ligga på samspelet mellan kollektivtrafik, bilar och cyklar så att trafikmiljön kan utvecklas och det inte blir som i dag när man ser ett motsatsförhållande mellan trafikslag som konkurrerar med varandra.

Vi moderater vill renovera vår nedskräpade gatubild. Som ett viktigt led i det föreslår vi också nedgrävning av ett antal återvinningsstationer.

Och det viktigaste av allt, det vi moderater vill ha är en förändrad avfallspolitik på miljöområdet som tar utgångspunkt i det moderna samhället och där äldres, funktionshindrades, barnfamiljers med flera gruppers olika individuella behov och förutsättningar vad gäller sophantering och annat kan tillgodoses. Det är därför jag måste få sammanfatta det hela med fokus på den lilla, lilla människan i den här staden. Gör alla individer sakkunniga!

Med det, herr ordförande, vill jag yrka bifall till Moderaternas förslag till beslut.

Anförande nr 234

A n n a S t a r b r i n k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det finns många allvarliga problem att ta itu med på miljöområdet. Medborgarna ger den styrande majoriteten underbetyg för miljön när det gäller klotter och nedskräpning i stadsdelarna. Också skötseln och städningen av återvinningsstationerna får underbetyg av stockholmarna. De tycker dessutom att det är svårt att bli av med det farliga avfallet.

Majoriteten i såväl riket som staden motarbetar Stockholms växtkraft. Sophanteringen har kollapsat. Absurda bullerregler stoppar många bostäder redan i dag, och det ser ut att bli värre. På det här området har Py Börjeson föredömligt arbetat för att få en ändring av bullernormerna. Vi håller med Py i de delarna, inte med dig Jan Valeskog. Jag förstår inte varför ni inte pratat er samman i den frågan.

Biltullar ska snart krångla till livet ännu mer för människor som behöver sin bil för att klara vardagen. Majoriteten gör det svårt för oss stockholmare att leva miljövänligt. Därför behövs en ny politik i Stockholm som förenar människornas vardagsbehov med en hållbar utveckling. Sophanteringen måste göras om i grunden. Sådant som lika gärna kan brännas ska brännas. Kraften måste läggas på att ta hand om det farliga avfallet.

Majoritetens planer på att samla ihop 32 000 ton matrester måste stoppas. Det är ett storskaligt experiment som kommer att leverera såväl dålig lukt som en slutprodukt som ingen efterfrågar. Både kompostering och rötning avger dessutom metan som är tjugo gånger farligare för växthuseffekten än vad koldioxid är.

Renhållning och klottersanering måste prioriteras. Det har vi krävt länge och vi har medborgarna med oss där. Lagg pengarna här i stället för på Agenda 21-byråkraterna.

Ren och säker mat är kanske den allra viktigaste frågan för oss. Därför måste livsmedelskontrollen prioriteras. Informationsarbetet kring detta måste utvecklas.

Miljöpolitiken måste gå hand i hand med stadens övriga utveckling. Miljöaspekterna ska in tidigt i plan- och byggprocesserna. Det är därför vi föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden slås samman med stadsbyggnadsnämnden. Självklart ska handlingarna vara offentliga. Vi är för offentlighetsprincipen. I den delen ska det inte bli någon försämring alls utan tvärtom en utveckling.

Den liberala politiken går ut på att skapa ett samhälle där varje människa ges möjlighet att ta ansvar för hur han eller hon via sin livsföring kan bidra till en hållbar samhällsutveckling. Liberaler är framtidsoptimister. Vi tror att teknikutveckling och tillväxt är förutsättningar för ett bättre och hållbarare samhälle.

Därmed vill jag yrka bifall till Folkpartiets budgetförslag.

Anförande nr 235

Stellan F Hamrin (v): Vänsterpartiet vill ha ett blått, ett grönt och ett rött Stockholm – ett blått Stockholm med vatten för konsumtion, bad och fiske, ett grönt Stockholm med naturreservat och bevarade grönområden inne i våra tätorter och ett rött Stockholm med regler och beslut som prioriterar invånare med låga inkomster och behov. Reglerna ska också innehålla skatter och avgifter som ger tillräckliga resurser och som omfördelar makt och pengar från dem som har till dem som inte har.

Stockholm har fortfarande ett ofullständigt renhållnings- och återvinningssystem. Efter fyra års borgerligt stillestånd inom området har vi satt fart på förnyelsen, men mycket återstår. Nya återvinningscentraler är på gång, trots svårigheter att i ett fullbyggt Stockholm hitta plats för dem. Men nu rullar det på. Alla stockholmare kommer att få en egen central inom rimligt avstånd under kommande år om vi får fortsätta att bestämma.

Våra mer eller mindre kära gröna behållare, återvinningsstationer, som är industrins ansvar, har blivit bättre men vi vill på sikt att de ska bort. Alla stockholmare ska få fastighetsnära källsortering för alla produkter, inte bara för Folkpartiets tidningar. Producentbolag, fastighetsägare, boende och kommun måste tillsammans bidra till det här. Då kan vi med modern teknik på ett bra sätt nå upp till målet om en totalt sett kostnadseffektiv sortering, återvinning och i sista hand förbränning.

Men Stockholm är en stor stad, vilket skapar problem med trafik och med tätt boende. Det leder lätt till buller, dålig luft och stress. Det är inte ett problem man kan strunta i när man vill bygga. Det är ett problem som gör människor långtidssjuka och som faktiskt dödar folk. Det är självklart helt oacceptabelt och måste åtgärdas. Därför måste allt byggande ske med hänsyn både till miljö och till människor. När luften blir dålig och bullret för högt är det slut med byggandet på den platsen. Där får man inte kompromissa. Därför är gränsvärden för partiklar och kvävehalter bra och måste följas. Därför ska bullergränser respekteras.

Alla stockholmare ska ha en bra miljö, och kommuner och landsting ska inte behöva betala sjukhuskostnader för att privata fastighetsbolag och enskilda bostadsrättsinnehavare ska tjäna pengar. Tack vare miljömiljarden, som majoriteten drivit fram i strid med borgarnas intressen, har vi tagit täten i arbetet med att genomföra vattendirektivet. Till 2015 ska våra sjöar och vattendrag vara restaurerade, och inga försämringar som kylvattenuttag ur rent vatten i Mälaren ska tillåtas försämma miljön fram till dess.

I stället för att sitta och vänta, som våra borgerliga grannkommuner Nacka och Djursholm exempelvis, går Stockholm i täten med landets hittills största sjörestaure-

ringsprojekt. Arbetet med Lillsjön, Magelungen, Drevviken, Ältasjön och många fler kommer nu äntligen i gång efter flera decenniers stillestånd.

Rent och gott vatten och en långsiktigt tryggad vattenförsörjning är en nödvändighet för Stockholms stad. Stockholm Vatten måste få garanterade resurser att fortsätta arbetet på ett bra sätt. Därför stöder vi majoritetens budgetförslag.

Anförande nr 236

H e n r i k G e h r e n b e r g (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Miljöfrågorna kommer ofta på undantag och i skymundan. Men det betyder inte att de är mindre viktiga. De griper rakt in i människors vardag. Det är frågor som människor, fast de kanske inte alltid tänker på att det är politik, har väldigt mycket åsikter om. Det handlar om nedskräpning och klotter. Det är våra livsförutsättningar när det gäller trivsel och inte minst hälsa.

Just på miljöområdet finns det väl inga raviner mellan Kristdemokraterna och majoriteten, men det finns naturligtvis saker som går att göra bättre. Vi vet att många människor har ett elände med de gröna återvinningsstationerna i staden. Man måste därför tillåta städning senare under dygnet och höja ambitionerna när det gäller att öka utbyggnaden av fastighetsnära källsortering exempelvis.

Vi vet att det med stora barngrupper blir ett allt större problem med höga ljudnivåer och tinnitus i förskolan. Vi måste naturligtvis i det sammanhanget ställa oss frågan i vilken miljö vi vill att våra barn ska växa upp. Vad gör vi och myndigheterna för att stävja det problemet?

Ibland finns det faktiskt anledning att ifrågasätta majoritetens vilja att vidta kraftåtgärder för att komma till rätta med en del av våra miljöproblem. Exempelvis är det oroande att majoriteten valt att backa från möjligheten att förelägga Vägverket och våra egna nämnder uppdrag för att exempelvis komma åt problemet med partikelhalterna i luften.

Stockholm är en stad med mycket trafik och höga utsläpp från trafiken. För att komma åt detta måste staden bli bättre på att prissätta transporter liksom varor och tjänster för att de ska motsvara sina miljökostnader. Vi måste tydligare räkna in miljökostnaderna av stadens agerande för att visa vad man kan uppnå i både kostnadseffektivitet och en bättre miljö på lång sikt.

Trots att Stockholm ligger i framkant när det gäller miljöbilar består fortsatt en stor del av stadens bilinköp av konventionella bilar. Det är både tråkigt och onödigt och inte en fråga som jag ser majoriteten bråka särskilt mycket om i de förvaltningar där inköpen sker. Antalet sålda miljöbilar ökar just nu. Samtidigt har jag i dag hört det oroande ryktet att miljöbilar nu kanske, trots allt, inte ska undantas från biltullarna i Stockholm. Om det stämmer vore det naturligtvis en katastrof. Det vore förödande för tilltron till miljöbilar över huvud taget. Jag förutsätter att majoriteten inte vilar förrän den här frågan är säkrad bland era riksdagsledamöter och regeringen, där faktiskt frågan om vilka förutsättningar som gäller behandlas med en viss ryckighet. Stockholm borde också kunna införa gratis besöksparkering för miljöbilar så att folk från Solna och Huddinge också uppmuntras att bidra till en bättre miljö i Stockholm.

Jag vill passa på och gratulera miljöförvaltningen till alla nya tankställen med alternativa bränslen som finns i staden. Det är en mycket positiv utveckling.

Med detta vill jag yrka bifall till Kristdemokraternas budgetförslag.

Anförande nr 237

Borgarrådet Gunnarsson (v): Ordförande, ledamöter! Den här roteln består ju av ett antal olika delar. I mitt första anförande talade jag ganska mycket om miljö. Det finns några delar av rotelns verksamhet som också är miljöfrågor som jag skulle vilja prata lite extra om.

Stockholm vatten är stadens och flera kranskommuners vattenbolag numera. Bolaget har ju lång erfarenhet av att framställa dricksvatten av god kvalitet till mycket rimliga priser, dessutom har företaget arbetat målmedvetet med sitt miljöarbete och är nu miljöcertifierat.

Vid sidan av sin produktionsuppgift har bolaget mycket stor kunskap om restaurering av sjöar och vattendrag. Det arbetet kommer att fortsätta. Jag tror att Stockholm vatten har de allra flesta projekten inom miljömiljarden. Det kommer att sättas i gång projekt till exempel när det gäller Igelbäckens avrinningsområde, Bällstaån, Trekanten och Magelungen med flera sjösystem. Under året ska Stockholm vatten fortsätta arbetet enligt vattenprogrammet och dagvattenstrategin.

Man ska också definiera sitt affärsområde inom avfalls- och biogasområdet. Anna Starbrink säger att metan är så farligt. Det är också det som är biogas när den är renad, så det är en sanning med modifikation.

Henriksdalsverket är redan en stor framställare av biogas från Stockholms avloppsvatten. Nu kommer ytterligare biologiska avfall att behandlas där.

En annan del av rotelns verksamhet är räddningstjänsten. Det är viktigt att vi har en välutbildad räddningstjänst. Det är av stor vikt för stockholmarnas säkerhet. Genom att vi blir allt fler i staden med alltmer komplicerade byggnadsprojekt och tunnelkonstruktioner blir räddningstjänstens arbete alltmer komplicerat. Ny lagstiftning har trätt i kraft som minskar nuvarande detaljreglering och innebär att räddningsplanen byts mot en handlingsplan vid olyckor.

Brand- och räddningsnämnden måste anpassa sitt uppdrag i förhållande till den nya lagstiftningen, vilket bland annat innebär ökat fokus på förebyggande arbete. I samband med det bör informationen till såväl stadens egna medarbetare som till allmänheten om vad som bör göras i händelse av en kris förbättras.

Detta ställer stora krav på organisationen av personal och att organisationen är effektiv. Räddningstjänsten har också en viktig uppgift i att stödja stadens övriga förvaltningar i genomförandet av det kommunala handlingsprogrammet till skydd mot olyckor.

För att kunna genomföra dessa uppgifter behöver Räddningstjänsten bli mer flexibel. Mycket av det arbete Räddningstjänsten utför har stor miljöpåverkan. Stockholms

brandförsvar har blivit alltmer miljömedvetet och ska under året påbörja en miljöcertifiering av sin verksamhet, liksom också kyrkogårdsnämnden.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag vad gäller alla nämnder som ingår i rotel 8.

Anförande nr 238

A n n a S t a r b r i n k (fp): Det handlar om insamling av matrester. Viviann säger att det är en sanning med modifikation. Jag kan hänvisa till utredningen *Sopor hit och dit på vinst och förlust*. Där framgår det tydligt hur farligt. Jag tycker dessutom att det är en onödig omväg för att få fram ett bra biobränsle. Jag tror att Viviann måste lära sig att se falukorven i sig som ett biobränsle. Det går bra att förbränna den redan i korvform.

Anförande nr 239

Borgarrådet G u n n a r s s o n (v): Det var svårt att förstå vad Anna Starbrink menade.

Vi kommer att hantera Stockolms avloppsvatten och i samband med det biologiskt avfall för att framställa biogas. Vi kommer att rena det och använda det till bilar. Biogas och metan är samma sak. Den gas vi tar fram är en renad produkt som ska användas till bilar. Den har inte alls den påverkan som Anna Starbrink säger.

Det finns naturligtvis också andra möjligheter. Det är min förhoppning att vi kommer att framställa ytterligare biogas av biologiskt avfall också på annat sätt. 35 procent är bara 35 procent. Det är 65 procent kvar som vi kan använda. Biogas kommer att bli ett av de allra viktigaste drivmedlen för biltrafiken i framtiden.

Anförande nr 240

K a r l B e r n (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi pratar om biogas. Det går att producera det på betydligt miljövänligare sätt. Det är bara att konstatera att genom rötning av matavfall, som vi håller på med här i staden nu, får vi fram metan som är 20 gånger farligare än koloxid. Jag förstår inte hur ni i Miljöpartiet får ihop den här ekvationen. Många miljöpartister och miljövänner säger till mig att det här är fel. Ni tänker fel.

Ni vill väl, men det blir så konstigt.

Viviann Gunnarsson! Er renhållningspolitik går ut på att sortera och sortera och köra runt med lastbilar som producerar en massa miljöfarliga avgaser. Det har blivit en religion för er. Medlen har blivit viktigare än målen. Att sortera har blivit en religion för er. Ni ställer till med fler problem än ni löser med er politik.

Vi i Folkpartiet anklagas ibland för att ha lägre ambitionsnivå än vad ni i majoriteten har. Det har vi inte alls. Vi har betydligt högre ambitionsnivå när det gäller renhållnings- och miljötänkandet, men vi vill lösa det på ett annat sätt. Vi vill koncentrera oss på att sortera miljöfarligt avfall. Vi vill ta vara på tidningar, glas och plåt. Plast är

begagnad olja. I stället för att importera ny dyr olja som ska fraktas på miljöförstörande fartyg och lastbilar bränner vi plasten i en förbränningsanläggning. Vi återvinner energin ur plasten i stället för att göra annan plast av den. Det kräver också mycket energi.

Med vår politik kommer vi att få betydligt bättre miljöpolitik i Stockholm. Vi får en bättre och mer ekonomiskt bärbar miljöpolitik.

Vi har alldeles för få lastbilar som går på gas, hörde jag nyss. Det finns bara ett märke, och det är Mercedes. Det blir lite svårt. Det finns väldigt få sådana lastbilar.

Jag återkommer i det här ärendet lite längre fram.

Skillnaden mellan er och oss är att vi vill återvinna energi genom att bränna soporna i återvinningsanläggningarna.

Anförande nr 241

Borgarrådet G u n n a r s s o n (v): Vi vet redan, Karl Bern, vad ni vill. Ni vill bränna allt. Det är emot alla direktiv som finns kring avfallshantering i dag. Det är inte bara vi miljöpartister i Stockholm som tycker så här. Det är regeringen och EU och alla länderna i EU. De måste göra precis samma sak. Det handlar inte om att bränna. Det handlar om att minska sopberget. Det handlar om att återanvända. Det handlar om att återanvända material och i sista hand bränna eller, som allra sista åtgärd, deponera.

Det är lite knepigt att höra att om vi bränner plasten skulle vi inte behöva ta hit någon olja över huvud taget. Den lilla olja som finns i den plast som vi samlar in skulle inte räcka mer än till ett par timmars förbrukning i en värmepanna. Det finns absolut ingen jämförelse i detta.

Inom 20 år är oljan dessutom slut, så vi måste hitta på andra metoder.

Anförande nr 242

K a r l B e r n (fp): Så mycket plast finns inte. Men nu börjar jag förstå er politik. Ni tror att hela staden är översvämmad av plast. Den plast som återvinns och bränns kan inte ersätta oljan. Vi behöver ta in olja i alla fall.

50 procent av den plast som återvinns och samlas in bränns ändå eftersom det är så dålig kvalitet på den. Det har fastslagits att det ekonomiskt och miljömässigt är absolut bäst att bränna den. Man får alla farliga ämnen samlade i förbränningsstationen och kan ta hand om det i stället för att släppa ut det på åkrarna, som ni vill.

Anförande nr 243

S t e l l a n F H a m r i n (v): Folkpartiet och Karl påstår att man har en högre ambitionsnivå. Det hade ju varit fantastiskt om ni med en besparing på över 110 mil-

joner dessutom hade lyckats höja ambitionen i verksamheten. Vi vet alla att det inte är så. Genom besparingarna drar ni ned på all den verksamhet som behövs.

Vad gäller förbränning kan vi diskutera expertutlåtanden i timmar. Det enklaste är att gå till KTH:s senaste rapport om den här frågan. De visar att det faktiskt lönar sig ur samhällsekonomisk synpunkt att sortera och att kostnaderna totalt sett blir mycket mindre. De sammanfattar dessutom alla tidigare försök, så dem kan man också läsa om där.

Att det är så här beror naturligtvis på att om vi eldar upp plast och annat förstör vi inte bara påsen utan också det råmaterial som påsen är gjord av och som i nästa led måste återskapas genom att man först skapar råmaterialet och sedan skapar påsen. Det är inte så svårt att förstå att det faktiskt går åt mer energi när man bränner än när man nyproducerar.

Anförande nr 244

K a r l B e r n (fp): Det som kräver mer energi är att återbearbeta den här plasten igen. Jag håller med om att vi genom vårt förslag sparar både miljö och pengar. Det är väl ingen nackdel. Vi sparar pengar och det blir mer ekonomiskt om vi gör på det här sättet i stället för att frakta soporna fram och tillbaka i staden. Jag förstår att åkarna som ska frakta soporna tycker att er politik är bra. Men vår politik är bättre både ekonomiskt och miljömässigt. Det är så, Stellan.

Man kan inte hålla på som ni. För att vi ska få bort lukten och problemen med hant-erandet av sorteringen ska man koka soporna, föreslog du. Även det uttalandet är helt otroligt.

Vår politik har en mycket hög ambitionsnivå. Den är ekonomiskt och miljömässigt mycket bättre. Ni är ute och cyklar.

Anförande nr 245

S t e l l a n F H a m r i n (v): Vad vill då Moderaterna och Folkpartiet? Vi har hört en del. Jag uppfattar att man sätter privatekonomiska ideologiska principer om privat ägande och sänkt skatt före stadens behov.

Stockholm måste ha en ekonomi som gör att vi på ett bra sätt kan tillgodose alla de behov som finns och som möjliggör en omfördelning av resurser till de grupper som behöver dem.

Moderaterna och Folkpartiet vill slå ihop miljönämnd och stadsbyggnadsnämnd för att tjäna pengar. Det kan låta bestickande. Men vi vet från annat håll vad det leder till. Det leder till dålig insyn i den demokratiska beslutsprocessen och det leder till en sämre miljö.

Med skilda nämnder får alla en chans att se skillnaden mellan miljöns behov och byggintressenas behov. Man kan sedan på det ta ett välgrundat politiskt beslut. Det är transparens, som det heter nu för tiden.

Detta vill borgarna omöjliggöra. Bristande miljöhänsyn ska döljas bakom luddiga beslut och processer. Dålig luftkvalitet och buller kommer att sprida sig i staden. Det kommer att bli dyrt när EU:s beslutsprocess någon gång tuggat färdigt och räkningarna kommer från både dem och sjukhusen.

I renhållningsfrågan har borgarna helt gett upp. Tillsammans med fastighetsägare motarbetar man en fastighetsnära källsortering som ska göra att de boende slipper springa staden runt för att bli av med sitt avfall. Moderaterna vill till och med skänka våra gemensamma pengar till producentbolagen för att lösa problemen nu när de själva har gett upp. Det är borgerlig politik i ett nötskal.

Borgarna är emot miljömiljarder men njuter gärna av glansen från åtgärderna. Det hade funnits en viss logik i detta om de hade anvisat andra pengar. Det kan vi se i deras budget att de inte gör. Därför kan vi slå fast att borgarna vill förhindra de åtgärder som kommer att förbättra miljön på land, i vatten och i luften och som möjliggör byggande på förorenad mark. Så ser den borgerliga verkligheten ut.

Till detta kommer strävandena efter privatisering, vilket vi såg resultatet av under förra mandatperioden. Då såldes Stockholm energi ut. Därigenom avhändade vi oss en verksamhet som med generellt stigande energipriser kommer att generera många miljarder i vinst. Det har lett till starkt stigande priser på fjärrvärme, just på grund av försäljningen, och till en 4 000-procentig ökning av kommunens kostnader för förbränning i Högdalen.

Vi kan se de stigande priser på biogas som staden producerar för att minska utsläppen från trafiken och kanske därigenom kanske återigen möjliggöra fler bostäder.

Här, liksom på andra håll, biter man sig i svansen. Naturliga monopol ska stå under samhällskontroll för att sänka priserna och möjliggöra vettiga beslut som gynnar de grupper som behöver det.

Vi uppskattar många av de förslag som kd har tagit fram i sin budget. Jag hoppas att de kan ligga till grund för ett konstruktivt samarbete i nämnder och bolag i framtiden. Jag noterar också att det lilla som skrivs om Stockholm vatten i Moderaternas, Folkpartiets och kd:s budget är sådant som vi alla kan vara överens om. Även där hoppas jag att vi ska kunna ha ett bra samarbete.

Anförande nr 246

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Ordförande! Jag måste berömma dig, Stellan. Det var nästan världsrekord i felaktigheter. Det var fem saker som jag måste korrigera, om tiden medger det.

Jag börjar med den sista. Du pekade på att fjärrvärmekostnaderna har ökat med 4 000 procent. Man ska komma ihåg att det inte är Fortum allena som har höjt priserna, utan att det är skattehöjningarna som är den stora boven i dramat. Skatterna ligger bakom en 160-procentig prisökning de senaste tio åren. Fortum har höjt priserna med endast 4 procent per år. Det är minimalt i sammanhanget. Du får läsa på lite bättre.

När det gäller privatekonomiska förutsättningar är det framför allt individen som man måste prioritera. Man måste se till individen och inte se alla som en enda stor klump.

Sammanslagning mellan stadsbyggnadsnämnd och miljönämnd är, som jag nämnde i mitt inledningsanförande, något som har att göra med att förenkla planprocessen. Vi ser hur Socialdemokraternas mål om 20 000 bostäder knappast kommer att uppfyllas trots att man trixar med statistik och sådant vad gäller gjutna bottenplattor.

Du påstår att vi är emot fastighetsnära insamling. Var har du hittat det? Vi har aldrig varit emot det. Vi är för det. Vi tycker att man bör utreda det vidare. Vi ser återvinningsstationerna som ett komplement i sammanhanget. Vi tror att man måste göra mycket mycket mer på det kvalitativa området.

Du säger att vi skänker pengar till förpacknings- och tidningsinsamlingen. Vi skänker inte pengarna. Vi tror på krafttag och handlingskraftigt ledarskap. Ni har det inte. Vi har det. Vi måste hitta på någonting. Att gräva ned stationerna kan vara en väg.

Anförande nr 247

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det som har stigit med 1 000 procent, tror jag, kommer att stiga med 4 000 procent. Det är förbränningskostnaden i Högdalen, inte fjärrvärmen. Fjärrvärmen har också stigit mest i landet. Det spelar egentligen inte så stor roll.

Vad gäller den fastighetsnära källsorteringen är det jättebra om ni är överens med oss om att vi ska bygga ut den överallt så att den uppfyller de behov som finns. Vi ser gärna att detta görs också för producentansvariga artiklar och att vi tillsammans med dem som är ansvariga för det ser till att det blir fallet så att vi inte behöver de gröna behållarna.

Anförande nr 248

A n n a S t a r b r i n k (fp): Även jag noterade en hel del felaktigheter, energiprishöjningen till exempel. Förutom det som min moderate vän sade om energiskatten ska vi ju inte glömma att Barsebäck stängs. Om man stryper tillgången är det klart att priserna stiger det gäller även världsmarknadspriset på olja.

Jag tycker att du är ute och cyklar.

När det gäller frågan om att slå ihop nämnderna förstår jag inte vad ni är så rädda för. Jag tror att det är viktigt att man effektiviserar det här arbetet. I miljö- och hälsoskyddsnämnden får vi många av de här ärendena. Vi märker att processerna fördröjs och att många av de synpunkter som borde ha tagits med tidigare i processen kommer sent. Vi vill ha in dem tidigare.

Jag förstår inte varför ni misstror stadens tjänstemän. Skulle de bli mindre seriösa om de arbetade tillsammans i de här frågorna? Misstror ni era egna förtroendevalda? Skulle de inte kunna ta ansvar i en sådan nämnd? Jag förstår inte problemet.

Offentlighetsprincipen gäller naturligtvis. De handlingar som finns ska naturligtvis vara tillgängliga för medborgarna.

Anförande nr 249

Stellan Hamrin (v): Jag hade tyvärr lite svårt att höra vad du sade.

Om du talade om fjärrvärme vill jag säga att skatten höjs inte är någon anledning till att totalpriset höjs mest i Stockholm i hela landet. Det höjdes långt över skatten.

Vad gäller sammanslagning av nämnderna är det ändå ganska självklart att om vi har en miljönämnd och en stadsbyggnadsnämnd och man i varje nämnd tar beslut och öppet redovisar dem utifrån sina olika förutsättningar ser vi skillnaden mellan miljöns behov och stadsbyggnadsnämndens behov på ett mycket tydligare sätt än om det sammanvävs i en enda process där de olika synpunkterna inte kommer fram.

Det vet vi från en rad andra kommuner där vi har fått precis de effekterna. Man kan också se att sluteffekten blir att miljöns intressen tas till vara på ett mycket sämre sätt.

Det handlar inte om att man mörkar, utan processen är sådan att det blir oerhört mycket mer otydligt. Det tror jag att alla som sysslar med den här typen av verksamhet är ganska överens om. Om var och en står för sin egen ståndpunkt syns den mycket tydligare.

Anförande nr 250

Henrik G Ehrenberg (kd): När det gäller Stellan Hamrins inlägg vill jag säga att det är tråkigt att i den här salen behöva ifrågasätta ledamöternas läskunnighet. Men det är svårt att debattera med någon som i allmänhet sveper med ord som ”borgarna”, trots att ett antal av de saker man kritiserar borgarna för inte gäller exempelvis Kristdemokraterna.

Det är då svårt att debattera om man hela tiden måste sätta röda bockar i kanten av anförandet.

När det gäller vår kritik av miljömiljarden går den ut på att staden tar på sig kostnader som borde vara statens. Sanering är bra, men majoriteten slarvar bort möjligheten med sin otålighet. Ni orkar inte vänta på att saneringsprojekten ska bli klara och genomtänkta utan slösar bort pengarna på helt andra saker som inte har den långsiktiga effekten som exempelvis skulle kunna ge bra tomter för bostadsbyggande i Stockholm.

Anförande nr 251

Stellan Hamrin (v): Jag beklagar mina svepande formuleringar. Jag avsåg inte kd. Det tar jag gärna tillbaka. Som jag sade hoppas jag att vi kan samarbeta bra i de här frågorna.

Anförande nr 252

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag ska börja med några frågor som jag vill ställa för att klarlägga den politik som majoriteten lägger fram i sitt budgetförslag. På sidan 165 kan man läsa: Utveckla nya trafikanläggningar. Längre ned står Norra länken och centraltunneln. Det tolkar jag som att Vänsterpartiet och Miljöpartiet numera biträder byggandet av dylika leder. Jag skulle välkomna ett klargörande från de två partierna i den frågan. Är ni också med på att bygga ut så att vi får en bättre stadsmiljö vad gäller vägnätet?

Jag har en fråga till Socialdemokraterna. På sidan 167 talar man om att utreda möjligheterna till en restriktiv hållning av exotiska djur inom planlagda områden. Står Socialdemokraterna nu, i det gemensamma budgetförslaget, bakom Miljöpartiets förslag att förbjuda cirkus i Stockolms stad? Det är det det handlar om. Ni ser lite förvånade ut, men ni kan läsa själva i er egen text.

Stellan Hamrin var lite förvånad och sade att vi skänker bort pengar till materialbolagen. Jag skulle vilja säga så här: Det handlar om konstruktiv politik. Ni gör ingenting. Vi kommer med konstruktiva förslag.

Låt mig ge exempel på hur det kan se ut. Det är ett litet axplock ur mejlboxen av folk som hör av sig. De är milt sagt irriterade.

Berit från Fältöversten, till exempel, väntar fortfarande på att man ska öppna sopnedkassen som man har pluggat igen i någon iver att sopsortera i en fastighet där mer än hälften av de boende är över 65 år.

Familjen Pers i Hägersten med tre blöjbarn som med oro ser på era förslag om en obligatorisk 14-dagarshämtning. Miljöpartiet har ju klart och tydligt sagt att målet är att den som är frivillig i dag ska bli obligatorisk.

Den iranske företagaren Yabad i norrort ser med oro på dumpningen av verksamhetsavfall i och omkring återvinningsstationerna där.

Hans B i Vasastan skriver om en nedskräpad återvinningsstation. Flera av partierna har fått den här bilden. DN och Svenskan har också fått den. Man blir inte särskilt förvånad när man ser sådana här bilder av hur det ser ut.

Det här är en effekt av den politik som ni för här i Stockolms stad och som era kompisar där borta på riksdagen för. Man måste ställa frågan: Vad gör ni egentligen? Flera återvinningsstationer? Nej, det löser ingenting. Kom med konstruktiva nya förslag så kan vi säkerställa en god stadsmiljö och ta hand om vårt hushållsavfall på ett korrekt sätt.

Anförande nr 253

J a n V a l e s k o g (s): Din första fråga var om vi vill förbjuda cirkus. Svaret är nej.

Jag vill passa på att kommentera Anders Hellströms dåligt underbyggda kommentarer om fjärrvärmen i Stockholm. Han påstod att det har med skatten att göra.

25 procent av produktionsmixen från Fortum värme utgörs av fossila bränslen som är skattebelagt. 75 procent är icke skattebelagt. Det är jordvärme, vattenvärme och annat. Ändå har man höjt med i princip 50 procent på tre år på grund av utförsäljningen. Det handlar om 1 500 – 2 000 kronor per år för ett normalhushåll. Det motsvarar en skattesänkning. Det har ni alltså åsamkat stockholmarna genom utförsäljningen.

Fortum värme skor sig rejält på stockholmarna, och ni är orsak till det.

Anförande nr 254

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Vi kan vara ense om att vi är oense om det. Klart och tydligt är att skatten står för fyra femtedelar av prisökningarna på vår fjärrvärme under den sista tioårsperioden.

Tack för ditt klargörande om cirkusar. Det betyder att Socialdemokraterna inte står bakom det gemensamma förslag till budget som ni har lagt. Där står det klart och tydligt att man ska utreda detta. Jag ser med spänning fram emot vad som komma skall när ni står bakom ett förbudande av cirkus i Stockholms stad.

Anförande nr 255

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Du behöver inte vara orolig för cirkusarnas framtid. Vi har inte för avsikt att förbjuda cirkusar. Vi har inte ens för avsikt att förbjuda cirkusar som har djurinslag, däremot är vi måna om att cirkusarna fungerar bra och att cirkusdjuren har det bra. Därför vill vi öka inspektörernas möjligheter att kontrollera att djuren får den omsorg de behöver. Större krav på bättre djurhållning är vad vi är ute efter.

Anförande nr 256

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Du började ditt förra anförande, Anders Hellström, med att säga "tänk om". Jag kan säga det samma. Tänk om, Anders Hellström. Jag förstår snart inte vad du säger över huvud taget. Det är mycket som är väldigt konstigt.

Verksamhetsutövaren, som du talade om, som hade tittat på återvinningsstationen ska över huvud taget inte vara där. Han ska betala för sitt avfall.

Du tar upp Centraltunneln och Norra länken. Det handlar ju om kontroll som miljöförvaltningen måste göra när man bygger dessa tunnlar.

Jag begriper över huvud taget inte hur du får ihop det. Det är väldigt egendomligt.

Anförande nr 257

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag kan försvara den här verksamhetsutövaren. Självklart ska han inte lägga sina sopor där. Det vet både du och jag och även han. Det är det som är problemet. Han ser vad som försiggår.

Det är inte bara ett problem för hushållen utan också problem för många verksamhetsutövare som i dag har svårt att göra sig av med avfallet. Det finns också de som missbrukar systemet.

Han sänder signaler om missfälligheter, signaler som i dag uppenbarligen inte tas på allvar av den sittande majoriteten.

Anförande nr 258

E v a O i v i o (s): Du ställde en fråga om enveckashämtning och om det kommer att vara så i fortsättningen när vi differentierar taxan. Det kommer det att vara.

Jag har en fråga till dig. 30 procent av Stockholms villaägare har under detta halvår gått över till tvåveckorshämtning. De tycker att det är bra och att differentiering är bra. Cirka 500-700 kronors differentiering är märkbar.

Du skriver i ditt budgetförslag att man ska betala samma taxa för en- och tvåveckorshämtning. Vad är detta? Hur tolkar du våra siffror? Jag fattar inte vad du menar i budgettexten.

Anförande nr 259

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Det har varit många kontrareplikor. Det är ett tecken på att ni är intresserade av det här.

Det är riktigt att tvåveckorshämtning är någonting som har kommit. Det har varit en del intresse. Vi får se vad som händer framöver.

Jag tycker att det är bra att man erbjuder saker och ting på frivillig basis.

Miljöpartiet har klart och tydligt sagt att det är ett mål att all sophantering från hushållen så småningom ska vara på tvåveckorsbasis. Det är ett uttalat mål från deras sida. Det är det vi ser med oro på.

Anförande nr 260

S t e l l a n F H a m r i n (v): Moderaterna vill alltså skänka 40 miljoner till producentbolagen. Jag tror att det faktiskt är olagligt med hänsyn till kommunallagen och producentansvarslagen. Jag beklagar egentligen det. De här lagarna gör det ibland svårt att skapa konstruktiva lösningar. Det håller jag med om.

Intressant är att Moderaterna vill ta 40 miljoner av kommunens kassa och skänka till producentbolagen medan vi vill använda de pengarna till betydligt viktigare saker i kommunens budget och se till att producenterna tar det ansvar som vi redan har betalat dem för en gång genom en extra kostnad på alla förpackningar. Det är självklart den vägen man måste gå.

Anförande nr 261

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Du och jag och alla andra partiföreträdare i renhållningsnämnden var ju eniga om att säga upp avtalet med förpacknings- och

tidningsinsamlingen, materialbolagens företrädare. Vi är väl alla ense om att det inte fungerar särskilt bra i dag och att ett nytt avtal behöver förhandlas fram.

Det är viktigt att se på dagens system och vad som händer och hur lagar och förordningar är skrivna. Både du och jag vet att som det ser ut i dag har vi inga medel att tvinga materialbolagen att sköta det här på något annat sätt.

Vi tror att vi från kommunen måste göra en insats, även om vi kanske inte borde göra det. Vi har ett ansvar för medborgarna. Vi har ansvar för att deras dagliga miljö ska tillgodoses på ett korrekt sätt så att vi slipper snusk och slipper se sådana här bilder av överfulla återvinningsstationer. Det finns hur många exempel som helst på detta. Vi måste göra något. Det är därför vi föreslår en radikal åtgärd. Jag kan hålla med om att den kan verka vara radikal, men vi måste göra något.

Anförande nr 262

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! I förmiddags talade man mycket om de satsningar som görs på idrotten för ungdomar. Det rimmar ju illa med verkligheten. Det gäller bara de sporter som är godkända av majoriteten.

Under hela den här mandatperioden har majoriteten i miljönämnden gjort vad den har kunnat för att vräka motocrossen från Järvafältet. På Järvafältet finns det en bana som tål publik. Det är en motocrossbana som drivs av Järva MK. Den har legat där sedan 1963. Den har alltså legat där i över 40 år. Före det var det skjutfält; det blev det 1905.

Banan ligger i utkanten - verkligen utkanten - av reservatet. Dessutom ligger hela området inom den korridor där man planerar att bygga Förbifart Stockholm. Där har man nu fått för sig att inrätta ett reservat. Man gör allt man kan för att vräka den här motorklubben.

Det trista är att det har framträtt ett mönster under den här mandatperioden, nämligen att man ser ned på motorsport. Man anser att motorsport är något för konstiga människor. Det finns väl inga vettiga människor som tycker att det är kul med motorer. Den överlägsna synen på det hela är trist. Man har börjat pådyvla klubben tillsynsavgifter. Jag tror att det är 32 000 kronor som de har fått betala på senaste tiden. Man delges inte de skriftliga beslut som miljönämnden fattar. Det har fattats några under den här mandatperioden. Dem brukar man inte skicka till motorklubben.

Man visar klubben arrogans. Det lyser igenom att det i grund och botten handlar om att man ser ned på motorsport som sådan. Motorsport är inte fint nog. Fotboll är fint i Stockholms stad. Då kan man få konstgräs.

Vi har en idrottsminister som öppet har en väldigt nedlåtande attityd mot kampsport. Idrottsministern vill ju införa ytterligare lagstiftning mot kampsporter. När man betänker detta framträder ett mönster, nämligen att i Sverige och Stockholm med nuvarande majoritet är man intresserad av att gynna sporter man själv gillar. Fotboll är fint. De tär man beredd att stödja. Golf är fint. Motorsport och kampsport är sporter i strykkläss.

Nu gör man vad man kan i miljönämnden och hos majoriteten för att få bort motocrossen från Järva. Jag tycker att det är sorgligt. Det är sorgligt att det i grund och botten beror på fundamentalistiska dogmatiska inställningar där man vill avgöra vad som är fint nog att hålla på med.

Anförande nr 263

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är intressant att den enda fråga som Magnus Hellström efter tre år i miljö- och hälsoskyddsnämnden över huvud taget vill prata om är en motocrossbana. Det han säger är inte ens sant. Delgivning har gått fram till denna motocrossbana.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fungerar som en myndighet när det gäller tillstånd och icke tillstånd till olika verksamheter. Det borde du veta efter tre år i miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Anledningen är, som du vet, att vi kommer att göra ett kulturresevat som sträcker sig över denna del av Järvafältet.

Anförande nr 264

M a g n u s H e l l s t r ö m : (m): Drömman kan man ju alltid göra. Men det är väl en demokratisk rättighet att jag själv väljer vad jag vill ta upp här. Jag betackar mig för den censuren.

Vad som har lyst igenom under hela den här processen och genom kontakt med klubben är en klar arrogans. Man visar öppet att motorsport är något ofint. Man tar ingen hänsyn till att verksamheten har bedrivits där i över 40 år och att hela området ligger inom den korridor där Förbifart Stockholm förhoppningsvis ska byggas. Trots detta inrättar man ett resevat.

Den här banan som till ytan är ganska liten ligger verkligen i utkanten av det resevatet. Den utgör inga problem för naturen där. Du gömmer dig bakom att tala om tillsynsmyndigheter och sådant. I grund och botten handlar det om att du tycker att motorsport är trams och ingenting vi behöver ha i Stockholm.

Anförande nr 265

J a n V a l e s k o g (s): Motorsport och andra idrotter är något som vi värnar om så mycket vi kan. I det här fallet handlar det om att ha en motorsportbana i ett naturresevat, vilket naturligtvis är ohållbart.

Vad som har skett under de år – det är ganska många – som den här processen har pågått är att vi har försökt hitta alternativ. Vi har skjutit upp det här för att man ska hitta en lösning. Det är naturligtvis oerhört viktigt för oss att det finns ett alternativ.

Det som vi har fått redovisat i nämnden är att det finns ett alternativ i Arlanda. Jag hoppas att det ska kunna lösa sig på ett bra sätt med det.

Anförande nr 266

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Det är ju intressant att du tar upp Arlanda som ett alternativ. Arlanda vill inte ha dit den här verksamheten. Den är inte välkommen där. Dessutom är det ingen bana som kan ta publik. Det är det på Järva.

Man har inte hittat några alternativ. Man har sagt till medlemmarna – det är nästan tusen medlemmar, de flesta under 18 år – att de får bli medlemmar i Arlanda. Det finns ingen publik bana på Arlanda, och de vill inte ha dit er, men bli medlemmar där. Där har ni ert alternativ.

Då tar man inte frågan om alternativ på allvar.

Det absolut billigaste och bästa skulle vara att låta banan vara kvar där den ligger och sedan kanske regeringen kunde få lite fart i baken och bygga Förbifart Stockholm.

Anförande nr 267

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Alla stockholmare är konsumenter. De lever och verkar som konsumenter på en marknad där de handlar varor och tjänster av olika slag som de behöver för sitt dagliga liv eller bara för att de har lust.

Marknadsekonomin kan bara accepteras om vi har en stark politik som motkraft. För att kunna ha en marknad som kan ge oss så stora fördelar som den faktiskt gör behöver vi ett omfördelande skattesystem. Det krävs en väl utbyggd välfärd som fördelas efter behov. Marknadsekonomin gör det också nödvändigt med en stark lagstiftning som skyddar människor mot kapitalismens väldiga krafter.

Konsumentpolitiken är en viktig del av detta. För mig är det viktigt med starkt konsumentskydd och en väl utbyggd konsumentvägledning för att värna enskilda konsumenter. På marknaden är en enskild konsument en svagare part än det säljande företaget.

Jag vill ha en tydlig konsumentlagstiftning och effektiva myndigheter på nationell nivå i kombination med en aktiv konsumentvägledning och konsumentinformation på kommunal nivå. Därför yrkar jag bifall till majoritetens budget med resurser för en konsumentnämnd och med stadsdelsnämnder som erbjuder medborgarna konsumentvägledning. Det är inga stora pengar jag vill anslå centralt för att stötta konsumenterna. Det är 11½ miljoner kronor, eller lite mindre än en halv promille av stadens budget.

En halv promille av budgeten är onekligen blygsamt, men det är vårt försök att ge människor stöd och bättre kunskaper om sina rättigheter på marknaden och det är vårt försök att motverka kommersialismens avarter.

Högeroppositionen säger enligt nej till vår politik för att stödja konsumenterna. Man kan säga att knäfaller vid marknadens altare och i stället avskaffar konsumentnämnden, lyfter fram skattesänkningar och privatiseringar som de enda ledfyrrarna. Moderaterna skriver en text som är helt obegriplig, om att de vill ersätta majoritetens

stöd till konsumenterna med en starkare ställning för företagen. Folkpartiet vill att enskilda människor ensamma ska utelämnas till marknadens krafter.

Jag säger nej till den politiken som skulle försvaga och försämra för konsumenterna. Jag säger ja till majoritetens budget och en politik för konsumenternas bästa.

Anförande nr 268

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag håller med om mycket av det du säger, David. Det är därför jag har slagits för att vi ska ha ett konsumentpolitiskt handlingsprogram här i staden.

Vi kristdemokrater har föreslagit att staden ska agera på ett antal olika områden för att motverka en del negativa konsekvenser som uppstår i en marknadsekonomi.

Du är också väl medveten om att det är få ärenden som nämnden har att hantera. Det skulle vara en betydligt bättre användning av stadens medel att lägga de här frågorna tillsammans med någon annan nämnd. Mycket går nu åt till att administrera sådana här saker.

I min huvudkritik senare kommer jag att ta upp att man först måste bestämma sig för vad man vill och sedan hitta resurser för det.

Anförande nr 269

D a v i d S a m u e l s s o n (s): I den budget som du har lagt fram föreslår du ju inte att man ska lägga 11½ miljoner på konsumentverksamhet i någon annan nämnd och i någon annan förvaltning. Så ser ju inte ert förslag ut. Det eliminerar de här pengarna.

Du har dessutom tänkt dig att kampera ihop med partier som inte bara vill lägga ned konsumentnämnden, som du också vill, utan de vill också lägga ned stadsdelsnämnderna. Där ryker ju hela den konsumentvägledande verksamheten.

Jag förstår inte ditt resonemang. Hur har du tänkt dig att det ska bli någon konsumentvägledning när ni tar bort alla resurser och förutsättningar för den?

Anförande nr 270

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Det bästa vi kan göra för människor i deras egenskap av konsument är ju att underlätta för dem att vara konsument genom att öka deras konsumentutrymme. Det gör vi genom att sänka skatter och avskaffa regleringar.

Den konsumentnämnd som David Samuelsson talar sig varm för har, såvitt jag förstår, i princip inte gjort någonting. Vad värre är så tänker den nu använda 11-12 miljoner av våra surt förvärvade slantar till att fortsätta att göra ingenting. Jag tycker att det åvilar dem som förespråkar dess fortsatta existens ett väldigt tungt ansvar att förklara exakt vad den har gjort, exakt vad den ska göra och exakt på vilket sätt den

kommer att stärka stockholmarna som konsumenter. Det tycker inte jag att ni har gjort.

Anförande nr 271

D a v i d S a m u e l s s o n (s): En del moderater försöker ge sken av att det finns ett nytt moderatparti som har tagit till sig andra värderingar. I den här salen finns inte några sådana moderater; i den här staden finns inte några sådana moderater. Cecilia Brinck är ett utmärkt exempel på den klassiska skolans marknadsfundamentalistiskt moderat där det bara finns skattesänkningar, privatisering och avveckling av alla regler som skyddar enskilda människor. Det är recept som ska lösa alla problem.

I Moderaternas budget ser man att genom att man stärker företagens ställning, genom att man lägger konsumentverksamheten och genom att man avvecklar konsumentvägledningen får konsumenterna en starkare ställning.

Det är ren och klassisk högerpolitik som försvagar människornas ställning och möjligheter. Jag ser ett stort värde i den konsumentverksamhet som vi driver centralt i kombination med det som sker ute i stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 272

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ta tillfället i akt och verkligen beklaga det beslut som man har tagit i miljö- och hälsoskyddsnämnden om att vräka motocrossen i Hansta. Det är väldigt olyckligt. Motorsporten i Stockholm har problem generellt. Här hade vi en väl fungerande verksamhet med mycket barn och ungdomar som man vräker innan det finns ett acceptabelt alternativ. Jag tycker att det är mycket mycket olyckligt.

Det var egentligen inte det jag skulle prata om, utan om konsumentnämnden.

Vi i Folkpartiet tycker att konsumentfrågorna är viktiga. Det är viktigt med konsumentupplysning. Här finns det dock en hel del frivilligorganisationer, konsumentverk med mera som gör ett utmärkt arbete.

Vi har också den offentliga debatten som till exempel den som har förts i media om socker i maten. Den har en hel livsmedelsbransch tagit till sig så att de har ändrat i sina produkter. Det visar på konsumentmakt i sin bästa tes, tycker jag.

Det är inte en nämnd, inte en förvaltning, inte en massa politiker som gör skillnad för konsumenterna; det gör konsumenterna själva.

Jag vill utdela det andra röda kortet. Det går till majoritetens budget vad gäller konsumentpolitiken. Jag vill yrka bifall till Folkpartiets reservation i kommunstyrelsen. Den innebär en avveckling av konsumentnämnden och konsumentförvaltningen.

Anförande nr 273

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tycker att Folkpartiet borde komma ut ur sin bubbla när det gäller synen på konsumentpolitiken. Om man avvecklar och

minskar resurserna för konsumentverksamhet blir det naturligtvis mindre satsningar på konsumentverksamheten. I dag ligger ett ansvar på kommunen att på bästa sätt ge råd och stöd till Stockholms konsumenter. Om man avvecklar konsumentverksamheten betyder det ju att vi som politiker inte tar vårt ansvar när det gäller konsumentverksamheten.

Jag tycker att Folkpartiet bör fundera på vad som skapar förutsättningarna för en bra marknadsekonomi. Ska det inte vara någon sorts balans mellan konsumenter och producenter?

Anförande nr 274

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Det bästa för konsumenterna är att ha en väl fungerande marknadsekonomi, att vi politiker inte sätter käppar i hjulen för konkurrensen och att vi har snabba bygglov för fler lågpriskedjor etcetera.

Jag tycker inte att det blir bättre av att jag och du, Christopher Ödmann, sitter i en konsumentnämnd och handhar en handfull ärenden varje gång vi har sammanträdet. Det blir det inte bättre av för konsumenterna.

Anförande nr 275

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Blir det bättre för konsumenterna om de utelämnas till att agera ensamma och individuellt? I det ni skriver för du fram de demokratiska organen, som du föraktfullt kallar politiskt inflytande, som något som du ser ned på.

Tycker du att det är fel att vi samlas här och under demokratiska former bestämmer över kommunens budget?

När du beskriver politiken i de termerna talar du emot själva demokratins idé. Inser du inte att för att vi ska kunna överleva med en marknadsekonomi så behöver vi demokratiska institutioner som skyddar enskilda människor och som kan göra att de samlas och gemensamt får kraft?

Anförande nr 276

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Uppriktigt sagt förstår jag inte vad David är ute efter. Vi har en konsumentlagstiftning. Vi har ett EU som har konsumentlagstiftning på en rad olika områden. Det finns ett antal organisationer, föreningar och andra som gör ett utmärkt arbete.

Jag är helt övertygad om att det räcker.

Anförande nr 277

L o t t a G r a v e n i u s (fp): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Ibland är det riktigt skönt med en nämnd där enigheten är total. Jag pratar om kyrkogårdsnämnden. Det finns ett förslag från majoriteten och ingen opponerar mot det. Alla säger ja och amen till förslaget. När man tittar i reservationerna från de

olika partierna står det nästan ingenting. Det är så tråkigt, tycker jag. Även om kyrkogårdarna finns är vi alla beroende av den verksamheten. Det som fungerar bra, vilket kyrkogårdarna gör, kan naturligtvis bli bättre.

I kyrkogårdsnämnden har vi pratat om hur man som kyrkogårdsbesökare digitalt vid ingången ska kunna hitta var en viss person ligger. Det finns mycket att göra. Man anslår nu i budgeten 1 miljon till att rusta upp krematoriet på Skogskyrkogården. Varför inte föreslå att man ska bygga om i stället för att reparera?

Folkpartiet och jag älskar motocross. Det har ni nog förstått. Jag tycker att det är jättedåligt att motocrossbanan inte får vara kvar tills ett beslut har fattats. Det finns ju planer på att anlägga en begravningsplats där motocrossbanan är nu. Man måste komma till beslut. Om det inte fungerar med en begravningsplats där motocrossbanan nu ligger måste man hitta ett alternativ och lägga begravningsplatsen någon annanstans. Det måste hända någonting.

Jag vet att det pågår diskussioner om en alternativ placering. Jag kräver ett svar. Jag vet att det är ett annat borgarråd som sköter förhandlingarna, men ni pratar väl med varandra inom majoriteten. Ge mig detta svar som jag har frågat efter flera gånger tidigare.

Låt motocrossbanan ligga kvar tills ni har fattat beslut om var den ska ligga i framtiden, eller låt den ligga kvar.

Anförande nr 278

Borgarrådet **G u n n a r s s o n** (mp): Såvitt jag förstår har du varit väldigt pådrivande för att det ska bli en ny begravningsplats. Jag tycker att du ska vara glad att det finns pengar för en tidigareläggning av arbetet med en sådan. Jag tycker också att det är trevligt att det här är den enda nämnden över huvud taget av dem i rotel 8 där enigheten är total. Jag förstod inte riktigt vad schismen skulle röra sig om.

Anförande nr 279

L o t t a G r a v e n i u s (fp): Jag undrar varför det inte händer någonting. Varför får vi inget svar? Någon i s-gruppen sade att det finns ett alternativ i Arlanda. Jag har inte fått det svaret och det har inte kyrkogårdsnämnden heller. För att vi ska kunna börja arbeta måste vi få veta hur landet ligger. Det är det jag efterlyser.

Anförande nr 280

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Ett mycket intressant miljöområde som sällan diskuteras och som jag tycker borde diskuteras mer är frågan om fjärrvärmeförsörjningen av fastigheterna i Stockholm. Det är en stor och viktig miljöfråga med internationella dimensioner.

Att producera fjärrvärme och elkraft i stora anläggningar i Stockholm med det kyliga klimat vi har är faktiskt en av de mest miljövänliga åtgärder som vi kan vidta. Det finns nya beräkningar från Linköpings universitet som visar att om vi skulle bygga en stor kraftvärmeanläggning baserad på biobränsle eller naturgas skulle enbart

elproduktionen från en sådan ersätta elen från många kolkraftsanläggningar i Europa. Den totala mängd koldioxid som vi skulle spara med en sådan investering i Stockholm skulle med råge överträffa det mål för minskade utsläpp av koldioxid som Sverige har satt upp enligt Kyotoprotokollet.

En sådan åtgärd med exporterad el som ersätter kolbaserade anläggningar skulle självklart tillgodoräknas i respektive land. Men effekten skulle kunna vara mycket stor.

Ett problem som vi har varit inne på är att vi har sålt ut Fortum värme, eller åtminstone 51 procent av aktierna, och försvårat möjligheten att genomdriva en energipolitik i miljövänlig riktning. Priserna har nästan fördubblats på tre år. Det handlar också om energiplanering och kompetens för att över huvud taget diskutera de här frågorna.

Som jag beskrev tidigare har den borgerliga utförsäljningen inneburit att hushållen i Stockholm har fått förhöjda värmekostnader på mellan 1 500 och 2 000 kronor för varje hushåll och år. Det är mycket pengar.

De borgerliga har också i praktiken försvårat utbyggnaden av fjärrvärme i Stockholm.

I Folkpartiets motion kan man läsa att en lösning på problemet är att man ska dra en ledning för spillvärme från Forsmark hela vägen till Stockholm. Det ter sig ganska futtigt. Det finns ju utredningar från när Forsmark byggdes som visar att detta inte är lönsamt eftersom det är ett kondenskraftverk och man förlorar möjlighet att producera el i takt med att man tappar av ånga i en sådan ledning.

Stockholm behöver i stället en utbyggd fjärrvärme som också producerar el. Under förutsättning att prissättningen regleras i det fjärrvärmemonopol som vi har i landet måste produktionen av värme kan ske med biobränsle eller naturgas.

Frågan är om fjärrvärme är mycket viktigt, och jag hoppas att vi kan diskutera den mer framöver.

Anförande nr 281

H a r d y H e d m a n (kd): Om vi ska ha miljövänlig fjärrvärme måste priset vara acceptabelt. Fortum har ju inte ensidigt bestämt detta i Finland. Det finns ju ledamöter både från Moderaterna och från Socialdemokraterna som bestämmer över det. Den förre stadsdirektören försvarade ju priset i TV för ett tag sedan.

Det är tydligen en statlig myndighet som har saboterat möjligheten att i Sverige införa det som finns på elområdet, nämligen flera producenter i samma nät. Nu finns det ju ingen konkurrens. De är de enda som levererar fjärrvärme i Stockholm. Det finns bostadsrättsföreningar som funderar på att göra borrhål för att få bergvärme i stället. Det kan inte fortsätta med denna oerhörda prishöjning.

Nu har vi hört att under galgen ska tydligen Fortum stoppa priset och möjligen sänka det. Det måste bli ett oerhört tryck på dem.

Anförande nr 282

J a n V a l e s k o g (s): I sak håller jag helt med Hardy Hedman. Jag ska nyansera och påminna om att oavsett vilka som sitter i en bolagsstyrelse så lyder de under aktiebolagslagen och ska jobba för företagets bästa. De har inga alternativ. Men jag vet att åtminstone Socialdemokraterna har varit med i diskussioner om att man ska hålla igen.

Problemet är att Fortum värme vill finansiera investeringen på kort tid. Man vill fortsätta med 10-procentiga höjningar varje år – så var det åtminstone sagt tidigare. Enligt det avtal som ni borgerliga var med och skrev under ska det ske i nivå med marknadspriset på olja. Det gör att styrelsen också av det skälet är bakbunden. Man är tvungen att följa det här priset enligt avtal.

Hela affären är sannerligen ett elände för stockholmarna. Ni har faktiskt ansvaret för detta. Det vore bra om ni kunde tillstå att det var en mycket olycklig affär.

Anförande nr 283

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag vill komma med ett litet klargörande. Du talar om den borgerliga utförsäljningen, Jan Valeskog.

Birka energi bildades som ett 50-procentigt bolag mellan Stockholms stad och Fortum när man slog samman Gullspångs AB, ägt av Fortum, och Stockholm energi som ägdes av Stockholms stad. Det skedde under den förrförra mandatperioden när borgarrådet hette Hult och ni styrde.

Vi sålde i praktiken hälften av Stockholm energi. I samband med det fattades också ett gentlemens agreement mellan socialdemokrater och moderater om att vi under mandatperioden inte skulle sälja ut resterande delar. Det gjorde vi heller inte.

De är ett klargörande som är viktigt att betona. Det är alltså inte en borgerlig utförsäljning.

Anförande nr 284

J a n V a l e s k o g (s): När det gäller elkraftsdelen har du helt rätt. När det gäller fjärrvärmens var det omstritt. Eftersom det var monopolverksamhet var vi emot det.

Anförande nr 285

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag hade tänkt säga några väl valda ord om konsumentnämnden. Jag börjar med att vända mig till David Samuelsson och hans attack på oss moderater.

I går fick vi höra att vi moderater var emot kvinnlig rösträtt. I dag fick vi höra att Moderaterna är onda varelser. Jag förväntar mig att vi snart får höra om Ådalen, om statarsystemet och att vi moderater äter barn.

Det kommer väl i din replik. Det är väl din syn på oss moderater.

Konsumentnämnden måste läggas ned, och det genast. Det kan inte vara meningen att David Samuelsson eller några andra politiker ska bestämma över vad jag som konsument ska göra.

Majoriteten säger i sin budget kring konsumentnämnden att det ska vara okomplicerat och roligt att ha en hållbar livsstil och leva hälsosamt.

En av nämndens viktigaste målgrupper sägs vara barn och ungdomar. Ett projekt som heter *Projekt jag* ska permanentas och syftet är bland annat att öka ungas engagemang för konsumtionsfrågor. Det ska vara fokus på etik och miljö. Stockholm ska bli en *fair trade city*. Innebörden av det är att genom konsumtion påverkas de sociala villkoren för människor i de fattiga delarna av världen. Rättvisehandel skulle bidra i arbetet för hållbar utveckling.

Jag ska berätta för fullmäktige, journalister och alla som lyssnar på debatten om vad jag fann i min lokaltidning. Den 15–17 november kommer det att finnas en lokal *fair trade city* i Skarpnäck. Lyssna!

Genom en bussresa till Skarpnäcks kulturhus ska niondeklassare få föreställa sig hur det är att vara barnarbetare på väg till någon klädfabrik i Asien. Bussresan är en del av konsumentprojektet *Välj själv* som arrangeras för elever från Skarpnäck, Älvsjö och Enskede.

Är det till detta konsumentnämndens pengar ska gå? Man bussar niondeklassare till Skarpnäcks kulturhus för att man ska få känna på hur det är att vara barnarbetare på väg till någon klädfabrik i Asien. Vi måste använda våra pengar till kärnverksamhet och inte till sådant här dravel.

Om vi ska ha konsumentnämnden kvar har jag ett förslag. Jag tycker att vi borde införa en shoppingdag varje år. Den dagen skulle vara helt momsfri så att vi kan shoppa hur mycket som helst, även vi som är fattiga och halta och lytta och bor i förorten. Avskaffa nämnden på en gång!

Anförande nr 286

D a v i d S a m u e l s s o n (s): Jag har inte sagt att ni är onda människor. Jag har bara sagt att det är intressant att höra moderater som fortfarande vågar stå för en riktigt moderat politik där det är skattesänkningar, privatisering och avreglering som är lösningen på alla problem.

Vi kan läsa i Moderaternas text att förbättrade villkor för företagen är det viktigaste man kan göra för konsumenterna. Det är liksom en klassisk högerpolitik, och det är belysande att ni här i Stockholms stadshus driver den politiken helt systematiskt. Ni vill lägga ned stadsdelsnämnderna och med dem den konsumentvägledning som finns där. Ni vill också lägga ned konsumentnämnden. Sedan skriver ni om Konsumentverket, men ni kan väl ta reda på att era partier vill lägga ned det också.

Ni är emot att man stärker konsumenterna. Ni vill bara gynna dem som har det mest förspänt.

Anförande nr 287

B i r g i t t a H o l m (m): Konsumentnämnden har ett antal för många politiker som inte gör ett jota och som uppbär arvoden som betalas av skattemedel. Det tycker inte jag är någon hushållning med skattemedel. Våra skattepengar ska gå till kärnverksamheten. Det är under all kritik.

Sedan säger du någonting om att vi är för företag och sådant. Det är självklart. Det är det som genererar jobb. Sänkt skatt ger ökade skatteintäkter. Folk kan klara sig på sin lön. Det ger en välfärd. Vi kan inte brandskatta Sveriges befolkning och stockholmarna, vilket ni gör. Ni vill ta allting och bestämma. Den enda möjligheten att klara sig här i livet är att vinna på Bingolotto eller ha en hög position inom Socialdemokratiska arbetarepartiet.

Anförande nr 288

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är många människor som skulle vilja leva på ett mer hållbart sätt än vad de gör i dag. Med den informationsmöjlighet som konsumentförvaltningen erbjuder kan man göra det. Jag förstår inte vad det skulle vara för fel med det.

Det är samma sak med Fair Trade City. Det finns väldigt många människor som skulle vilja konsumera på ett sätt som gör att det är mer solidariskt över världen. Om vi skapar förutsättningar för detta i Stockholms stad kan jag inte se vad det skulle innebära för problem.

När det gäller bussresan kan jag inte heller se att det är något fel med att elever från Stockholm får möjlighet att lyfta blicken från sin egen vardag och fundera på hur livet är för barn i samma ålder som de själva på andra sidan jordklotet.

Anförande nr 289

B i r g i t t a H o l m (m): Människor får göra precis vad de vill med sina liv. Varken du eller jag har med att göra om en del vill leva hållbart och bo i en iglo, i en bostadsrätt, i en hyresrätt eller i ett tält. Politiker kan inte styra människor, utan det ska den egna fria viljan göra.

Sedan säger du att du tycker att det är jättebra att niondeklassarna får åka buss och föreställa sig hur det är att vara barnarbetare. Det är helt sanslöst. Många av de niondeklassare som går ut skolorna i Stockholm i dag kan varken räkna, läsa eller skriva utan de måste gå på det individuella programmet. Då ska tiden användas till att man bussas runt för att få känna på hur det är att vara barnarbetare. Det är ju absurt.

Anförande nr 290

A n n a S t a r b r i n k (fp): Det som gör att majoritetens miljöpolitik inte leder till någon hållbar utveckling är att ni inte har medborgarna, människorna här i Stockholm, med er. Människor vill bo i innerstaden och på många andra platser där det bullrar en del. Samtidigt vill de slippa buller. Den lösning som Miljöpartiet och majoriteten lanserar är stopp för byggande. Vår lösning är att man ska stoppa bullret

vid källan, använda den teknik som finns med tyst asfalt och bygga tyst. På det viset kan människor bo i innerstaden, och det är de beredda att betala mycket för, uppemot 38 000 kronor per kvadratmeter.

Man lägger kraften på helt fel saker. Det behövs en omläggning av miljöpolitiken. Det behövs en bra kollektivtrafik som gör att människor lockas till den och vägar som ger trafikflyt i stället för en massa tullar och trängsel. Jag ser hellre renhållning, klottersanering och städning än Agenda 21-byråkrater och solcellsprojekt. Jag ser hellre att det ska vara lätt att bli av med det farliga avfallet än att man ska samla in matrester.

Ett stort problem i staden är att den är smutsig och skräpig. Det är sorgligt att vår vackra huvudstad – kanske världens vackraste stad – ska vara så skräpig och nedsmutsad. Ett av de allvarligaste problemen, som jag ser det, är hur det ser ut runt återvinningsstationerna. Det är bådeäckligt och skräpigt, snuskigt helt enkelt. Råttorna frodas kring dessa, men människorna trivs inget vidare.

Majoriteten tycks ha gett upp. All kraft går åt till diverse projekt i stället för att man lägger kraft på det som är viktigt, att se till att det farliga avfallet samlas in och att det blir snyggt och tryggt i Stockholm.

Vi från Folkpartiet vill göra en stor satsning på renhållning och städning. Vi lägger 30 miljoner på det. Vi vill också återupprätta sophanteringen i staden. Det behövs en prioritering av det farliga avfallet och en fastighetsnära pappersinsamling, som ju avskaffades av den nuvarande majoriteten.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 291

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska börja med att läsa högt ur Folkpartiets partimotion i samband med att riktvärdena för buller antogs 1996: Det är med beklagande, skriver man, som vi nu kan konstatera att regeringen ser ut att tumma på målen vad gäller bullret från vägtrafiken och anser att målet endast ska vara en långsiktig ambitionsnivå samt att det beslutade värdena endast bör benämnas riktvärden.

Inte nog med att man är missnöjd med riktvärdena utan man vill ha fasta värden som ska vara strängare. Det är Folkpartiets politik i riksdagen. Det är klart att det är lite hyckleri.

Apropå din tidigare kommentar om att du och jag skulle vara oeniga så är vi inte alls det. Jag tycker att det är alldeles utomordentligt att detaljplanerna prövas av regeringen. Jag kan lova att det kommer att vara hälsoaspekter som man utgår ifrån. Buller är en allvarlig hälsofråga och inte en komfortfråga, vilket jag tycker att både Moderaterna och Folkpartiet har en mycket nonchalant attityd till.

Anförande nr 292

A n n a S t a r b r i n k (fp): Jan Valeskog är illa påläst. Han har hittat papper från 1996. Sedan dess har det hänt mycket. Boverket har ju lämnat ytterligare förslag till hur man ska förstärka bullerreglerna. I de motioner som Folkpartiet har väckt i riksdagen föreslår vi just att man ska se över detta och framför allt se över hur det fungerar i storstäderna eftersom de regler som du tydligen tycker är jättebra hindrar byggande i Stockholm. Det vet du som sitter i miljö- och hälsoskyddsnämnden. De frågorna kommer upp på varje nämnd. Du är helt enkelt illa påläst.

Anförande nr 293

S t e l l a n F H a m r i n (v): Folkpartiet vill att man ska mäta bullret vid källan. Självklart vidtar vi alla åtgärder som finns för att minska bullret på vägar och annat. Men sedan måste vi mäta det buller som är kvar. Överskrider det gränsvärdet kan man självklart inte bygga, enligt de regler som vi själva en gång i tiden var med om att skapa.

Sedan förstår jag inte tjalet om vårt ansvar för återvinningscentralerna. Det är en effekt av en privatisering av delar av den här verksamheten. Man har gett det privata näringslivet ansvaret för att det ska fungera. Vi kan se att det inte gör det. Vi har ett system som är dåligt och det måste vi naturligtvis på sikt ändra på. Men de som har ansvaret måste ju ta sitt ansvar. Vi kan inte låta andra människor ta det i det här fallet.

Som du säger är det väldigt många som vill bo i innerstaden och som betalar 38 000 kronor per kvadratmeter för det. Det är den andra delen av problemet med er politik, att ni har sett till att det bara är de som har råd att betala så mycket som kan bo i innerstaden. Det är också en fullständigt orimlig linje.

Anförande nr 294

A n n a S t a r b r i n k (fp): Jag vet inte i vilken ände jag ska börja. Stellan är ute och cyklar, och det är inget nytt med det. Men man kan inte avhända sig ansvaret. Ni är ju ansvariga för miljöpolitiken och sophanteringen i staden. Det fungerar inte och har inte fungerat under den tid som ni har haft ansvaret utan det har blivit sämre. Ni har försämrat sophanteringen när det gäller hämtning. Soporna hämtas mera sällan nu. Pappersinsamlingen har havererat. Det ansvaret kan ni inte lämna över till någon annan. Det är ju ni som har fattat besluten.

Anförande nr 295

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): När det gäller pappersinsamlingen var det faktiskt inte vi som fattade det beslutet utan det var Arbetsmiljöverket som förbjöd den. Jag håller helt med om att det var väldigt dåligt att göra det. Vi gör vad vi kan för att återigen försöka förbättra pappersinsamlingen i Stockholms.

När det gäller buller tycker jag att det är väldigt tråkigt att höra att man är oense om bullervärdena. Det är en hälsofråga och inte en komfortfråga, som också Janne Valeskog var inne på. Men vi är överens om att man ska stoppa bullret vid källan.

Det är en väldigt bra inriktning. Men det skulle kanske innebära en del restriktioner för biltrafiken.

Sedan vill jag passa på att säga att när det gäller detaljplaner och hanteringen av miljöfrågor i detaljplaner så finns det ingen motsättning mellan att göra detta i ett tidigt skede om man hanterar det i till exempel översiktsplaneringen.

Anförande nr 296

A n n a S t a r b r i n k (fp): Självklart kan buller vara ett gissel för många människor och någonting som man verkligen vill avskärma sig ifrån när man är i sin bostad. Därför är det viktigt att använda bra och modern byggteknik för att kunna stänga bullret ute från bostäderna. Vår slutsats är inte att man ska stoppa utbyggnaden utan den är att man ska bygga tysta hus.

Anförande nr 297

E v a O i v i o (s): Jag tänkte kommentera det som du tog upp om renhållningsnämnden. Du sade att avfallshämtningen har försämrats, att man hämtar mera sällan i dag. Då undrar jag lite grann vad du pratar om, Anna.

Till att börja med var det ni som upphandlade de nuvarande entreprenörerna under sommaren 2002. Det var en väldigt uppseendeväckande upphandling. Jag förstår att det fanns en hel del klagomål i början innan man kom i gång. Är det detta du menar eller avser du den frivilliga tvåveckorshämtningen? På ett halvår gick 30 procent av stadens villaägare över till tvåveckorshämtning som var billigare och bättre. Jag vet inte vad du menar med det här.

Precis som Stellan var inne på har vi väldigt små möjligheter att komma åt frågan om återvinningsstationer, men vi agerar. Jag återkommer i denna fråga.

Anförande nr 298

A n n a S t a r b r i n k (fp): Jag syftar naturligtvis på tvåveckorshämtningen som har gjort det både dyrare, krångligare och sämre för de boende i Stockholm.

Anförande nr 299

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande! Under den här mandatperioden har konsumentfrågorna hamnat i fokus på ett sätt som aldrig tidigare. Att det har blivit så beror på att en konsumentnämnd med särskilt ansvar för frågorna inrättats och på att stadsdelarnas konsumentvägledning har prioriterats ekonomiskt i varje års budget under mandatperioden.

Konsumentfrågorna är i dag en del av alla stockholmares vardag. Målsättningen är att det ska vara både enkelt och smart att vända sig till sin konsumentrådgivare för att få goda råd. Arbetssättet går emot alltmer förebyggande rådgivning, inte bara stöd och råd när en skada redan är skedd.

Detta arbete har blivit oppositionens alldeles speciella hatobjekt. Oppositionspartierna har nu lagt fram sina budgetar, och de spretar som vanligt åt flera håll. Man har inte kunnat enas om mycket, men en sak är man överens om och det är att lägga ned konsumentnämnden. Jag tror att de borgerliga partierna har fått mer än en sak om bakfoten när det gäller konsumentfrågornas betydelse både för stockholmarna som konsumenter och som företagare.

De borgerliga partierna säger sig förespråka en marknadsekonomi, men de sviker stockholmarna i sitt förslag till budget. Läger man ned konsumentverksamheten kommer det att innebära att marknadens viktigaste aktörer, konsumenterna, undanhålls saklig och korrekt information inför sina val av produkter och tjänster i Stockholm. Denna borgliga avvecklingspolitik skulle – vilket Gud förbjude – om den fick majoritet ge som resultat att ännu fler människor än i dag hamnar hos kronofogden och stadens skuldrådgivare. Hur ekonomiskt klokt är det? Farliga leksaker för barnen skulle bli helt utan kontroll i Stockholm.

Konsumentnämnden ansvarar också för rådgivning och utbildning i kostfrågor för stadens olika verksamheter. En avveckling av kostrådgivarna betyder i praktiken ohälsosammare mat i Stockholms skolor, i förskolan och inom äldreomsorgen. Men andra ord vore det en mycket oklok politik.

Med de borgerliga partiernas brist på konsumentpolitik – för övrigt helt unik bland Europas storstäder – riskerar Stockholm att bli ett eldorado för allsköns oseriösa och oetiska företag och en dumpningsplats för farliga produkter, falska tjänster och lurendrejure. Denna politik är också ett direkt hot mot alla seriösa företagare i Stockholm, alla företagare som följer regler, ger korrekt information om sina produkter och tjänster, strävar efter hållbara produktionssätt, betalar skatter och avgifter. De skulle med en borgerlig politik få konkurrens av dem som bryter mot regler och lagar. Vem tjänar på en sådan politik? Inte är det de seriösa företagen i Stockholm eller Stockholms konsumenter.

Om man förespråkar en väl fungerande marknadsekonomi med jämbördiga parter är avvecklingen av stadens konsumentverksamhet förödande. Att radera stadens konsumentpolitik är dåligt för stockholmarna, för Stockholms företag och för Stockholms utveckling.

Bifall till den rödgröna majoritetens budget som innebär en fortsatt förstärkning av konsumentfrågorna i Stockholm!

Anförande nr 300

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Mycket ska man höra innan öronen ramlar av, finns det ett gammalt uttryck som säger. Christopher Ödmann står här i talarstolen och säger: Innan vi inrättade konsumentnämnden hade vi farliga leksaker, falska tjänster och det ena med det tredje. Vi höll på att dö av förgiftning av maten. Nu har vi konsumentnämnden och konsumentförvaltningen, och då är det frid och fröjd. Så är det ju inte.

Det som snarare är problemet är att du och dina partikamrater, sossar och andra i riksdagen har flyttat på Konsumentverket, vilket gör att man avhänder sig mycket

kompetens eftersom det finns ett antal tjänstemän som vägrar att flytta med. Där har du det stora problemet när det gäller leksaker, inte att vi vill slopa konsumentförvaltningen och konsumentnämnden i Stockholm.

Anförande nr 301

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (fp): Jag vet inte vad Folkpartiet lever i för värld, men faktum är att den utveckling som har skett under de närmaste tio åren och som inte ser ut att förändras är ju att vi får fler produkter och tjänster för varje år som går. Ska Stockholm vara den enda storstaden i Europa som inte tar konsumentpolitiken på allvar? Folkpartisterna här är onekligen unika, men det vore förödande för konsumenterna om ni inte tar ert ansvar för Stockholms konsumenter.

Det finns all anledning att öka satsningen på konsumentfrågor, på stöd och på rådgivning för att Stockholm ska ligga i täten när det gäller att ha en bra och väl fungerande marknad. Det ska inte vara det ställe där man kan dumpa sina sämsta produkter.

Anförande nr 302

C e c i l i a B r i n c k (m): Till Christopher Ödmanns heder får man väl säga att få har lagt ned så mycket energi på att försvara en verksamhet som egentligen inte går att försvara och hittat på så många fantastiska argument för att försvara den. Jag undrar hur vi över huvud taget överlevde innan konsumentnämnden inrättades. Jag undrar hur människor som lever i orter där det inte finns någon konsumentnämnd klarar sig undan alla dessa sanslösa faror som lurar bakom varje hörn.

Nu är det så, Christopher Ödmann, att skälet till att människor exempelvis hamnar hos kronofogden inte är brist på kommunal konsumentvägledning. De skälen finns att söka på helt andra ställen. Det kan till exempel handla om att majoriteten här eller i riksdagen bedriver en skattepolitik som gör att folk inte har råd ens med den mest basala vardagskonsumtionen därför att deras pengar går till skatt.

Skälet till att människor avstår från att köpa farliga leksaker är inte att det finns en kommunal konsumentnämnd utan det är att människor i allmänhet är utomordentligt förnuftiga och vet som farligt och vad som inte är det.

Anförande nr 303

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är alltid svårt att driva en verksamhet som handlar om att tänka lite längre än vad näsan räcker. Konsumentfrågor förutsätter att politiker gör det. Det är ändå intressant att konstatera att Moderaterna här är unika. Men era partikamrater på många andra håll i Sverige tycker att det är väldigt viktigt att satsa på en konsumentverksamhet därför att de bryr sig om sina egna medborgare.

Vad i herrans namn är det som gör att Stockholms moderater så stenhårt påstår att man inte behöver satsa på konsumentrådgivning? Det är många organisationer och städer runtom i Europa som satsar på detta, och EU:s kommission säger att det är oerhört viktigt att alla storstäder satsar mycket mer på konsumentrådgivning och

konsumentvägledning. Ska vi ha en gemensam marknad måste också konsumenterna få rätt information.

Anförande nr 304

A n d e r s B r o b e r g (kd): På det konsumentpolitiska området finns det väldigt många aktörer. Såväl offentliga som ideella aktörer jobbar med dessa frågor. Just därför tycker jag att det är väldigt viktigt att staden måste se specifikt vad Stockholms stad skulle kunna tillföra i det arbetet. Det är ju av omsorg om våra skattemedel. Det är dumt att göra det alla andra gör. Utifrån detta och vad man sedan tar fram för konsumentpolitiskt handlingsprogram kan man se efter vad vi ska göra och med vilka resurser.

Konsumentvägledarna finns ju kvar. De finns ute i stadsdelsnämnderna. Man får lätt intrycket av att de råkar hänga ihop med konsumentnämnden, vilket de inte gör i det här fallet.

Det har ju varit väldigt få ärenden i konsumentnämnden samtidigt som konsumentnämnden har resurser som motsvarar dem som mark- och trafiknämnden har. Det är alltså inte det optimala sättet att bedriva konsumentpolitik i den här staden.

Anförande nr 305

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tror ändå att Anders Broberg är på det klara med att konsumentvägledarna egentligen har haft en rätt så undanskymd tillvaro ute i stadsdelarna. De har fått ett betydligt bättre stöd i och med att man också har satsat på en central konsumentverksamhet här i staden.

Du med flera tar upp detta med antalet ärenden i nämnden. Med det resonemanget skulle flera bolag och även andra nämnder få läggas ned här i staden. Jag tror att det argumentet faller rätt så platt när det gäller konsumentfrågorna. Det är viktigare att prata om innehållet i konsumentpolitiken och i frågorna. Där är det fullt klart och tydligt att det har varit väldigt bra att den rödgröna majoriteten varje år har tillfört resurser, både centralt och lokalt.

Anförande nr 306

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska prata om en verksamhet som ofta inte brukar få så stort utrymme under budgetdebatten, nämligen brand- och räddningsnämnden som är en nämnd som är värd att diskutera här i fullmäktigesalen. Det beror kanske på att det inte råder några större politiska oenigheter i den nämnden. Det är självklart positivt att vi är eniga i de här viktiga frågorna.

Stockholm växer. 20 000 nya bostäder planeras i staden. Stockholms infrastruktur förändras. Det byggs fler tunnlar, Södra länken och Citytunneln. Detta ställer ökade krav på ett effektivt och slagkraftigt brandförsvar. Med handen på hjärtat kan jag ärligt säga att vi i Stockholm kan känna oss trygga. Vi har en räddningstjänst som kan leva upp till de höga krav som vi ställer.

Varje gång som jag besöker någon av Stockholms brandförsvars verksamheter kan jag konstatera att det finns en enorm kunskap bland personalen. Det är den som någonstans borgar för en trygghet för stadens invånare, en trygghet som är central för vår välfärd i staden.

Stockholms brandförsvär har historiskt sett legat i framkant i framtagandet av ny teknik. Man är också duktig på att samarbeta med andra verksamheter för att få fram nya tekniker. Bland annat kan jag nämna samarbetet med landstinget. Vid varje uttrykningsstyrka finns det en defibrillator. Det är en apparat som används för att rädda folk med hjärtstillestånd.

En av de utmaningar som finns inom brandförsvaret är att det finns en relativt homogen grupp anställda. Därför är det oerhört positivt att vårt brandförsvär tillsammans med Göteborg och Malmö jobbar för att få ett brandförsvär där personalen består av fler kvinnor och där det finns en större mångfald.

Med detta vill jag yrka bifall till det förslag till budget som majoriteten i brand- och räddningsnämnden lägger fram.

Anförande nr 307

R e i n e M e y e r - S t r ö m b e r g (s): Ordförande, ledamöter! Jag vill börja med ett klargörande angående Järva. Järva motorklubb togs upp redan förra mandatperioden, och då fick man dispens. Sedan har det inte hänt så mycket, så detta kommer ju inte som en blixtnöje från en klar himmel.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i staden. Moderaterna och Folkpartiet vill slå samman miljö- och hälsoskyddsnämnden med stadsbyggnadsnämnden i syfte att göra samordningsvinster. Den typen av sammanslagning är vanlig i många mindre kommuner. Men Stockholm är en storstad med specifika problem. Stockholmarens miljö och hälsa skulle knappast vinna något på detta, tvärtom. Miljöaspekten skulle få stå tillbaka för andra intressen, vilket klart framgår av det som Moderaterna skriver:

”Stockholms tillväxt ska inte hållas tillbaka av eller försvåras av en alltför klåfingrig miljölagstiftning. Miljöprogrammet måste omarbetas för att bli mer flexibelt och tillväxtinriktat. Miljöprogrammet ska inte tillåtas medföra stora byråkratiska processer på bekostnad av konkreta och realistiska åtgärder. Naturreservat är visserligen härliga rekreationsområden, men upplåsning kring ett stort antal områden skulle låsa fast planeringen för det framtida Stockholm i ett läge där bostadsbyggnationen och nödvändiga infrastrukturella satsningar skulle bli lidande.” Jag antar att det är det som är meningen, att skydda naturen för kommande generationer stockholmare.

Folkpartiet anser att miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut ofta påverkar förutsättningarna för tillväxt och företagande i Stockholm. ”Genom att övertolka miljökrav, normer och myndighetsbeslut på ett negativt sätt hämmar man bostadsbyggandet.”

Folkpartiet tycker också att man bör omvandla hyresrätter till bostadsrätter i ytterstaden för att öka integrationen. Varför inte också öka antalet hyresrätter i innerstaden? Det skulle visa att man menar allvar med integrationen.

De eventuella ekonomiska vinster som en sammanslagning skulle ge skulle stockholmarna få betala i generationer framöver i form av sämre hälsa och miljö.

Jag vet inte hur den så kallade alliansen skulle kunna jämka ihop sina intressen om den skulle få den möjligheten. Kristdemokraterna är inte alls inne på samma linje. De har ett lite mer seriöst tänkande. Kristdemokraterna bör för övrigt ha en eloge för sitt förslag angående lokala strålningskartor. Det är något att arbeta vidare med.

Majoritetens förslag är framsynt och långsiktigt. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 308

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Reine Meyer-Strömberg säger Järva motorklubb sades upp redan förra mandatperioden. Blir det bättre på något sätt? Man har fortfarande inte löst frågan vart klubben ska ta vägen. Ändå väljer man att vräka den. Det är olyckligt för motorsporten generellt i Stockholm och för motorklubben i Järfälla.

Anförande nr 309

R e i n e M e y e r - S t r ö m b e r g (s): Man har ju haft ganska många år på sig. Jag vet inte hur mycket man gör, men det är kanske inte vi som är negativa till att ha klubben där. Det kanske också är grannarna där dit man eventuellt skulle kunna flytta. Det är därför som det har dragit ut på tiden.

Anförande nr 310

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): När det gäller motorcrossen finns det inga alternativ. Man kan inte hitta något sådant ställe. Dessutom kostar det massor med pengar att bygga en ny anläggning. Det kostar skjortan. Klubben har legat där i över 40 år. Varför kan man inte få ligga kvar där? Det är den bästa och billigaste lösningen för alla ungdomar som är engagerade i klubben.

När det gäller att slå ihop miljö- och hälsoskyddsnämnden med stadsbyggnadsnämnden tror jag att det på sikt kommer att leda till mer miljötänkande inom byggsvängen. Jag tror över huvud taget att man skulle komma mycket längre om man försökte få med sig byggbranschen för att få fram ett mer miljövänligt byggande i stället för att ni, som i dag, med tvång försöker att piska dem framför er och där man upplever att ni bara kommer med fördyrande idéer. Ni skulle komma mycket längre om ni inledde en dialog med byggbranschen i stället för att piska dem.

Anförande nr 311

R e i n e M e y e r - S t r ö m b e r g (s): Nu är det ju inte bara byggärenden som miljö- och hälsoskyddsnämnden sysslar med. Det finns ju annat som skulle bli betydligt mycket mer lidande.

Anförande nr 312

E v a O i v i o (s): Ordförande, fullmäktige! Ett stort taxibolag gick ut häromdagen med beskedet att man skulle gå över till förnybart bränsle, biogas. Jag skulle vilja säga: *Yes!*

En omfattande upphandling avseende avfallshämtning för en fjärdedel av vår stad ledde till en komplett biogas-bilpark i verksamheten och kraftigt stärkta arbetsmiljökrav som i sin tur – hör och häpna – minskar avfallshämningskostnaderna för flera miljoner. Jag skulle vilja säga: *Yes!*

En innerstadsbo kan i dag betydligt enklare och lättare lämna in sitt miljöfarliga avfall i nya kreativa lösningar på återvinningscentraler vid vattnet, i bergrum och i mobila stationer. Jag skulle vilja säga: *Yes!*

Jag har tagit upp ett litet axplock av den nuvarande majoritetens renhållningspolitik och visat hur det påverkar både det privata näringslivet och vår egen kommunala verksamhet. Att alltför många fordon som används i staden drivs med förnybart bränsle är att anse som en delseger för majoritetens politik.

Alldeles nyligen fattade renhållningsnämnden ett beslut om en ny mycket starkt differentierad hushållstaxa där en grathämtning och hantering av matavfall ingår. Här förstår jag inte Moderaternas och Folkpartiets resonemang. Ni säger att stockholmarna betalar samma taxa för enveckashämtning som för tvåveckorshämtning. Det är en direkt nonkryptisk tolkning. Jag förstår inte den, men jag vill gärna ha en förklaring. Det är just här som vi vill uppmuntra sortering och få fram mera biologiskt avfall som man kan framställa biogas ur. Det är här som villaägarna och flerbostadshus kan minska avfallshämtningen med cirka 46 procent per år – 800 kronor – och det är inte lite.

Ordförande! Cirka 35 procent av hushållens avfall är biologiskt nedbrytbart och något som man kan framställa biogas ur. I dessa tider när orkaner och översvämningar avlöser varandra och vi ser konsekvenserna av människans vårdslösa handlande är det oerhört viktigt att agera, och det gör vi i renhållningsnämndens majoritet. Vi tar vårt ansvar för våra barns och barnbarns miljö. Vi bidrar till ett kretsloppssamhälle i det lilla genom källsorteringen.

Bifall till majoritetens budgetförslag!

Anförande nr 313

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Eva, du ställde en fråga angående fjortondagarshämtningen. Jag har själv läst texten en extra gång. Man blir lite hemmablind ibland. Det är en mening som har fallit bort.

Vi har i dag ett frivilligt system med fjortondagarshämtning, och jag tycker att det är bra så länge det är frivilligt. Vår oro rör vad som komma skall utifrån de uttalanden som Miljöpartiet framför allt i nämnden har gjort om att det ska bli obligatoriskt i framtiden.

Det är alltså en mening som har fallit bort, så det kan se lite annorlunda ut.

Anförande nr 314

E v a O i v i o (s): Så ni tycker att det är bra med en differentierad taxa enligt vår modell? Stockholmarna kan få en sänkning med 46 procent av sin taxa om de börjar sortera matavfallet, vilket i sin tur leder till större förutsättningar för framställning av biogas. Det är väldigt bra, och jag hoppas att ni rättar till detta i texten. Enveckashämtningen ska alltså vara kvar, det är helt klart.

R I FINANSROTELN

**Stockholms Stads Näringslivskontor AB, AB Stokab, Stockholms Stadshus AB, S:t Erik Försäkrings AB, S:t Erik Markutveckling AB
Punkt 35, 30, 22, 34, 36)**

Anförande nr 315

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det är ju två debatter det här. Den ena debatten handlar om koncernen och den andra delen handlar om vårt näringsliv och näringslivets utveckling. Den här debatten är ändå ett tecken på fullmäktiges gemensamma ansträngningar under hela 90-talet.

Eftersom jag just nu har uppdraget som kommunstyrelsens ordförande har jag haft den stora äran att ha fått ta emot ett av Sveriges finaste arkitektpriser. Det gäller Sveriges arkitekters Kasper Sahlin-pris för 2005 som har gått till Stockholms stads fullmäktige och naturligtvis till alla våra tjänstemän i bolagen och förvaltningarna som har bidragit till att göra Hammarby sjöstad möjligt. Vi tävlade tillsammans med några andra städer och andra byggprojekt, men vårt arbete som byggherre – vilket Stockholm var och kommer att vara tills vi har färdigställt hela Hammarby sjöstad – är ett exempel på god arkitektur och på en fin gestaltning. Men det som jag tycker att fullmäktige ska känna stolthet över är att alla partier har bidragit till att göra Hammarby sjöstad möjligt. Därför är också detta ett gott tecken på Stockholms utveckling.

Det är klart att vi har befunnit oss i en långkonjunktur ett antal år, men vi ser att vi är på väg att stabilisera Stockholms utveckling. I den stundande högkonjunkturen tror jag att Stockholms står vid ett viktigt strategiskt vägskäl. Vi kan bestämma oss för att vi fortsättningsvis ska vara en lagom storstad, men vi kan också välja att bli en världsstad på allvar. Nu är det något mörkt ute, men under dagen när man tittar ut över Stockholms byggnadskonst, över broarna och vattnen är vi alla i den församlingen överens om att Stockholm är en fantastisk stad. Stockholm har de allra bästa förutsättningar att bli en världsstad.

Exemplet Hammarby sjöstad är viktigt för oss. Det rör sig om samverkan, samarbete, en vilja till förnyelse, till utveckling och till viktiga, spännande språng för att skapa nytt. Våra goda förutsättningar handlar om det, men också om att stockholmarna har en hög utbildningsnivå. Vi har ett brett register av olika företag. Geografiskt ligger vi fantastiskt bra till, så att säga i mitten av hela Östersjöregionen mot Europa. I den internationella konkurrensen är vi Skandinavien finansplats. Då måste det offentliga klara av de basala uppgifterna, att bygga bostäder, att klara vägar och järnvägsspår, att klara bredbandsutbyggnad, att garantera invånarna och företagen både energi och vatten. Detta görs mellan förvaltningar och bolag.

När det gäller vår bolagssektor har vi valt att inte sälja ut bolagen, utan vi vill använda dem och deras kompetens för att ta ansvar för de basala uppgifterna. I stället för att sälja ut bolagen väljer vi att göra översyner för att effektivisera bolagen, men också att ge dem och bolagssektorn väldigt tydliga ägardirektiv i den framtida utvecklingsuppgiften.

Vi vill få ned koncernuttaget ytterligare. Hittills under mandatperioden har vi klarat 250 miljoner. Det arbetet måste gå vidare. Den förmögenhetsmassa som finns inom koncernsektorn ska naturligtvis arbeta och bidra till den positiva utveckling som Kasper Sahlin-priset i år ger oss kvitto på, att det lönar sig med samarbete och samverkan för medborgarnas bästa.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 316

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Vi har haft anledning att prata om ledarskap under många debatter under dessa dagar. Det är det som det här sammanträdet handlar om, att visa för stockholmarna att vi har förtroendet att förvalta deras skattepengar på bästa sätt och också att visa hur olika partier prioriterar olika när det gäller hur man ska använda pengarna och hur mycket skatt stockholmarna ska betala.

Den här mandatperioden kommer att gå till historien på många sätt, vilket vi hade anledning att tala om i går. Jag kommer i alla fall att minnas framför allt lögnar, valfusk, valsvek, biltullar, censur, omorganisation, men också ett dåligt ekonomiskt ledarskap.

Jag tror att stockholmarna, precis som jag, kommer att minnas köpet av Skatteskrapan för 2 miljarder – en affär som kommer att ge mellan 500 och 600 studentlägenheter, men som enligt uppgifter skulle ha gett 2 500 nybyggda studentlägenheter för samma summa.

Vi kommer att minnas köpet av Carlsberg, en fastighet som egentligen betingar ett ganska lågt värde på dagens marknad eftersom den är belägen precis under inflygningen till Bromma, vilket innebär att det är en mycket dålig affär ekonomiskt.

Det allra mest allvarliga – och det jag kommer att minnas bäst – är dina förslag om att rycka undan stockholmarnas gemensamma uppbyggda kapital i form av fastighetsbeståndet i allmännyttan. Av rent politiska ideologiska skäl är du, Annika Billström, beredd att för all framtid förhindra ombildning till bostadsrätter för dem som så önskar eller försäljning av allmännyttans lägenheter för dem som själva vill förvalta sina hus. För det politiska skälet är du beredd att rycka undan 60 miljarder ur skattebetalarnas gemensamma kapital.

Men, Annika Billström, det påverkar som du vet inte bara allmännyttan utan det påverkar hela stadens ekonomi. Man ringer redan nu från kreditinstitut och är orolig. Man undrar vad Stockholms stad håller på med. Det skulle påverka stadens räntor och också all annan verksamhet, inklusive äldreomsorgen och skolan. Du har inte ens de egna hyresgästerna med dig. Jag har fått ett uppdrag från 3 500 hyresgäster som bor i allmännyttan att lämna över deras protester där de talar om för mig och för dig att de inte vill att man ska ombilda allmännyttan till en stiftelse, någon ekonomisk förening eller vad det nu är för någonting som du försöker att hitta på som lösning. Det vore demokratiskt om du lyssnade på stockholmarna och på hyresgästerna.

Anförande nr 317

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det där paketet var lite tyngre än den andra lilla plaketten, det kan man säga.

Jag har också funderat mycket på frågor om ledarskap, inte för att jag har endast en begränsad erfarenhet som chef, men något som ni socialdemokrater i ledande ställning är ganska bra på är kafferep med olika näringslivsdirektörer. Jag har själv, fast jag inte är näringslivsdirektör, deltagit i kafferep som Lasse Engqvist hade på Socialdepartementet. Det hände ingenting då heller.

Risken är att dessa möten med näringslivet, som finansborgarrådet Annika Billström brukar tala om, inte heller leder till någonting. Bekymret är att du sitter på de verktyg och de redskap som Stockholms stad har för att skapa ett bra näringslivsklimat. Det skulle verkligen kunna skapa ett sådant klimat om du gick från ord till handling. Men det är just där som det brister och där som problemen finns.

Ett av problemen är ju dina koalitionskamrater. Man undrar ibland om det är två partier eller tre partier eftersom det finns någon sorts delning också i det socialdemokratiska partiet.

När det gäller infrastrukturen har vi Bromma. Bromma måste naturligtvis överleva efter 2011. Alla världsstäder, som du talar om, har en citynära flygplats.

Du talar om vägar. Vi har inte Ringen, och Dennispaketet spräckte ni för ungefär tio år sedan i skön förening med Centerpartiet.

Det finns ett omfattande krångel och en omfattande byråkrati alltifrån korvgubbarnas avgiftshöjning för sina tillstånd till att det är väldigt svårt att starta företag. Det är krångligt att ta sig igenom regelverket så att det verkligen blir rätt. Där kan man också genomföra förenklingar och förbättringar.

Detsamma gäller avgifterna som hela tiden höjs.

En annan sak som är djupt ideologisk och som ni också kan fundera lite grann är den jättestora sektorn av offentlig service där det finns många kvinnor som skulle kunna arbeta som egna företagare. Jag efterlyser alltså mer av upphandlingar och möjligheter för egna företag att starta i den sektorn.

Då kan man undra vad ni egentligen gör. Kristina Axén Olin har tagit upp stiftelser av olika slag, och vi har tidigare pratat om markstiftelsen. Men det ni gör som kanske är det allra konstigaste är att ni tror att det blir ett bättre näringslivsklimat om man inte bygger vägar och om man inte garanterar Bromma. Ni tror att det blir ett bättre näringslivsklimat om man inför biltullar och höjer skatterna.

Nej, näringslivet föredrar en enig allians hellre än en rödgrön röra med höjda skatter och biltullar.

Anförande nr 318

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande, ledamöter i fullmäktige! Stockholms näringslivsbolag är en väldigt viktig aktör i samarbetet med övriga Mälardalens kommuner. Vi anser att koncernen ska utvecklas som en samlad enhet för besöksnäringen i staden och bidra till att utveckla hela Stockholmsregionen som en intressant besöksort, något som majoriteten har enats om i ägardirektiven för bolagets verksamhet under 2006.

Stockholm ska utveckla näringslivsperspektivet i stadens alla verksamheter och hjälpa stadsdelarna genom de företagslotsar som vi anser oss behöva. Man ska marknadsföra staden som en god investeringsort med stort naturvärde, med väldigt kunnig personal och man ska förstärka stadens image som kunskapsstad.

Vi anser att det är viktigt att staden tar initiativ, exempelvis ett uppfinnarpris som ska utdelas till ett antal uppfinnare för deras innovationer och uppfinningar. Att staden stöder denna form av verksamhet ser vi som synnerligen viktigt. Jag gläds åt att vi i Vänsterpartiet äntligen har fått gehör för att Stockholm aktivt ska stödja och arbeta för att andelen invandrarkvinnor ska öka bland dem som startar företag. Bland företagare är invandrarkvinnor tyvärr sorgligt underrepresenterade. Jag hoppas att tror att detta initiativ kommer att ge många invandrarkvinnor den slutliga inspirationen att starta ett eget företag, och detsamma gäller övriga kvinnor som i dag behandlas ganska styvmoderligt av våra affärsbanker.

Sedan talade vi väldigt mycket om Förbifart Stockholm i nordsydlig förbindelse. Enligt Folkpartiet skulle detta lösa alla problem med framkomligheten i staden. Vägverket informerar, och jag citerar ordagrant: ”Förbifarten beräknas inte avlasta innerstaden och lösa problemet med trafikstockningar där. Snarare kommer förbifarten att ge människor möjlighet att ta sig mellan nya regionala knutpunkter runt Stockholm, till exempel Kista, Flemingsberg, Kungens kurva utan att sitta i kö på den redan överbelastade Essingeleden”.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 319

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Vi i Miljöpartiet tycker att mycket av den grundläggande servicen som vi har i Stockholm borde fortsätta att vara kvar i bolagsform. Man har ju sålt av en del av den verksamheten, men vi tycker att värme, energi, vatten, avlopp och viss upphandlingsverksamhet borde finnas kvar i ett bolag ungefär som det var för några mandatperioder sedan.

Jag säger inte det här för att jag är nostalgisk och vill titta bakåt, utan jag säger det därför att det är viktigt att stockholmarna har makten över dessa nyttigheter. Det är också viktigt att man har insyn i dessa verksamheters utveckling eftersom det ofta rör sig om monopolföretag.

Därför har vi också hela tiden velat att man skulle ha bolagsstämmorna i fullmäktige så att vi kunde diskutera bolagen på ett mycket bättre sätt. Nu står vi här en ganska sen kväll och ska diskutera bolagen, men det blir en ganska torftig debatt när man har så kort tid på sig att göra det.

Det vi nu gör är att vi utvecklar vissa ägardirektiv, och det är ju en väg till det bättre att man får mer styrning på bolagen.

Också en annan sak som är till det bättre är att vi har infört bolags ägardirektiv för Fortum Värme Holding som är samägt med Stockholms stad. Det bolaget har ju aldrig förut redovisats i vår budget. Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi gör det. Om vi inte kan få mer makt över den värme som produceras i det bolaget måste vi åtminstone kunna diskutera det företags utveckling och vad de gör med oss, för det är med oss och kostnaderna för värme som de gör någonting.

De ägardirektiv som vi nu lägger fram handlar väldigt mycket om hur man kan styra om verksamheten på olika sätt till en mer miljövänlig riktning. Med 49,9 procent av rösterna i det företaget säger det sig självt att vad vi än säger är det inte alls säkert att det blir så. Vi kan skrika oss blå, men våra representanter är ändå i minoritet.

Vi måste hitta andra lösningar på värmefrågan. Vi måste titta på återköp och på att eventuellt starta någonting annat. Vi måste få återigen få hand om värmekostnaderna i Stockholm.

Det konstiga är att man under den förra mandatperioden sålde det här företaget till en struntsomma i förhållande till vad det nu är värt. De siffror som jag har hört är nämligen mer än dubbelt så höga som det pris som man sålde företaget för. Man kan ju bara tänka sig vad det skulle ge stockholmarna i framtiden ifall vi hade behållit bolaget i vår ägo.

Anförande nr 320

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Trots att konjunkturen har börjat vända uppåt för Stockholm är arbetslösheten fortsatt hög och bidragsberoendet stort. Cirka 12 000 hushåll är för närvarande beroende av socialbidrag. För dessa människor innebär det en ofrihet att inte kunna rå över sina liv och för staden innebär det en stor summa pengar som kunde ha använts på annat sätt. Om dessa personer i stället haft ett arbete hade det för staden inneburit ökade skatteintäkter, alltså dubbel vinst.

Över min döda kropp, fick jag till svar av en enmansföretagare som sliter själv i stort sett dygnet runt, sju dagar i veckan. Min fråga var om hon inte skulle anställa någon till sin hjälp.

Ett blomstrande näringsliv är en förutsättning för att fler människor ska få arbete, och en aktiv företagspolitik är av största vikt. Näringslivskontoret har en mycket viktig uppgift att bygga upp nära relationer med näringslivet för en kraftfull utveckling av företagandet i Stockholm.

Hushållsnära tjänster, som i dag till stor del sker svart, borde kunna tvättas vita och ge många fler arbete och ökade skatteintäkter för staden.

Många av de hinder som företagen lyfter fram kan vi inte åtgärda inom staden, men med det lysande samarbete med regeringen som majoriteten har haft när det gäller trängselskatter borde ni i vänstermajoriteten kunna sätta er i deras knä och

gulla lite grann för att få regeringen att förstå vikten av förenklade regler för företagen. Tänk, om ni kunde få regeringen att genomföra de regelförenklingar som så många sossenäringslivsministrar stått på rad och lovat men inte genomfört. Det skulle innebära många fler arbetstillfällen i Stockholm.

Kristdemokraterna vill se en restriktiv inställning till kommunala bolag. Kommunen ska koncentrera sig på kärnverksamhet. Risken finns alltid att kommunala bolag konkurrerar med privata utövare, men på villkor som är ojämlika och innebär betydande nackdelar för privata företag som inte backas upp av skattebetalarna.

Koncernbildningar som Stadshus AB innebär skatteplanering. Är inte det ett dilemma för skatteälskarna inom vänstermajoriteten, eller kan skattesänkningar vara bra också för våra medborgare?

Vi har i fullmäktige hört borgarrådet Rönngren försvara stadens möjlighet att slippa betala moms genom att låta ett äldreboende placeras i fastighets- och saluhallsförvaltningen. Det frigör pengar till verksamheten, berättade borgarrådet glatt.

Vi sänker skatten med 25 öre för stockholmarna. Det innebär att pengar frigörs för den enskilda familjen, vilket Kristdemokraterna härmed glatt delger er alla. Därutöver kan jag glädja er med att Kristdemokraterna är det enda parti som vill slopa fastighetsskatten så att inte minst många äldre slipper gå från hus och hem.

Bifall till Kristdemokraternas budgetförslag!

Anförande nr 321

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Sverige och Stockholm befinner sig i en globaliserad ekonomi. Den internationella konkurrensen är väldigt tuff. Det finns många företag som överväger om man över huvud taget ska stanna i Sverige, i Stockholm eller om man ska flytta tillverkning, administration och huvudkontor till andra delar av världen. Vi vet att vi konkurrerar med länder som Indien och Kina, och den konkurrensen är stenhård.

Vi, några partier i Stockholm, brukar säga att till 2030 vill vi bli 150 000 fler. Det är viktigt att Stockholm får en möjlighet att växa och utvecklas. Det är positivt med utveckling. Men då måste vi också fundera över vad vi har för strategi för att nå dit. 25 år är ganska långt bort. Kanske vi skulle jobba med en lite mer kortsiktig strategi, tio år. Vad behöver vi för strategi under de närmaste tio åren?

Ska vi inte tillsammans med näringslivet formulera en attraktionsplan för att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft? Jag tycker det, och jag har ställt frågan till Handelskammarens ordförande utifrån perspektivet att verkligen göra Stockholm till en världsstad, och han ställer upp på det.

Det är inget partijippo, utan det är att företräda Sveriges huvudstad och tillsammans med näringslivet formulera en strategi för de närmaste tio åren. Jag tror att det är otroligt viktigt, oavsett vilket politiskt parti vi tillhör.

När jag lyssnar på gruppledarna när de pratar om näringslivspolitikerna får jag ibland en känsla av att det mer handlar om vad vi gör än om vad ni vill göra. Jag är jätteintresserad av att lyssna på era alternativ. Hur ser ni på lösningen? Vad vill ni gå för väg? Vad tror ni är rätt för Stockholms utveckling så att Sverige inte halkar efter, utan att vi blir en spännande region i norra Europa?

Jag får väldigt mycket en känsla av att det är ett sätt att svartmåla medan vi hela tiden vill komma vidare. Men jag tror ändå att det finns en stark vilja hos oppositionen att inte bara svartmåla, utan också att bidra. Jag hoppas att vi under den 1½ timme som vi har kvar tillsammans kan diskutera hur Handelskammarens ordförande och kommunstyrelsens ordförande skulle kunna formulera en attraktionsplan för Stockholm.

Anförande nr 322

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande och borgarrådet Billström! I den borgerliga alliansen vet vi vad företagen behöver. Vi vet vad Stockholms företag vill ha för att öka stadens attraktionskraft på den globala marknaden. Det är förenklingar för företagen, inte minst för småföretagen, det är lägre skatter, det är en fullt utbyggd ringled och ett bevarat Bromma för att nämna några exempel. Vi vet det, och vi är överens om det i den borgerliga alliansen.

Problemet med er, Annika Billström, är att ni har möten och möten. Ni pratar och ni lovar att leverera. Ni låtsas att ni vill ha de här vägarna. Men precis som vi har pratat om tidigare i dag är kruxet att ni aldrig levererar! Viviann Gunnarsson pratade om Fortum. Vet du hur mycket värmepriserna har gått upp de senaste tio åren, Viviann Gunnarsson? Det är 160 procents höjningar av värmepriserna som handlar om skatter. Och inte är det den borgerliga alliansen som har styrt och påverkat energipriserna så, Viviann Gunnarsson!

Anförande nr 323

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag tänker inte hemfalla till att säga vad ni skulle ha kunnat göra under förra mandatperioden eftersom ni så väl vet vad näringslivet vill.

Men det är inte det lilla, utan det är den globaliserade ekonomin som det handlar om. Det är de stora penseldragen. Det byggs spår och vägar; det gör vi ju ständigt. Vi bygger bostäder. Vi ser till att effektivisera Stockholm Vatten, Fortum eller andra bolag – allt för att tillse att företagen får de bästa villkoren. Men det handlar om på vilket sätt vi ökar konkurrenskraften så att nya företag etablerar sig här och andra företag väljer att stanna kvar.

Räcker det med IT och telekom? Räcker det med den biomedicinska och den biotekniska forskningen? Hur jobbar vi med stadsutvecklingsområdena så att de blir lika framgångsrika som Hammarby Sjöstad? Det är den frågan som näringslivet vill ha svar på tillsammans med oss. Det gäller inte vilka vägar vi ska bygga. Det har vi talat om i Stockholmsberedningen för flera, flera år sedan.

Anförande nr 324

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag tror att ett problem med Annika Billströms synsätt på vad som är bra för företagsamheten är just att hon går upp ett plan för högt. Jag tror att lösningen egentligen är att vi måste få en stad som är genomsyrad av förhållningssättet att företagsamhet är någonting viktigt och bra. Bara på den lilla enkla punkten har vi långt att vandra, inte minst ni socialdemokrater.

Vi måste se till att alla beslut ses i företagets perspektiv. Då blir till exempel det här med avgifter för korvgubbarna intressant. Då blir biltullarna intressanta. Då blir nedläggningen av Bromma flygplats intressant. Det är alla de frågorna som vi måste kunna besvara också. Det gäller inte bara det som är långt borta och det stora.

Både min bror och min svägerska är egna företagare. När jag hör om deras verklighet varje dag inser jag att det är krånglet som är deras stora problem. Det handlar inte om ifall det finns program eller inte.

Anförande nr 325

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): De små företagarna gör ett fantastiskt arbete. Det har du rätt i i din beskrivning, Lotta. Men när jag träffar näringslivets företrädare, oavsett om det är småföretagare, medelstora eller riktigt stora företag, så säger de en sak: Sluta käbbla! Börja samverka och samarbeta! Se till det som förenar bortom det som ni är oense om! Stockholm är den enda kommun i Sverige där man inte förmår samarbeta. Ni kan inte hålla på och polarisera på det sätt som ni gör, säger man.

Jag måste säga att jag tycker att de här två dagarna, då båda sidor har hemfallit åt polariseringen, försvårar just för näringslivet och företagandet. Det är massor med saker. En del journalister brukar ställa frågan: Vad är det som skiljer er åt i kommunalpolitiken egentligen? Ja, det är inte särskilt mycket. Låt oss jobba tillsammans med det i stället för att bråka!

Anförande nr 326

E w a S a m u e l s s o n (kd): Om du vinner på Lotto eller om du är en duktig hockey- eller fotbollsspelare så är det ganska okej att tjäna pengar i Sverige. Men företagare, den ena efter den andra, vittnar om att de blir ifrågasatta hela tiden. Är det egentligen rätt, det som de gör? Är det inte vinster som egentligen är orätt intjänade och så vidare? Det är detta som de känner att de möter.

I Sverige finns flera hundra tusen enmansföretag. Många av dem finns här i Stockholm. Bland dem finns också många invandrare. Det finns en enorm kapacitet bland dessa enmansföretagare för att anställa någon ytterligare om bara regelförenklingarna någon gång sattes i verket. Så många näringslivsministrar på rad – inte minst en som själv brukar skryta med att hon har varit egenföretagare – har lovat, men ingenting har hänt. Gå till regeringen och kräv en förändring!

Anförande nr 327

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Vi är många i den här salen som träffar många företagare. Några av oss har företagare inom familjen och andra har dem i nära relationer.

Vi som politiker är ute på olika möten; jag var nu och träffade Sveriges samlade arkitektkår. Då fick jag ett budskap med mig: Samverka och samarbeta! När jag var på *real estate*-mässan för några månader sedan med 1 500 olika fastighetsägare och branschfolk fick jag samma budskap med mig: Samverka och samarbeta! Sluta att polarisera! Stockholm är den enda kommun i hela Sverige som inte förmår detta, trots att detta är Sveriges tredje största parlament och har de allra godaste förutsättningarna. Visa att ni vill! Visa vad ni vill gå för för Stockholm, för Sverige och för att landet ska bli den viktigaste parten i ett internationellt perspektiv!

Anförande nr 328

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Ibland undrar man. Tre år går ju väldigt fort. Men jag tycker att tre år är en lång tid när det gäller att man ska kunna komma med några förslag och några konkreta åtgärder.

Jag tror att handelskammaren skulle jubla om Socialdemokraterna i den här staden sade: Ja, vi behåller Bromma efter år 2011, nej, det här med biltullarna var inget bra förslag och ja, jag tror vi måste sänka skatterna på sikt för att förbättra investeringsklimatet och för att få hit fler duktiga medarbetare till Stockholm!

Tänk om det bara kom några konkreta åtgärder! Finansborgarrådet säger: Sluta käbbla! Om man inte har några förslag själv så kan man ju alltid säga att de andras förslag är dåliga och så kallar man det för käbbel i stället. Bekymret är att om man är finansborgarråd och under tre års tid inte har kommit med några konkreta förslag så är det svårt att påstå att någon annan ska komma med dem. Man har faktiskt ett uppdrag som en samlande kraft som finansborgarråd.

Carl Cederschiöld sade en väldigt klok sak i ett av sina sista anföranden här i Stadshuset. Behåll Stadshusandan, sade han. Behåll Stadshusandan! Men det finns ingen stadshusanda, för vi saknar det positiva ledarskapet. Det finns i Göteborg. Där har man Göran Johansson. Alla vet att om man är överens med Göran Johansson och har gjort upp någonting och om någonting ska göras så är det så. Det är Göteborgsandan. Han är också socialdemokrat. Jag kan berömma honom; han har civilkurage och integritet.

Om man sitter på aldrig så många kafferep med dessa näringslivsdirektörer och sedan kommer hit och rapporterar att man har träffat den och den och att de minsann sade si och så så är det jättekul för oss att höra. Men ännu mer intressant vore det att veta vad du då gör åt alla dessa goda råd som du får, finansborgarrådet Billström.

Det gäller för den delen också Leif Rönngren, som tycker att det här med att lägga saker och ting i stiftelser är jättebra. Det är ett strategiskt markinnehav som man sedan lägger in i gigantiska stiftelser och lägger en våt filt över alltihop. Tror ni att det här befrämjar tillväxt och företagande? Det gör det inte.

Käbbla inte mer! Jag brukar sufflera dig lite grann, för jag sitter ju rakt framför dig när du talar här, finansborgarrådet. Jag vet att det är det som du ska säga. Återigen är det så att näringslivet föredrar den eniga alliansen med mindre krångel och lägre skatter framför er rödgröna röra med biltullar och höjda skatter.

Anförande nr 329

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Låt mig ge bara några mycket få enstaka exempel på frågor som har fått sin lösning och som kommer att få sin lösning innan den här mandatperioden är över: E 18, väg 73, Norra länken, Citybanan, Designcentrum, Nobelmuseum, Slussen, Stadsbiblioteket och 20 000 lägenheter.

Det sker inte enbart tack vare vår koalition, utan det sker också med hjälp av oppositionen. Detta är konkreta exempel på just samverkan och samarbete som jag uppskattar högt.

Anförande nr 330

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och finansborgarrådet! Det var en imponerande lista. Säg ett enda av de där förslagen som den nuvarande oppositionen har röstat emot! Nej, det var just det.

Men hur blir det med Bromma? Hur blir det med biltullarna? Hur blir det med krånglet för dem som ska starta företag här i Stockholms stad? Och hur blir det egentligen med alla dem som finns i vår verksamhet och som gärna driver det de gör i egen regi? De kör en företagsanda som sedan kan växa så att de kan anställa fler. Hur blir det med dem? Av ideologiska skäl säger ni självfallet nej.

Nej, några förslag har ni inte att komma med. Så är det. Ni kommer med sådant som alla är överens om. Kom med det som näringslivet verkligen vill ha besked om! Kom med besked när det gäller Bromma! Kom med besked när det gäller krångel och byråkrati! Kom med besked om att ni inte gör några stiftelser och inte tänker höja några skatter! Och kom med besked om att ni inte inför biltullarna utan avskaffar dem och sänker skatterna! Då kommer näringslivet att jubla.

Anförande nr 331

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag tror ibland att vi kanske har lite olika perspektiv på det här med näringslivets behov. En förklaring till att vi har så olika bilder av vad näringslivet tänker och tycker är väl att Annika Billström oftast träffar tjänstemannadirektörerna, som åker runt i sina limousiner och ser världen från ett limousinfönster. Många av oss i borgerligheten träffar i stället småföretagare av kött och blod som varje dag försöker få livet att gå ihop.

Jag är i och för sig förvånad över att limousineföretagarna inte informerar dig om de bekymmer man känner inför att fullt fungerande kärnkraftsverk stängs av till en kostnad av 6 miljarder kronor, att sjukkostnaderna läggs över på företagarna, att citynära flygplatser stängs, att man inte klarar av att genomföra Ringen, att man inför biltullar och att man anser att bostadsfrågan varje gång ska avgöras i regeringen. Det

är ju faktiskt där Stockholms problematik håller på att hamna. Den typen av frågeställningar tycker jag borde engagera även limousineföretagarna.

Men för småföretagarnas del är det konkreta frågor som det handlar om. Vi har fört den här debatten några gånger nu. Jag är fortfarande förvånad över en del av diskussionen om småföretagares behov. Vi kan till exempel ta kioskägarna och upplåtelsen av kiosker där upplåtelseavgifterna nu är tredubblade och där kvadratmeterpriset för en kiosk i Stockholm ligger på en högre nivå än i New York. Det är klart att det någonstans inte blir trovärdigt att prata om att man vill ha ett småföretagarvänligt Stockholm.

Jag tycker att man ska gräva där man står. Jag har full respekt för att man vill prata visioner; jag tycker att det är riktigt att göra det. Jag tycker att det är bra att prata om hur staden långsiktigt ska fungera i en konkurrenssituation med Indien, Amerika och andra tillväxtregioner. Men vi måste också prata om hur Stockholm faktiskt fungerar.

På Vickys Livs på Skånegatan finns bröderna Olsson. De har den 88-åriga Sofia-kiosken. Deras hyra har höjts med 260 procent. I dagarna har de fått information om att de inte får använda den markupplåtelse som de har för att sälja julgranar nu till jul. Om de vill sälja julgranar där så måste de ha ett särskilt tillstånd för det och betala ännu mer i markavgift.

Den här typen av förföljelse av enskilda människor som pågår varje dag i Stockholm tycker jag att vi alla gemensamt kunde arbeta emot. Vi har också frågan om uteserveringar. Jag har skrivit en motion om det, och då sade alla på förvaltningen att detta är fullt möjligt redan i dag. Det är inget problem! Sedan går man in på hemsidan och ser att man får ha detta mellan den 1 april och den 15 oktober. Vi har gett klartecken till att man ska få ha det. Då ger förvaltningen för det första inget besked, och nu i november har hälften av dem som har ansökt om uteservering fortfarande inte fått något besked, fru ordförande.

Tycker du, Annika Billström, att det är en bra ordning? Anser du att småföretagarna i den här staden blir behandlade på det sätt som de borde bli?

Anförande nr 332

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag ska kort, på en minut, bemöta det som Micke Söderlund tog upp om upplåtelseavgifterna. Jag kommer att försöka göra ett inlägg om detta också. Vi har förenklat reglerna. Det var det som var huvudsaken. Det var ett enigt ärende i fullmäktige. Det fanns några saker som vi behövde rätta till, och det gjorde vi i enighet.

Om man nu tittar på konsekvenserna av upplåtelsesystemet och de förändringar som är gjorda så ser man att det på det dyraste stället i staden, Hamngatan, i dag kostar 63 kronor för en korvhandlare om man står där en halv dag sex dagar i veckan, eller 127 kronor per heldag. Det är kontentan. Detta är ett system som har inneburit att vi har sänkt kostnaden för en mycket stor andel av kioskägarna på malmarna och i våra ytterstadsområden.

Det handlar just om att förenkla regelsystemen och se till att vi får en rättvis bedömning. Det var huvudgrunden. Sedan måste vi, som Mikael säger, följa upp systemen och rätta till sådant som inte är okej. Det finns en del sådant att göra, och det jobbar vi med. Detta är ett typexempel på just det som du pratar om.

Anförande nr 333

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Leif Rönngrens inlägg bevisar ju på något sätt bara vilken inställning man har. Det är klart att det finns ett antal kiosker som har fått det bättre, men för merparten har det blivit sämre. Framför allt har det blivit så dyrt att det inte är lönsamt att driva sin kiosk, sin korvgubbeverksamhet eller vad det nu är.

Om det är som Leif Rönngren säger – varför har då bröderna Olsson på malmen fått 260 procents höjning av sin avgift? Varför är det så? Och varför får de inte sälja julgranar till jul när de redan har tillstånd och betalar markavgift för att sälja äpplen? Det är den här typen av frågeställningar som vi måste jobba med allihop om vi vill vara trovärdiga.

Fru ordförande! Om vi ska vara ärliga har det inte bildats några riktigt stora företag i Sverige sedan 1970. Men de flesta storföretag som vi har skapades vid köksbord i olika hem i Stockholm och i andra delar av Sverige därför att det var ganska lätt att starta företag i det här landet. I dag är det inte så. Vi är sämst i Europa på småföretagande. Vi borde gräva där vi står och bidra med det som vi kan göra.

Anförande nr 334

A n n M a r i E n g e l (v): Mikael! Visst kan det finnas krångel, och visst kan det finnas centrala beslut som ställer till med lokala problem. Vi har ett bra organ som hjälper till med att reda ut det, och det är stadsdelsnämnderna. Vi har i stadsdelsnämnderna aktivt hjälpt lokala företagare att reducera deras hyra. Det gäller till exempel Bondens marknad. Den kan nu klara sig och vara kvar.

I det exempel som du nämnde, Vickys Livs på Bondegatan, har vi gjort en noggrann genomgång tillsammans med företagarna och kommit fram till att de inte har fått någon höjd hyra. Om du vill ha hjälp för småföretagarna så tycker jag att du ska förespråka stadsdelsnämnder.

Anförande nr 335

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Det är ju lite tragikomiskt, det här. Jag vet inte om jag ska skratta eller gråta. Men jag kan försäkra att bröderna Olsson inte upplever att stadsdelsnämnden är till någon hjälp i deras småföretagande; det kan jag säga dig. De har varit ganska ledsna under ganska lång tid med tanke på den förföljelse som stadsdelsnämndsförvaltningen ägnar sig åt när det gäller deras verksamhet. Det gäller inte bara deras lilla kiosk uppe på Söder, utan det är deras butik som ni på olika sätt slår ned på. Antingen står appellådorna lite för långt till höger eller så står päronen för långt till vänster. Det blir en väldigt stor diskussion. Samtidigt är detta en kultbutik – en oas dit alla söderbor vallfärdar. Det säger rätt mycket om på vilket sätt ni representerar er befolkning.

Anförande nr 336

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Den dagliga styrningen av bolagssektorn har blivit bättre de senaste åren med en tydligare ägarstyrning och med mer likartade styrsystem för nämndsektorn och bolagssektorn, och det är bra.

Detta faktum är dock en ringa tröst när man ser hur majoriteten använder bolagssektorn gång på gång för rena vansinnesaffärer. Som Kristina Axén Olin sade är det långt ifrån bara Skatteskrapan – detta yttersta fundament och monument över kommunala vansinnesaffärer – utan det är också Carlsberg, tomma hus av JM etcetera. Då är det inte bara provocerande utan ett riktigt dåligt skämt när majoriteten skriver om bolagssektorn inför budgeten 2006 att stockholmarnas kapital inte ska utsättas för några spekulativa affärsrisker.

Men hallå – vilka affärsrisker har ni inte utsatt stockholmarnas pengar för hittills? Och vad tänker ni nu göra för att minska de riskerna? Kan vansinnesaffärerna återgå? Om det finns ångerklausuler i köpeavtalen så bör de användas nu så att stadens förmögenhet inte skingras för vinden ännu snabbare än hittills.

Sedan har vi det här stiftelsekooperativa föreningsjoxet. Det är det som de 3 500 hyresgästerna säger nej till med namninsamlingen. Målet med arbetet, säger majoriteten på sidan 210 – och jag be er att lyssna noga nu – är att kommunfullmäktige ska föreläggas ett förslag till beslut som säkerställer hyresrättens långsiktiga fortlevnad. Jaha! Är det det som är målet? I så fall kan vi andas ut. Då behövs ju inte något stiftelsekooperativt föreningsjox. Då räcker det med betydligt enklare, snabbare och billigare åtgärder. Två sådana, och väldigt viktiga, är att vi sätter stopp för nedskrivningarna av bostadsbolagens nyproduktion och att vi tar tydligt avstånd från alla typer av politisk hyressättning. Detta är enklare, billigare och framför allt mer demokratiska åtgärder för att lösa problemet. Det är dessutom åtgärder som skulle vidtas i full politisk enighet.

Jag yrkar bifall till det moderata förslaget vad gäller Stockholms Stadshus AB.

Anförande nr 337

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Fru ordförande, fullmäktige! Stockholm har via sitt näringslivskontor haft ett samarbete med småföretagande och storföretagande, och till och med multiföretagande i våra träffar. Vid de tillfällena har staden också tillfrågat Småföretagardelegationen om vad det är som är deras huvudsakliga problem. Vad skulle kunna förbättras och hur? Oftast kommer det då upp förslag på ytterst få problem som rör demokrati. Oftast är det sådana problem som staden inte har rådighet över därför att det är på regeringsnivå och riksdagsnivå som problemen hör hemma och kan avgöras.

Vi tycker att det är viktigt att staden, som är en stor marknadsaktör genom sin roll som offentlig upphandlare av varor, främjar de goda sidorna i samhället. Vi anser till exempel att man ska medverka till att stimulera produktionen av ekologiskt hållbara produkter. Vi anser att man ska ställa miljökrav vid upphandlingar. Dessutom tycker jag att man definitivt ska minska diskrimineringen av kvinnor genom att kräva porrfria hotell för stadens övernattningar.

Jag var ute på ett för mig ganska nytt sätt att umgås med företagare på för några veckor sedan borta vid Slussen, vid Danvikstull. Det handlade om att vi skulle vandra runt – en politiker och en företagare – och delge varandra våra problem. Vi skulle se hur vi gemensamt skulle kunna lösa dem och vad det skulle kunna betyda för företagsamheten. Jag tycker att det var väldigt intressant. Jag träffade en åkeriägare och fick en god inblick i vad han anser vara problemen inom åkeribranschen, nämligen lönerna. För att lösa det hade han helt lugnt anställt enbart egenföretagare som chaufförer. Ett företag kör alltså det andra företags bil, i det här fallet. Jag tycker att det var en lite tveksam lösning, men dock en lösning.

Anförande nr 338

T o r d B e r g s t e d t (m): Ordförande, ledamöter! I yngre år, när jag gjorde karriär, hade jag olika chefer. Den jobbigaste av dem var den som skulle vara både liten, stor och grandios. Min parallell till dig, Annika Billström, är att när du står och talar om 20 års sikt och att samla näringsliv och kommunfullmäktige så är du stor. Men när du censurerar oppositionens valsedel så krymper du. Det är ett problem att gå in i en samverkan med ett sådant slag i ansiktet på oppositionen. Det är inte lätt. Jag tror inte att ni förstår vilken allvarlig åtgärd det är att censurera vad oppositionen skriver. Jag trodde inte mina ögon när jag läste det. Det försvårar, och det är ett hårt slag mot Stockholmsandan och den gemenskap som jag ändå tyckte fanns under förra perioden.

Det är inte heller trovärdigt när du har tagit 4 miljarder av kapitalpengar och förvandlat dem till driftpengar och sedan räknar upp alla investeringar som vi har. Det tycker jag försvårar möjligheterna till en dialog.

Ni och du jobbar med de här frågorna; det ska jag inte förneka. Men varje undersökning som görs visar att Stockholm sjunker i anseende hos näringslivet. Det sista är Healy & Baker från oktober, där vi rasade ned från 19:e till 26:e plats.

Någonstans tycker jag att den kritik som har framförts i den tidigare debatten skulle göra att ni ifrågasatte den politik som ni för. Den skapar för närvarande en motsättning mellan majoritet och opposition som är beklaglig och som kommer att lämna spår efter sig.

Anförande nr 339

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Stockholm som storstadsregion står i dag för nära 40 procent av landets totala bnp-tillväxt. Det är en andel som ökar. Drygt vart tredje företag som startas i det här landet startas här i Stockholmsregionen. Utvecklingen av lönesumman ökade kraftigt framför allt här i staden. I stort sett samtliga branscher visade en stark tillväxt.

Vi har en kraftfull ökning av besöksnäringen med 4 procent i landet. Stockholms ökning har varit drygt 13 procent. Man skulle kunna prata mycket om detta, och om detta finns det också en bred enighet. Nu har vi suttit här i två dagar. Vi har debatterat och diskuterat olika frågor – med all rätt med tanke på att vi är olika partier och att vi givetvis har lite olika lösningar på saker och ting.

Men det blir nästan patetiskt när man blir anklagad för att inte göra någonting. Det som vi har diskuterat har varit allt från bostadsbyggande till trafikplanering. Men vi har också diskuterat insatser på välfärdsområdet. Ni på högerkanten får det ibland att låta som att företag ska kunna växa, och då spelar det ingen roll för företagare om de lever och verkar i en stad som har god samhällsservice. Det är ju en av våra viktigaste konkurrenskrafter! Vi ska inte heller ha stora skillnader mellan människor, utan det ska finnas ett samhälle som håller ihop. Det är otroligt viktigt för företag – stora som små.

Utifrån att ha lyssnat märker jag att de flesta lösningar som kommer från er sida, även de som står under den här reservationen, gäller frågan om jobbgaranti, hushållsnära tjänster, utbyggd kärnkraft, sänkt skatt och nej till alla moderna former av trafikplanering. Det blir lite märkligt att hävda att vi inte gör någonting eller inte lyssnar.

Vi har haft en småföretagardelegation där företagarna själva hittills har sagt att 20 av de 50 punkterna nu är avklarade. Det är alltså inte vi som har bockat av dem. På tisdag sammanträder näringslivsbolagets styrelse, och då kan vi tillsammans med företagen bocka av ytterligare 18 av de här punkterna. Det är tolv kvar. Vi kanske inte kommer att vara eniga om alla. Det kanske inte alltid är så att man kan få exakt vad man vill. Vi har ju stockholmarnas bästa för ögonen. Det är tur att det är väljarna som ska utvärdera vem som har den bästa politiken i det allmänna valet. Det kommer de att göra den 17 september nästa år.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 340

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Detta är intressant, som sagt var. Om tio månader får vi se vad företagen väljer. Men det är också intressant därför att jag tänker på det som Annika Billström säger. Hon menar att man hela tiden säger till henne att vi ska sluta polarisera och börja samverka. Det säger man inte till mig, Annika Billström. Det är rätt intressant! Till Elisabeth kan jag då säga att ni socialdemokrater talar om det här. Men företagarna talar inte med oss moderater om sådana saker. Det kanske beror på att det är ni som borde samverka. Det kanske är där det brister. Det är inte från vår sida.

Som Mälardalsrådets ordförande hade jag nöjet att träffa både Banverkets och Vägverkets direktörer tillsammans med landshövdingarna häromkvällen. Vi har haft anledning att diskutera detta tidigare i dag. Annika Billström, Elisabeth Brandt Ygeman och Socialdemokraterna! När det gäller alla de vägar som ska byggas och som ni här står och pratar om – tvärbanor, citybanor, E 18, Norra länken och så vidare – är det väldigt tveksamt om de över huvud taget blir av under den närmaste tiden. Allting är senarelagt och förskjuts på framtiden. Det gjordes i och med Trollhättanpaketet – någonting som vi kunde läsa om i Dagens Nyheter häromdagen.

Det är det här det handlar om. Ni måste leverera någon gång. Ni kan ju inte bara träffa företagare och prata om tillväxt, prata om att underlätta och till och med prata om att det är för höga skatter när ni sedan aldrig gör någonting åt det.

Anförande nr 341

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Det stämmer inte med den bild som vi har. Vi säger ju att det tas en massa initiativ. Det är inte bara så att vi sitter och pratar, utan det fattas beslut där det behövs. Vi påverkar både på regeringshåll och på andra ställen där det behövs för att kunna få besluten till stånd.

Det blir lite patetiskt att slå sig för bröstet när du själv var med och var ansvarig under den förra mandatperioden, när det inte levererades någonting på detta område. Vi gör vad vi kan, och jag lovar dig att det inte är så att alla dessa projekt som du räknade upp ska gå i sank. De kommer att starta under mandatperioden.

Anförande nr 342

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Elisabeth Brandt Ygeman, du tillhör ju ändå dem inom LO-sfären som är lite intresserade och tycker att det är bra att ha ett näringsliv och ett privat företagande eftersom det ändå är det som vi bygger välfärden på.

Därför undrar man när du säger att vi inte gör någonting. Vi trycker på när det gäller bättre kvalitet i skolan, fler utbildningsplatser och fler högskoleplatser till Stockholm. Vi trycker på när det gäller att förbättra integrationsarbetet i förorterna genom att till exempel införa och genomföra Skärholmsmodellen och genom att gå från bidragsberoende till att komma ut i eget arbete via jobbgaranti. Vi trycker också på för att få – just det – bostadsrättsomvandling i ytterstaden. Det kunde du kanske gissa att jag skulle säga.

Men vad är det ni gör? Får vi något besked om Bromma, biltullar och skattesänkningar? Nej. Får vi något besked om krånglet? Det var intressant, det som du sade. Innebär det att ni kommer att minska krånglet för småföretagarna nu? Blir det lägre arbetsgivaravgifter för egenföretagarna? Hur blir det med 3:12-reglerna? Gå till näringsministern och snacka med henne så att det blir någonting, då!

Anförande nr 343

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Av många frågor ska jag försöka besvara några. Du svarade ju inte på så många.

Vad säger ni om Bromma? Vad säger ni om biltullar? Det frågar du. Det är ju det som vi har diskuterat i kväll. Vi har en annan uppfattning i de frågorna. Vi tycker inte att det är förutsättningen för Stockholms tillväxt att inte ha miljöstyrande avgifter eller att företagsamheten i Stockholmsregionen står och faller med Bromma flygplats. Om det skulle vara så så skulle vi ju inte föreslå de förändringar som vi gör. Där får du mitt absoluta svar.

Jag ska kort säga något om jobbgaranti också. Vi har diskuterat det mycket. Det är väl ingen framtidsgrej att säga att vi ska skapa jobb för att folk ska ut på försörjningsstöd. Ni var emot kompetensutveckling av människor i vår stad, men det är ju en mycket bättre investering än att människor ska jobba för försörjningsstöd.

Anförande nr 344

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige och Elisabeth! Det finns massor med småföretagare som inget hellre vill än att anställa fler personer. Men det är för krångligt, det är för dyrt och det finns massor med inlåsnings effekter.

Jag läste en intervju med en person från er kongress. Han var just småföretagare. Han hade önskat att de frågorna hade legat lite högre på dagordningen när ni var samlade till kongress.

Du säger att en delad stad kostar pengar. Ja, så är det. Idrott och kultur föreningar. Vi har ett förslag på en storsatsning på en arena ute i Kista–Akalla. Den skulle skapa nya bostäder runtomkring och den skulle skapa många arbetstillfällen. Den skulle bli en mötesplats för både innerstadsfolk och ytterstadsfolk.

Anförande nr 345

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): När det gäller det där sista så är jag helt övertygad om att man behöver öka antalet arbetsplatser och arbetstillfällen. Jag håller med dig om att man måste göra ytterstaden mer attraktiv, men jag tror inte att lösningen är att bygga en arena där om det bara är Kristdemokraterna som just nu står bakom förslaget.

Det finns andra saker som vi gärna skulle kunna göra gemensamt för att höja attraktiviteten och för att se till att företagandet och människors livskvalitet ökar i hela staden. Men alla de förslag som vi har diskuterat under budgetdebatten har ni motverkat när det gäller detta. Så kom igen med något annat än en stor arena där ute!

Anförande nr 346

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Så många åhörare har vi ju inte kvar längre i denna sena timme. Vi diskuterar en av de budgetmässigt större omfattande verksamheterna i Stockholms stad, det vill säga koncernen. Det är inte direkt några småpengar som läggs i den verksamheten, och därför tycker jag också att det är bra att vi ägnar debatten åt detta.

Däremot kan man bli lite orolig i ett generellt perspektiv när man tittar på koncernens stabilitet. Vi vet ju att en verksamhet som det kommer in mycket pengar i inte alla gånger är så himla stabil. Vi vet att Stockholm Parkering får minskade intäkter nu när människor antligen måste förmånsbeskattas för fri parkering på företagen så att de inte blir mer subventionerade än vad kollektivresenärerna blir. Vi vet att när det gäller hamnarna så är färjetrafiken den stora verksamheten. Där är det minsann inte heller något stabilt läge, med en överetablering på festfärjorna på Östersjön. Jag tycker kanske att vi borde vara lite mer måna om vilka pengar det är som vi hanterar i koncernen.

Ännu mer orolig blir jag när jag läser oppositionens budgetförslag och om det sätt på vilket den hanterar koncernen. Först och främst är det inte någon enad opposition. Det är väl inte konstigare än att det är tre olika partier, men jag blir lite orolig med tanke på vilka signaler man sänder till väljarna. Man vet att de tre partierna under en tidigare majoritet tillsammans och i enighet sålde stockholmarnas el-, fjärrvärme-

och gasnät och infrastrukturen för den viktiga försörjningen för en så stor del av Stockholms bostäder. Den sålde man. Man vet att stockholmarnas allmännyttiga hyresrätter såldes utan tanke på begränsningar för att ett allmännyttigt hyresrättsbestånd ändå skulle få fortsätta att ha en ställning i Stockholm.

Frågan är naturligtvis vilka signaler man sänder för en annan. Vi vet att ni gärna privatiserar och att det är er ideologi att privatisera. Därför föreslog flera partier i oppositionen att man ska sälja ett bostadsbolag inte till dem som bor där utan till en privat fastighetsägare. Av princip tycker man ju att ett privat ägande är bättre än ett offentligt ägande. Man är emot att bostäder ska vara en kommunal angelägenhet. Infrastrukturen för gas, fjärrvärme och el är tydligen inte heller det, trots att alla kommunmedborgare är berörda av det och att alla tjänar på att det finns en gemensam infrastruktur i detta. Det skulle väl vara roligt om man privatiserade vägarna och annat som ni står här och säger är så oerhört viktigt både för kommunens medborgare och för näringslivet!

Jag undrar naturligtvis också vilka signaler ni sänder. Vilket är nästa bolag? Ni ger uppdrag i er budget om att ni vill titta över vilka man ska sälja. Är det stockholmarnas rena vatten som är nästa försäljning i en borgerlig majoritet?

Anförande nr 347

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är intressant att lyssna till Åsa Romson, för det är en intelligent fullmäktigeledamot som gör analyser och sedan ställer knepiga frågor. Men svaren är ganska enkla. Det är egentligen ni som är svaren skyldiga, för ni har ingen strategi alls för det här. Däremot är ni väldigt intresserade av att sprätta i väg pengar som den tidigare majoriteten har tjänat in genom kloka försäljningar. Man har betat av stadens skulder för att sedan kunna använda pengar som tidigare användes till räntor till verksamhet. Det har ni haft mycket gott av under den här perioden. Vad skulle ni annars ta kompetensfond, miljömiljard och annat ifrån, om inte från de försäljningar som vi gjorde tidigare?

Du ställde frågor till oss tidigare. Man kan ju undra vad ni egentligen själva har i fataburen. Koncernen själv bestämde plötsligt rakt av att höja avkastningskraven för till exempel Familjebostäder. Det var helt okej att göra det, men det gjordes utan någon föregående diskussion med vare sig bolagsledning eller än mindre med styrelsen. Det är inte ett gott ledarskap i företagssammanhang.

Anförande nr 348

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Åsa Romson nämner det här med fjärrvärmekostnader igen. Jag vill fråga dig: Vem tror du att det är som har höjt skatterna på energi med 160 procent sedan 1996? Vilka partier har höjt skatterna så mycket de senaste nio åren, för att vara exakt?

Det är intressant att du tycker att vi är otydliga när vi säger att det inte finns något självändamål i att kommunen ska äga bolag där andra, privata kunde göra det lika bra eller bättre. Jag tycker att det är glasklart. Det är en gemensam inställning som vi har. Det finns inget självändamål i att kommunen ska bedriva konkurrerande

verksamhet med andra, privata, aktörer som kunde göra lika bra eller bättre. Jag tycker att det är tydligt.

Jag skulle gärna vilja ha svar på en sak. Om ni tycker att man ska vara tydlig i ledarskap – vad tycker du då om ert beslut om att lyfta 60 miljarder ur bostadsbolagets samlade kapital? De togs bort bara med ett snäpp, och fick hela fastighetsbranschen att gunga. Det förstörde hela bokslutet och hela koncernens gemensamma innehav. Vad tycker du att det sänder för signaler? Hur tydligt är det?

Anförande nr 349

Å s a R o m s o n (mp): Det var flera frågor där. Jag tror att vi har en energimarknadsutveckling där bland annat avregleringen på energimarknaden har betytt oerhört mycket mer. Det är tydligt när man ser både dem som yttrar sig om energipriserna på bränslet i Stockholm och dem som yttrar sig om energikostnaderna och fjärrvärmens att de lägger sig på den nivå där man kan få ut så mycket som möjligt, inklusive det halvoffentliga bolaget Fortum Värme. Det är energimarknadspriset som de håller sig till mer än skattehöjningarna på den delen.

Jag står för att vi ska ha skattehöjningar på en energisektor där det är miljömässigt motiverat. Du vet mycket väl, Kristina, att vi lägger fram förslag i riksdagen för att man ska få en miljöstyrning. Vi vill sänka arbetsgivaravgifterna och skatterna på arbete och höja dem på det som är miljöstyrande.

När det gäller om vi vill skjutsa ut 60 miljarder från stadens kapital så tycker jag att det är magstarkt att du står här och frågar vad vi tycker om det med tanke på vad ni gjorde under förra mandatperioden. Vi tänker inte skjutsa ut några 60 miljarder. Vi vill ge större inflytande åt hyresgästerna.

Anförande nr 350

E w a S a m u e l s s o n (kd): Samverkan är det ord som Annika Billström levererar när hon sitter i majoritet. Är det ett nyvaknat intresse? Inte fanns det ordet med på agendan under förra mandatperioden. Vilka krav ställer du då på samverkan med dina kompisar i regeringen när det gäller regelförenklingar och ökade möjligheter att få fram riskvilligt kapital?

Du har ju i flera intervjuer bedyrat din goda relation till Göran Persson. Vad gör du för att minska arbetslösheten här i Stockholm och minska socialbidragen? Vi visade under förra mandatperioden att nästan 50 procent av socialbidragstagarna kom i arbete och kunde rå över sitt eget liv. Leverera, Annika Billström! Det är ett ord som används ofta. Det skulle vi vilja se bli en verklighet och att ord blir handling. Visa småföretagarna att du menar allvar, och öppna också upp för fler aktörer inom kommunens verksamheter!

Anförande nr 351

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Under förra mandatperioden valde vi en arbetsmetod som innebar att om ni lade fram förslag som vi tyckte var bra så biföll vi dem. Om ni lade fram förslag som vi inte gillade så ändrade vi oss mot den tidigare retorik

som vi hade haft genom att vi ansträngde oss och formulerade ett tydligt alternativ. Om man har medborgarperspektivet så är det mycket lättare. Då behöver man inte vara emot bara därför att förslaget kommer från en politisk motståndare.

Det var en kulturförändring, vill jag påstå. Det är ju väldigt lätt att landa i det här att vara emot bara för att moderater, kristdemokrater eller några andra har ett förslag. Men undan för undan så fungerade det där väldigt väl. Jag tror att stockholmarna verkligen uppskattade att alternativen i valet 2002 var så tydliga som de just var.

Anförande nr 352

E w a S a m u e l s s o n (kd): Då är väl inställningen densamma. Jag tycker också att vi röstar på många förslag som vi tycker är bra, inte minst när det gäller bostadsbyggandet för att se till att det blir fart där.

Men sanningen är den, Annika Billström, att du hela tiden vill att vi ska finnas med för att du inte klarar din egen majoritet. Du gör ju inte det, utan du måste försöka vädja till oss om att vi ska samverka också i frågor där vi inte är överens ideologiskt. Det är så det ser ut.

Anförande nr 353

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Det är något som är lite märkligt med den här diskussionen. Annika Billström understryker hela tiden – och det har hon gjort i flera år nu både i debatterna, i intervjuer och på stora möten – att näringslivet anser att vi käbblar så mycket i den här staden. Man måste fråga sig varför. Varför medverkar Annika Billström till att sprida den bilden av Stockholmspolitiken? Varför väljer hon att understryka det här käbblandet?

Naturligtvis beror det på att Annika Billström på det sättet vill förskjuta ansvaret från sig själv och sitt eget ledarskap till oppositionen i stället. Genom att understryka käbblet blir det ju plötsligt vårt fel att ingenting sker. Det är precis som i bostadspolitiken. Sanningen är ju att vi är jättemycket överens i frågorna. Annika Billström pratar om förslag som hon ska lägga fram, vilket hon förstås inte gör – det är ju det som är problemet. Hon pratar om förslag på stora möten och i intervjuer, men sedan blir ju aldrig de förslagen till realpolitik här, så att vi kan rösta om dem.

Om hon gjorde det så skulle hon märka – precis som i bostadspolitiken – att vi kommer att rösta för det mesta. Om du lägger fram förslag på att vi ska bygga skyskrapor i Norra Stationsområdet så kommer vi med största sannolikhet att rösta för det. Om du någon gång försöker förverkliga den upprustning av Skeppsbron som det pratades så mycket om för ett par år sedan så kommer vi sannolikt att rösta för det. Men problemet är att dina förslag bara är förslag som du lämnar när du träffar näringslivet på olika möten. De förverkligas aldrig.

Vi kommer att hjälpa dig; jag kan lova dig det. Det är inte problemet. Problemet är att vi kan lägga fram förslag i motioner och så vidare som ni inte är för, men lägg fram dem själva då! Då röstar vi för dem.

I Stockholm är det just nu inte käbblet som är det stora problemet, utan det är att ledarskapet sviktar.

Anförande nr 354

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Tack, Lotta Edholm! Jag kommer att ta dina ord på största allvar. Vi lägger fram förslag på förslag, och jag hoppas verkligen att du från denna dag och fram till så långt som jag inte vet kommer att rösta för de förslagen. Jag uppskattar verkligen ditt inlägg.

Medierna reflekterar ju också över situationen i Stockholms fullmäktige. Men om din bild är sann och om du inte upplever käbbel så ska jag mer än gärna lyssna in både Folkpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna framöver. Tack för dina tydliga besked! Det var väldigt bra.

Anförande nr 355

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tror faktiskt inte att vi säger att det käbblas så mycket när vi träffar näringslivet. Ibland finns det en del som säger att det var så otroligt mycket bättre förr, när vi hade samlingsstyret. Det var det naturligtvis inte. Det var samma käbbel då som nu. Men det finns egentligen en enda fråga där vi har misslyckats i Stockholm på grund av blockpolitiken, och det är egentligen trafikfrågorna. Där har det funnits en större enighet än vad som sedan har getts uttryck för i besluten.

Jag vill ändå understryka att problemet inte är att vi röstar emot era förslag när det gäller näringslivspolitik. Problemet är att det inte finns några förslag.

Anförande nr 356

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag skulle återigen vilja ta upp det här med Fortum. Det var ganska tidigt i debatten som Kristina Axén Olin hoppade på mig och sade att det är 160 procent som handlar om skatter. Det är totalt fel. Under de senaste veckorna har det förekommit en del artiklar, bland annat i tidningarna, i ABC och i Hufvudstadsbladet i Helsingfors i Finland. Där framkommer det med all tydlighet att finnarna som använder precis samma bolag som vi har ett fjärrvärmepris som är hälften så högt, borträknat skatterna.

Om vi hade behållit vårt bolag hade vi också kunnat inhösta den vinst som bolaget nu har gjort med mellan 500 och 750 miljoner kronor per år. Om vi adderar det fyra år i rad så blir det 3 miljarder kronor. Det är väldigt mycket pengar som vi avstår ifrån genom att vi har sålt ut företaget.

Om vi hade haft företaget kvar i 10, 20 eller 30 år eller längre – jag tycker att vi borde ha det för all framtid eftersom det handlar om en basaktivitet för stockholmarnas del – så hade vi på lång sikt mycket snabbt tjänat in de pengar som ni nu sålde det för en gång i tiden. Nu kommer det att bli mycket svårt för oss att återta bolaget. Jag tror att det kanske viktigaste är att vi utvecklar en annan typ av bolag, som bygger på alternativ värme från början.

Jag tycker att det är konstigt att stå här och diskutera vem det är som har idéer från den ena eller den andra sidan. För min del anser jag att det är företagen själva som måste ha idéerna. Jag har själv varit småföretagare. Utan idéer kommer man ingen vart.

Det handlar inte heller så mycket om att utveckla nya företag. De som äntligen har fått i gång ett företag måste ju kunna fortsätta att arbeta med sitt företag. Vi ska behålla företagen i Stockholm och inte bara hela tiden satsa på nyföretagande. Jag tror att det på längre sikt kommer att finnas många fler småföretagare som kommer att ta hand om sitt eget sätt att vara anställda på genom att erbjuda sin tjänst som småföretagare till större företag. Då kanske det egentligen inte blir så stor skillnad mellan den ena och den andra sidan.

Anförande nr 357

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Viviann Gunnarsson pratar om ifall vi hade haft Fortum kvar. Då kan jag säga: Om vi hade haft kärnkraften kvar! Nu har vi inte Fortum kvar. Man kan diskutera länge om det var rätt beslut eller inte, men Fortum Värme sätter ändå priset på värme i relation till övriga energislag. Priset följer alltså olja och el. Om priserna för olja och el går upp så går fjärrvärmepriserna upp. Det är den gröna skatteväxlingen och avvecklingen av kärnkraft som driver upp priserna. De har ökat med 16 procent varje år sedan 1996. Det är 160 procent. Hälften av det är enbart skatter, om jag ska vara alldeles ärlig. Sedan är det andra saker, investeringar till ny energi och annat som måste göras, som har att göra med resten. Det driver också upp priserna.

Jag frågar igen, för jag fick inget ordentligt svar från Åsa Romson och Miljöpartiet: Vilka partier är det som har drivit upp de här skatterna? Vilka är det alltså som är ansvariga för höjningarna? Prata inte om ifall vi hade haft Fortum kvar! Det är ni som styr det här landet och det är ni som bestämmer över våra skatter. Det är ni som är ansvariga för energipriserna och för att fjärrvärmerna är så dyr.

Anförande nr 358

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ni bestämde en irreversibel utveckling för vår del. Ni bestämde någonting som vi inte kan ändra igen – tyvärr. Det var när ni sålde den här delen av bolaget, och det gjorde ni till nackdel för alla de stockholmare som är anslutna till det här systemet i dag.

Kristina Axén Olin! Jag uppmanar alla stockholmare att se till att sätta sig in i hur det är att försöka få tag i en egen värmekälla i dag. Det finns solcellsutveckling och det finns andra typer av värmekällor i dag. Där kan man dra sig undan detta företag, som sätter priserna på ett sätt som inte har att göra med skatter, med någon ökning eller med någonting som har att göra med kopplingen till några andra priser. Detta är ett företag där vinsten är 750 miljoner kronor per år och där man delar ut 4 miljarder till sina chefer i bonus.

Anförande nr 359

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Jag blir lite orolig när jag hör Viviann Gunnarsson prata om företagsamheten. Jag blir egentligen allvarligt orolig. Jag hoppas att det inte ger uttryck för hela majoriteten. Det du sade var nämligen att det inte handlar om att satsa så mycket på nya företag utan att man måste se till så att de gamla fortsätter att leva. Det är förvisso riktigt att de gamla företagen måste fortsätta att leva, frodas och utvecklas. Det kan vara nog så svårt att anställa fler med de skatter och avgifter och medfinansiering av sjukförsäkring och annat som vi har. Men vad menar du egentligen när du säger att det inte handlar så mycket om att satsa på nya företag?

I nästa sekund säger du att när det gäller solceller och alternativa energikällor så handlar det mycket om nyföretagsamhet. Det är nya idéer och nya innovationer som så småningom bildar företag, säger du. Vad menar du med det egentligen?

Anförande nr 360

H a r d y H e d m a n (kd): Annika Billström talade i början om globaliseringen och om vilken chans vi har där. Vi glömmer ofta bort alla de språkkunniga som vi har här i Stockholm och alla de invandrare som finns här.

Tänk om näringslivskontoret kunde ordna en del inspirationskvällar för invandrare från olika länder! Man kunde till exempel bjuda in alla franskspråkiga invandrare en kväll och säga: Ett av världens rikaste länder har nu sina första demokratiska val, och det landet är franskspråkigt. Det är Kongo. Kongo liknar till strukturen Sverige. Det finns en massa skogar, gruvor och rikedomar. Om vi kunde utbilda människor i Sverige som känner till det språket så skulle vi ha en jättechans på en ny marknad. Kongoleserna hatar ju de gamla kolonialstaterna. Vi har massor med afrikanska invandrare i Sverige som skulle kunna göra jätteinsatser för att gå ut på den afrikanska marknaden.

Näringslivskontoret skulle kunna hitta på många inspirationskvällar och träffa folk – språkgrupp efter språkgrupp. Sedan kunde man bilda mentorsgrupper, som vi pratade om förut, med svenska företagare och invandrarföretagare. Det skulle utveckla dem på rätt marknad.

Man kan bygga in företagslokaler i bostadshusen i förorterna. Då blir det lite fler företag där. Småföretagen kan börja där och sedan kan de flytta ut någon annanstans. Man kan inspirera någon att starta ett *nursery* för nyföretagare. Det finns en stad i Spanien – jag har glömt bort vilken – som har en hemsida där de som vill starta företag kan gå in. Där får de en lektion, och sedan driver de ett fiktivt företag med alla dess problem. Man har tio heltidsanställda som jobbar på den här hemsidan och ger service. Och så småningom startas det företag! Det finns massor av idéer om man verkligen vill starta något. Det är väl det som näringslivskontoret borde vara bra på tillsammans med handelskammaren och andra!

En av Kongos största handelspartner är Finland. Vet ni varför? Jo, därför att det ligger en stor mobiltelefonföretagare i Finland. De importerar ett ämne som heter koltan, av vilket man gör kondensatorer. Vad är det som hindrar att Ericsson och andra företag kunde ha motsvarande roll i Sverige?

Vi stirrar oss blinda på detta att vi ser många invandrare som bidragsberoende personer som bor i förorten. Vi har en jätteresurs med denna språkfärdighet. Sätt i gång och bilda inspiration för dem så kommer ni att se att det här landet kommer att köra så det ryker!

Anförande nr 361

S e b a s t i a n C e d e r s c h i ö l d (m): Ordförande, fullmäktige! Det är väldigt glädjande att vi pratar i dag om hur vi ska få fler företag och bättre företagsamhet i den här staden. Jag skulle vilja peka på hur man utför upphandlingarna och helt enkelt ger en möjlighet för små företag att delta i dem. Det kan vara ett väldigt bra sätt att få små företag att komma in och växa som sedan kan bli stora företag och skapa flera arbetstillfällen.

En annan viktig aspekt är att staden inte ska ge sig in och driva konkurrerande verksamhet med privata företag. Det har nämnts många gånger i den här debatten i dag, och tidigare. Där finns det vissa oroväckande tendenser i debatten. Man diskuterar att starta nya bolag. Vi kan se Stokab med det nya trådlösa projektet. Man kan känna en viss oro, trots att företaget nu är på rätt väg, att man ska ge sig in och konkurrera med många spirande företag på den trådlösa marknaden. Det vore synd om det skulle slå ut dem.

Ett annat projekt är Stortel, som jag tycker inte ska bli för nära Telia så att vi bygger så att vi inte kan nyttja de nya möjligheterna att sänka kostnaderna med IT-telefoni och annat. Det finns många sätt och många detaljer där jag tror att vi alla är beredda att jobba tillsammans för att då en bättre företagsamhet.

Man måste komma ihåg, när man efterlyser samarbetet och när man pratar som Stockholmsanda, att det i grunden bygger på ett förtroende på att man kan ge och ta och vet att man kan lita på att den andra parten håller vad den säger. Det är inte ens fel när två träter, det är det aldrig. Men det är trots allt så att ansvaret måste ligga tyngst på den som har makten, och makten har i dag av finansborgarrådet. Med makt följer ansvar. Det är helt enkelt så att den här sidan – det tror jag att vi märkt under de här två dagarna – faktiskt inte uppfattar finansborgarrådet som särskilt ansvarstagande.

Anförande nr 362

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Sebastian, vi sitter båda två i Stokabs styrelse. Jag tycker inte att du ska vara orolig över den utbyggnad och integrering av trådlös infrastruktur som vi anser måste ske gentemot Stokabs fasta nät. Precis som du sade är Stokab på helt rätt väg nu. Jag tror att Stokab är det bolag som är rätt att utföra den trådlösa utvecklingen också.

Anförande nr 363

S e b a s t i a n C e d e r s c h i ö l d (m): Jag håller med dig, Catharina. Jag tror att Stokab ska göra det på den trådlösa sidan. Däremot känner jag en oro, för vi får inte gå in och konkurrera med många små bolag som nu håller på att utveckla egna

produkter, men att göra ett grundläggande infrastrukturnät för att stödja staden och stadens egna förvaltningar – där är vi helt överens.

Anförande nr 364

P ä r H o m m e r b e r g (fp): Åhörare, fullmäktige, ordförande! Stockholm måste bli en attraktiv plats för näringslivet. Det senaste mötet mellan politiker och näringsliv gav en hel del. Bland annat tror jag att det var Skanskas vd som sade att vi har haft ett gott rykte, vi har inte det längre. Han syftade på två saker: snyggt och tryggt. Stockholm måste bli snyggt och tryggt.

Stockholm måste bli en attraktiv plats för näringslivet. Ja, Stockholm konkurrerar inte med Göteborg och Malmö utan som mycket riktigt har påpekats i den här salen med andra storstäder i Europa. Därför måste frågor som beskattning, arbetsgivaravgifter och andra sådana saker diskuteras med regering och riksdag. Det är bara att sätta i gång. När ni ändå sitter där så passa på att fråga: Kommer fler att utlokaliseras från Stockholm? Kommer flera statliga verk att flytta ut? Ställ den frågan, det är riktigt.

Stockholm måste bli en attraktiv plats för näringslivet. Ja, då måste man bygga kringfart Stockholm och inte biltullar. Vi vill dessutom ha en nollbyråkratiutredning för att se över byråkratireglerna i staden. Vi vill i Folkpartiet liberalerna inrätta ett avknoppningskansli som ska hjälpa stadens anställda som vill ta över kommunala verksamheter i egen regi. Sist men inte minst, tänk om när det gäller Bromma flygplats och rädda denna flygplats.

Jag yrkar bifall till Folkpartiet liberalernas förslag.

Anförande nr 365

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Från borgerligt håll sägs det att det inte finns något självändamål med att kommunen ska äga bolag. Vi tycker att det är väldigt viktigt att kommunen äger bolag. Det är viktigt att vi har kontroll och makt över och inflytande över stadens infrastruktur som omfattar bostads- och vattenförsörjning, hamnverksamhet, kultur, turistnäring, skolbyggnader och mycket annat. Den här infrastrukturen vill vi utveckla.

Vi tycker också att vi ska göra bolagens verksamhet mer tillgänglig för stockholmarna. Vi vill öka insynen och det demokratiska inflytandet.

Det som däremot kännetecknar de borgerliga partiernas budgetförslag för koncernen kan sammanfattas i tre ord: avveckling, utförsäljning och privatisering. De vill minska antalet kommunala bolag och sälja ut hyreslägenheter. Moderaterna och Folkpartiet vill till och med sälja ut studentlägenheterna i skatteskrapan, vilket vi förstås avvisar.

Ordförande, fullmäktige! 4½ miljard, det är det generösa bonus- och optionsprogram som toppcheferna i Fortum fick kvittera ut i år. Samtidigt har vi stockholmare fått en energitaxehöjning på över 40 procent, den högsta i hela landet.

Ordförande, fullmäktige! Det förtjänar att sägas igen och igen, det här är faktiskt privatiseringarnas pris. Det är aktieägarna som kommer att kamma hem miljardvinsterna, medan stockholmarna får betala. Dessutom har vi missat minst 3 miljarder i vinst genom att sälja ut bolaget. Jag vet att det är tjugatigt att hela tiden ta upp Fortum, men det är ett strålande exempel på vad som händer när vi säljer ut våra kommunala bolag. När ni har sålt ut Centrum Kompaniet, Stokab eller Globen får man pengar för stunden, men vad kommer att hända sedan? Vi, ordförande och fullmäktige, vill utveckla våra kommunala bolag, inte avveckla dem.

Anförande nr 366

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Det som jag sade tidigare stämmer mycket väl, att det inte finns något självändamål i att kommunen bedriver verksamhet som konkurrerar med privat verksamhet som kanske kan göra det lika bra eller bättre. Det är för oss en självklarhet och dessutom någonting som till och med lagen styrker. Det innebär naturligtvis inte att vi kommer att sälja alla av stadens bolag om vi får förtroendet att leda den här staden 2006. Det vet du också.

Men det som gjorde att jag begärde ordet var att du började prata om att ni vill öka inflytandet för stockholmarna. Snacka om lurendrejeri när ni pratar om att flytta ut hela bostadsbeståndet och lägga det i stiftelser. Sov Ann-Margarethe Livh och Vänsterpartiet när vi hade diskussioner om skandaler kring Anna Visborgs stiftelse som exempel?

Vet du vad som händer med bostadsbolagen om ni gör dem till stiftelser? Ja, stockholmarna förlorar för all framtid allt inflytande och till och med insyn. En gång har vi insyn, och det är när fullmäktige tillsätter ledamöter i stiftelsen. Sedan är det bara att glömma resten av inflytandet i framtiden.

Anförande nr 367

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag tycker att det är ganska ointressant att diskutera beslut som vi fortfarande inte har fattat i den här fullmäktige. Det står väldigt tydligt i ert budgetförslag att ni vill sälja ut kommunala bolag. Det som är otydligt är vi inte vet vilka bolag ni vill sälja ut, och det borde ni faktiskt tala om för stockholmarna.

Anförande nr 368

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Koncernbildningar innebär, Ann-Margarethe, möjlighet till skatteplanering. Vi har här i fullmäktigesalen vid flera tillfällen hört att det är positivt att staden kan utöka den möjligheten att slippa betala moms för det är bra för verksamheten att få de pengarna. Är det så Vänsterpartiet också ser på det här med kommunala bolag, att se till att man utnyttjar möjligheten till skatteplanering så att pengarna inte går till staten?

Du lyfte fram möjligheterna att få vinster i företag och berättade hur fult det är för direktörerna att få vinst. Men själv plockar du och den övriga majoriteten gärna ut

600 miljoner från bolagen. Är det inte vinsten i bolagen som ni utnyttjar vid de tillfällena?

Anförande nr 369

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det var trevligt att höra att Ann-Margarethe Livh har förstått saker och ting. Det du beskrev var ganska korrekt. Ja, vi vill avveckla kommunala bolag, en del av dem. Ja, vi vill sälja en del, bland annat lägenheter så att människor kan bilda bostadsrättsföreningar. Ja, vi vill privatisera en del av kommunens verksamhet. Det är en korrekt beskrivning, jättebra! Så långt är det rätt uppfattat, men sedan spårar det ur helt och hållet.

Det du säger är att Fortum har tagit ut så stor vinst de senaste åren. Tänkt om vi hade ägt företaget själva, så kunde vi ha tagit in vinsten till oss! I nästa andetag säger du: Tänk vilka priser de har haft. Jaha, vad kommer vinsten ifrån? Är det priserna som företaget har tagit ut på värmen? Du ska sänka priserna, och sedan ska du ta hem vinsterna samtidigt. Hur får du det att gå ihop? Nej, det fungerar inte. Ni vet hur det är.

Demokratisynen är densamma. Bygg stiftelser för 10 miljarder. Vi kan inte diskutera det innan vi har fattat beslutet. Först beslut och sedan diskussion, som med biltullarna.

Anförande nr 370

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag ska försöka snabbt bemöta båda två. Om vi hade haft kvar Fortum i Stockholms stad hade de tillgångarna och intäkterna kommit stockholmarna till godo, inte dessa direktörer. Det är det som är den stora skillnaden.

Ni vet mycket väl att en del verksamhet är mycket bra att ha i förvaltning, en del är bättre i bolag. Det är precis, Ewa Samuelsson, det ni borgerliga säger. Ni frågar oss hela tiden: Vad vill ni göra med koncernen? Men vad vill *ni* göra med koncernen? Ni vill sälja ut en del bolag, det vet vi, men vi vet inte vilka bolag. Vad är ert mål med koncernen?

Anförande nr 371

H å k a n W a h l é n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är fortfarande min första mandatperiod i kommunfullmäktige, och jag börjar vänja mig vid denna lite märkliga debattstil, men jag har svårt att förlika mig med den. Jag läste i går att någon hade kallat vår debatt för pingpongdebatt. Det är ganska talande, men det är ganska vänligt och snällt. Man skulle kunna ha varit elakare.

Jag hade en förhoppning inför näringslivsdebatten. Vi vet att det finns en ganska stor enighet om framför allt målen, att medlen kan variera lite är självklart. Jag tänkte att vi kunde ha en debatt som kunde peka ut för stockholmarna och företagarna vilken väg man kommer att ha i Stockholms stadshus. En del av oss kanske är kvar även efter nästa val. Men jag är ganska besviken, i stället sitter man här och försöker hitta vad det är som vi egentligen inte är överens om. Det snackar vi om hela tiden.

För några dagar sedan deltog jag i ett seminarium med företag och företagare inom tjänstesektorn. Där gör man precis tvärtom. Det finns saker som de inte kommer överens om, men dem använder man inte halva dagen till att prata om, utan man pratar om det där man hade gemensamma intressen. Det var en oerhört positiv stämning. Jag kan säga till Björn som sitter framför mig: Det var ingen som pratade om sänkta skatter, och Bromma flygplats nämndes över huvud taget inte.

Jag tror, och det vet vi allihop, att stockholmarna och näringslivet längtar efter breda och långsiktiga lösningar som håller över flera val. Det skulle kunna göra Stockholm än mera attraktiv och ge fler etableringar, att man vet vilka villkor som gäller, att de inte ändras tredje söndagen i september vart fjärde år. Det här är vi fortfarande väldigt dåliga på. Det är någonting som står mycket högt på önskelistan, både hos stockholmarna och i näringslivet. Tyvärr. Jag hoppas, även om det kanske är lite fräckt mot närradion, att det inte så många har lyssnat i kväll. Såg de oss skulle de ledsna och gå och lägga sig.

Anförande nr 372

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Håkan Wahlén nämnde mitt namn och jag kunde inte låta bli. Jag har jobbat i ett mycket stort tjänsteföretag själv. Du sade att man satt tillsammans och pratade om saker och ting som man var överens om. Men man pratade inte om Bromma och sänkta skatter, nej, tro tusan för det, för det var ni inte överens om. Det kunde ni inte prata om.

Bekymret med sådana kafferep, som jag fortsätter att kalla dem för, är att det faktiskt inte kommer fram några konkreta förslag. Men kommer det konkreta förslag kommer vi att granska dem. Precis som du sade kan vi mycket väl hitta en framkomlig väg, för jag är lika bekymrad som du att det inte är några långsiktiga spelregler för företagsamheten i Sverige. Det är faktiskt så att det är ditt parti som sitter med stödpartierna som har infört till exempel medfinansieringen i sjukförsäkringen med mera.

Anförande nr 373

H å k a n W a h l é n (s): Jag börjar bli som Björn Ljung och måste alltid svara den som tilltalar mig. Det var inget kafferep jag var på, det var ett seminarium. Det var inte helt likformigt. Det fördes fram många olika krav, och de diskuterades seriöst. Det var fullt möjligt att föra fram krav om sänkt skatt och Bromma flygplats om någon hade tyckt att det var angeläget.

Anförande nr 374

S t e l l a n F H a m r i n (v): Moderaterna har fört fram frågan om bildandet av ett institut eller någon annan organisation för kommunens pengar. Den frågan är viktig, och den måste behandlas seriöst. Vi ska tänka noga över den. Vi hade gärna sett en annan lösning för att garantera en bostadspolitik, som ger folk utan kapital och bankkrediter möjlighet till ett valfritt boende i Stockholm. Men ni tycks ha förhindrat det genom er tydligt bestämda vilja att varje gång ni har makten sälja ut attraktiva bostadsrätter. Så ger ni de övriga partierna egentligen inget val. Omvandlingen av hyresrätter till bostadsrätter är en lika stor och oåterkallelig

inskränkning av kommunens, medborgares valfrihet som skapandet av en fristående organisation för upphovsrätten. Det får exakt samma resultat vad gäller kommunens valfrihet.

Därför är enda chansen att bevara hyresrätterna att gå den väg vi har föreslagit. Genom gemensamt ägande kan vi dessutom göra något bra av en åtgärd som vi på sätt och vis har tvingats till.

Sedan tycker jag att ni ska vara lite försiktiga på tal om slöseri med pengar i det här sammanhanget. På riksplanet minns jag tydligt att det var med mycket stor glädje och under mycket stort jubel som ni stal många hundra miljarder av arbetarnas ATP-pengar och skänkte dem till ett mycket litet fåtal individer i ett fåtal väldigt starka kapitalinstitut. Då var den typen av åtgärder inget som helst problem. Nu har ni genom ert tänkta agerande kanske tvingat oss att vidta åtgärder som vi måste göra för att garantera hyresmöjligheter för folk att bo.

Anförande nr 375

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Då blev det demokratidebatt igen för sjätte gången på två dagar. Låt oss då ta det en gång till.

Vi ger er ”inget val”, sade Stellan Hamrin. Då är vi inne på determinismen igen. Skillnaden, Stellan, är att ni vill hindra oss från att genomföra vår politik när vi har fått mandat för den. Det motsatta förhållandet föreligger inte. Ni anser er ha en högre moralisk rätt att permanent låsa in de här tillgångarna och hindra stockholmarna från att disponera sin gemensamma förmögenhet som de i allmänna val skulle kunna och högst sannolikt kommer att ge oss mandat att förfoga över därför att det är vad stockholmarna vill. Ni vill hindra stockholmarna från att ge oss den möjligheten. Det är skillnaden mellan vår demokratisyn och er. Det har sällan varit tydligare än med Stellan Hamrin.

Anförande nr 376

S t e l l a n F H a m r i n (v): Problemet är att man skapar en exakt lika stark låsning genom att omvandla hyresrätter till bostadsrätter. Ur praktisk synpunkt är det ingen skillnad. Dessutom har ni som sagt med mycket stor glädje använt den här principen tidigare.

Jag ser gärna att vi hittar en annan lösning på det här problemet. Men vi måste faktiskt garantera att folk som inte har kapital också har ett valfritt boende i Stockholm.

Anförande nr 377

H a r d y H e d m a n (kd): Innebär det att ni även vill att i denna stiftelse ska alla hyresbostäder i förorterna ingå? Du kan inte tänka dig att det kan finnas någon familj i förorterna som skulle vinna på att äga sin bostad? Jag vet inte om jag kunde få med mig de andra här på det, men i Göteborg har man lyckats med det. I en del förorter har kommunen gått i borgen för fattiga människor som har köpt sina bostäder och lyckats väldigt bra. De har sänkt sina bostadskostnader. Det visar också de försälj-

ningar som Stockholm har gjort tidigare i förorterna. Om människor gjort en insats, och de har räknat på vad banklånet kostar, har de fått lägre kostnader än när kommunen äger bolaget. Är det något som är dåligt för förorternas invånare?

Anförande nr 378

Stellan F Hamrin (v): Jag tror att det finns olika alternativ man kan fundera över. Vår grundinställning är att det är möjligheten till hyresrätter som är det centrala. Vi behöver ha kvar ett stort kommunalt boende.

Anförande nr 379

Björn Ljung (fp): Ordförande, fullmäktige! Nu har vi haft en debatt i snart två timmar, och de konkreta förslag som kunde ha kommit upp i den här debatten lyser fortfarande med sin frånvaro. Det kan man lite beklaga. I det positiva ledarskap som en stad, en kommun, borde ha ingår att man som majoritet tar initiativ till att lägga förslag som sedan en opposition reflekterar över och förhoppningsvis tycker är så bra att de kan ställa sig bakom det och det kan bli en enighet som kanske till och med sträcker sig över valen. F-n tro't, sade Rellingen.

Bekymret är egentligen, när man talar om sådana frågor, brist på långsiktighet. Den bristen får man gärna kalla för polarisering eller för någonting annat. Det är så det blir. Jag har sagt många gånger från den här talarstolen under de här gångna tre åren att det finns goda tillväxtvänliga socialdemokrater som mycket väl kan tycka att näringslivsfrågorna är intressanta, och det går att driva dem tillsammans med oppositionen. Men så dras ni med finansborgarrådet, dessvärre, med tillväxtfientliga koalitionspartner som inget hellre vill än att sätta käppar i hjulen för vägbyggande, bostadsbyggande som inte är på sådana platser som absolut inte innehåller någon liten insekt eller något grässtrå.

Nu raljerar jag lite grann, men det är just det här som är bekymret. Det kommer inte fram några konkreta förslag. Det minskade krånglet och den minskade byråkratin ser vi inga förslag till. Om ni har de kontakterna med regeringen, vilket ni borde ha, varför inte försöka få förändringar i de så kallade 3:12-reglerna? Jag kan förklara vad de är om ni inte vet vad de är. Varför gör ni ingenting åt medfinansieringen av sjukförsäkringen?

Ni säger ofta: Näringslivet vill inte ha käbbel, det har många av er varit inne på. Nej, näringslivet vill hellre ha enig politik som alliansen står bakom, som står för sänkta skatter, mindre krångel, inga biltullar och kvar blir Bromma, i stället för den rödgröna röran med höjda skatter och biltullar och nedlagd Bromma flygplats.

Anförande nr 380

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Låt oss en gång för alla konstatera att det här med tillväxtfientligheten inte är riktigt sant, utan vad det handlar om är att vi vill utveckla staden långsiktigt under en hållbar utveckling, där vi inte alls är fientliga tillföretagande, snarare tvärtom, framför allt vad gäller småföretagande.

När vi pratade förra gången sade du att jag inte förstod vad du menade med att jag säger att jag är positiv till att behålla företag. Alla siffror visar att nedläggningen av småföretag är mycket större än nyföretagandet. Det betyder att man måste göra någonting för att behålla de företag som finns och inte bara satsa på nyföretagande. Då blir jag lite orolig när man pratar av avknoppningskanslier när det egentligen handlar om att göra om offentlig verksamhet, för det är inga nya idéer som man satsar på. De nya idéer som vi skulle vilja satsa på är utifrån miljöteknik och miljövänlig tillväxt.

Anförande nr 381

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska lämna det jag tänkte säga, för alla vet hur tillväxtfientlig Viviann Gunnarsson egentligen är, och bara koncentrerar mig på det hon säger om det här med avknoppning och offentlig verksamhet. Det ger inga nya idéer och ingen utveckling, säger hon. Ja, Viviann Gunnarsson, gå ut i verkligheten och se var utvecklingen till största delen bedrivs när det gäller offentlig service. Det är bland de privata vårdgivarna. Jag kan nämna några exempel. Pysslingen var den första privata förskolan i Sverige. Titta på City Akuten. Titta på hur det har gått med alla kökapningsoperationer i landsting – du har själv varit sjukvårdspolitiker tidigare.

Det finns en enorm mängd exempel. Titta på alla äldreomsorgsföretag som kvinnor har startat i den här staden. Det är utveckling, de bedriver kvalitetsarbete, de är hängivna och jobbar nästan dygnet runt. Det är tydligen inte utveckling. Tydligt ska allt ske i kommunal eller statlig regi om ni får bestämma, och det blir definitivt ingen utveckling!

Anförande nr 382

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte ändå säga några ord om upplåtelseavgifterna. Det har varit en del påståenden och argumentation kring dem som jag tycker inte ska vara oemotsagda.

Det är ett knepigt ärende och ett knepigt sakförhållande. Men vi ska alla komma ihåg hur det såg ut för några år sedan när det gäller upplåtelseavgifterna i den här staden. De var oerhört svåra för handläggarna att hantera. Det var byråkratiskt, och det var knappast rättvist, och det såg olika ut i hela staden, trots att det skulle vara samma bedömningsgrunder. I det läget gav gatu- och fastighetsnämnden ett uppdrag att utreda detta för att hitta framkomstvägar. Det skulle vara förenklat och mer rättvist. Det var huvudprinciperna för det ärendet, som sedan kom upp i fullmäktige där det antogs i största enighet. Den här församlingen var helt enig om hur man skulle gå vidare.

Det reglerade samtliga upplåtelser i hela Stockholms stad. Det som blev bekymret var glasskioskerna, korvkioskerna och en del andra verksamheter typ Strid, Bondens marknad, biljettkiosker i anslutning till stora parker, det var Strömma Kanals biljettkiosk nere vid kajkanterna. Samtliga av dessa frågor är faktiskt lösta just därför att vi har varit lyhörda och haft dialog och samtal med de företagare som hört av sig till oss och uppmärksammat det här.

Det är stadsdelarna som handlägger. Det vi också upptäckte var att när man implementerade det nya systemet fanns det en del att göra när det gäller kriterierna och bedömningarna. När man gör någonting nytt kan inte allting bli rätt från början. Det som ska ske nu är att man också ger tillämpningsföreskrifter för hur man ska göra beräkningarna, att man också mäter ytorna där korvgubbarna och glassförsäljarna ska stå, att man har bedömningsgrunder så att det blir rättvist mellan citykärnan och malmarna men också utifrån förorterna och innerstadsperspektivet. Det är inte det enklaste. Jag tror att vi behöver göra mycket mer.

Det som Mikael Söderlund tar upp vill vi alla åstadkomma, bra villkor för våra företagare, att vi ska vara lyhörda, inte bara reagera med att säga att de har fel utan faktiskt lyssna på argumenten, ta till oss dem och förändra. Men man måste fråga: Vad har ni för förslag? Sten Nordin har ett förslag som vi kommer att hantera ganska snart om att vi ska riva upp hela systemet. Men vi tittar på det och räknar ut utifrån de mest högljudda, får man väl ändå säga. De som har fått sänkningar med 70 000 eller 80 000 kronor per år har inte ringt och klagat. De har inte skrivit listor för namninsamlingar. Men korvgubbarna har gjort det. Vi ser att det ett heldygn i city kostar 127 kronor per dag, på Hamngatan, det mest exklusiva stället i hela staden, och det är 63 kronor per dag om man väljer halvdag. Det är 46 kronor på malmarna för halvdag och 91 kronor per heldag. Ställ det i relation till intäkterna. Vi kan alltid diskutera vilket pris det ska vara.

Jag tror att det är viktigt att vi har regelverk för detta. Sedan går det säkert att göra ännu enklare. Det finns 5 bedömningsgrunder för kiosk och 35 kriterier. Jag tror att det går ett förenkla mera.

Anförande nr 383

M i k a e l S ö d e r l u n d (m): Jag tror att det finns ett skäl till att Stockholm hela tiden tappar i rankning i olika undersökningar om företagsklimatet. Nu är vi nere på plats 133. Förra året var vi på plats 114 och året dessförinnan på plats 69. Jag tror att det är precis den här typen av oerhört ambitiösa program från kommunledningen som gör att vi tappar i rankningen ständigt.

Det är inte sant, Leif Rönngren, att det här bara berör de mest attraktiva centrala delarna. I Liljeholmens stadsdelsnämnd är det genomsnittliga höjningen 45 procent. För glasskiosken på Trekantsvägen har man fördubblat avgiften. Jag kan försäkra dig att på Vickys Livs på Södermalm är man inte alls förtjust över den här oerhört rättvisa attityden från dina tjänstemän på stadsdelsnämnden. De är tvärtom förtvivlade. Det påverkar deras vardag väldigt mycket.

Jag tycker att det exempel som jag tog om uteserveringarna som inte får något besked om de får ha uteservering eller inte är ett exempel på att den här kommunen inte har ett företagarperspektiv på sin kommunala hantering. Det måste vi få om vi ska komma någonstans med vår ranking.

Anförande nr 384

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Jag vet inte vad Mikael Söderlund menar med kommunledningens ambitiösa program. Det är kommunfullmäktiges beslut om

upplåtelseavgifterna i denna stad, ett enigt ärende. Det är viktigt att man försöker följa upp sina egna beslut, och det är det vi gör just nu. Det beslutet innebar att vi rätade ut de orättvisor som fanns mellan lägena i innerstaden i förhållandena till ytterstaden. Det var samma kostnader på Hamngatan som för en serveringsplats på Rågsvedstorg. Jag lovar: Det är inte samma försäljningsintäkter. Det är helt olika förutsättningar att driva näringsverksamheten. Vill vi ha en levande stad i alla stadens delar måste vi hitta system som premierar det.

När det gäller uteserveringarna håller jag med dig. Om det har fastnat någonstans måste vi göra någonting åt det. Vi är överens i denna sal om att vi vill se mera levande stadsdelar och ha fler uteserveringar och levande folkliv. Då får det inte fastna i byråkratin